



SLUŽBENI GLASNIK

Godina:	XXII.	Broj	6	Odžak, 18. 9. 2020. godine
---------	-------	------	---	----------------------------

SLUŽBENI GLASNIK

Godina:	XXII.	Broj:	6	Odžak, 18. 9. 2020. godine
---------	-------	-------	---	----------------------------

Na temelju članka 13. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (*"Službene novine F BiH"* br. 49/06, 51/09), članka 37. Zakona o proračunima u Federaciji BiH (*"Službene novine F BiH"* br. 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10, 25/12, 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19) i članka 25. Statuta općine Odžak (*"Službeni glasnik općine Odžak"* br. 02/09), Općinsko vijeće Odžak na XXI redovitoj sjednici održanoj dana 18.09.2020., donosi

O D L U K U

o usvajanju Izmjena i dopuna Proračuna općine Odžak za 2020. godinu

Članak 1.

Donosi se Odluka kojom se usvajaju Izmjene i dopune Proračuna općine Odžak za 2020. godinu.

Članak 2.

Sastavni dio ove Odluke čini dokument - Izmjene i dopune Proračuna općine Odžak za 2020. godinu.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u *"Službenom glasniku Općine Odžak"*.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINSKO VIJEĆE ODŽAK**

Broj: 01-01-239/20

Datum: 18.09.2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Na temelju članka 13. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06 i 51/09), članka 37. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine" Federacije BiH broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19) i članka 25. Statuta Općine Odžak ("Službeni glasnik Općine Odžak" broj 02/09), Općinsko vijeće Odžak na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18.09.2020. donosi:

IZMJENE I DOPUNE PRORAČUNA OPĆINE ODŽAK ZA 2020. GODINU

I - OPĆI DIO

Članak 1.

U Proračunu Općine Odžak za 2020.godinu ("Službeni glasnik Općine Odžak", broj 3/20) članak 1. mijenja se i glasi : Proračun Općine Odžak za 2020. godinu sastoji se od:

P R O R A Č U N			
OPIS	Proračun za 2020.godinu	Izmjene i dopune proračuna za 2020.godinu	Indeks 3/2
1	2	3	4
I. PRIHODI, PRIMICI, FINANCIRANJE, RAZGRANIČENJA I OSTVARENI SUFICIT IZ RANIJEG PERIODA	6.938.937	6.507.453	94
II. RASHODI I IZDACI	6.938.937	6.507.453	94

Članak 2.

Članak 2. Proračuna mijenja se i glasi:

"Prihodi, primici i financiranje" i "Rashodi i izdaci" po grupama utvrđuju se u Računu prihoda i rashoda za 2020.godinu kako slijedi:

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
	I UKUPNI PRIHODI (71 +72 +73 +74)	5.520.986	2.363.018	43	5.560.467	101
710000	PRIHODI OD POREZA	3.010.388	1.459.562	48	2.631.229	87
711000	Porez na dobit pojedinca i poduzeća	800	116	15	275	34
711111	Porez na dobit od privrednih i profesionalnih djelatnosti	800	91	11	250	31
711113	Porez na temelju autorskih prava, патената i tehničkih unapređenja	0	25		25	
713000	Porezi na plaću i radnu snagu (zaostale uplate poreza)	200	128	64	190	95
713111	Porezi na plaću i druga osobna primanja	150	68	45	130	87
713113	Porez na dodatna primanja	50	60	120	60	120
714000	Porez na imovinu	113.000	44.332	39	85.000	75
714111	Porez na imovinu od fizičkih lica	13.000	8.197	63	13.000	100
714112	Porez na imovinu od pravnih osoba	2.000	1.581	79	2.000	100
714113	Porez na imovinu za motorna vozila	2.000	1.050	53	2.000	100
714121	Porez na nasljeđe i darove	6.000	3.090	51	5.000	83
714131	Porez na promet nepokretnost fizičkih osoba	66.000	27.192	41	50.000	76
714132	Porez na promet nepokretnosti pravnih osoba	24.000	3.222	13	13.000	54
715000	Domaći porezi na dobra i usluge	450	168	37	260	58
715137	Kaznena kamata	0	9	0	9	
715141	Porez na promet usluga, osim usluga u građevinarstvu	50	12	24	24	48
715211	Porez na dobitke od igara na sreću	400	112	28	192	48
715914	Porez na promet ostalih proizvoda	0	35		35	
716000	Porez na dohodak	546.000	292.968	54	519.000	95
716111	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od nesamostalne djelatnosti	370.000	196.479	53	345.000	93
716112	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od samostalne djelatnosti	20.000	7.662	38	17.000	85
716113	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od imovine i imovinskih prava	40.000	30.635	77	50.000	125

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
716115	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od nagradnih igara i igara na sreću	60.000	23.586	39	48.000	80
716116	Prihodi od poreza na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti	34.000	15.835	47	32.000	94
716117	Prihodi od poreza na dohodak po konačnom obračunu	22.000	18.771	85	27.000	123
717000	Prihodi od neizravnih poreza	2.349.838	1.121.850	48	2.026.404	86
717114	Prihodi od neizravnih poreza na ime financiranja auto cesta u Federaciji BiH	249.644	198.110	79	235.319	94
717131	Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	232.720	151.360	65	198.468	85
717141	Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	1.867.474	772.380	41	1.592.617	85
719000	Ostali porezi	100	0	0	100	100
719111	Ostali porezi	100	0	0	100	100
719114	Poseban porez na plaću za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	0	0	0	0	0
719116	Porez na potrošnju u ugostiteljstvu od pravnih osoba	0	0	0	0	0
719117	Porez na potrošnju od fizičkih osoba	0	0	0	0	0
720000	NEPOREZNI PRIHODI (721+722+723)	1.376.308	567.431	41	1.372.102	100
721000	Prihodi od od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	150.158	65.666	44	198.102	132
721100	Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih javnih poduzeća	149.158	21.925	15	141.102	95
721112	Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa	200	34	17	150	75
721121	Prihodi od iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta	106.152	12.356	12	106.152	100
721122	Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale mat.imovine	42.806	9.535	22	34.800	81
721200	Ostali prihodi od imovine	1.000	43.741	4.374	57.000	5.700
721227	Prihodi od korištenja sportskih gospodarskih lovišta	0	0	0	0	0
721229	Ostali prihodi od zakupa	0	0	0	0	0
721239	Ostali prihodi od imovine	1.000	43.741	4.374	57.000	5.700
722000	Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.206.150	482.123	40	1.146.000	95

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
722100	Administrativne pristojbe	133.000	53.031	40	129.000	97
722131	Administrativne pristojbe	123.000	51.075	42	100.000	81
722133	Pristojbe na ovjeravanje dokumenata	0	0	0	15.000	
722134	Pristojbe za vjenčanja i druge civilne registracije	10.000	1.956	20	14.000	140
722300	Komunalne naknade i pristojbe	595.000	247.451	42	595.300	100
722321	Općinske komunalne pristojbe	475.000	152.791	32	475.000	100
722322	Općinske komunalne naknade za istaknutu tvrtku	120.000	94.360	79	120.000	100
722329	Ostale općinske komunalne naknade i takse	0	300		300	
722400	Ostale proračunske naknade i pristojbe	222.500	71.643	32	194.100	87
722433	Naknada za uređenje građevinskog zemljišta	40.000	11.897	30	42.000	105
722434	Naknada za korištenje građevinskog zemljišta	80.000	28.826	36	50.000	63
722436	Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	25.000	25.934	104	45.000	180
722437	Naknada za postupak legalizacije javnih površina i građevina	400	0	0	0	0
722441	Općinske komunalne naknade u skladu sa kantonalnim propisima za posebne namjene	100	87	87	100	100
722442	Naknade za izgradnju i održavanje javnih skloništa	35.000	2.708	8	35.000	100
722461	Naknade za zauzimanje javnih površina	35.000	0	0	15.000	43
722463	Naknade za zauzimanje javnih površina od kafea, restorana, kioska i tržnica	7.000	2.191	31	7.000	100
722500	Naknade i pristojbe po Federalnim zakonima i dr. propisima	245.650	95.197	39	202.600	82
722515	Naknada za korištenje podataka premjera i katastra	10.000	2.849	28	7.000	70
722516	Naknada za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra	90.000	20.124	22	50.000	56
722531	Naknada za upotrebu cesta za vozila pravnih osoba	30.000	16.774	56	30.000	100
722532	Naknada za upotrebu cesta za vozila građana	60.000	32.423	54	60.000	100
722581	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	52.000	20.935	40	52.000	100
722582	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda po osnovi samostalnog rada	2.000	1.213	61	2.000	100
722583	Naknada za vatrogasne jedinice iz premije osiguranja	600	408	68	600	100
722584	Naknada iz funkcionalne premije osiguranja od autoodgovornosti za vatrogasne jedinice	1.000	471	47	1.000	100

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
722585	Naknada za zajedničke prof.vatrogasne jedinice iz premije osiguranja imovine	50	0	0	0	0
722700	Neplanirane uplate -prihodi	10.000	14.801	148	25.000	250
722719	Ostali povrati	10.000	14.801	148	25.000	250
723000	Novčane kazne (neporezne prirode)	20.000	19.642	98	28.000	140
723139	Ostali prihodi	20.000	19.642	98	28.000	140
730000	TEKUĆI TRANSFERI (TRANSFERI I DONACIJE)	432.520	285.634	66	766.395	177
732111	Primljeni tekući transferi od Države	0	0	0	0	0
732112	Primljeni tekući transferi od Federacije	150.000	181.805	121	506.805	338
732114	Primljeni tekući transferi od Županije	280.000	98.789	35	254.550	91
732131	Transfer od Federalnog Zavoda za zapošljavanje	0	5.040		5.040	
732133	Transfer od Županijskog zavoda za zapošljavanje	2.520	0	0	0	0
741000	KAPITALNI TRANSFERI OD INOZEMNIH VLADA I MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA	8.800	0	0	8.800	100
741111	Kapitalni transferi od inozemnih vlada	8.800	0	0	8.800	100
742000	KAPITALNI TRANSFERI OD OSTALIH RAZINA VLASTI	692.970	50.391	7	781.941	113
742112	Kapitalni transferi od Federacije	378.320	0	0	503.000	133
742114	Primljeni kapitalni transferi od Županije	250.000	50.000	20	210.000	84
742211	Kapitalni transfer od nevladine organizacije	52.650	391	1	56.941	108
742212	Kapitalni primici od poduzeća	12.000	0	0	12.000	100
810000	II KAPITALNI PRIMICI	0	0	0	0	0
811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
811111	Primici od prodaje zemljišta	0	0	0	0	0
813000	Primici od financijske imovine	0	0	0	0	0
814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
815000	primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
391000	III KRATKOROČNA RAZGRANIČENJA	365.094			431.549	
391192	Razgraničeni prihodi za namjenska sredstva	365.094			431.549	
	Kapitalni primitak vodovod Vrbovac, Potočani, kanalizacija Novo Naselje	182.000			186.806	
	Kapitalni primitak za Vijećnicu	30.663			30.663	
	Kapitalni primitak za kanalizaciju	60.000			60.000	
	Kapitalni primitak za rekonstrukciju zgrade "dr.Gojinić"	92.431			92.431	
	Sredstva za ceste	0			61.649	
	IZVORI SREDSTAVA, OSTVARENI SUFICIT IZ RANIJEG PERIODA					
591000	IV NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA I RASHODA	1.052.857			515.437	
591111	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda	1.052.857			515.437	
	Prenesena sredstva civilne zaštite	12.475			12.475	
	Prenesena sredstva za deratizaciju i dezin.	4.865			4.865	
	Prenesena sredstva za ceste	111.634			0	
	Prenesena sredstva komunalne naknade	320.400			84.614	
	Prenesena sredstva za projekte poslovnih zona Svilaj 1,2 i 3	44.010			44.010	
	Prenesena sredstva za izgradnju i održavanje javnih skloništa	208.300			100.000	
	Prenesena sredstva od zakupa poljoprivrednog zemljišta	211.144			129.444	
	Prenesena sredstva za eksproprijaciju zemljišta	137.029			137.029	
	Prenesena sredstva - transfer od ŽP za Dječji vrtić "Paola Cerueto" Odžak	3.000			3.000	
	SVEUKUPNI PRIHODI, PRIMICI, FINANCIRANJE, RAZGRANIČENJA I OSTVARENI SUFICIT IZ RANIJEG PERIODA (I+n+m+TV)	6.938.937			6.507.453	

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
	II-RASHODI I IZDACI	6.938.937	2.136.860	31	6.507.453	94
600000	UKUPNI RASHODI	4.702.322	1.875.500	40	4.756.415	101
600	TEKUĆA PRIČUVA	33.000	16.130	49	33.000	100
613727	Tekuća pričuva - načelnik	33.000	16.130	49	33.000	100
611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	1.316.341	639.350	49	1.314.890	100
611100	Bruto plaće i naknade plaća	1.147.341	567.358	49	1.152.690	100
611111	Plaće po umanjenju doprinosa iz redovnog rada	790.000	391.477	50	794.000	101
611131	Doprinosi za MiO/PiO	195.986	96.451	49	196.505	100
611132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	144.064	70.920	49	144.800	101
611133	Doprinosi za zapošljavanje	17.291	8.510	49	17.385	101
611200	Naknade troškova zaposlenih	169.000	71.992	43	162.200	96
611211	Naknade za prevoz s posla i na posao	25.000	12.715	51	26.000	104
611221	Naknade za topli obrok tijekom rada	96.500	52.686	55	97.700	101
611224	Regres za godišnji odmor	26.500	1.413	5	27.500	104
611225	Otpremnine zbog odlaska u mirovinu	0	0	0	0	0
611226	Jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl.	11.000	1.450	13	3.000	27
611227	Pomoć u slučaju smrti	8.000	3.728	47	8.000	100
611228	Pomoć u slučaju teže invalidnosti	2.000	0	0	0	0
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	120.950	59.573	49	121.557	101
612110	Doprinosi na teret poslodavca	120.950	59.573	49	121.557	101
612111	Doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje (MiO/PiO)	69.075	34.042	49	69.400	100
612112	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	46.110	22.694	49	46.361	101
612113	Doprinosi za zapošljavanje	5.765	2.837	49	5.796	101

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
613000	IZDACI ZA MATERIJAL, SITAN INVENTAR I USLUGE	1.537.551	448.131	29	1.423.290	93
613100	Putni troškovi	12.000	2.078	17	6.000	50
613110	Putni troškovi u zemlji	6.000	650	11	3.000	50
613120	Putni troškovi u inozemstvu	6.000	1.428	24	3.000	50
613200	Izdaci za energiju	305.900	142.776	47	313.900	103
613210	Izdaci za električnu energiju	272.900	132.726	49	280.900	103
613211-11	Električna energija-zgrade	15.000	11.302	75	22.000	147
613211-12	Električna energija-javna rasvjeta	227.000	106.238	47	227.000	100
613211-13	Električna energija- vodovod Vrbovac	13.000	6.131	47	13.000	100
613211-14	Električna energija - vodovod Potočani - Jošava	5.300	1.881	35	5.300	100
613211-15	Električna energija - fekalno prepumpna stanica - Odžak	600	249	42	600	100
613211-16	Električna energija-prečistač otpadnih voda - Odžak	12.000	6.925	58	13.000	108
613213	Lož ulje	33.000	10.050	30	33.000	100
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	90.365	28.641	32	82.765	92
613310	Izdaci za komunikaciju	54.000	11.419	21	49.800	92
613311	Izdaci za telefon, telefaks i teleks	6.000	1.671	28	4.500	75
613312	Izdaci za internet	3.500	1.303	37	3.500	100
613313	Izdaci za mobilni telefon	7.000	2.886	41	6.300	90
613314	Poštanske usluge	10.500	4.511	43	8.500	81
613315	Usluge dostave	27.000	1.048	4	27.000	100
613320	Izdaci za komunalne usluge	36.365	17.222	47	32.965	91
613321	Izdaci za vodu i kanalizaciju	5.000	1.661	33	5.000	100
613327	Usluge deratizacije	4.865	0	0	4.865	100
613329	Ostale komunalne usluge - Izdaci za održavanje javnih površina	19.000	8.972	47	16.500	87
613329-2	Izdaci za uređenje grada povodom blagdana	7.500	6.589	88	6.600	88

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
613400	Nabava materijala i sitnog inventara	37.150	14.956	40	31.200	84
613410	Administrativni materijal i sitan inventar	24.600	9.093	37	20.000	81
613411	Izdaci za obrasce i papir	3.500	1.875	54	4.000	114
613411-1	Izdaci za obrasce matičnih ev.-matične knjige	0	0	0	0	0
613412	Izdaci za kompjuterski materijal	5.000	1.992	40	5.000	100
613413	Izdaci za obrazovanje kadrova	3.000	1.034	34	2.000	67
613415	Materijal za dekoraciju službenih prostorija	4.000	1.483	37	4.000	100
613416	Sitni inventar	3.000	19	1	500	17
613417	Uredski materijal	3.500	2.690	77	4.500	129
613418	Auto gume	2.600	0	0	0	0
613480	Ostali materijali posebne namjene	12.550	5.863	47	11.200	89
613481	Izdaci za odjeću, uniforme i platno	1.500	134	9	150	10
613481-1	Izdaci za odjeću, uniforme i platno za pripadnike civilne zaštite	1.050	0	0	1.050	100
613484	Materijal za čišćenje	3.500	1.709	49	3.500	100
613488	Matične knjige i ostali obrasci	6.500	4.020	0	6.500	100
613500	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	20.000	7.323	37	14.700	74
613510	Gorivo za prijevoz	13.000	2.407	19	9.000	69
613511	Benzin	5.500	1.004	18	4.000	73
613512	Dizel	7.000	1.384	20	4.500	64
613513	Motorno ulje	500	19	4	500	100
613520	Prijevozne usluge	7.000	4.915	70	5.700	81
613522	Prevoz robe (zračni, cestovni, željeznički)	5.000	3.670	73	3.700	74
613523	Registracija motornih vozila	2.000	571	29	2.000	100
613524	Izdaci za prevoz ljudi - pričuva	0	675		0	
613620	Unajmljivanje opreme	1.000	0	0	0	0

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
613700	Izdaci za tekuće održavanje	640.776	70.600	11	518.124	81
613710	Materijal za popravke i održavanje	20.000	8.225	41	16.500	83
613711	Materijal za popravak i održavanje zgrade	4.000	1.016	25	2.000	50
613712	Materijal za popravak i održavanje opreme	1.000	70	7	500	50
613713	Materijal za popravak i održavanje vozila	6.000	215	4	5.000	83
613717	Materijal za održavanje ulične rasvjete	7.000	6.923	99	7.000	100
613717-1	Materijal za održavanje ulične rasvjete-nosači svj.	2.000	0	0	2.000	100
613720	Usluge popravka i održavanja	620.776	62.375	10	501.624	81
613721	Usluge popravka i održavanja zgrade	3.000	526	18	1.500	50
613722	Usluge popravka i održavanje opreme	1.500	444	30	1.000	67
613723	Usluge popravka i održavanje vozila	6.000	321	5	5.000	83
613724	Usluge popravka i održavanje cesta, mostova	300.000	59.112	20	300.000	100
613727	Ostale usluge popravke i održavanja	310.276	1.972	1	194.124	63
613727-11	Usluge uređenja i čišćenja kanala	0	0	0	0	0
613727-12	Usluge održavanja i uređenja poljskih puteva	0	0	0	0	0
613727-13	Izdaci za sufinanciranje rada crpnih stanica	10.000	0	0	0	0
613727-14	Usluge sufinanciranja različite potrošnje-pričuva	0	1.972			
613727-15	Izdaci za uređenje i održavanje poljskih puteva i kanala	300.276	0	0	194.124	65
613800	Izdaci osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa	6.500	18.683	287	23.963	369
613810	Izdaci osiguranja	5.000	745	15	5.000	100
613813	Osiguranje vozila	5.000	745	15	5.000	100
613820	Usluge bankarskog i platnog prometa	1.500	17.938	1196	1.500	100
613821	Izdaci bankovnih usluga	1.500	575	38	1.500	100
613831	Izdaci za negativne kursne razlike	0	17.363		17.463	
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	423.860	163.074	38	432.638	102
613910	Izdaci za informiranje	45.000	26.774	59	44.000	98
613911	Usluge medija	6.000	3.137	52	5.000	83

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
613912	Usluge tiskanja	7.000	1.871	27	6.000	86
613914	Usluge reprezentacije	25.000	14.473	63	23.000	92
613915	Ostale stručne usluge	7.000	7.293	104	10.000	143
613920	Usluge za stručno obrazovanje	3.000	1.100	37	2.500	83
613922	Usluge stručnog obrazovanja	3.000	1.100	37	2.500	83
613930	Stručne usluge	10.500	3.709	35	10.500	100
613934	Izdaci za hardverske i softverske usluge	7.000	2.909	42	8.000	114
613937	Troškovi vještačenja, svjedoka i sudaca porotnika	1.500	800	53	1.500	100
613938	Troškovi odvjetnika u predmetima obv. obrane	2.000	0	0	1.000	50
613962	Troškovi spora	35.000	1.378	0	20.000	57
613970	Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada	192.460	76.412	40	207.660	108
613973	Izdaci za volonterski rad po osnovi ugovora o volonterskom radu	0	0	0	0	0
613974	Izdaci za rad komisija	49.660	23.177	47	71.760	145
613974-12	Komisija za tehnički prijem	18.000	18.237	101	40.000	222
613974-13	Naknada za vjenčanje	2.000	270	14	2.000	100
613974-14	Izorno povjerenstvo	11.700	1.800	15	13.800	118
613974-17	Ostale komisije-privremene	5.000	1.350	27	5.000	100
613974-18	Izdaci za naknade članovima upravnih vijeća	12.960	1.520	12	10.960	85
613975	Izdaci za naknade općinskim vijećnicima	72.000	25.250	35	68.000	94
613976	Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	70.800	27.985	40	67.900	96
613976-1	Stožer Civilne zaštite	15.600	4.100	26	15.600	100
613976-2	Ugovor o djelu	42.000	17.285	41	38.000	90
613976-3	Povjerenici civilne zaštite	13.200	6.600	50	14.300	108
613980	Izdaci za poreze i doprinose od druge samostalne djelatnosti i povr. samost. rada	48.400	18.903	39	54.700	113

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
613983	Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	5.300	2.320	44	5.200	98
613985	Izdaci za volontere za osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti	0	0	0	0	0
613986	Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz primitka od druge samostalne djelatnosti	9.600	3.384	35	10.000	100
613987	Doprinosi za MIO na primitke od druge samostalne djelatnosti	13.500	5.076	38	15.000	111
613988	Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti i privremenog sam. rada	20.000	8.123	41	24.500	123
613991	Ostale nespomenute usluge i dažbine	89.500	34.798	39	93.278	104
613991-3	Ostale nespomenute usluge i dažbine - pričuva načelnika	0	733	0	0	
613991-4	Kulturne manifestacije-dan općine	7.500	7.902	105	7.910	105
613991-5	Kulturne manifestacije-Posavsko kolo	30.000	0	0	0	0
613991-6	Izdaci za organizaciju Božićnog sajma	2.000	0	0	0	0
613991-7	Izdaci za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta	0	0	0	0	0
613991-8	Kulturne manifestacije-Musini dani	2.500	2.500	100	2.500	100
613991-9	Kulturne manifestacije - "Dani sjećanja" MZ Posavska Mahala i MZ Vrbovac	4.000	2.000	50	4.000	100
613991-10	Izdaci za korištenje servisa FBIHPOS sistema i rektifikacije geodetskih instrumenata	2.000	0	0	2.000	100
613991-11	Izdaci za osiguranje pripadnika jedinice civilne zaštite opće namjene	1.600	0	0	1.600	100
613991-12	Izdaci za pripremanje, obuku i vježbe civilne zaštite	4.000	0	0	4.000	100
613991-13	Izdaci za popravak i održavanje materijalno tehničkih sredstava civilne zaštite i drugo	3.900	237	6	3.900	100
613991-14	Izdaci za sufinanciranje projekta deminiranja na području općine Odžak	4.000	0	0	4.000	100
613991-15	Izdaci za zbrinjavanje pasa lualica	4.000	0	0	2.500	63
613991-16	Izdaci za preduzimanje preventivnih mjera za zaštitu od Coronavirusa	18.000	21.426	119	51.000	283
613991-17	Izrada nove web stranice s modulom za dijasporu-Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	6.000	0	0	4.798	80
613991-19	Izdaci za projekat "Probudućnost"	0	0	0	5.070	
614000	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	1.646.480	708.976	43	1.732.678	105
614100	Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima	510.591	270.823	53	630.511	123
614120	Namjenski transferi drugim razinama vlasti	360.591	165.823	46	380.511	106
614121	Transfer za kulturu	165.900	83.620	50	165.900	100
614121-1	Transfer za kulturu - " Centar za kulturu " Odžak	60.000	28.998	48	60.000	100

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
614121-2	Transfer za kulturu - "Centar za kulturu "Odžak - nabava plina	2.500	2.500	100	2.500	100
614121-3	Transfer za kulturu - "Radio postaja Odžak"	65.000	32.496	50	65.000	100
614121-4	Transfer za kulturu- Radio "Preporod" Odžak	20.000	8.748	44	20.000	100
614121-5	Transfer za kulturu (Odluka Općinskog vijeća br. 01-01-167/18 od 13.08.2018.g.)	18.400	10.000	54	18.400	100
614121-6	Transfer za obrazovanje-ostale kulturne manifestacije-pričuva		878			
614122	Transfer za sport	76.900	29.365	38	57.370	75
614122-11	OK Napredak Odžak-sport.aktivnosti	10.000	2.500	25	5.000	50
614122-12	NK Odžak 102 - sport.aktivnosti	5.000	1.250	25	2.500	50
614122-13	NK Odžak 102 - početnici, pioniri - sport.aktivnosti	2.000	500	25	1.000	50
614122-14	NK Odžak 102 -održavanje sport. terena	7.100	3.550	50	7.100	100
614122-15	NK Mladost Donji Svilaj-sport.aktivnosti	3.800	950	25	1.900	50
614122-16	NK Mladost Donji Svilaj-održavanje sportskih terena	5.500	2.750	50	5.500	100
614122-17	NK Sloga Prud - sport.aktivnosti	3.800	950	25	1.900	50
614122-18	NK Sloga Prud -održavanje sport. terena	5.500	2.750	50	5.500	100
614122-19	NK Mladost G.Dubica -sportske aktivnosti	2.400	600	25	1.200	50
614122-20	NK Mladost G.Dubica-održavanje sportskih terena	4.100	2.050	50	4.100	100
614122-21	NK Dragovoljac Novo Selo - sportske aktivnosti	3.800	950	25	1.900	50
614122-22	NK Dragovoljac Novo Selo - održavanje sportskih ter.	5.500	2.750	50	5.500	100
614122-23	NK Posavina P.Mahala - održavanje sportskih terena	1.000	250	25	1.000	100
614122-24	NK Bratstvo Donja Dubica - sport.aktivnosti	2.400	600	25	1.200	50
614122-25	NK Bratstvo Donja Dubica - održavanje sportskih ter.	4.100	2.050	50	4.100	100
614122-26	Šahovski klub	1.400	350	25	700	50
614122-27	Karate klub	3.000	750	25	1.500	50
614122-28	KBV Jedinstvo Odžak	1.500	375	25	750	50
614122-29	ŽOK Napredak	5.000	1.600	32	2.500	50
614122-30	Ostali sportski klubovi - pričuva načelnika		1.000			
614122-31	Transfer nogometnom klubu po zakupu bazne stanice	0	840		2.520	
614124	Transfer za izbore -	31.900	0	0	31.900	100

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
614124-1	Transfer za izbore u mjesnim zajednicama	2500	0	0	2500	0
614125	Transfer za obrazovanje	83.391	52.838	63	92.841	111
614125	Transfer za obrazovanje- Dječiji vrtić "Paola Cerueto" Odžak	80.000	39.997	50	80.000	100
614125	Transfer za obrazovanje- Dječiji vrtić "Paola Cerueto" Odžak - transfer iz Proračuna Županije Posavske	3.000	12.450	415	12.450	415
614125-1	Transfer za obrazovanje- Dječiji vrtić "Paola Cerueto" Odžak - projekat PRO- budućnost	391	391	100	391	100
614128	Tekući transferi za zaštitu okoliša- JP "Komunalac" Odžak - transfer iz Proračuna Županije Posavske	0	0	0	30.000	
614171	Tekući transferi za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju - "Dom zdravlja Odžak"	60.000	60.000	100	60.000	100
	Tekući transferi za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju - "Dom zdravlja Odžak" - saniranje zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica proglašenog stanja prirodne nesreće izazvane pandemijom koronavirusa (Covid-19)	0	0	0	100.000	
614181	Transferi za Centar socijalne skrbi	90.000	45.000	50	90.000	100
614200	Tekući transferi pojedincima	618.139	150.504	24	580.707	94
614219	Ostala davanja pojedincima na temelju mirovinsko-invalidskog osiguranja	40.000	0	0	30.000	75
614232	Izdaci za invalide, ranjene branitelje i obitelji poginulih	33.200	17.588	53	33.200	100
614232-1	Udruga hrvatskih vojnih invalida domovinskog rata Odžak	5.600	2.796	50	5.600	100
614232-2	Udruga obitelji hrvatskih branitelja poginulih i nestalih u domovinskom ratu	5.000	2.496	50	5.000	100
614232-3	Udruga dragovoljaca i veterana domovinskog rata H-B, Podružnica Odžak- UDVDR	20.600	10.296	50	20.600	100
614232-4	Zaklada za pružanje pravne pomoći braniteljima	2.000	2.000	100	2.000	100
614234	Isplate stipendija	45.900	13.000	28	45.900	100
614239	Ostali transferi pojedincima	59.039	6.908	12	203.039	344
614239-1	Ostali tekući transferi pojedincima-eksprijacija zemljišta	39	0	0	39	100
614239-2	Ostali tekući transferi pojedincima - pomoć za liječenje (pričuva)	6.000	3.908	65	6.000	100
614239-3	Ostali tekući transferi pojedincima-obnova obiteljske kuće	3.000	3.000	100	3.000	100
614239-4	Ostali tekući transferi pojedincima - poticaji biljnoj proizvodnji	50.000	0	0	200.000	400
614240	Transferi pojedincima za posebne namjene	440.000	113.008	26	268.568	61
614241-1	Transfer za posebne namjene-elementarna nepogoda	0	500		500	

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
614241-2	Transfer za posebne namjene-obnova objekata oštećenim u poplavama	30.000	12.068	40	12.068	40
614243	Transfer za prijevoz učenika	410.000	100.440	24	254.000	62
614243-3	Transfer za prijevoz učenika -škola plivanja	0	0	0	2.000	0
614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	359.160	139.858	39	362.870	101
614311	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	81.000	41.492	51	81.000	100
614311-1	Dobrovoljno vatrogasno društvo DVD Odžak	46.000	22.998	50	46.000	100
614311-1	Dobrovoljno vatrogasno društvo DVD Odžak - transfer od Civilne zaštite ŽP	2.000	2.000	100	2.000	100
614311-2	Crveni križ Odžak	8.000	3.996	50	8.000	100
614311-3	Tekući transferi neprofitnim organizacijama-Udruga roditelja djece i osoba sa posebnim potrebama - Kuća nade Odžak	25.000	12.498	50	25.000	100
614319	Tekući transferi vjerskim zajednicama	45.000	35.350	79	35.350	79
	Tekući transferi vjerskim zajednicama - Župa Glavosjeka sv. Ivana Krstitelja Odžak	0			15.000	
614323	Tekući transfer za parlamentarne političke partije	36.000	13.148	37	36.000	100
614324	Tekući transferi udruženjima građana	13.350	8.280	62	23.850	179
614324-1	Udruga slijepih	1.000	250	25	1.000	100
614324-2	Udruga dijabetičara Odžak	750	190	25	750	100
614324-3	KUD "Napredak" Odžak	1.600	400	25	6.600	413
614324-4	BKD "Preporod" Odžak	1.600	400	25	4.100	256
614324-5	Srpsko građansko društvo Odžak	1.200	300	25	1.200	100
614324-6	Udruga dobrovoljnih davatelja krvi	1.200	300	25	1.200	100
614324-7	Udruženje građana sportskih ribolovaca	800	200	25	800	100
614324-8	Udruga "Život"	1.100	400	36	1.100	100
614324-9	"Merhamet" Odžak	1.000	250	25	1.000	100
614324-10	KUD "Musa Ćazim Ćatić"	800	200	25	800	100
614324-11	Udruga umirovljenika Odžak	1.000	250	25	1.000	100
614324-12	KUD "Fra Ivo Šimić"	1.300	325	25	3.800	292
614324-13	Lovačko društvo "Fazan" Odžak	0	0	0	500	0
614324-14	Ostale udruge građana - pričuva načelnika	0	4.815	0	0	0
614324-15	Zaklada "Fra Mladen Hrkać" Široki Brijeg	0	0	0	0	0

Ekon. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
614329	Ostali transferi neprofitnim organizacijama	183.810	41.588	23	171.670	93
614329-11	Tekući transfer -kućna skrb starih i bolesnih	10.000	0	0	10.000	100
614329-12	Transfer za zaštitu žene, majke i djeteta	50.000	18.000	36	42.000	84
614329-13	Transfer za poduzetništvo mladih (nezaposlenih)	0	0	0	0	0
614329-14	Transfer za prevenciju protiv ovisnosti	0	0	0	0	0
614329-15	Transfer poduzetništvo mladih fondacija Mozaik	13.500	0	0	12.000	89
614329-23	Ostali transferi neprofitnim organizacijama	2.750	0	0	2.750	100
	Tekući transferi mjesnim zajednicama	107.560	23.588	22	104.920	98
614329-16	Tekući transfer iz proračuna Općine Odžak mjesnim zajednicama-naknada za rad predsjednika mjesnih zajednica	26.400	6.600	25	26.400	100
614329-17	Tekući transfer MZ za zimsko održavanje cesta	30.000	0	0	30.000	100
614329-18	Tekući transfer MZ za održavanje javnih površina	39.000	12.958	33	39.000	100
614329-19	Tekući transfer MZ Jošava za održavanje sport.terena	1.000	0	0	1.000	100
614329-20	Tekući transfer MZ G.Svilaj za održavanje sport.terena	1.000	0	0	1.000	100
614329-21	Tekući transfer MZ Vrbovac za održavanje sport.terena	1.000	0	0	1.000	100
614329-22	Tekući transfer MZ Vojskova za održavanje sport.terena	1.000	0	0	1.000	100
614329-23	Ostali transferi neprofitnim organizacijama - MZ -pričuva		2.150			
614329-24	Transfer mjesnim zajednicama po ugovorima o zakupu	8.160	1.880	23	5.520	68
614400	Subvencije javnim poduzećima	21.600	10.800	50	21.600	100
614423	Subvencije javnim komunalnim poduzećima	21.600	10.800	50	21.600	100
614800	Drugi tekući rashodi	136.990	136.990	100	136.990	100
614819	Ostali tekući rashodi - povrat sredstava eksproprijacija zemljišta	136.990	136.990	100	136.990	100
615000	KAPITALNI TRANSFERI DRUGIM RAZINAMA VLASTI	38.000	15.000	39	121.000	318
615311-1	Nabava kontejnera mjesnim zajednicama za odlaganje komunalnog otpada	7.000	0	0	0	0
615311-2	Kapitalni transfer mjesnim zajednicama	16.000	15.000	94	31.000	194
	Kapitalni transfer MZ Potočani - izgradnja mrtvačnice	5.000	5.000	100	5.000	100
	Kapitalni transfer MZ Vrbovac - uređenje javne površine kod vjerskog obilježja na Odića brdu	5.000	5.000	100	20.000	400

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
	Kapitalni transfer MZ Donji Svilaj-nabava opreme za dječije igralište	6.000	0	0	6.000	100
615311-3	Kapitalni transfer NK Dragovoljac Novo Selo - izgradnja nastrešnice na stadionu	10.000	0	0	10.000	100
615311-4	Kapitalni transfer Udruga hrvatskih vojni invalidi Domovinskog rata Odžak - izgradnja spomen sobe i parking prostora na nasipu u Donjem Svilaju	5.000	5.000	100	5.000	100
615400	Kapitalni transferi javnim poduzećima—JP "Komunalac" Odžak -transfer iz Proračuna Županije Posavske	0	0	0	75.000	
616000	Izdaci za kamate	10.000	4.471	45	10.000	100
616331	Kamate na domaće pozajmljivanje	10.000	4.471	45	10.000	33
820000	UKUPNI KAPITALNI IZDACI	2.236.615	261.360	12	1.751.038	78
821000	IZDACI ZA NABAVU STALNIH SREDSTAVA	2.178.615	232.535	11	1.693.038	78
821200	Nabava građevine	1.238.898	33.988	3	728.329	59
821210	Nabava zgrada i stanova	304.898	26.231	9	60.829	20
821211-1	Nabava građevine - Vijećnica	50.000	0	0	31.000	62
821211-2	Izgradnja i održavanje javnih skloništa	26.300	26.231	100	26.231	100
821211-3	Izgradnja gradske tržnice	75.000	0	0	0	0
821211-4	Nabava građevina - izgradnja dječijeg vrtića	150.000	0	0	0	0
821213-1	Utopljavanje zgrade općinske uprave	0	0	0	0	
821213	Nabava ostalih pomoćnih građevina - skladište za bicikle-Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	3.598	0	0	3.598	100
821220	Ostali objekti	934.000	7.757	1	667.500	71
821221-1	Izgradnja vanjske rasvjete	35.000	7.757	22	44.500	127
821224-1	Objekat vodovoda Vrbovac	421.000	0	0	310.000	74
821224-2	Objekat vodovoda Potočani	4.000	0	0	17.000	425
821224-3	Kanalizacija Novo Naselje Odžak	334.000	0	0	256.000	77
821224-4	Objekat vodovoda Potočanski Lipik	100.000	0	0	0	0
821224-5	Objekti vodovoda Osječak-Vojskova-Prud - probna bušotina	35.000	0	0	35.000	100
821224-6	Objekti vodovoda Gornja Dubica	5.000	0	0	5.000	100
821300	Nabava opreme	61.082	4.841	8	61.082	100

Ekon. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
821311	Namještaj	12.000	1.586	13	4.000	33
821312-1	Komp.oprema- softer za upravljanje dokumentima	0	0	0	0	0
821312-2	Kompjuterska oprema računari	8.000	3.255	41	8.000	100
821312	Programska potpora za evidenciju javne rasvjete	0	0	0	0	0
821321-1	Motorno vozilo za potrebe civilne zaštite	0	0	0	0	0
821321-2	Motorno vozilo za održavanje javnih površina	0	0	0	0	0
821324	Plovna vozila- nabava čamca - Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	7.995	0	0	7.995	100
821329	Ostala prijevozna oprema- nabava bicikala -Projekat Razvoj općine u saradnji sa dijasporom	5.997	0	0	5.997	100
821371	Ugrađena oprema	6.000	0	0	14.000	233
821371-1	Oprema civilne zaštite	4.300	0	0	4.300	100
821371-2	Ugrađena oprema- nabava opreme za dječije igralište -Projekat Razvoj općine u saradnji sa dijasporom	4.796	0	0	4.796	100
821371-3	Ugrađena oprema- nabava bazena i opreme za ribarnicu - Projekat Razvoj općine u saradnji sa dijasporom	11.994	0	0	11.994	100
821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	264.583	85.176	32	202.775	77
821521	Studije izvodljivosti projektne pripreme i projektiranje	191.575	78.156	41	169.095	88
821521-11	Projekti u turizmu	5.000	0	0	0	0
821521-12	Projekti iz oblasti poljoprivrede	20.000	0	0	0	0
821521-13	Projekti lokalne infrastrukture - Poduzetnička zona Svilaj 1, 2 i 3	44.000	0	0	44.000	100
821521-14	Revizija postojećeg regulacionog plana užeg gradskog područja	13.000	12.636	97	20.000	154
821521-16	Projekti iz oblasti zaštite okoliša	70.000	65.520	94	65.520	94
821521-17	Izrada projekata Plana upravljanja otpadom	25.555	0	0	25.555	100
821521-18	Izradu elaborata mreže poljskih puteva i eleborata evidencije državnog poljoprivrednog zemljišta	7.020	0	0	7.020	100
821521-20	Izrada projekta adresnog registra	7.000	0	0	7.000	100
821529	Ostala osnivačka ulaganja	73.008	7.020	10	33.680	46
821529-1	Sufinanciranje projekata- financiranih od donatora	37.350	0	0	5.000	13
821529-2	Ostala osnivačka ulaganja - Izrada projekata	23.000	7.020	31	15.000	65
821529-3	Sufinanciranje projekata-Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	12.658	0	0	13.680	108

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izmjene i dopune proračuna za 2020.g.	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7
821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	614.052	108.530	18	700.852	114
821614	Rekonstrukcija zgrada	14.000	10.155	73	11.500	82
821619	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja	216.052	18.454	9	255.352	118
821619-1	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja- rekonstrukcija zgrade "Dr. Gojinić"	101.230	0	0	101.230	100
821619-2	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja	50.500	18.454	37	53.800	107
821619-3	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja- utopljanje Dječijeg vrtića "Paola Cerueto" Odžak	37.000	0	0	80.000	216
821619-4	Sanacija i održavanje protupožarnog šumskog puta	7.000	0	0	0	0
821619-5	Sanacija lijeve ruševne obale rijeke Bosne na lokaciji Gornja Dubica-Ada	6.850	0	0	6.850	100
821619-6	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja- Uređenje i označavanje biciklističke staze - Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	13.472	0	0	13.472	100
821622	Investiciono održavanje cesta i mostova	384.000	79.921	21	434.000	113
823000	OTPLATE DUGOVA	58.000	28.825	50	58.000	100
823331	Otplate domaćeg pozajmljivanja	58.000	28.825	50	58.000	100

Članak 3.

U tekuću pričuvu proračuna Općine Odžak izdvojiti će se 0,92% prihoda bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i primitka Proračuna. Proračunskim korisnicima za koje u ovom proračunu nisu predviđena sredstva ili su predviđena u nedovoljnom iznosu, a kod kojih se ukaže neodložna potreba za sredstvima predviđena je tekuća pričuva.

Sredstva iz tekuće pričuve po predhodno podnesenom zahtjevu odobrava Načelnik.

Članak 4.

Izmjene i dopune proračuna stupaju na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku Općine Odžak" i primjenjivat će se za fiskalnu 2020. godinu.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINA ODŽAK

Broj: 01 -01-239/20

Odžak, 18. 09. 2020. g.

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PRORAČUNA OPĆINE ODŽAK – FISKALNA 2020. GODINA

PRAVNI OSNOV:

Zakonski temelj za donošenje Izmjena i dopuna Proračuna općine Odžak za 2020. godinu sadržan je u članku 37. stavak 1. i 5. Zakona o proračunima u F BiH ("Službene novine F BiH", broj 102/13, 9/14 13/14, 08/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19).

OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Izmjene i dopune Proračuna za 2020. godinu se vrše zbog potrebe prestrukturiranja na određenim ekonomskim kodovima prihoda i rashoda, smanjenja prihoda uzrokovano pandemijom koronavirusa (Covid-19), te zbog namjenskih transfera doznačenih u Proračun za kapitalne i druge projekte i to:

- Kapitalni transfer od Vlade Federacije u iznosu od 80.000 KM za utopljanje zgrade Dječijeg vrtića „Paola Cerueto“ Odžak,
- Namjenski transfer od Vlade Federacije u iznosu od 150.000 KM za poticaj biljnoj proizvodnji,
- Namjenski transfer Vlade Županije Posavske u iznosu od 13.000 KM za preventivne mjere zaštite od pandemije koronavirusa, 9.450 KM za potporu Dječijem vrtiću „Paola Cerueto“, 2.000 KM za Dobrovoljno vatrogasno društvo Odžak i 37.000 KM za poticaj biljnoj proizvodnji.

PROHODI I PRIMICI

Proračun općine Odžak za 2020. godinu je usvojen od strane Općinskog vijeća i objavljen dana 16.04.2020. godine („Službeni glasnik općine Odžak“, broj 3/2020), a planirani prihodi i primici u Proračunu su iznosili 6.938.937 KM.

Izmjenama i dopunama Proračuna za fiskalnu 2020. godinu ukupno planirani prihodi i primici iznose 5.560.467 KM i veći su za 1 % u odnosu na planirane prihode i primitke u Proračunu, odnosno u apsolutnom iznosu za 39.481 KM.

Ako se u toku proračunske godine zbog nastanka novih obaveza za proračun ili promjena privrednih i drugih kretanja, povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici Proračuna, Načelnik mora predložiti Općinskom vijeću izmjene i dopune Proračuna.

Izvršenjem proračuna za period I. – VI. 2020. godine Proračun se nije punio planiranom dinamikom kod sljedećih proračunskih pozicija prihoda i primitaka:

- 714131 - Prihodi od poreza na promet nepokretnosti fizičkih lica,
- 714132 - Prihodi od poreza na promet nepokretnosti pravnih osoba,
- 716112 - Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od samostalne djelatnosti,
- 717141 - Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave,

- 721121 - Prihodi od iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta,
- 722122 - Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale materijalne imovine,
- 722131 - Općinske administrativne pristojbe,
- 722433 - Naknade za uređenje građevinskog zemljišta,
- 722434 - Naknade za korištenje građevinskog zemljišta,
- 722442 - Naknade za izgradnju i održavanje javnih skloništa,
- 722515 - Naknada za korištenje podataka premjera i katastra,
- 722516 - Naknada za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra,
- 722581 - Naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda,
- 732114 - Primljeni tekući transferi od Županije.

I. Porezni prihodi

U periodu I. – VI. mjesec 2020.godine porezni prihodi su ostvareni u iznosu 1.459.562 KM, odnosno 48% planiranih Proračunom. Sukladno projekcijama Federalnog ministarstva financija očekuje se pad prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave, prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta, kao i prihoda od poreza na dohodak, kao najznačajnijih poreznih prihoda, pa je sukladno tome rebalansom proračuna planirano smanjenje ukupnih poreznih prihoda za 13%, ili u apsolutnom iznosu za 379.159 KM.

Učešće poreznih prihoda u ukupno planiranim prihodima i primicima Proračuna iznosi 47%, u 2018.godine učešće je iznosilo 39%, 2017.godine učešće je iznosilo 45%, dok je u 2016. godine učešće poreznih prihoda iznosilo 37%.

Strukturu poreznih prihoda čine: prihodi od poreza na dobit pojedinaca i poduzeća, prihodi od poreza na plaće i radnu snagu, prihodi od poreza na imovinu, prihodi od domaći poreza na dobra i usluge, prihodi od poreza na dohodak, prihodi od neizravnih poreza i prihodi od ostalih poreza.

Prihodi od poreza na dobit pojedinaca i poduzeća, poreza na plaće i radnu snagu, domaći porezi na dobra i usluge, su zaostale obveze poreza poreznih obveznika propisane ranijim zakonima koje je od 01.01.2009. godine zamijenio novi Zakon o porezu na dohodak.

Prihodi po osnovu navedenih poreza su veoma mali i pojedine kategorije od ovih prihoda nisu ni planirani u Proračunu upravo iz gore navedenih razloga.

Prihodi od poreza na imovinu su rebalansom planirani u iznosu od 85.000 KM i u strukturi istih najznačajnije je odstupanje u ostvarenju istih kod prihoda od poreza na na promet nepokretnosti fizičkih osoba (ekonomski kod 714131) i prihoda od poreza na promet nepokretnosti pravnih osoba (ekonomski kod 714132). Prihodi od poreza na imovinu su u Rebalansu proračuna planirani na temelju izvršenja za prvih šest mjeseci, s tim da za projekcije istih nisu dostupni podaci kako bi se što realnije planirali.

Kao što je gore spomenuto ukidanjem poreza na plaću uveden je porez na dohodak koji se Zakonom o izmjenama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“, broj 22/09) dijeli između Županije Posavske i općine Odžak u omjeru 65,545 % na prema 34,455 % u korist Županije Posavske.

Prihodi od poreza na dohodak (potkategorija 716) su rebalansom planirani manji za 5%, odnosno u apsolutnom iznosu za 27.000 KM, a najveće odstupanje u ostvarenju istih je kod prihoda od poreza na dohodak fizičkih osoba od samostalne djelatnosti (ekonomski kod 716112), jer su u

vrijeme stanja prirodne nepogode izazvane pandemijom koronavirusa ugostiteljske, zanatlaske djelatnosti i drugi obrti prestali sa radom.

Prihode od neizravnih/indirektnih poreza koji pripadaju općini (ekon.kod 717141), kao što je poznato, raspodjeljuje Federalno Ministarstvo financija kao sastavni dio raspodjele prihoda od indirektnih poreza između BiH, entiteta, Brčko distrikta, županijskih proračuna i Cesta F BiH temeljem Zakona o 21 pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15). Učešće općine Odžak iznosi 0,682% u ukupnim prihodima od neizravnih poreza koji pripadaju Federaciji.

Za period I.–VI. 2020.g. ovi prihodi su ostvareni u iznosu od 772.380 KM, odnosno 41% planiranih Proračunom, a u skladu sa projekcijama Federalnog Ministarstva financija očekuje se da će do kraja godine ostvarenje istih biti za 15 % manje nego planiranih Proračunom, odnosno u apsolutnom iznosu manje za 274.857 KM.

Vlada Županije Posavske je svojom Odlukom o učešću općina Županije Posavske u prihodu ostvarenom po osnovu naknade za ceste za 2012. godinu, utvrdila kako slijedi:

Učešće općina Županije Posavske u ostvarenom prihodu po osnovu naknada za ceste iz malo-prodajne cijene nafte i naftnih derivata, a koje čini 42% ukupnog iznosa koji se uplaćuju na račun Županije Posavske, je sljedeće:

- Općina Orašje 52%
- Općina Odžak 38%
- Općina Domaljevac-Šamac 10%,

što je i objavljeno u Narodnim novinama Županije Posavske broj 01/12.

Prihodi od indirektnih poreza za ceste (ekon. kod 717131) su u periodu I.–VI. mjeseci ostvareni u iznosu od 151.360 KM, odnosno 65 % planiranih Proračunom, i prema projekcijama Federalnog Ministarstva financija očekuje se da će do kraja godine ostvarenje istih biti za 15 % manje nego planiranih Proračunom.

Obzirom da porezni prihodi čine 47% prihoda i primitaka planiranih Proračunom, i najznačajni su izvor financiranja, možemo zaključiti da se rebalansom proračuna planira smanjenje istih za 13%, odnosno u apsolutnom iznosu za 379.159 KM.

Bitno je napomenuti da se najvećim dijelom kod poreznih prihoda smanjenje očekuje na potkategoriji 717000 – Prihodi od neizravnih poreza, a temelji se na kretanju punjenja Proračuna ovih prihodima za šest mjeseci tekuće godine, kao i projekcija Federalnog ministarstva financija.

II.Neporezni prihodi

Izmjenama i dopunama Proračuna za 2020. godinu neporezni prihodi planirani su u iznosu od 1.372.102 KM i manji su odnosu na planirane u Proračunu u apsolutnom iznosu za KM 4.206 KM.

Manjak prihoda u periodu I. –VI. mjeseci je bio kod sljedećih pozicija neporeznih prihoda :

- 721121 - Prihodi od iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta,
- 722122 - Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale materijalne imovine,
- 722131 - Općinske administrativne pristojbe,
- 722433 - Naknade za uređenje građevinskog zemljišta,

- 722434 - Naknade za korištenje građevinskog zemljišta,
- 722442 - Naknade za izgradnju i održavanje javnih skloništa,
- 722515 - Naknada za korištenje podataka premjera i katastra,
- 722516 - Naknada za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra,
- 722581 - Naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda

Prihodi od iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta su rebalansom planirani na istom nivou kao i proračunom jer zakupci temeljem sklopljenih ugovora o iznajmljivanju plaćaju zakup u zadnjem kvartalu zbog sezonskog načina poslovanja.

Što se tiče prihoda od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale materijalne imovine najveći dio se odnosi na iznajmljivanje prostora u poduzetničkoj zoni i očekuje se da će zakupac izmiriti svoje obaveze do kraja tekuće godine.

Prihodi od općinskih administrativnih pristojbi (ekonomski kod 722131) su za šest mjeseci ostvareni u iznosu od 53.031 KM, odnosno 40% planiranih proračunom. Pretpostvke su da se ni do kraja godine neće ostvarivati planiranom dinamikom pa su rebalansom proračuna planirani manji za 3%.

Prihodi od općinskih komunalnih pristojbi (ekonomski kod 722321) su Rebalansom proračuna planirani na istom nivou jer se naplata istih očekuje do kraja tekuće godine temeljem rješenja koja će se izdati za tekuću godinu, kao i temeljem poduzimanja svih aktivnosti vezanih za naplatu ovih prihoda za protekle godine. Ne treba posebno naglasiti da su ovi prihodi značajni jer se iz njih podmiruju izdaci za javnu rasvjetu i drugi izdaci za održavanje komunalne infrastrukture temeljem Zakona o komunalnom gospodarstvu Županije Posavske, odnosno Programu utroška sredstava komunalne naknade za održavanje komunalne infrastrukture.

Izmjenama i dopunama proračuna za 2020.godinu planirani su i manji prihodi od ostalih proračunskih naknada i pristojbi (glavna grupa 722400) jer se nisu ostvarivali planiranom dinamikom za šest mjeseci tekuće godine tako da su Rebalansom proračuna ovi prihodi planirani manji za 13% u odnosu na planirane Proračunom.

Izmjenama i dopunama proračuna za 2020.godinu planirani su i manji prihodi od naknada i pristojbi po Federalnim zakonima i drugim propisima (glavna grupa 722500) jer se nisu ostvarivali planiranom dinamikom za šest mjeseci tekuće godine tako da su Rebalansom proračuna ovi prihodi planirani manji za 18% u odnosu na planirane Proračunom.

III. Tekući transferi

Izmjenama i dopunama proračuna za 2020. godinu tekući transferi planirani su u iznosu od 766.395 KM, odnosno **77%** veći u odnosu na Proračun.

Navedeni iznos tekućih transfera sastoji se od:

- **Tekući namjenski transferi od Federacije (ekonomski kod 732112) u iznosu od 506.805 i to:**

Tekući ransferi doznačeni u Proračun:

- 80.000 KM za utopljanje Dječije vrtića „Paola Cerueto“,
- 150.000 KM od Vlade Federacije za poticaj biljnoj proizvodnji,
- 51.805 KM od Fonda za zaštitu okoliša za izgradnju reciklažnog dvorišta.

Tekući transferi koji se očekuju do kraja fiskalne godine:

- 125.000 KM temeljem Odluke Vlade Federacije za otklanjanje ekonomskih, socijalnih i zdravstvenih posljedica uzrokovanih pandemijom korona virusa (Covid-19);
- 100.000 KM od Vlade Federacije za potporu proračunu.
- **Tekući transferi od Županije (ekonomski kod 732114) u iznosu 254.550 KM, i to:**
Tekući transferi doznačeni u Proračun:
 - tekući transfer za prijevoz školske djece u iznosu 100.440 KM,
 - tekući transfer u iznosu od 9.450 KM za potporu redovitom radu Dječijeg vrtića „Paola Cerueto“ Odžak,
 - tekući transfer u iznosu od 13.000 KM za provođenje preventivnih mjera za zaštitu od pandemije koronavirusa,
 - tekući transfer u iznosu od 2.000 KM za Dobrovoljno vatrogasno društvo Odžak,
 - tekući transfer u iznosu od 3.600 za porebe civilne zaštite općine Odžak,
 - tekući transfer u iznosu od 37.000 KM za poticaj biljnoj proizvodnji.

Tekući transferi koji se očekuju do kraja fiskalne godine:

- tekući transfer za prijevoz školske djece u iznosu 59.060 KM,
- tekući transfer u iznosu od 15.000 za potporu proračunu Općine Odžak.
- tekući transfer u iznosu od 15.000 KM za financiranje uređenje javne površine kod vjerskog obilježja na Odića brdu.
- **Tekući transferi Federalnog zavoda za zapošljavanje (ekonomski kod 732131) u iznosu od 5.040 KM za sufinanciranje prijema vježbenika.**

Prema tome, do povećanja tekućih transfera u odnosu na prvobitni plan proračuna je za 315.875. KM, a u strukturi istih su sredstva koja su već doznačena u proračun i sredstva koja se očekuju do kraja fiskalne godine.

IV. Kapitalni transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija

Izmjenama i dopunama proračuna za 2020.godinu planirani su kapitalni transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, a odnose se na kapitalni transfer od Središnjeg Ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske u iznosu od 8.800 KM za uređenje spomen sobe.

V. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti

Rebalansom proračuna kapitalni transferi od ostalih razina vlasti se planiraju u iznosu od 781.941 KM i to:

- **Kapitalni transferi od Federacije u iznosu od 503.000 KM i to:**
 - 260.000 KM za V fazu projekta izgradnje vodovoda Vrbovac,
 - 100.000 KM od Federalnog fonda za zaštitu okoliša za kanalizaciju Novo Naselje,

- 20.000 KM od Federalnog ministarstva kulture i sporta za nastavak radova na Maloj vijećnici,
- 23.000 KM od Fonda za zaštitu okoliša za izradu Plana upravljanja otpadom,
- 100.000 KM za rekonstrukciju prometnica u centru Odžaka —Titova ulica.
- **Kapitalni transfer od Županije Posavske u iznosu od 210.000 KM to:**
 - 50.000 KM za V fazu vodovoda Vrbovac,
 - 50.000 KM, i to 35.000 KM za probnu bušotinu za izgradnju objekta vodovoda Osječak - Vojskova - Prud i 15.000 KM za izradu projektne dokumentacije za vodovod u Zoricama,
 - 105.000 KM za JP Komunalac za sanaciju deponije komunalnog otpada, sanaciju vodovodnog sustava, nabavku vozila za prevoz komunalnog otpada,
 - 5.000 KM za nabavku videonadzora.
- **Kapitalni transferi od nevladinih organizacija u iznosu od 56.941 KM i to :**
 - Kapitalni transfer u iznosu od 4.291 KM od Chatolic Relief USA za projekt PRO Budućnost,
 - Kapitalni transfer od UNDP od 52.650 KM za projekat u saradnji sa Dijasporom za razvoj.
- **Kapitalni transfer od JP „Komunalac“ Odžak u iznosu od 12.000 za sufinanciranje izgradnje reciklažnog dvorišta.**

Na osnovu gore navedenog možemo zaključiti da su rebalansom proračuna kapitalni transferi od ostalih razina vlasti planirani temeljem izvršenja za šest mjeseci i očekivanih sredstava za projekte koji su u toku, a temeljem aplikacija prema višim razinama vlasti.

Razgraničeni prihodi (ekonomski kod 391192) su planirani za financiranje kapitalnih projekata u iznosu od 431.549 KM, a odnose se na namjenska sredstva koja su dobivena od viših razina vlasti za kapitalne projekte i sredstva za ceste koja nisu utrošena u 2019.godini.

Preneseni višak prihoda (ekonomski kod 591111) je rebalansom planiran u iznosu od 515.437 KM, a odnose se na namjenska sredstva koja su prenesena iz 2019.godine i to sredstva civilne zaštite, sredstva za deratizaciju i dezinfekciju, sredstva od komunalne pristojbe, sredstva za projekte poslovne zona Svilaj 1, 2 i 3, sredstva za izgradnju i održavanje javnih skloništa, sredstva od zakupa poljoprivrednog zemljišta, sredstva za eksproprijaciju zemljišta i sredstva za Dječiji vrtić.

RASHODI I IZDACI

Izmjenama i dopunama proračuna za fiskalnu 2020. godinu ukupno planirani rashodi i izdaci iznose

6.507.453 KM i manji su za 6%, odnosno u apsolutnom iznosu za 431.484 KM u odnosu na planirane Proračunom.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući izdaci za bruto plaće i naknade zaposlenih, doprinosi poslodavca, izdaci za materijal i usluge, tekući transferi, kapitalni transferi drugim razinama vlasti, izdaci za kamate i kapitalni izdaci.

I. TEKUĆI IZDACI

1. Izdaci za bruto plaće i naknade i doprinosi poslodavca

Izmjenama i dopunama proračuna za 2020.godinu izdaci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih (ekonomski kod 611000) su planirani u iznosu od 1.314.890 KM i na nivou su planiranih Proračunom.

Rebalansom proračuna su povećani izdaci za neto plaće (ekonomski kod 611111) u iznosu od 4.000 KM jer se planiraju primiti dva djelatnika do kraja fiskalne godine.

Rebalansom proračuna doprinosi poslodavca (potkategorija 612000) su planirani u iznosu od 121.557 KM i veći su za 0,5 % u odnosu planirane Proračunom, sukladno povećanju neto plaća.

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Rebalansom proračuna izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (potkategorija 613000) iznose **1.423.290** KM i manji su za 7% , odnosno u apsolutnom iznosu za 114.261 KM u odnosu na planirane Proračunom.

Temeljem izvršenja proračuna za I. –VI. mjesec 2020.godine izvršeno je prestruktuiranje rashoda u okviru potkategorije 613000 tako da je Rebalansom planirano povećanje rashoda po sljedećim glavnim grupama:

- Izdaci za energiju (glavna grupa 613200) su povećani za 3%, odnosno u apsolutnom iznosu za 8.000 KM, zbog povećanja troškova električne energije za prečistač otpadnih voda i za zagrijavanje Male vijećnice ;
- Izdaci za osiguranje, bankovne usluge i usluge platnog prometa (glavna grupa 613800) su povećani u apsolutnom iznosu za 17.463 KM zbog nastalih negativnih tečajnih razlika pri konvertovanju sredstava dobivenih od Ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske za kapitalne projekte u službenu valutu BiH (KM);
- Izdaci za ugovorene i druge usluge (glavna grupa 613900) su povećani za 2%, odnosno u apsolutnom iznosu od 8.778 KM i to najvećim dijelom zbog povećanja izdataka za rad povjerenstava (povjerenstvo za tehnički prijem objekata i izborna povjerenstvo) i izdataka za preduzimanje preventivnih mjera za zaštitu od coronavirusa.

Rebalansom proračuna u potkategoriji 613000 -Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge je izvršeno smanjenje sljedećih rashoda po glavnim grupama:

- Izdaci za putne troškove (glavna grupa 613100) smanjeni su za 50%, odnosno u apsolutnom iznosu za 6.000 KM;
- Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (glavna grupa 613300) su smanjeni za 8%, odnosno u apsolutnom iznosu za 7.600 KM;
- Izdaci za nabavu materijala i sitnog inventara (glavna grupa 613400) smanjeni su za 16%, odnosno u apsolutnom iznosu za 5.950 KM;
- Izdaci za usluge prijevoza i goriva su smanjeni (glavna grupa 613500) za 26%, odnosno u apsolutnom iznosu za 5.300 KM;
- Izdaci za tekuće održavanje (glavna grupa 613700) smanjeni su za 19%, odnosno u apsolutnom iznosu za 122.652 KM. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na izdatke planirane za održavanje i čišćenje poljskih puteva i kanala temeljem sredstava od zakupa poljoprivrednog zemljišta tekuće fiskalne godine. Obzirom da se sredstva od zakupa uplaćuju u proračun u četvrtom kvartalu tekuće godine, utrošak isti se uglavnom planira u sljedećoj fiskalnoj godini po usvajanju programa utroška od strane Općinskog vijeća.

II. TEKUĆI TRANSFERI

Tekući transferi su planirani Rebalansom u iznosu od 1.732.678 KM i veći su 5%, odnosno u apsolutnom iznosu za 86.198 KM u odnosu na planirane Proračunom.

Rebalansom proračuna su promijenjene sljedeće pozicije na tekućim transferima:

- Transfer za sport je smanjen za 25% (ekonomski kod 614122), odnosno u apsolutnom iznosu od 19.530 KM zbog odgađanja sportskih aktivnosti zbog pandemije koronavirusa;
- Transfer za obrazovanje (ekonomski kod 614125) je povećan u iznosu od 9.450 KM zbog sredstava doznačenih od Županije Posavske za Dječiji vrtić „Paola Cereuto“ Odžak;
- Tekući transfer za zaštitu okoliša (ekonomski kod 614128) je planiran u iznosu od 30.000 KM, a odnosi se na sredstva koja se planiraju od Županije Posavske za JP „Komunalac“ Odžak za sanaciju deponije komunalnog otpada;
- Tekući transferi za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju - "Dom zdravlja Odžak" je planiran u iznosu od 100.000 KM za saniranje zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica proglašenog stanja prirodne nesreće izazvane pandemijom koronavirusa (Covid-19);
- Ostali tekući transferi pojedincima (ekonomski kod 614239) je povećan za 144.000 KM, zbog sredstava koja se doznačena od viših razina vlasti za poticaj biljnoj proizvodnji;
- Tekući transferi pojedincima za posebne namjene (ekon. kod 614240) je smanjen na ekonomskom kodu 614243 – transfer za prijevoz učenika u iznosu od 156.000 KM jer nije održavana nastava u školskim ustanovama zbog pandemije korona virusa;
- Tekući transfer udrugama građana je povećan za 10.500 KM;
- Tekući transferi neprofitnim organizacijama (ekonomski kod 614329) je smanjen za 12.140 KM.

III. KAPITALNI TRANSFERI

Rebalansom proračuna planirani su kapitalni transferi drugim razinama vlasti u iznosu od 121.000 KM i isti su povećani u apsolutnom iznosu za 83.000 KM jer je planiran kapitalni transfer koji se očekuje od Županije Posavske za JP „Komunalac“ Odžak za sanaciju vodovodnog sustava i nabavku vozila za prevoz komunalnog otpada i kapitalni transfer za uređenje javne površine kod vjerskog obilježja na Odića brdu.

IV. KAPITALNI IZDACI

Izmjenama i dopunama proračuna planirani su kapitalni izdaci u iznosu od 1.751.038 KM i manji su za 22%, odnosno u apsolutnom iznosu za 485.577 KM u odnosu na planirane Proračunom.

Rebalansom proračuna smanjeni su kapitalni izdaci na glavnoj grupi 821200 – nabavka građevina za 41%, odnosno u apsolutnom iznosu od 510.569 KM.

Izmjene u okviru ove grupe (821200) su na pozicijama :

- Izgradnja tržnice (ekonomski kod 821211-3) se ne planira zbog preusmjerenja sredstava za otklanjanje ekonomskih, socijalnih i zdravstvenih posljedica izazvanih pandemijom korona virusa;
- Nabava građevina - Izgradnja dječijeg vrtića (ekonomski kod 821211-4) se ne planira zbog preusmjerenja sredstava u iznosu od 43.000 dobivenih od Vlade Federacije na utopljanje

Dječijeg vrtića i sredstva u iznosu od 107.000 planiranih kao sufinanciranje Općine se preusmjerava za otklanjanje posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa;

- Izgradnja javne rasvjete (ekonomski kod 821221-1) je povećan u apsolutnom iznosu za 9.500 jer je planirana nabava i ugradnja led lampi;
- Objekat vodovoda Vrbovac se planira u iznosu sredstava koja će biti doznačena od viših razina vlasti. Obzirom da su za V fazu projekta potrebna znatno veća sredstva ista će se realizirati po obezbjeđenju sredstava temeljem aplikacija .
- Objekti – Kanalizacija Novo Naselje Odžak (ekonomski kod 821224-3) je smanjena za 78.000 KM temeljem provedene procedure javne nabavke i sklopljenog ugovora sa dobavljačem.

Grupa 821300 – Nabava opreme je planirana u istom iznosu kao u proračunu, samo su prestruktuirani rashodi:

- Nabava opreme – Namještaj (ekonomski kod 821311) je smanjen za 8.000 KM;
- Nabava opreme- Ugrađena oprema (ekonomski kod 821371) je povećan za 8.000 KM temeljem sredstava koja se očekuju od Županije Posavske za postavljanje videonadzora.

Grupa 821500 – nabava stalnih sredstava u obliku prava je smanjena za 23%, odnosno u apsolutnom iznosu za 61.808 KM, a najznačajnije izmjene su na pozicijama:

- Revizija postojećeg regulacionog plana užeg gradskog područja (ekonomski kod 821521-14) je povećana za 7.000 KM;
- Sufinanciranje projekata –financiranih od donatora (ekonomski kod 821529-1) je smanjen za 32.350 KM jer su sredstva na ovom kodu planiraju za sufinanciranje projekata pri apliciranju za sredstva za projekte višim razinama vlasti.

Grupa 821600 – Rekonstrukcija i investiciono održavanje je povećana za 86.800 KM, a najznačajnije izmjene su na pozicijama:

- 821619-3 –Ostala rekonstrukcija i poboljšanja- utopljanje Dječije vrtića „Paola Cerueto“ Odžak je povećan za 43.000 KM zbog prestruktuiranja sredstava sa ekonomskog koda 821211-4 –Izgradnja dječjeg vrtića, a odnosi se na sredstva koja su dobivena od Vlade Federacije;
- 821619-4 – Sanacija i održavanje protupožarnog šumskog puta se ne planira jer su sredstva preusmjerena za otklanjanje posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa;
- 821622 –Investiciono održavanje cesta i mostova je povećan za 50.000 KM temeljem sredstava koja se očekuju od Vlade Federacije za rekonstrukciju prometnica u centru Odžaka.

NAČELNIK OPĆINE

Jakov Ivanković, dipl. oec.

Izmjene i dopune proračuna Proračuna

Općine Odžak za 2020.g izradila: Služba za nabavku

i zaštitu sredstava i resursa

Na temelju članka 7. stavak 2. Zakona o proračunima/budžetima u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj 102/13, 09/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19), članka 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj 49/06 i 51/09), te na temelju članka 114. Statuta Općine Odžak ("Službeni glasnik Općine Odžak", broj 02/09), Općinsko vijeće Odžak na XXI. sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine donosi:

O D L U K U
o izmjenama i dopunama Odluke o izvršavanju Proračuna Općine Odžak
za 2020. godinu

Članak 1.

U Odluci o izvršavanju proračuna Općine Odžak za 2020.godinu („Službeni glasnik Općine Odžak“, br. 3/20) u članku 21. dodaje se stavak 3. koji glasi :

„Sredstva utvrđena u proračunu kao tekući transferi za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju – „Dom zdravlja Odžak“ - saniranje zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica proglašenog stanja prirodne nesreće izazvane pandemijom koronavirusa (Covid-19) će se realizirati Odlukom Načelnika, a na temelju sporazuma/ugovora zaključenim sa korisnikom transfera.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u Službenom glasniku Općine Odžak.

Odžak, 18. 9. 2020. godine

Br.: 01-01-240/20

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Na temelju članka 13. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“ br. 49/06, 51/09), članka 92., sukladno članku 101. Zakona o proračunima/budžetima u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“, broj 102/13, 09/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19), članka 114. Statuta Općine Odžak („Službeni glasnik Općine Odžak“ br. 2/09) i Odluke o izvršavanju Proračuna Općine za 2020. godinu, broj: 01-01- 106/20 („Službeni glasnik Općine Odžak“ br. 3/20), Općinsko vijeće Odžak na svojoj XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine, donosi

O D L U K U
o usvajanju Izvješća o izvršenju Proračuna Općine Odžak
za period I. - VI. 2020. godine

Članak 1.

Usvaja se Izvješće o izvršenju Proračuna Općine Odžak za period I. – VI. 2020.godine.

Članak 2.

Sastavni dio ove Odluke čini dokument – Izvješće o izvršenju Proračuna Općine Odžak za period I. – VI.2020. godine.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Odžak“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-01-241/20

Datum: 18. 9. 2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
SLUŽBA ZA NABAVKU I ZAŠTITU
SREDSTAVA I RESURSA**

**IZVJEŠĆE
o izvršenju Proračuna općine Odžak
za period I. - VI. 2020. godine**

Odžak, srpanj/jul 2020. godine

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
	I-PRIHODI I PRIMICI	6.938.937	2.363.018	34	2.205.781	107
	UKUPNI PRIHODI	5.520.986	2.363.018	43	2.205.781	107
710000	PRIHODI OD POREZA	3.010.388	1.459.562	48	1.341.889	109
711000	Porez na dobit pojedinca i poduzeća	800	116	15	499	23
711111	Porez na dobit od privrednih i profesionalnih djelatnosti	800	91	11	499	18
711113	Porez na temelju autorskih prava, патената i tehničkih unapređenja	0	25		0	
713000	Porezi na plaću i radnu snagu (zaostale uplate poreza)	200	129	64	18	732
713111	Porezi na plaću i druga osobna primanja	150	68	46	0	19540
713113	Porez na dodatna primanja	50	60	121	17	350
714000	Porez na imovinu	113.000	44.332	39	60.312	74
714111	Porez na imovinu od fizičkih lica	13.000	8.197	63	8.164	100
714112	Porez na imovinu od pravnih osoba	2.000	1.582	79	1.737	91
714113	Porez na imovinu za motorna vozila	2.000	1.050	53	910	115
714121	Porez na nasljeđe i darove	6.000	3.090	51	3.589	86
714131	Porez na promet nepokretnost fizičkih osoba	66.000	27.192	41	32.488	84
714132	Porez na promet nepokretnosti pravnih osoba	24.000	3.222	13	13.423	24
715000	Domaći porezi na dobra i usluge	450	168	37	269	62
715137	Kaznena kamata	0	9			
715141	Porez na promet usluga, osim usluga u građevinarstvu	50	12	23	47	25
715211	Porez na dobitke od igara na sreću	400	113	28	223	51
715914	Porez na promet ostalih proizvoda	0	35		0	
716000	Porez na dohodak	546.000	292.968	54	310.152	94
716111	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od nesamostalne djelatnosti	370.000	196.479	53	179.696	109
716112	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od samostalne djelatnosti	20.000	7.662	38	9.901	77
716113	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od imovine i imovinskih prava	40.000	30.636	77	49.852	61

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
716115	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od nagradnih igara i igara na sreću	60.000	23.586	39	33.797	70
716116	Prihodi od poreza na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti	34.000	15.835	47	17.743	89
716117	Prihodi od poreza na dohodak po konačnom obračunu	22.000	18.771	85	19.164	98
717000	Prihodi od neizravnih poreza	2.349.838	1.121.849	48	969.823	116
717114	Prihodi od neizravnih poreza na ime financiranja auto cesta u Federaciji BiH	249.644	198.110	79	0	
717131	Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	232.720	151.360	65	98.661	153
717141	Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	1.867.474	772.380	41	871.162	89
719000	Ostali porezi	100	0	0	817	0
719111	Ostali porezi	100	0	0	0	
719114	Poseban porez na plaću za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	0	0	0	0	
719116	Porez na potrošnju u ugostiteljstvu od pravnih osoba	0	0	0	677	
719117	Porez na potrošnju od fizičkih osoba	0	0	0	140	
720000	NEPOREZNI PRIHODI (721+722+723)	1.376.308	567.431	41	694.670	82
721000	Prihodi od od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	150.158	65.666	44	4.751	1.382
721100	Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih javnih poduzeća	149.158	21.925	15	4.751	461
721112	Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa	200	34	17	113	30
721121	Prihodi od iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta	106.152	12.356	12	0	
721122	Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale mat.imovine	42.806	9.535	22	4.638	206
721200	Ostali prihodi od imovine	1.000	43.741	4.374	0	
721227	Prihodi od korištenja sportskih gospodarskih lovišta	0	0	0	0	0
721229	Ostali prihodi od zakupa	0	0	0	0	0
721239	Ostali prihodi od imovine	1.000	43.741	4.374	0	
722000	Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.206.150	482.123	40	678.484	71

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
722100	Administrativne pristojbe	133.000	53.031	40	59.955	88
722131	Administrativne pristojbe	123.000	51.075	42	55.125	93
722133	Takse za ovjeravanje dokumenata	0	0		0	
722134	Pristojbe za vjenčanja i druge civilne registracije	10.000	1.956	20	4.830	40
722300	Komunalne naknade i pristojbe	595.000	247.451	42	318.708	78
722321	Općinske komunalne pristojbe	475.000	152.791	32	222.743	69
722322	Općinske komunalne naknade za istaknutu tvrtku	120.000	94.360	79	95.965	98
722329	Ostale općinske komunalne naknade i takse	0	300		0	
722400	Ostale proračunske naknade i pristojbe	222.500	71.643	32	165.641	43
722433	Naknada za uređenje građevinskog zemljišta	40.000	11.897	30	27.586	43
722434	Naknada za korištenje građevinskog zemljišta	80.000	28.826	36	99.051	29
722436	Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	25.000	25.934	104	3.671	706
722437	Naknada za postupak legalizacije javnih površina i građevina	400	0	0	0	
722441	Općinske komunalne naknade u skladu sa kantonalnim propisima za posebne namjene	100	87	87	0	
722442	Naknade za izgradnju i održavanje javnih skloništa	35.000	2.708	8	32.027	8
722461	Naknade za zauzimanje javnih površina	35.000	0		0	0
722463	Naknade za zauzimanje javnih površina od kafea, restorana, kioska i tržnica	7.000	2.191	31	3.282	67
722470	Naknada za korištenje, zaštitu i unapređenje				24	
722500	Naknade i pristojbe po Federalnim zakonima i dr.propisima	245.650	95.197	39	121.028	79
722515	Naknada za korištenje podataka premjera i katastra	10.000	2.849	28	6.222	46
722516	Naknada za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra	90.000	20.124	22	42.087	48
722531	Naknada za upotrebu cesta za vozila pravnih osoba	30.000	16.774	56	14.605	115
722532	Naknada za upotrebu cesta za vozila građana	60.000	32.423	54	34.014	95
722581	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	52.000	20.935	40	21.990	95
722582	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda po osnovi samostalnog rada	2.000	1.213	61	1.098	111
722583	Naknada za vatrogasne jedinice iz premije osiguranja	600	408	68	453	90
722584	Naknada iz funkcionalne premije osiguranja od autoodgovornosti za vatrogasne jedinice	1.000	471	47	559	84
722585	Naknada za zajedničke prof.vatrogasne jedinice iz premije osiguranja imovine	50	0	0	0	0

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
722700	Neplanirane uplate -prihodi	10.000	14.801	148	13.152	113
722719	Ostali povrati	10.000	14.801	148	13.152	113
723000	Novčane kazne (neporezne prirode)	20.000	19.642	98	11.435	172
723139	Ostali prihodi	20.000	19.642	98	11.435	172
730000	TEKUĆI TRANSFERI (TRANSFERI I DONACIJE)	432.520	285.634	66	165.614	172
732111	Primljeni tekući transferi od Države	0	0	0	0	
732112	Primljeni tekući transferi od Federacije	150.000	181.805	121	4.774	3809
732114	Primljeni tekući transferi od Županije	280.000	98.789	35	160.841	61
732124	Primljeni namjenski transfer za izbore	0	0	0	0	
732131	Transfer od Federalnog Zavoda za zapošljavanje	0	5.040		0	
732133	Transfer od Županijskog zavoda za zapošljavanje	2.520	0		0	
741000	KAPITALNI TRANSFERI OD INOZEMNIH VLADA I MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA	8.800	0		0	
741111	Kapitalni transferi od inozemnih vlada	8.800	0		0	
742000	KAPITALNI TRANSFERI OD OSTALIH RAZINA VLASTI	692.970	50.391	7	3.608	1397
742112	Kapitalni transferi od Federacije	378.320	0		0	
742114	Primljeni kapitalni transferi od Županije	250.000	50.000	20	0	
742211	Kapitalni transfer od nevladine organizacije	52.650	391	1	3.608	11
742212	Kapitalni primici od poduzeća	12.000	0		0	
810000	KAPITALNI PRIMICI	0	0	0	0	
811900	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	
811900-11	Kapitalni primici od Federacije	0	0	0	0	
811900-12	Kapitalni primici od Županije	0	0	0	0	
811900-13	Kapitalni primici od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	

Ekonom. kod	VRSTA PRIHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
390000	NEUTROŠENA SREDSTVA ZA INVESTICIJE	365.094				
	Kapitalni primitak za vodovod Potočani	0				
	Kapitalni primitak vodovod Vrbovac, Potočani, kanalizacija Novo Naselje	182.000				
	Kapitalni primitak za Vijećnicu	30.663				
	Kapitalni primitak za kanalizaciju	60.000				
	Kapitalni primitak za rekonstrukciju zgrade "dr.Gojinić"	92.431				
591000	PRENESENI VIŠAK PRIHODA	1.052.857				
	Prenesena sredstva civilne zaštite	12.475				
	Prenesena sredstva za deratizaciju i dezin.	4.865				
	Prenesena sredstva za ceste	111.634				
	Prenesena sredstva komunalne naknade	320.400				
	Prenesena sredstva za projekte poslovnih zona Svilaj 1,2 i 3	44.010				
	Prenesena sredstva za utopljanje zgrade	0				
	Prenesena sredstva za izgradnju i održavanje javnih skloništa	208.300				
	Prenesena sredstva od zakupa poljoprivrednog zemljišta	211.144				
	Prenesena sredstva za naknadu šteta od suše	0				
	Prenesena sredstva za izbore	0				
	Prenesena sredstva za eksproprijaciju zemljišta	137.029				
	Prenesena sredstva - transfer od ŽP za Dječji vrtić "Paola Cerueto" Odžak	3.000				

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
	II-RASHODI I IZDACI	6.938.937	2.136.860	31	2.348.934	34
600000	UKUPNI RASHODI	4.702.322	1.875.500	40	1.873.760	40
600	TEKUĆA PRIČUVA	33.000	16.130	49	25.975	79
613727	Tekuća pričuva - načelnik	33.000	16.130	49	25.975	79
611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	1.316.341	639.350	49	594.623	45
611100	Bruto plaće i naknade plaća	1.147.341	567.358	49	529.864	46
611111	Plaće po umanjenju doprinosa iz redovnog rada	790.000	391.477	50	365.606	46
611131	Doprinosi za MiO/PiO	195.986	96.451	49	90.077	46
611132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	144.064	70.920	49	66.233	46
611133	Doprinosi za zapošljavanje	17.291	8.510	49	7.948	46
611200	Naknade troškova zaposlenih	169.000	71.992	43	64.759	38
611211	Naknade za prevoz s posla i na posao	25.000	12.715	51	11.447	46
611221	Naknade za topli obrok tijekom rada	96.500	52.686	55	45.175	47
611224	Regres za godišnji odmor	26.500	1.413	5	436	2
611225	Otpremnine zbog odlaska u mirovinu	0	0	0	0	0
611226	Jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl.	11.000	1.450	13	1.300	12
611227	Pomoć u slučaju smrti	8.000	3.728	47	5.490	69
611228	Pomoć u slučaju teže invalidnosti	2.000	0	0	911	46
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	120.950	59.573	49	55.636	46
612110	Doprinosi na teret poslodavca	120.950	59.573	49	55.636	46
612111	Doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje (MiO/PiO)	69.075	34.041	49	31.792	46
612112	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	46.110	22.694	49	21.195	46
612113	Doprinosi za zapošljavanje	5.765	2.837	49	2.649	46

Ekon. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
613000	IZDACI ZA MATERIJAL, SITAN INVENTAR I USLUGE	1.537.551	448.131	29	402.931	26
613100	Putni troškovi	12.000	2.078	17	4.017	33
613110	Putni troškovi u zemlji	6.000	650	11	3.113	52
613120	Putni troškovi u inozemstvu	6.000	1.428	24	904	15
613200	Izdaci za energiju	305.900	142.776	47	134.097	44
613210	Izdaci za električnu energiju	272.900	132.726	49	125.732	46
613211-11	Električna energija-zgrade	15.000	11.302	75	18.730	125
613211-12	Električna energija-javna rasvjeta	227.000	106.237	47	104.780	46
613211-13	Električna energija- vodovod Vrbovac	13.000	6.131	47	2.221	17
613211-14	Električna energija - vodovod Potočani - Jošava	5.300	1.881	35	0	
613211-15	Električna energija - fekalno prepumpna stanica - Odžak	600	249	42	0	
613211-16	Električna energija-prečistač otpadnih voda - Odžak	12.000	6.925	58	0	
613213	Lož ulje	33.000	10.050	30	8.366	25
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	90.365	28.642	32	32.644	36
613310	Izdaci za komunikaciju	54.000	11.420	21	13.770	25
613311	Izdaci za telefon, telefaks i teleks	6.000	1.671	28	3.373	56
613312	Izdaci za internet	3.500	1.303	37	1.496	43
613313	Izdaci za mobilni telefon	7.000	2.886	41	3.043	43
613314	Poštanske usluge	10.500	4.512	43	4.669	44
613315	Usluge dostave	27.000	1.048	4	1.188	4
613320	Izdaci za komunalne usluge	36.365	17.222	47	18.874	52
613321	Izdaci za vodu i kanalizaciju	5.000	1.661	33	2.369	47
613327	Usluge deratizacije	4.865	0	0	0	0
613329	Ostale komunalne usluge - Izdaci za održavanje javnih površina	19.000	8.972	47	16.506	87
613329-2	Izdaci za uređenje grada povodom blagdana	7.500	6.589	88	0	0

Ekon. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
613400	Nabava materijala i sitnog inventara	37.150	14.956	40	13.414	36
613410	Administrativni materijal i sitan inventar	24.600	9.093	37	11.824	48
613411	Izdaci za obrasce i papir	3.500	1.875	54	1.590	45
613411-1	Izdaci za obrasce matičnih ev.-matične knjige	0	0	0	2.274	0
613412	Izdaci za kompjuterski materijal	5.000	1.992	40	1.896	38
613413	Izdaci za obrazovanje kadrova	3.000	1.034	34	1.408	47
613415	Materijal za dekoraciju službenih prostorija	4.000	1.483	37	1.444	36
613416	Sitni inventar	3.000	19	1	317	11
613417	Uredski materijal	3.500	2.689	77	2.896	83
613418	Auto gume	2.600	0	0	0	0
613480	Ostali materijali posebne namjene	12.550	5.863	47	1.590	13
613481	Izdaci za odjeću, uniforme i platno	1.500	134	9	70	5
613481-1	Izdaci za odjeću, uniforme i platno za pripadnike civilne zaštite	1.050	0	0	0	0
613484	Materijal za čišćenje	3.500	1.709	49	1.520	43
613488	Matične knjige i ostali obrasci	6.500	4.020	0	0	0
613500	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	20.000	7.323	37	4.480	22
613510	Gorivo za prijevoz	13.000	2.407	19	3.908	30
613511	Benzin	5.500	1.004	18	1.440	26
613512	Dizel	7.000	1.384	20	2.468	35
613513	Motorno ulje	500	19	4	0	0
613520	Prijevozne usluge	7.000	4.915	70	572	8
613522	Prevoz robe (zračni, cestovni, željeznički)	5.000	3.670	73	0	
613523	Registracija motornih vozila	2.000	571	29	572	29
613524	Izdaci za prevoz ljudi - pričuva	0	675		0	
613620	Unajmljivanje opreme	1.000	0	0	0	0
613700	Izdaci za tekuće održavanje	640.776	70.600	11	83.100	13

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
613710	Materijal za popravke i održavanje	20.000	8.225	41	8.316	42
613711	Materijal za popravak i održavanje zgrade	4.000	1.016	25	314	8
613712	Materijal za popravak i održavanje opreme	1.000	70	7	416	42
613713	Materijal za popravak i održavanje vozila	6.000	215	4	725	12
613717	Materijal za održavanje ulične rasvjete	7.000	6.923	99	6.861	98
613717-1	Materijal za održavanje ulične rasvjete-nosači svj.	2.000	0	0	0	0
613720	Usluge popravka i održavanja	620.776	62.375	10	74.785	12
613721	Usluge popravka i održavanja zgrade	3.000	527	18	875	29
613722	Usluge popravka i održavanje opreme	1.500	444	30	689	46
613723	Usluge popravka i održavanje vozila	6.000	321	5	823	14
613724	Usluge popravka i održavanje cesta, mostova	300.000	59.112	20	72.398	24
613727	Ostale usluge popravke i održavanja	310.276	1.972	1	0	0
613727-11	Usluge uređenja i čišćenja kanala	0	0	0	0	0
613727-12	Usluge održavanja i uređenja poljskih puteva	0	0	0	0	0
613727-13	Izdaci za sufinanciranje rada crpnih stanica	10.000	0	0	0	0
613727-14	Usluge sufinanciranja različite potrošnje - Pričuva		1.972			
613727-15	Izdaci za uređenje i održavanje poljskih puteva i kanala	300.276	0	0	0	0
613800	Izdaci osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa	6.500	18.683	287	2.410	37
613810	Izdaci osiguranja	5.000	745	15	1.609	32
613813	Osiguranje vozila	5.000	745	15	1.609	32
613820	Usluge bankarskog i platnog prometa	1.500	575	38	801	53
613821	Izdaci bankovnih usluga	1.500	575	38	801	53
613831	Izdaci za negativne kursne razlike	0	17.363		0	
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	423.860	163.074	38	128.769	30
613910	Izdaci za informiranje	45.000	26.774	59	18.437	41
613911	Usluge medija	6.000	3.137	52	3.108	52
613912	Usluge tiskanja	7.000	1.871	27	3.170	45

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
613914	Usluge reprezentacije	25.000	14.473	63	9.305	109
613915	Ostale stručne usluge	7.000	7.294	104,19 66	2.854	40,771 43
613920	Usluge za stručno obrazovanje	3.000	1.100	37	900	30
613922	Usluge stručnog obrazovanja	3.000	1.100	37	900	30
613930	Stručne usluge	10.500	3.709	35	6.186	59
613934	Izdaci za hardverske i softverske usluge	7.000	2.909	42	2.706	39
613937	Troškovi vještačenja, svjedoka i sudaca porotnika	1.500	800	53	480	32
613938	Troškovi odvjetnika u predmetima obv. obrane	2.000	0	0	3.000	150
613962	Troškovi spora	35.000	1.378	0	0	0
613973	Izdaci za volonterski rad po osnovi ugovora o volonterskom radu	0	0	0	0	0
613974	Izdaci za rad komisija	49.660	23.177	47	14.179	29
613974-12	Komisija za tehnički prijem	18.000	18.237	101	4.869	27
613974-13	Naknada za vjenčanje	2.000	270	14	520	26
613974-14	Izborna povjerenstvo	11.700	1.800	15	2.250	19
613974-17	Ostale komisije-privremene	5.000	1.350	27	2.250	45
613974-18	Izdaci za naknade članovima upravnih vijeća	12.960	1.520	12	4.290	33
613975	Izdaci za naknade općinskim vijećnicima	72.000	25.250	35	28.500	40
613976	Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	70.800	27.985	40	29.750	42
613976-1	Stožer Civilne zaštite	15.600	4.100	26	6.500	42
613976-2	Ugovor o djelu	42.000	17.285	41	23.250	55
613976-3	Povjerenici civilne zaštite	13.200	6.600	50	0	0
613980	Izdaci za poreze i doprinose od druge samostalne djelatnosti i povr. samost. rada	48.400	18.903	39	23.317	48

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
613983	Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	5.300	2.321	44	2.618	49
613985	Izdaci za volontere za osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti	0	0	0		
613986	Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz primitka od druge samostalne djelatnosti	9.600	3.384	35	3.997	42
613987	Doprinos za MIO na primitke od druge samostalne djelatnosti	13.500	5.076	38	6.403	47
613988	Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti i privremenog sam. rada	20.000	8.123	41	10.298	51
613991	Ostale nespomenute usluge i dažbine	89.500	34.798	39	7.500	8
613991-3	Ostale nespomenute usluge i dažbine - pričuva načelnika	0	733		0	
613991-4	Kulturne manifestacije-dan općine	7.500	7.902	105	5.000	67
613991-5	Kulturne manifestacije-Posavsko kolo	30.000	0	0	2.500	0
613991-6	Izdaci za organizaciju Božićnog sajma	2.000	0	0	0	0
613991-7	Izdaci za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta	0	0	0	0	0
613991-8	Kulturne manifestacije-Musini dani	2.500	2.500	100	0	0
613991-9	Kulturne manifestacije - "Dani sjećanja" MZ Posavska Mahala i MZ Vrbovac	4.000	2.000	0	0	0
613991-10	Izdaci za korištenje servisa FBIHPOS sistema i rektifikacije geodetskih instrumenata	2.000	0	0	0	0
613991-11	Izdaci za osiguranje pripadnika jedinice civilne zaštite opće namjene	1.600	0	0	0	0
613991-12	Izdaci za pripremanje, obuku i vježbe civilne zaštite	4.000	0	0	0	0
613991-13	Izdaci za popravak i održavanje materijalno tehničkih sredstava civilne zaštite i drugo	3.900	237	0	0	0
613991-14	Izdaci za sufinanciranje projekta deminiranja na području općine Odžak	4.000	0	0	0	0
613991-15	Izdaci za zbrinjavanje pasa lualica	4.000	0	0	0	0
613991-16	Izdaci za preduzimanje preventivnih mjera za zaštitu od Coronavirusa	18.000	21.426	119	0	
613991-17	Izrada nove web stranice s modulom za dijasporu-Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	6.000	0		0	
614000	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	1.646.480	708.975	43	799.214	49
614100	Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima	510.591	270.823	53	216.091	42
614120	Namjenski transferi drugim razinama vlasti	360.591	165.823	46	161.091	45
614121	Transfer za kulturu	165.900	83.620	50	73.899	45
614121-1	Transfer za kulturu - " Centar za kulturu " Odžak	60.000	28.998	48	28.000	47

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
614121-2	Transfer za kulturu - "Centar za kulturu "Odžak - nabava plina	2.500	2.500	100	2.500	100
614121-3	Transfer za kulturu - "Radio postaja Odžak"	65.000	32.496	50	32.500	50
614121-4	Transfer za kulturu- Radio "Preporod" Odžak	20.000	8.748	44	7.500	38
614121-5	Transfer za kulturu (Odluka Općinskog vijeća br. 01-01-167/18 od 13.08.2018.g.)	18.400	10.000	54	0	0
614121-6	Ostale kulturne manifestacije - pričuva	0	878	0	3.400	
614122	Transfer za sport	76.900	29.365	38	29.697	39
614122-11	OK Napredak Odžak-sport.aktivnosti	10.000	2.500	25	2.500	25
614122-12	NK Odžak 102 - sport.aktivnosti	5.000	1.250	25	2.500	50
614122-13	NK Odžak 102 - početnici, pioniri - sport.aktivnosti	2.000	500	25	1.000	50
614122-14	NK Odžak 102 -održavanje sport. terena	7.100	3.550	50	3.550	50
614122-15	NK Mladost Donji Svilaj-sport.aktivnosti	3.800	950	25	1.899	50
614122-16	NK Mladost Donji Svilaj-održavanje sportskih terena	5.500	2.750	50	1.375	25
614122-17	NK Sloga Prud - sport.aktivnosti	3.800	950	25	1.899	50
614122-18	NK Sloga Prud -održavanje sport. terena	5.500	2.750	50	1.375	25
614122-19	NK Mladost G.Dubica -sportske aktivnosti	2.400	600	25	600	25
614122-20	NK Mladost G.Dubica-održavanje sportskih terena	4.100	2.050	50	1.025	25
614122-21	NK Dragovoljac Novo Selo - sportske aktivnosti	3.800	950	25	1.899	50
614122-22	NK Dragovoljac Novo Selo - održavanje sportskih ter.	5.500	2.750	50	1.375	25
614122-23	NK Posavina P.Mahala - održavanje sportskih terena	1.000	250	25	250	25
614122-24	NK Bratstvo Donja Dubica - sport.aktivnosti	2.400	600	25	1.200	50
614122-25	NK Bratstvo Donja Dubica - održavanje sportskih ter.	4.100	2.050	50	1.025	25
614122-26	Šahovski klub	1.400	350	25	350	25
614122-27	Karate klub	3.000	750	25	1.500	50
614122-28	KBV Jedinstvo Odžak	1.500	375	25	375	25
614122-29	ŽOK Napredak	5.000	1.600	32	1.250	25
614122-30	Ostali sportski klubovi - pričuva načelnika	0	1.000		2.750	
614122-31	Transfer klubu po zakupu bazne stanice	0	840			
614124	Transfer za izbore -	31.900	0	0	15.495	49

Ekon. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
614124-1	Transfer za izbore u mjesnim zajednicama	2.500	0	0	0	0
614125	Transfer za obrazovanje	83.391	52.838	63	42.000	50
614125-1	Transfer za obrazovanje- Dječiji vrtić "Paola Cerueto" Odžak	80.000	39.997	50	42.000	52
614125-2	Transfer za obrazovanje- Dječiji vrtić "Paola Cerueto" Odžak - transfer iz Proračuna Županije Posavske	3.000	12.450	415	0	0
614125-3	Transfer za obrazovanje- Dječiji vrtić "Paola Cerueto" Odžak - projekat PRO-budućnost	391	391	100	0	0
614171	Tekući transferi za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju - "Dom zdravlja Odžak"	60.000	60.000	100	10.000	17
614181	Transferi za Centar socijalne skrbi	90.000	45.000	50	45.000	50
614200	Tekući transferi pojedincima	618.139	150.504	24	454.890	74
614219	Ostala davanja pojedincima na temelju mirovinsko-invalidskog osiguranja	40.000	0	0	7.167	18
614232	Izdaci za invalide, ranjene branitelje i obitelji poginulih	33.200	17.588	53	18.799	57
614232-1	Udruga hrvatskih vojnih invalida domovinskog rata Odžak	5.600	2.796	50	2.800	50
614232-2	Udruga obitelji hrvatskih branitelja poginulih i nestalih u domovinskom ratu	5.000	2.496	50	2.500	50
614232-3	Udruga dragovoljaca i veterana domovinskog rata H-B, Podružnica Odžak- UDVDR	20.600	10.296	50	10.300	50
614232-4	Zaklada za pružanje pravne pomoći braniteljima	2.000	2.000	100	2.000	100
614323-5	Ostale branitelj ske udruge - pričuva				1.200	
614234	Isplate stipendija	45.900	13.000	28	20.000	44
614239	Ostali transferi pojedincima	59.039	6.908	12	9.069	15
614239-1	Ostali tekući transferi pojedincima-eksprijacija zemljišta	39	0	0	0	0
614239-2	Ostali tekući transferi pojedincima - pomoć za liječenje (pričuva)	6.000	3.908	65	9.069	151
614239-3	Ostali tekući transferi pojedincima-obnova obiteljske kuće	3.000	3.000	100	0	0
614239-4	Ostali tekući transferi pojedincima - poticaji biljnoj proizvodnji	50.000	0	0	0	0
614240	Transferi pojedincima za posebne namjene	440.000	113.008	26	399.856	91
614241-1	Transfer za posebne namjene-elementarna nepogoda	0	500		12.909	
614241-2	Transfer za posebne namjene-obnova objekata oštećenim u poplavama	30.000	12.068	40	0	
614241-3	Transfer za posebne namjene-saniranje štete od suše	0	0	0	146.357	

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
614243	Transfer za prijevoz učenika	410.000	100.440	24	240.590	59
614243-3	Transfer za prijevoz učenika -škola plivanja	0	0	0	0	0
614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	359.160	139.858	39	124.632	35
614311	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	81.000	41.492	51	32.000	40
614311-1	Dobrovoljno vatrogasno društvo DVD Odžak	46.000	22.998	50	23.000	50
614311-1A	Dobrovoljno vatrogasno društvo DVD Odžak - transfer od Civilne zaštite ŽP	2.000	2.000		0	
614311-2	Crveni križ Odžak	8.000	3.996	50	4.000	50
614311-3	Tekući transferi neprofitnim organizacijama-Udruga roditelja djece i osoba sa posebnim potrebama - Kuća nade Odžak	25.000	12.498	50	5.000	20
614319	Tekući transferi vjerskim zajednicama	45.000	35.350	79	5.500	12
614323	Tekući transfer za parlamentarne političke partije	36.000	13.148	37	15.976	44
614324	Tekući transferi udruženjima građana	13.350	8.280	62	11.440	86
614324-1	Udruga slijepih	1.000	250	25	250	25
614324-2	Udruga dijabetičara Odžak	750	190	25	0	0
614324-3	KUD "Napredak" Odžak	1.600	400	25	400	25
614324-4	BKD "Preporod" Odžak	1.600	400	25	400	25
614324-5	Srpsko građansko društvo Odžak	1.200	300	25	600	50
614324-6	Udruga dobrovoljnih davatelja krvi	1.200	300	25	0	0
614324-7	Udruženje građana sportskih ribolovaca	800	200	25	150	19
614324-8	Udruga "Život"	1.100	400	36	500	45
614324-9	"Merhamet" Odžak	1.000	250	25	250	25
614324-10	KUD "Musa Ćazim Ćatić"	800	200	25	200	25
614324-11	Udruga umirovljenika Odžak	1.000	250	25	250	25
614324-12	KUD "Fra Ivo Šimić"	1.300	325	25	250	19
614324-13	Lovačko društvo "Fazan" Odžak	0	0	0	1.150	
614324-14	Ostale udruge građana - pričuva načelnika	0	4.815	0	7.040	
614324-15	Zaklada "Fra Mladen Hrkać" Široki Brijeg	0	0	0	0	
614329	Ostali transferi neprofitnim organizacijama	183.810	41.588	23	59.717	32

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
614329-11	Tekući transfer -kućna skrb starih i bolesnih	10.000	0	0	0	0
614329-12	Transfer za zaštitu žene, majke i djeteta	50.000	18.000	36	30.000	60
614329-13	Transfer za poduzetništvo mladih (nezaposlenih)	0	0	0	1.000	0
614329-14	Transfer za prevenciju protiv ovisnosti	0	0	0	0	0
614329-15	Transfer poduzetništvo mladih fondacija Mozaik	13.500	0	0	12.000	89
614329-25	Ostali transferi neprofitnim organizacijama	2.750	0	0	0	0
	Tekući transferi mjesnim zajednicama	107.560	23.588	22	16.717	16
614329-16	Tekući transfer iz proračuna Općine Odžak mjesnim zajednicama-naknada za rad predsjednika mjesnih zajednica	26.400	6.600	25	13.200	50
614329-17	Tekući transfer MZ za zimsko održavanje cesta	30.000	0	0	0	0
614329-18	Tekući transfer MZ za održavanje javnih površina	39.000	12.958	33	0	0
614329-19	Tekući transfer MZ Jošava za održavanje sport.terena	1.000	0	0	250	25
614329-20	Tekući transfer MZ G.Svilaj za održavanje sport.terena	1.000	0	0	250	25
614329-21	Tekući transfer MZ Vrbovac za održavanje sport.terena	1.000	0	0	250	25
614329-22	Tekući transfer MZ Vojskova za održavanje sport.terena	1.000	0	0	250	25
614329-23	Ostali transferi neprofitnim organizacijama - MZ -pričuva		2.150		2.517	
614329-24	Transfer mjesnim zajednicama po ugovorima o zakupu	8.160	1.880	23	0	0
614400	Subvencije javnim poduzećima	21.600	10.800	50	3.600	17
614423	Subvencije javnim komunalnim poduzećima	21.600	10.800	50	3.600	17
614800	Drugi tekući rashodi	136.990	136.990	100	0	
614819-1	Ostali tekući rashodi - povrat sredstava eksproprijacija zemljišta	136.990	136.990	100	0	
615000	KAPITALNI TRANSFERI DRUGIM RAZINAMA VLASTI	38.000	15.000	39	16.300	43
615311-1	Nabava kontejnera mjesnim zajednicama za odlaganje komunalnog otpada	7.000	0	0	6.300	90
615311-2	Kapitalni transfer mjesnim zajednicama	16.000	10.000	63	10.000	63
	Kapitalni transfer MZ Potočani - izgradnja mrtvačnice	5.000	5.000	100	0	0
	Kapitalni transfer MZ Vrbovac - uređenje javne površine kod vjerskog obilježja na Odiča brdu	5.000	5.000	100	0	0
	Kapitalni transfer MZ Ada - sanacija vodovoda				5.000	

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
	Kapitalni transfer MZ Gornja Dubica - izgradnja vodovoda				5.000	
	Kapitalni transfer MZ Donji Svilaj-nabava opreme za dječije igralište	6.000	0	0	0	0
615311-3	Kapitalni transfer NK Dragovoljac Novo Selo - izgradnja nastrešnice na stadionu	10.000	0	0	0	0
615311-4	Kapitalni transfer udruga hrvatskih vojni invalidi Domovinskog rata Odžak - izgradnja spomen sobe i parking prostora na nasipu u Donjem Odžaku	5.000	5.000	100	0	0
616000	Izdaci za kamate	10.000	4.471	45	5.056	51
616311	Kamate na domaće pozajmljivanje	10.000	4.471	45	5.056	51
820000	UKUPNI KAPITALNI IZDACI	2.236.615	261.360	12	475.175	21
821000	IZDACI ZA NABAVU STALNIH SREDSTAVA	2.178.615	232.534	11	447.209	21
821200	Nabava građevine	1.238.898	33.989	3	404.747	33
821210	Nabava zgrada i stanova	304.898	26.231	0	68.979	23
821211-1	Nabava građevine - Vijećnica	50.000	0	0	25.740	51
821211-2	Izgradnja i održavanje javnih skloništa	26.300	26.231	100	0	0
821211-3	Izgradnja gradske tržnice	75.000	0	0	0	0
821211-3	Nabava građevina - izgradnja dječijeg vrtića	150.000	0	0	0	0
821213-1	Utopljavanje zgrade općinske uprave	0	0	0	43.240	0
821213	Nabava ostalih pomoćnih građevina - skladište za bicikle- Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	3.598	0	0	0	0
821220	Ostali objekti	934.000	7.757	1	335.768	36
821221-1	Izgradnja vanjske rasvjete	35.000	7.757	22	3.978	11
821224-1	Objekat vodovoda Vrbovac	421.000	0	0		
821224-2	Objekat vodovoda Potočani	4.000	0	0	77.038	1.926
821224-3	Kanalizacija Novo Naselje Odžak	334.000	0	0	254.752	76
821224-4	Objekat vodovoda Potočanski Lipik	100.000	0	0	0	0
821224-5	Objekti vodovoda Osječak-Vojškova-Prud - probna bušotina	35.000	0	0	0	0
821224-6	Objekti vodovoda Gornja Dubica	5.000	0	0	0	0
821300	Nabava opreme	61.082	4.840	8	4.041	7

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
821311	Namještaj	12.000	1.586	13	557	5
821312-1	Komp.oprema- softer za upravljanje dokumentima	0	0		0	0
821312-2	Kompjuterska oprema računari	8.000	3.255	41	0	0
821312	Programska potpora za evidenciju javne rasvjete	0	0		0	0
821313	Oprema za prijenos podataka	0	0		395	
821321-1	Motorno vozilo za potrebe civilne zaštite	0	0		0	0
821321-2	Motorno vozilo za održavanje javnih površina	0	0		0	0
821324	Plovna vozila- nabava čamca - Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	7.995	0	0	0	0
821329	Ostala prijevozna oprema- nabava bicikala -Projekat Razvoj općine u saradnji sa dijasporom	5.997	0	0	0	0
821371	Ugrađena oprema	6.000	0	0	3.089	0
821371-1	Oprema civilne zaštite	4.300	0	0	0	0
821371-2	Ugrađena oprema- nabava opreme za dječije igralište -Projekat Razvoj općine u saradnji sa dijasporom	4.796	0	0	0	0
821371-3	Ugrađena oprema- nabava bazena i opreme za ribarnicu -Projekat Razvoj općine u saradnji sa dijasporom	11.994	0	0	0	0
821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	264.583	85.176	32	28.406	11
821521	Studije izvodljivosti projektne pripreme i projektiranje	191.575	78.156	41	0	
821521-11	Projekti u turizmu	5.000	0	0	0	0
821521-12	Projekti iz oblasti poljoprivrede	20.000	0	0	0	0
821521-13	Projekti lokalne infrastrukture - Poduzetnička zona Svilaj 1,2 i 3	44.000	0	0	5.990	0
821521-14	Revizija postojećeg regulacionog plana užeg gradskog područja	13.000	12.636	0	0	0
821521-16	Projekti iz oblasti zaštite okoliša	70.000	65.520	94	18.638	27
821521-17	Izrada projekata Plana upravljanja otpadom	25.555	0	0	0	0
821521-18	Izradu elaborata mreže poljskih puteva i eleborata evidencije državnog poljoprivrednog zemljišta	7.020	0	0	0	0
821521-20	Izrada projekta adresnog registra	7.000	0	0	0	0
821529	Ostala osnivačka ulaganja	73.008	7.020	10	3.778	5
821529-1	Sufinanciranje projekata- financiranih od donatora	37.350	0	0	0	0
821529-2	Ostala osnivačka ulaganja - Izrada projekata	23.000	7.020	31	3.778	16
821529-3	Sufinanciranje projekata-Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	12.658	0	0	0	0

Ekonom. kod	VRSTA RASHODA	Proračun 2020.g.	Izvršenje I-VI/2020	Indeks 4/3	Izvršenje I-VI/ 2019	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7
821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	614.052	108.530	18	10.015	2
821612	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje cesta i mostova	384.000	0	0	7.020	2
821614	Rekonstrukcija zgrada	14.000	10.155	73	2.995	21
821619	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja	216.052	18.454	9	0	
821619-1	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja- rekonstrukcija zgrade "Dr. Gojinić"	101.230	0	0	0	0
821619-2	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja	50.500	18.454	37	0	0
821619-3	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja- utopljanje Dječijeg vrtića "Paola Cerueto" Odžak	37.000	0	0	0	0
821619-4	Sanacija i održavanje protupožarnog šumskog puta	7.000	0	0	0	0
821619-5	Sanacija lijeve ruševne obale rijeke Bosne na lokaciji Gornja Dubica-Ada	6.850	0	0	0	0
821619-6	Ostala rekonstrukcija i poboljšanja- Uređenje i označavanje biciklističke staze -Projekat Razvoj općine Odžak u saradnji sa dijasporom	13.472	0	0	0	0
821620	Investicijsko održavanje	0	79.921		0	
821622	Investicijsko održavanje cesta i mostova	0	79.921		0	
823000	OTPLATE DUGOVA	58.000	28.825	50	27.966	48
823331	Otplate domaćeg pozajmljivanja	58.000	28.825	50	27.966	48

I. PRA VNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje Izvješća o izvršenju Proračuna općine Odžak razdoblje od 01.01. do 31.03.2020. godine utvrđeno je člankom 92. stavak 1. Zakona o Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 102/13, 09/14, 13/14, 08/15, 91/15 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19), te Odluke o izvršenju Proračuna općine Odžak usvojene od strane Općinskog vijeća na IX. izvanrednoj sjednici dana, 16.04.2020.godine.

U cilju transparentnog izvršavanja prihoda i ostvarenih proračunskih rashoda Statutom općine Odžak, člankom 38. stavak 14. definirana je obveza Općinskog načelnika da Općinsko vijeće izvijesti o poslovanju Općine Odžak u prvom polugodištu 2020. godine. U skladu sa naprijed navedenim sačinjeno je ovo izvješće.

II. UVOD

Općinsko vijeće Odžak na sjednici održanoj 16.04.2020. godine usvojilo je Proračun općine Odžak za 2020. godinu.

Prihodi i primici Proračuna općine Odžak za 2020. godinu planirani su u iznosu 6.938.937 KM, a rashodi i izdaci u istom iznosu.

Priznavanje prihoda i primitaka, odnosno rashoda i izdataka vrši se prema računovodstvenom načelu modificiranog nastanka događaja u skladu sa Uredbom o računovodstvu Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 34/14, članak 16) prema kojem se prihodi i primici priznaju u razdoblju u kojem postaju raspoloživi i mjerljivi, a izdaci i rashodi se priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala.

Pojedine vrste prihoda i primitaka, odnosno rashoda i izdataka Proračuna su detaljnije analizirani u cilju definiranja uzroka njihovog značajnijeg odstupanja od plana.

III. PRIHODI I PRIMICI

U razdoblju od 01.01. do 30.06. 2020. godine, ukupni prihodi i primici Proračuna Općine Odžak ostvareni su u iznosu od 2.363.018 KM, odnosno 34% planiranih prihoda i primitaka.

Strukturu ostvarenih prihoda i primitaka čine:

- porezni prihodi (glavna kategorija 71)
- neporezni prihodi (glavna kategorija 72)
- tekući transferi - transferi i donacije (glavna kategorija 73) i
- kapitalni primici (glavna kategorija 81).

1. Porezni prihodi

Porezni prihodi kao osnovni izvori prihoda u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu 1.459.562 KM i u odnosu na planirani godišnji iznos od 3.010.388 KM, daju indeks izvršenja 48%. U strukturi ukupno ostvarenih prihoda i primitaka sudjeluju sa 62%.

U strukturi ukupno ostvarenih poreznih prihoda razlikujemo sljedeće grupe prihoda:

- porez na dobit pojedinaca i poduzeća (zaostale uplate), podkategorija 711
- porezi na plaću i radnu snagu (zaostale uplate), podkategorija 713
- porez na imovinu, podkategorija 714
- domaći porezi na dobra i usluge (zaostale uplate), podkategorija 715
- porez na dohodak, podkategorija 716

- prihodi od neizravnih poreza, podkategorija 717
- ostali porezi (zaostale uplate), podkategorija 719

Porez na dobit pojedinaca i poduzeća, porezi na plaću i radnu snagu, domaći porezi na dobra i usluga i ostali porezi predstavljaju zaostale uplate poreza koji se naplaćuju na temelju rješenja o prinudnoj naplati koju provodi porezna administracija. Sve ove nabrojane vrste poreznih prihoda karakterizira, prije svega, zanemarivo malo učešće u ukupnim prihodima i primicima Proračuna za 2020. godinu (svega 0,02%) i nema odgovarajućih parametara da se može pravilno planirati, pošto se radi o zaostalim obvezama i ne može se sa sigurnošću znati koliko ima još takvih nenaplaćenih obveza i kada će se naplatiti.

Porez na imovinu ostvaren je u iznosu od 44.332 KM, odnosno 39% u odnosu na godišnji plan, a za 26% su manji u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Porez na dohodak ostvaren je u iznosu 292.968 KM sa indeksom ostvarenja 54%. U okviru poreza na dohodak, pojedinačno najznačajniji izvor je prihod od poreza na dohodak fizičkih osoba od nesamostalne djelatnosti (vrsta prihoda 716111), koji je ostvaren u iznosu od 196.479 KM, odnosno 53% u odnosu na planirani. U okviru ove potkategorije i ostali prihodi su ostvareni uglavnom u nivou planiranih u izvještajnom razdoblju.

Prihod od neizravnih poreza (ekonomski kod 717131) kao neizravni prihod koji pripada Direkciji cesta i koji se kao takav u općinski proračun uplaćuje preko Jedinственог računa riznice Županije Posavske, ostvaren je u izvještajnom razdoblju u iznosu od 151.360 KM, sa indeksom ostvarenja 65%. Važno je napomenuti da su o ovom izvještajnom periodu ostvareni i prihodi od neizravnih poreza na ime financiranja auto cesta u Federaciji BiH (ekonomski kod 717114) u iznosu od 198.110 KM:

Prihodi od neizravnih poreza (ekonomski kod 717141) - prihod koji pripada jedinicama lokalne samouprave i koji se u korist općinskog Proračuna uplaćuje izravno sa Jedinственог računa riznice Federacije Bosne i Hercegovine je ostvaren u iznosu od 772.380 KM sa indeksom ostvarenja 41% u odnosu na proračun. Razlog pada naplate prihoda od neizravnih poreza je pojava pandemije virusa Covid-19.

2. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu od 567.431 KM , odnosno 41% u odnosu na plan. U ukupno ostvarenim prihodima i primicima sudjeluju sa 24%. Prilikom planiranja Proračuna posebno pažnju obraćamo na planiranje neporeznih prihoda kroz čiju realizaciju mjerimo i uspješnost upravljanja i poduzetničku aktivnost strukture općinske vlasti.

Strukturu neporeznih prihoda čine:

- Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (potkategorija 721)
- Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (potkategorija 722)
- Ostali prihodi (potkategorija 723)

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (potkategorija 721) su ostvareni u iznosu od 65.666 KM odnosno 44% u odnosu na plan.

U okviru ovih prihoda najznačajniji bi bio prihod od iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta čija se realizacija očekuju u četvrtom kvartalu tekuće godine, a sukladno ugovorima o zakupu poljoprivrednog zemljišta.

Prihodi od naknada i taksi i prihodi od pružanja javnih usluga (potkategorija 722) su realizirani u iznosu od 482.123 KM ili 40 % u odnosu na plan i predstavljaju najvažniju potkatego-

riju neporeznih prihoda. U ovoj kategoriji prihoda razlikujemo: općinske administrativne takse, općinske komunalne naknade i pristojbe, ostale proračunske naknade i posebne naknade i takse.

Prihodi po osnovu općinskih administrativnih taksi (ekonomski kod 722.1) su ostvareni u iznosu od 53.031 KM, odnosno 40% u odnosu na plan.

Prihodi od komunalnih naknada i pristojbi (ekonomski kod 722.3) su ostvareni u iznosu od 247.451 KM ili 42% u odnosu na plan. U ovoj skupini je prihod po osnovu komunalne pristojbe (ekon. kod 722321) koji je ostvaren u visini od 152.791 KM ili 32% u odnosu na proračun i prihod od općinske komunalne naknade za istaknutu tvrtku (ekonomski kod 722322) koji je ostvaren u iznosu od 94.360 KM ili 79% planiranog proračunom.

Prihodi po osnovu ostalih proračunskih naknada i pristojbi (ekonomski kod 722.4) su ostvareni u iznosu od 71.643 KM ili 32 % u odnosu na plan, a za 57% su manji u odnosu na isti period prethodne godine.

U ovoj skupini prihoda je i prihod po osnovu naknade za zakup javnih površina, kafea, restorana, pijaca (ekonomski kod 722463) koje plaćaju korisnici javnih površina nakon ispostavljenih rješenja o korištenju istih, a ostvaren je u iznosu od 2.191 KM ili 31% u odnosu na plan.

Prihodi od naknada i pristojbi po Federalnim zakonima i drugim propisima (ekonomski kod 722.5) su ostvareni u iznosu od 95.197 KM i manji su za 21% u odnosu na isti period prethodne godine.

3. Tekući transferi - transferi

Tekući transferi su u razdoblju od 1. 1. do 30. 6. 2020. godine ostvareni u iznosu 285.634 KM, i to:

- Tekući transfer od Federacije za utopljanje Dječjeg vrtića „Paola Cerueto“ Odžak u iznosu od 80.000 KM, za poticaj u poljoprivredi u iznosu od 50.000 KM i Sanaciju objekta planiranog reciklažnog dvorišta od 51.805 KM;
- Tekući transfer od Županije Posavske za sufinanciranje:
 - Prijevoz školske djece u iznosu od 67.739 KM,
 - DVD Odžak u iznosu od 2.000 KM,
 - CZ u iznosu od 3.600 KM,
 - Dječji vrtić Paola Cerueto Odžak u iznosu od 12.450 KM,
 - Poduzimanje preventivnih mjera za zaštitu od Koronavirusa Covid-19 u iznosu od 13.000 KM;
- Tekući transfer od Federalnog zavoda za zapošljavanje za sufinanciranje prijema dva vježbenika u općinski organ uprave u iznosu od 5.040 KM

4. Kapitalni transferi

Kapitalni transferi u izvještajnom razdoblju 2020. godine su ostvareni u iznosu od 50.391 KM i to od Županije Posavske u iznosu od 50.000 KM za sufinanciranje vodovodne infrastrukture i 391 KM od nevladine organizacije Catholic Relief Services - United States Conference of Catholic Bishops („CRS“), Maryland, United States of America za projekat „Probudućnost“

IV. RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci Proračuna za razdoblje od 01.01. do 30.06.2020. godine ostvareni su u iznosu 2.136.860 KM i u odnosu na planirani iznos u proračunu od 6.938.937 KM čine indeks ostvarenja 31%. Strukturu ostvarenih rashoda i izdataka čine:

- tekući rashodi (glavne potkategorije 611, 612 i 613),

- tekući transferi i drugi tekući rashodi (podkategorija 614),
- kapitalni transferi (podkategorija 615),
- izdaci za kamate (podkategorija 616),
- kapitalni izdaci za nabavku stalnih sredstava (podkategorija 821) i
- pričuva Proračuna (kategorija 600000).

1. Tekući rashodi

Tekući rashodi su u izvještajnom razdoblju ostvareni u iznosu od 1.875.500 KM, odnosno 40% ukupni rashoda i izdataka. Najznačajnijim pozicijama tekućih rashoda smatramo:

R. br.	Naziv/vrsta rashoda	Ostvareni iznos (KM)	% u ukupnim ostvarenim rashodima i izdacima
1.	Bruto plaće (potkategorija 611 - ekonomski kod 611100)	567.358	27
2.	Naknade troškova zaposlenih (potkategorija 611 - ekonomski kod 611200)	71.992	3
3.	Doprinosi poslodavca (potkategorija 612)	59.573	3
4.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (potkategorija 613)	448.131	21
	Ukupno:	1.147.054	54

Izdaci za bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca su ostvareni u granicama planiranih u izvještajnom razdoblju tekuće godine.

Izdaci za materijal i usluge su ostvareni također u granicama planiranih za izvještajno razdoblje tekuće godine, tj u iznosu od 448.131 KM, odnosno 29% planiranih proračunom.

2. Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi su u razdoblju od 01.01. do 30.06.2020. godine ostvareni u iznosu od 708.975 KM i u ukupnim ostvarenim rashodima i izdacima isti sudjeluju sa 33%. Ostvarenje tekućih transfera i drugih tekućih rashoda po glavnim grupama izgleda kako slijedi:

R. br.	Naziv/vrsta rashoda	Ostvareni iznos (KM)	% u ukupnim ostvarenim rashodima i izdacima
1.	Transferi drugim razinama vlasti (glavna grupa 614.1)	270.823	13
2.	Tekući transferi pojedincima (glavna grupa 614.2)	150.504	7
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama (glavna grupa 614.3)	139.858	6
4.	Subvencije za poticaj razvoja poduzetništva i obrta (glavna grupa 614.4)	10.800	1
	Ukupno:	571.985	27

3. Kapitalni transferi drugim razinama vlasti realizirani u iznosu od 15.000 KM i to:

- Kapitalni transfer MZ Potočani u iznosu 5.000 KM (izgradnja mrtvačnice),
- Kapitalni transfer MZ Vrbovac u iznosu 5.000 KM (uređenje javne površine kod vjersog obilježja na Odića brdu),
- Kapitalni transfer Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Odžak u iznosu 5.000 KM (izgradnja spomen sobe i parkinga na nasipu u Donjem Svilaju)

4. Kapitalni izdaci - izdaci za nabavku stalnih sredstava

Ostvareni su u iznosu od 232.534 KM sa indeksom ostvarenja 11%. U ukupno ostvarenim rashodima i izdacima kapitalni izdaci za nabavku stalnih sredstava sudjeluju sa 11%, a odnose se na:

1. Nabavku građevina 26.231 KM i to za rekonstrukciju javnog skloništa u zgradi „Radio Postaje“ Odžak.
2. Izdaci za nabavku opreme - 4.840 KM - nabavka uredskog namještaja i kompjuterske opreme,
3. Izdaci za ostala ulaganja- izrada projekata - 7.020 KM (izrada projektne dokumentacije za idejni projekt „Uređenje trgova općine Odžak“)
4. Sanacija objekta planiranog reciklažnog dvorišta u iznosu 65.520 KM,
5. Revizija postojećeg regulacionog plana užeg gradskog područja u iznosu 12.636 KM
6. Investicijko održavanje cesta u iznosu 79.921 KM
7. Ostala rekonstrukcija (asfaltiranje malonogometnog igrališta - Novo Naselje Odžak) u iznosu 18.454 KM
8. Rekonstrukcija zgrada u iznosu 10.155 KM
9. Izgradnja vanjske rasvjete u iznosu 7.757 KM

Izdaci za obveze po osnovu kreditnih zaduženja su iznosila 28.825 KM za glavnica i 4.471 KM za kamatu. Obveze po kreditnim zaduženjima se uredno izmiruju.

5. Pričuva Proračuna

U izvještajnom razdoblju utrošena pričuva Proračuna je iznosila 16.130 KM , odnosno 49% u odnosu na planiranu proračunom.

Financijski rezultat

Budući da su u razdoblju od 01.01. do 30.06. 2020. godine ukupno ostvareni prihodi i primici u iznosu od 2.363.018 KM, a ukupno ostvareni rashodi i izdaci 2.136.860 KM, ostvaren je suficit u iznosu od 226.158 KM koji je, dakle, rezultat sučeljavanja prihoda i primitaka i rashoda i izdataka, a odnosi se na namjenska sredstva.

Izvješće izradila:

Služba za nabavku i zaštitu sredstava i resursa

NAČELNIK OPĆINE

Jakov Ivanković, dipl. oec.

Na temelju članka 61.stavak 2. Zakona o proračunima u F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 103/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19) i članka 25. Statuta Općine Odžak („Službeni glasnik općine Odžak“ br. 2/09) Općinsko vijeće Odžak na svojoj XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine donosi:

ODLUKU
o usvajanju Izvješća o utrošku sredstava tekuće pričuve
za period 01.01 .- 30.06.2020. godine

Članak 1.

Donosi se Odluka o usvajanju Izvješća o utrošku sredstava tekuće pričuve za period 1. 1. - 30. 6. 2020. godine.

Članak 2.

Sastavni dio ove Odluke čini dokument- Izvješće o utrošku sredstava tekuće pričuve za period 1. 1. - 30. 6. 2020. godine.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Odžak“

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-01-242/20

Datum: 18.09.2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Posavska
OPĆINA ODŽAK
Služba za nabavku i zaštitu sredstava i resursa

Broj: 02-11-2153/20
Odžak, 15.07.2020. godine

Predmet: Izvješće o utrošku sredstava tekuće pričuve za period 01.01. - 30.06.2020. godine

R.br.	Korisnici kojima su odobrena sredstva	Opis i svrha isplate	Iznos/KM
1	MZ Vojskova	Financijska pomoć za organiziranje 1. turnira u prstenu, Odluka Načelnika br.: 01-02-12/20 od 03.01.2020. godine	150,00
2	Jozo Pranjic, G. Svilaj	Financijska pomoć za pokrivanje troškova sahrane djeteta, Odluka Načelnika br.: 01-02-36/20 od 07.01.2020. godine	200,00
3	Udruga umirovljenika Odžak	Financijska pomoć za rad udruge, Odluka Načelnika br.: 01-02-35/20 od 07.01.2020. godine	100,00
4	Mirko Stanić	Financijska pomoć za pokrivanje troškova sahrane oca, Odluka Načelnika br.: 01-02-37/20 od 07.01.2020. godine	150,00
5	Nermina Hadžimerović, Odžak	Financijska pomoć za liječenje sina, Odluka Načelnika br.: 01-02-48/20 od 08.01.2020. godine	500,00
6	Policijska uprava Odžak	Financijska pomoć za obilježavanje 24.obljetnice uspostavljanja policijske stanice Odžak, Odluka Načelnika br.: 01-02-279/20 od 20.01.2020.godine	500,00
7	Senad Subašić, Odžak	Financijska pomoć za liječenje, Odluka Načelnika br.: 01-02-217/20 od 16.01.2020. godine	100,00
8	KUD Napredak Odžak	Financijska pomoć za organizaciju večeri "Posavsko sijelo" Odluka Načelnika br.: 01-02-219/20 od 16.01.2020. godine	200,00
9	KUD Fra Ivo Šimić, Novo Selo	Financijska pomoć za organizaciju večeri KUD-a. Odluka Načelnika br.: 01-02-220/20 od 16.01.2020. godine	200,00
10	Vinko Jazvić	Financijska pomoć za liječenje, Odluka Načelnika br.: 01-02-218/20 od 16.01.2020. godine	100,00
11	Elisa Bjelošević	Financijska pomoć za liječenje, Odluka Načelnika br.: 01-02-272/20 od 17.01.2020.godine	300,00
12	Zajednica prognanih, izbjeglih i povratnika Bosanski Brod	Financijska pomoć za rad udruge, Odluka Načelnika br.: 01-02-277/20 od 20.01.2019. godine	300,00
13	NK Odžak 102, Odžak	Financijska pomoć za obilježavanje Večeri kluba. Odluka Načelnika br.:01-02-278/20 od 20.01.2020. godine	500,00
14	Prevoz - turist d.o.o.,Odžak	Isplat troškova za prijevoz (relacija Odžak - Tuzla), Odluka Načelnika br.: 01-02-412/20 od 27.01.2020. godine	675,00

R.br.	Korisnici kojima su odobrena sredstva	Opis i svrha isplate	Iznos/KM
15	Katica Halilović, Odžak	Financijska pomoć za plaćanje priključka za struju. Odluka Načelnika br.: 01-02-413/20 od 27.01.2020. godine	200,00
16	Kemal Salkanović, Odžak	Financijska pomoć za liječenje. Odluka Načelnika br.: 01-02-510/20 od 20.01.2020. godine	100,00
17	Božo Švabić, Odžak	Financijska pomoć za liječenje, Odluka Načelnika br.: 01-02-509/20 od 20.01.2020. godine	100,00
18	Ahmet Osmanović, Odžak; Euro-Boss	Financijska pomoć za socijano ugroženu osobu, Odluka Načelnika br.: 01-02-639/20 od 13.02.2020. godine	157,55
19	Sadifa Salakanović, Odžak	Financijska pomoć za liječenje Odluka Načelnika br.: 01-02-642/20 od 14.02.2020. godine	100,00
20	SU Jedinstvo Odžak	Financijska pomoć za organizaciju 3.zimskog turnira u nogometu za dječake i djevojčice, Odluka Načelnika br.: 01-02-643/20 od 14.02.2020. godine	500,00
21	Pava Lukač	Financijska pomoć za liječenje, Odluka Načelnika br.: 01-02-674/20 od 18.02.2020. godine	300,00
22	Udruženje mladih "Cvijet milosti" Odžak	Financijska pomoć za organizaciju koncerta povodom obilježavanja Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine, Odluka Načelnika br.: 01-02-688/20 od 20.02.2020. godine	200,00
23	Fra Ivo Šimić, Novo Selo	Financijska pomoć za organizaciju "Pokladne fešte", Odluka Načelnika br.: 01-02-689/20 od 20.02.2020. godine	150,00
24	Terzić Šped d.o.o.	Plaćanje troškova špediterskih usluga za carinjenje (uvoz humanitarne pomoći), Odluka Načelnika br.: 01-02-782/20 od 27.02.2020. godine	732,80
25	Zoran Šiškić, Odžak	Financijska pomoć za liječenje djeteta, Odluka Načelnika br.: 01-02-827/20 od 27.02.2020. godine	100,00
26	Udruga nositelja ratnih odličja HVO HB Odžak	Financijska pomoć za kupovinu jakni pripadnicima Udruge, Odluka Načelnika br.: 01-02-1030/20 od 10.03.2020	1.500,00
27	Dragovoljno vatrogasno društvo Odžak	Financijska pomoć za registraciju tehničkog vozila DVD-a Odžak, Odluka načelnika br.: 01-02-1490/20 od 21.04.2020. godine	800,00
28	Fatima Plehandžić, Odžak	Financijska pomoć za liječenje djeteta, Odluka Načelnika br.: 01-02-1587/20 od 30.04.2020. godine	100,00
29	Merima Ganić, Odžak	Financijska pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba, Odluka načelnika br.: 01-02-1588/20 od 30.04.2020. godine	100,00
30	Kata Juroš, Odžak	Financijska pomoć za liječenje, Odluka načelnika br.: 01-02-1572/20 od 29.04.2020. godine	100,00
31	Tahira Muratović, Odžak	Financijska pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba, Odluka načelnika br.: 01-02-1571/20 od 29.04.2020. godine	100,00

32	Radio postaja Odžak	Financijska pomoć za nabavku dva računala, Odluka načelnika br.: 01-02-1548/20 od 28.04.2020. godine	877,80
33	Sejdić Commerce, Odžak	Isplata po fakturi za nabavku drvenih ukrasa povodom blagdana Uskrsa, Odluka načelnika br.: 01- 02-1077-2/20 od 16.03.2020. godine	469,80
34	Neformalna grupa mladih, Odžak	Financijska pomoć za realizaciju projekta u sklopu Omladinske banke-Fondacije Mozaik "Cvjetne ulice", Odluka načelnika br.: 01-02-1549/20 od 28.04.2020.godine	150,00
35	Imgra d.o.o. Potočani	Financijska pomoć za uređivanje javne površine na autobusnom stajalištu ispred Osnovne škole Vladimira Nazora, Odluka načelnika br.: 01 -02- 1645/20 od 13.05.2020. godine	702,00
36	Ahmet Osmanović, Odžak	Financijska pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba, Odluka načelnika br.: 01-02-1673/20 od 18.05.2020. godine	100,00
37	Stana Tadić, Osječak	Financijska pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba, Odluka načelnika br.: 01-02-1698/20 od 22.05.2020. godine	100,00
38	Ilija Pandurević, Odžak	Financijska pomoć za izmirenje računa za električnu energiju, Odluka načelnika br.: 01-02-1744/20 od 28.05.2020. godine	100,00
39	Udruženje građana "Majke Srebrenice i Podrinja"	Financijska pomoć za rad udruženja, Odluka načelnika br.: 01-02-1787/20 od 01.06.2020. godine	300,00
40	Jozo Lucić, Novo Selo	Novčana pomoć za liječenje, Odluka načelnika br.: 01-02-1816/20 od 03.06.2020. godine	500,00
41	Nediljko Ivančić, Novo Selo	Novčana pomoć za liječenje, Odluka načelnika br.: 01-02-1817/20 od 03.06.2020. godine	100,00
42	Nataša Ilićević, Novo Selo	Financijska pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba, Odluka načelnika br.: 01-02-1839/20 od 05.06.2020. godine	100,00
43	Mjesna zajednica Vrbovac	Financijska pomoć za održavanje vodoopskrbnog sustava, Odluka načelnika br.: 01-02-1876/20 od 08.06.2020. godine	2.000,00
44	Senad Subašić, Odžak	Financijska pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba, Odluka načelnika br.: 01-02-1897/20 od 15.06.2020. godine	100,00
45	Neformalna grupa mladih, Odžak	Financijska pomoć za realizaciju projekta u sklopu Omladinske banke-Fondacije Mozaik "Cvjetne ulice", Odluka načelnika br.: 01-02-1938/20 od 19.06.2020.godine	415,00
46	Sportski plesni centar "LDF", Odžak	Financijska pomoć za odlazak na turnire i nabavu opreme za članove centra, Odluka načelnika br.: 01- 02-1975/20 od 24.06.2020. godine	500,00
47	Geodetsko društvo Herceg-Bosne	Financijska pomoć za izdavanje monografije povodom 25.godina rada Društva, Odluka načelnika br.: 01-02-1976/20 od 24.06.2020. godine	300,00
	UKUPNO:		16.129,95

Općinski načelnik

Jakov Ivanković, dipl. oec.

Na temelju članka.3 Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“ broj: 12/03, 34/03, 65/13), članka 40. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" Županije Posavske broj: 6/03, 1/13,13/19) i članka 25 Statuta općine Odžak („Službeni glasnik općine Odžak“ br. 0/09), Općinsko vijeće Odžak na XXI redovitoj sjednici održanoj dana 18.09.2020. godine, donosi:

O D L U K U

o pokretanju postupka Javnog oglasa za izbor i imenovanje predsjednika i članova Upravnog vijeća Doma zdravlja sa stacionarom Odžak

Članak 1.

Ovom Odlukom se odobrava postupak raspisivanja i provedbe procedure Javnog oglasa za izbor i imenovanje predsjednika i članova Upravnog vijeća Doma zdravlja sa stacionarom Odžak.

Članak 2.

Za postupak raspisivanja i provedbe procedure Javnog oglasa iz čl. 1 ove Odluke Općinsko vijeće Odžak će rješenjem imenovati posebno Povjerenstvo/Komisiju.

Članak 3.

Nakon provedenog postupka Javnog oglasa iz čl. 1 ove Odluke Općinsko vijeće Odžak će izvršiti konačna imenovanja na pozicije predsjednika i članova Upravnog vijeća Doma zdravlja sa stacionarom Odžak.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „*Službenom glasniku općine Odžak*“.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj: 01-01-243/20

Datum: 18.09.2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Na temelju članka 13. i 28. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federacije BiH (*"Službene novine Federacije BiH"* broj: 49/06, 51/09), članka 25. i 70. Statuta Općine Odžak (*"Službeni glasnik Općine Odžak"* br. 02/09), članka 4. Odluke o raspisivanju izbora za organe mjesnih zajednica na području općine Odžak, broj: 01-01-189/19 od 30.12.2019. godine (*"Službeni glasnik Općine Odžak"* broj: 5/19) i članka 1. Odluke o izmjeni Odluke o raspisivanju izbora za organe mjesnih zajednica na području općine Odžak, broj: 01-01-178/20 od 14.07.2020. godine (*"Službeni glasnik Općine Odžak"* broj: 4/20), Općinsko vijeće Odžak na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020., donosi:

O D L U K U
o potvrđivanju rezultata izbora za organe mjesnih zajednica
na području općine Odžak

Članak 1.

Potvrđuju se rezultati izbora za organe mjesnih zajednica na području općine Odžak, provedenih dana 23.08.2020. godine, a koji su utvrđeni u Izvješću Povjerenstva za provođenje izbora u mjesnim zajednicama i to: Ada, Bijeće Bare, Donja Dubica, Donji Svilaj, Gornja Dubica, Gornji Svilaj, Novi Grad, Novo selo, Odžak I, Odžak II, Odžak III, Osječak, Posavska Mahala, Potočani, Lipik, Prnjavor, Prud, Trnjak, Vojskova, Vrbovac, Zorice, od 27.08.2020.godine, koji čini sastavni dio ove Odluke.

Članak 2.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje mandat dosadašnjim članovima organa mjesnih zajednica na području općine Odžak.

Članak 3.

Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u *"Službenom glasniku Općine Odžak"*

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-01-244/20

Datum: 18.09.2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Na temelju članka 25. Statuta Općine Odžak ("Službeni glasnik općine Odžak" broj: 2/09) i Odluke odavanju suglasnosti za raspisivanje Javnog natječaja za izradu prijedloga grba i zastave Općine Odžak, broj: 01-01-136/19 („Službeni glasnik Općine Odžak“ broj 4/19), Općinsko vijeće Odžak na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18.09.2020. god. d o n o s i

O D L U K U

o izboru najboljeg idejnog rješenja grba i zastave

Članak 1.

Za najbolje idejno rješenje grba i zastave općine Odžak bira se rad autora pod šifrom ŽAP, i istom pripada pravo na novčanu nagradu u neto iznosu od 500,00 KM (slovima: petstotinakonvertibilnihmaraka).

Članak 2.

Opis obilježja - ljiljan - u idejnom rješenju iz članka 1. ove Odluke dopunjuje se riječima: „originalnog oblika, uvećan i zlatne boje“.

Članak 3.

Pravo na drugu novčanu nagradu u neto iznosu od 300,00 KM (slovima: tristotinekonvertibilnihmaraka) pripada autoru idejnog rješenja pod šifrom: 16101997.

Članak 3.

Pravo na treću novčanu nagradu u neto iznosu od 100,00 KM (slovima: stotinakonvertibilnihmaraka) pripada autoru idejnog rješenja pod šifrom: Penny Lane može malo.

Članak 4.

Za isplatu novčane nagrade iz članka 2. ove Odluke zadužuju se Općinski načelnik i Služba za nabavku i zaštitu sredstava i resursa općine Odžak, svako u okviru svoje nadležnosti.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja a ista će biti objavljena u "Službenom glasniku Općine Odžak".

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj:01-01-245/20

Datum: 18.09.2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Općinsko vijeće Odžak, na temelju članka 28. stavak 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 3/17) i članka 25. stavak 2. točka 30. Statuta Općine Odžak („Službeni glasnik Općine Odžak“, broj: 2/09) na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine, donijelo je

O D L U K U

o utvrđivanju cijene opskrbe vodom po $1/m^3$ za vodoopskrbni sustav Vrbovac – Jošava, vodoopskrbni sustav Potočani – Jošava i za vodoopskrbni sustav Prnjavor – Posavska Mahala

Članak 1.

Ovom Odlukom utvrđuje se cijena opskrbe vodom po $1/m^3$ za vodoopskrbni sustav Vrbovac – Jošava, vodoopskrbni sustav Potočani – Jošava i za vodoopskrbni sustav Prnjavor – Posavska Mahala, i to:

Cijena opskrbe vodom po $1/m^3$ za domaćinstva iznosi 0,65 KM/ m^3 ,

Cijena opskrbe vodom po $1/m^3$ za pravne osobe iznosi 1,60 KM/ m^3 .

Cijene izražene u ovoj Odluci su izražene bez PDV – a.

Članak 2.

Obveznici plaćanja cijena utvrđenih u članku 1. ove Odluke su potrošači, koji su ili će biti priključeni na vodoopskrbni sustav Vrbovac – Jošava, vodoopskrbni sustav Potočani – Jošava i vodoopskrbni sustav Prnjavor – Posavska Mahala.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Odžak“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON-ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-01- 246/20

Datum: 18. 9. 2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Općinsko vijeće Odžak, na temelju članka 58. stavak 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 3/17) na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine, donijelo je

O D L U K U

o obavezi privremenog prikupljanja sredstava po osnovu utroška vode vodoopskrbnog sustava Vrbovac – Jošava

Članak 1.

Ovom Odlukom privremeno se obavezuje Mjesna zajednica Vrbovac da, počev od 01.10.2020. godine vrši redovito prikupljanje sredstava po osnovu utroška vode po m³, od svih vlasnika i korisnika nekretnina koji su priključeni na vodoopskrbni sustav Vrbovac – Jošava, a sve u cilju održavanja vodoopskrbnog sustava Vrbovac – Jošava u funkciji i zadovoljenja osnovnih životnih potreba i rada mještana Mjesne zajednice Donji Svilaj (Nevoljica) i Mjesne zajednice Vrbovac.

Potrošnja vode mjeri se vodomjerom. Vodomjer očitava posebno ovlaštena pravna ili fizička osoba od strane Mjesne zajednice Vrbovac. Očitovanje vodomjera vršiti će se po pravilu u stalnim vremenskim razmacima svaka tri mjeseca, a izuzetno svakih šest mjeseci.

Cijena potrošnje vode po 1/m³ će biti utvrđena posebnom odlukom Općinskog vijeća Odžak.

Članak 2.

Mjesna zajednica Vrbovac je dužna voditi urednu evidenciju o prikupljenim sredstvima, kao i evidenciju o utrošku prikupljenih sredstava.

Članak 3.

Prikupljena sredstva za pružanje komunalne usluge opskrbe vodom, na način propisan člankom 1. ove Odluke, će se uplatiti na podračun Mjesne zajednice Vrbovac, koji će ista otvoriti i-sključivo za ovu namjenu.

Domaćinstva iz Mjesne zajednice Donji Svilaj (Nevoljica) koja su priključena na vodoopskrbni sustav Vrbovac – Jošava dužni su iznos utvrđen za utrošenu vodu uplatiti na podračun Mjesne zajednice Vrbovac.

Od prikupljenih sredstava će se podmirivati troškovi električne energije vodoopskrbnog sustava Vrbovac – Jošava, troškovi rada posebno ovlaštene pravne ili fizičke osobe za očitavanje vodomjera i svi ostali troškovi održavanja sustava.

Za svaku vrstu tehničkog održavanja i otklanjanja tehničkog kvara na vodoopskrbnom sustavu Mjesna zajednica Vrbovac je dužna angažirati JP „Komunalac“ d.o.o. Odžak i za njihove usluge im, po ispostavljenom računu, platiti.

Članak 4.

Ova Odluka će se primjenjivati do stvaranja zakonskih uvjeta za vršenje obračuna od strane JP „Komunalac“ d.o.o. Odžak.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku općine Odžak“ .

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON-ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj: 01-01- 247 /20

Datum: 18. 9. 2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Općinsko vijeće Odžak, na temelju članka 58. stavak 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 3/17) na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine, donijelo je

O D L U K U

o obavezi privremenog prikupljanja sredstava po osnovu utroška vode vodoopskrbnog sustava Potočani – Jošava

Članak 1.

Ovom Odlukom privremeno se obavezuju Mjesna zajednica Potočani i Mjesna zajednica Jošava da, počev od 01.10.2020. godine vrše redovito prikupljanje sredstava po osnovu utroška vode po m³, od svih vlasnika i korisnika nekretnina koji su priključeni na vodoopskrbni sustav Potočani – Jošava, a sve u cilju održavanja vodoopskrbnog sustava Potočani – Jošava u funkciji i zadovoljenja osnovnih životnih potreba i rada mještana Mjesne zajednice Potočani i Mjesne zajednice Jošava.

Potrošnja vode mjeri se vodomjerom. Vodomjer očitava posebno ovlaštena pravna ili fizička osoba od strane Mjesnih zajednica iz prethodnog stavka. Očitovanje vodomjera vršiti će se po pravilu u stalnim vremenskim razmacima svaka tri mjeseca, a izuzetno svakih šest mjeseci.

Cijena potrošnje vode po 1/m³ će biti utvrđena posebnom odlukom Općinskog vijeća Odžak.

Članak 2.

Mjesna zajednica Potočani i Mjesna zajednica Jošava su dužne voditi pojedinačno urednu evidenciju o prikupljenim sredstvima, kao i evidenciju o utrošku prikupljenih sredstava.

Članak 3.

Prikupljena sredstva na način propisan člankom 1. ove Odluke, će se uplatiti na podračun Mjesne zajednice Potočani i podračun Mjesne zajednice Jošava, koje će iste otvoriti isključivo za ovu namjenu.

Domaćinstva iz Mjesne zajednice Vrbovac koja su priključena na vodoopskrbni sustav Potočani – Jošava dužni su iznos utvrđen za utrošenu vodu uplatiti na podračun Mjesne zajednice Jošava.

Od prikupljenih sredstava će se podmirivati troškovi električne energije vodoopskrbnog sustava Potočani – Jošava, troškovi rada posebno ovlaštene pravne ili fizičke osobe za očitavanje vodomjera i svi ostali troškovi održavanja sustava.

Za svaku vrstu tehničkog održavanja i otklanjanja tehničkog kvara na vodoopskrbnom sustavu Mjesne zajednice su dužne angažirati JP „Komunalac“ d.o.o. Odžak i za njihove usluge im, po ispostavljenom računu, platiti.

Članak 4.

Ova Odluka će se primjenjivati do stvaranja zakonskih uvjeta za vršenje obračuna od strane JP „Komunalac“ d.o.o. Odžak.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Odžak“.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON-ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj: 01-01- 248/20

Datum: 18. 9. 2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Općinsko vijeće Odžak, na temelju članka 58. stavak 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 3/17) na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine, donijelo je

O D L U K U

o obavezi privremenog prikupljanja sredstava po osnovu utroška vode vodoopskrbnog sustava Prnjavor – Posavska Mahala

Članak 1.

Ovom Odlukom privremeno se obavezuju Mjesna zajednica Prnjavor, Mjesna zajednica Potočanski Lipik i Mjesna zajednica Posavska Mahala da, počev od 01.10.2020. godine vrše redovito prikupljanje sredstava po osnovu utroška vode po m³, od svih vlasnika i korisnika nekretnina koji su priključeni na vodoopskrbni sustav Prnjavor – Posavska Mahala, a sve u cilju održavanja vodoopskrbnog sustava Prnjavor – Posavska Mahala u funkciji i zadovoljenja osnovnih životnih potreba i rada mještana Mjesne zajednice Prnjavor, Mjesne zajednice Potočanski Lipik i Mjesne zajednice Posavska Mahala.

Potrošnja vode mjeri se vodomjerom. Vodomjer očitava posebno ovlaštena fizička ili pravna osoba od strane Mjesnih zajednica iz prehodnog stavka. Očitovanje vodomjera vršiti će se po pravilu u stalnim vremenskim razmacima svaka tri mjeseca, a izuzetno svakih šest mjeseci.

Cijena potrošnje vode po 1/m³ će biti utvrđena posebnom odlukom Općinskog vijeća Odžak.

Članak 2.

Mjesna zajednica Prnjavor, Mjesna zajednica Potočanski Lipik i Mjesna zajednica Posavska Mahala su dužne voditi pojedinačno urednu evidenciju o prikupljenim sredstvima, kao i evidenciju o utrošku prikupljenih sredstava.

Članak 3.

Prikupljena sredstva za pružanje komunalne usluge opskrbe vodom, na način propisan članom 1. ove Odluke, će se uplatiti na podračun Mjesne zajednice Prnjavor, podračun Mjesne zajednice Potočanski Lipik i podračun Mjesne zajednice Posavska Mahala, koje će iste otvoriti isključivo za ovu namjenu.

Od prikupljenih sredstava će se podmirivati troškovi električne energije vodoopskrbnog sustava Prnjavor – Posavska Mahala, troškovi rada posebno ovlaštene pravne ili fizičke osobe za očitavanje vodomjera i svi ostali troškovi održavanja sustava.

Za svaku vrstu tehničkog održavanja i otklanjanja tehničkog kvara na vodoopskrbnom sustavu Mjesne zajednice su dužne angažirati JP „Komunalac“ d.o.o. Odžak i za njihove usluge im, po ispostavljenom računu, platiti.

Članak 4.

Ova Odluka će se primjenjivati do stvaranja zakonskih uvjeta za vršenje obračuna od strane JP „Komunalac“ d.o.o. Odžak.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Odžak“ .

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON-ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj : 01-01- 249/20

Datum : 18.09.2020.godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Na temelju članka 25. Statuta Općine Odžak („Službeni glasnik Općine Odžak“, broj 02/09), Općinsko vijeće općine Odžak na svojoj XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine, donosi:

ODLUKU

o usvajanju „Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak“ (SECAP)

Članak 1.

Usvaja se Akcijski plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak (SECAP) za period do 2030. godine.

Članak 2.

Dokument „Akcijski plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak (SECAP) za period do 2030. godine“ je sastavni dio ove odluke.

Članak 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj: 01-01-250/20

Dana, 18. 9. 2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

**Akcijski plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja
klimatskim promjenama Općine Odžak (SECAP)
za period do 2030. godine**

Odžak, srpanj 2020. godine

Akcijski plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (SECAP) Općine Odžak za period do 2030. godine pripremljen je u okviru projekta „Povećanje ulaganja u javne objekte sa niskom stopom emisije ugljika u Bosni i Hercegovini“ koji financira Zeleni klimatski fond (GCF), a implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH u su/radnji sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Ministarstvom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske, Federalnim ministarstvom prostornog uređenja, Fondom za zaštitu okoliša Federacije BiH i Fondom za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske.

Sadržaj ovog dokumenta ne odražava nužno stavove GCF-a, UNDP-a i partnera.

U izradi dokumenta učestvovali su:

Članovi tima za izradu Akcionog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama:

Radinka Dujak	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj, koordinatorica
Jozo Agatić	Služba civilne zaštite i civilne poslova
Nihada Bećirbašić	Služba za nabavu i zaštitu sredstava i resursa
Ana Ćulap	Služba za nabavu i zaštitu sredstava i resursa
Jasminka Kovačević	Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Nermin Oručević	Služba za komunikaciju
Ivan Šokčević	JP Komunalac
Mato Vranjić	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj
Katica Mašić	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj
Suzana Leovac	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj
Ivo Filipović	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj
Zlata Mujan	Služba za nabavu i zaštitu sredstava i resursa
Jozo Barukčić	Služba za nabavu i zaštitu sredstava i resursa

Članice i članovi savjetodavne grupe za održivo upravljanje energijom i prilagođavanje klimatskim promjenama SU predstavnici narednih ustanova/institucija/organizacija/poduzeća:

Društvo prijatelja prirode Lipa
Dom zdravlja Odžak
Udruženje roditelja djece i osoba s posebnim potrebama - Kuća nade
JU Srednja škola Pere Zečevića
JU Osnovna škola Vladimira Nazora
Poduzeće TraffiCon
Poduzeće Prevoz turist
Poduzeće Vodoprivreda Posavina
Dobrovoljno vatrogasno društvo

Uposlenice i uposlenici Centra za razvoj i podršku (CRP) iz Tuzle, koji su obezbijedili ekspertsku podršku pri izradi Plana:

Edin Zahirović	Magistar društvenih nauka iz područja ekonomije
Marko Nišandžić	Diplomirani inženjer građevinarstva
Alenka Savić	Diplomirani inženjer građevinarstva
Ervin Đember	Diplomirani inženjer građevinarstva
Jelena Šimić	Bachelor – inženjer građevinarstva
Darko Tišma	Diplomirani inženjer elektrotehnike
Ina Salihović	Bachelor – inženjer elektrotehnike
Mirza Šehović	Bachelor primijenjene fizike
Jasmina Fejzić	Bakalaureat/Bachelor mašinstva
Adi Tanović	Bachelor ekonomije

SADRŽAJ

1 UVOD.....	8
1.1 SPORAZUM GRADONAČELNIKA ZA KLIMU I ENERGIJU.....	8
1.2 AKCIJSKI PLAN ODRŽIVOG UPRAVLJANJA ENERGIJOM I PRILAGOĐAVANJA KLIMATSKIM PROMIENAMA.....	9
1 SAŽETAK	10
2 METODOLOGIJA IZRADE AKCIJSKOG PLANA	15
2.1 METODOLOGIJA PROVEDBE PROCESA IZRADE SECAP-A ODŽAK ZA PERIOD DO 2030. GODINE.....	15
2.1.1 Pripremne aktivnosti za pokretanje procesa izrade SECAP-a Odžak	15
2.1.2 Izrada dokumenta SECAP Odžak u zahtijevanom formatu	17
2.2 ODREĐIVANJE KLJUČNIH ELEMENATA SECAP-A ODŽAK I METODOLOGIJA VRŠENJA PRORAČUNA I ANALIZA.....	17
2.2.1 Ključni elementi SECAP-a Odžak	17
2.2.2 Izrada baznog i kontrolnog inventara emisija stakleničkih plinova	18
1.2.1.1 Metodologija prikupljanja ulaznih podataka potrebnih za proračun potrošnje energije u razmatranim sektorima u baznoj i kontrolnoj godini	19
1.2.1.2 Metodologija određivanja potrošnje energije u razmatranim sektorima u baznoj i kontrolnoj godini	21
1.2.1.3 Metodologija proračuna baznog i kontrolnog inventara emisija CO ₂ u razmatranim sektorima	22
1.2.1.4 Metodologija procjene opasnosti, izloženosti i kapaciteta Općine Odžak za prilagođavanje klimatskim promjenama	24
2 VIZIJA ODRŽIVE BUDUĆNOSTI OPĆINE ODŽAK I PRIPADAJUĆI CILJEVI.....	24
3 UBLAŽAVANJE EFEKATA KLIMATSKIH PROMJENA.....	25
3.1 PRORAČUN BAZNOG INVENTARA EMISIJA CO ₂ U 2011. GODINI.....	25
3.1.1 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz sektora zgradarstva	25
3.1.1.1 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine	25
3.1.1.2 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine	27
3.1.1.3 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz podsektora stambenih zgrada	29
3.1.2 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz sektora prometa	31
3.1.2.1 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz podsektora vozila u nadležnosti Općine	32
3.1.2.2 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz podsektora vozila javnog prijevoza	33
3.1.2.3 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila	33
3.1.3 Emisije CO ₂ u baznoj godini iz sektora javne rasvjete.....	34
2.1.1 Ukupni bazni inventar emisija CO ₂	35
2.1.1.1 Ukupna finalna energije u baznoj godini u svim razmatranim sektorima	35
2.1.1.2 Ukupne emisije CO ₂ u baznoj godini u svim razmatranim sektorima	36
3.2 PRORAČUN KONTROLNOG INVENTARA EMISIJA CO ₂ U 2020. GODINI.....	37

3.2.1Emisije CO ₂ u kontrolnoj godini iz sektora zgradarstva.....	38
3.2.1.1Emisije CO ₂ u kontrolnoj godini iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine	38
3.2.1.2Emisije CO ₂ u kontrolnoj godini iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine	39
3.2.1.3Emisije CO ₂ u kontrolnoj godini iz podsektora stambenih zgrada	41
3.2.2Emisije CO ₂ u kontrolnoj godini iz sektora prometa.....	44
3.2.2.1Emisije CO ₂ u kontrolnoj godini iz podsektora vozila u nadležnosti Općine Odžak	45
3.2.2.2Emisije CO ₂ u kontrolnoj godini iz podsektora vozila javnog prijevoza	46
3.2.2.3Emisije CO ₂ u kontrolnoj godini iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila	46
3.2.3Emisija CO ₂ u kontrolnoj godini iz sektora javne rasvjete.....	47
2.1.2Ukupni kontrolni inventar emisija CO ₂	48
2.1.2.1Ukupna finalna energija u kontrolnoj godini u svim razmatranim sektorima	48
2.1.2.2Ukupne emisije CO ₂ u kontrolnoj godini u svim razmatranim sektorima.....	49
3.3SMANJENJE EMISIJA CO ₂ OSTVARENO U PERIODU OD BAZNE 2011. DO KONTROLNE 2020. GODINE.....	50
3.3.1Promjene udjela razmatranih sektora u ukupnoj potrošnji finalne energije u periodu 2011.–2020.....	50
2.1.3Promjene udjela razmatranih sektora u ukupnim emisijama CO ₂ u periodu 2011.–2020.....	52
3.3.2Promjene udjela energenata u ukupnoj potrošnji finalne energije u periodu 2011.–2020.....	53
3.3.3Promjene udjela energenata u ukupnim emisijama CO ₂ u periodu 2011.–2020.....	54
3.4PROJEKCIJE RAZINE POSTIZANJA POSTAVLJENOG CILJA SMANJENJA EMISIJA CO ₂ DO 2030. GODINE BEZ INTENZIVNIJEG SUDJELOVANJA OPĆINE ODŽAK U PLANIRANJU I REALIZACIJU MJERA.....	56
3.4.1Projekcija emisija CO ₂ iz sektora zgradarstva do 2030. godine.....	56
3.4.2Projekcija emisija CO ₂ iz sektora prometa do 2030. godine.....	57
3.4.3Projekcija emisija CO ₂ iz sektora javne rasvjete do 2030. godine	57
3.4.4Projekcija ukupnog inventara emisija CO ₂ do 2030. godine.....	58
3.5PLAN MJERA OPĆINE ODŽAK ZA POSTIZANJE POSTAVLJENOG CILJA SMANJENJA EMISIJA CO ₂ DO 2030. GODINE	58
3.5.1Međusektorske mjere.....	59
3.5.2Mjere za smanjenje emisija CO ₂ iz sektora zgradarstva	60
3.5.2.1Mjere u podsektoru stambenih zgrada	60
3.5.2.2Mjere u podsektoru javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak	61
3.5.2.3Mjere u podsektoru javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine Odžak	62
3.5.3Mjere za smanjenje emisija CO ₂ iz sektora prometa	63
3.5.4Mjere za smanjenje emisija CO ₂ iz sektora javne rasvjete.....	63
3.5.5Klimatski, energetske i finansijske efekte planiranih mjera smanjenja emisija CO ₂ sa dinamičkim planom realizacije mjera	64
3.6PROJEKCIJA SMANJENJA EMISIJA CO ₂ DO 2030. GODINE ZA SCENARIJ SA PLANIRANIM MJERAMA.....	67
3.6.1Projekcija emisija CO ₂ iz sektora zgradarstva za scenarij sa planiranim mjerama	67
3.6.2Projekcija emisija CO ₂ iz sektora prometa za scenarij sa planiranim mjerama	67
3.6.3Projekcija emisija CO ₂ iz sektora javne rasvjete za scenarij sa planiranim mjerama.....	68
3.6.4Projekcija ukupnog inventara emisija CO ₂ za scenarij sa planiranim mjerama	68
3PRILAGOĐAVANJE KLIMATSKIM PROMJENAMA.....	71
3.1ANALIZA KLIME I KLIMATSKIH PROMJENA NA PODRUČJU OPĆINE ODŽAK	71
3.1.1Dosadašnje klimatske promjene registrirane u Bosni i Hercegovini	71

3.1.1.1	Dosadašnje povećanje srednje godišnje temperature na području općine Odžak	72
3.1.1.2	Dosadašnje promjene u količini padavina na području općine Odžak	72
3.1.2	<i>Procjene budućih klimatskih promjena na području općine Odžak</i>	<i>73</i>
3.1.2.1	Procjena budućeg povećanja srednje godišnje temperature na području općine Odžak.....	74
3.1.2.2	Procjena budućih promjena u količini padavina na području općine Odžak.....	75
3.2	OCJENA OPASNOSTI, IZLOŽENOSTI I KAPACITETA OPĆINE ODŽAK ZA PRILAGOĐAVANJE KLIMATSKIM PROMJENAMA	75
3.2.1	Ocjena opasnosti od posljedica klimatskih promjena na području općine Odžak.....	76
3.2.2	Ocjena ugroženosti sektora od opasnosti identificiranih na području općine Odžak	76
3.2.3	Kapaciteti za prilagođavanje na klimatske promjene na području općine Odžak.....	81
3.3	MJERE PRILAGOĐAVANJA KLIMATSKIM PROMJENAMA NA PODRUČJU OPĆINE ODŽAK.....	83
3.3.1	Mjere za prilagođavanje na opasnosti od poplava i obilnih padavina.....	83
3.3.2	Mjere za prilagođavanje na opasnosti od grada (tuče)	84
3.3.3	Mjere za prilagođavanje na opasnosti od suše i nestašice vode	84
3.3.4	Mjere za prilagođavanje na opasnosti od ekstremno visokih temperatura	90
3.3.5	Ostale mjere za prilagođavanje na opasnosti od klimatskih promjena	91
3.4	FINANCIJSKI OKVIR I DINAMIKA REALIZACIJE PLANA MJERA ZA PRILAGOĐAVANJE KLIMATSKIM PROMJENAMA	93
4	REALIZACIJA I PRAĆENJE REZULTATA AKCIJSKOG PLANA.....	95
4.1	REALIZACIJA AKCIJSKOG PLANA.....	95
4.2	PRAĆENJE I KONTROLA REALIZACIJE AKCIJSKOG PLANA.....	95
4.3	IZVJEŠTAVANJE O NAPRETKU REALIZACIJE AKCIJSKOG PLANA.....	95
5	MEHANIZMI FINANCIRANJA PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVOJA I KLIMATSKIH PROMJENA.....	97
5.1	DOMAĆI IZVORI FINANCIRANJA.....	97
5.2	MEĐUNARODNI IZVORI FINANCIRANJA.....	98
6	ZAKONODAVNI OKVIR.....	100
4	ZAKLJUČAK.....	103

LISTA SKRAĆENICA

BAU	Secenario bez mjera (engl. <i>Bussines As Usual</i>)
BEI	Bazni inventar emisija (engl. <i>Baseline Emission Inventory</i>)
BiH	Bosna i Hercegovina
CRP	Centar za razvoj i podršku
DRAS	Sistem za analizu rizika od katastrofa (engl. <i>Disaster Risk Analysis System</i>)
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj (engl. <i>European Bank for Reconstruction and Development</i>)
EC	Europska komisija (engl. <i>European Comission</i>)
EIB	Europska investicijska banka (engl. <i>European Investment Bank</i>)
ESCO	Firma za pružanje energetske usluga (engl. <i>Energy Service Company</i>)
EU	Europska unija
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
FSC	Forest Stewardship Council (engl.)
GCF	Zeleni klimatski fond (engl. <i>Green Climate Fund</i>)
GIZ	Njemačko društvo za međunarodnu suradnju (njem. <i>Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH</i>)
IDEEAA	Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka
IPCC	Međuvladino tijelo za klimatske promjene (engl. <i>Intergovernmental Panel on Climate Change</i>)
ISEE	Informacioni sistem energetske efikasnosti Federacije BiH
JKP	Javno komunalno poduzeće
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JPP	Javno privatno partnerstvo
JZU	Javna zdravstvena ustanova
KfW	Njemačka razvojna banka (njem. <i>Kreditanstalt für Wiederaufbau</i>)
LED	Svjetleća dioda (engl. <i>Light Emitting Diode</i>)
LER	Lokalni ekonomski razvoj
MEI	Kontrolni inventar emisija (engl. <i>Monitoring Emission Inventory</i>)
MZ	Mjesna zajednica
RCM	Regionalni klimatski model (engl. <i>Regional Climate Model</i>)
RVA	Ocjena opasnosti, izloženosti i kapaciteta za prilagođavanje na klimatske promjene (engl. <i>Risk and Vulnerability Assessment</i>)
ŽP	Županija Posavska
SECAP	Akcijski plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (engl. <i>Sustainable Energy and Climate Action Plan</i>)
UN	Ujedinjene nacije
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija (engl. <i>United Nations Development Program</i>)
UNEP	Programa za okoliš Ujedinjenih nacija (engl. <i>United Nations Environment Program</i>)
UNFCCC	Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (engl. <i>United Nation Framework Convention on Climate Change</i>)
USAID	Američka agencija za međunarodni razvoj (engl. <i>United States Agency for International Development</i>)
ŽP	Županija Posavska
WMO	Svjetska meteorološka organizacija (engl. <i>World Meteorological Organisation</i>)

1 UVOD

Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju

Rješavanje problema vezanih za klimatske promjene predstavlja jedan od najvećih prioriteta Europske unije, koja je u toj oblasti već postavila vrlo jasne ciljeve za smanjenje energetske potrošnje i pripadajućih emisija stakleničkih plinova. Imajući u vidu da se više od polovine ukupnih emisija stakleničkih plinova stvara u urbanim sredinama gdje se troši i do 80% ukupne količine energije, i da lokalne vlasti imaju ključnu ulogu u ublažavanju i prilagođavanju klimatskim promjenama, Europska unija je 2008. godine pokrenula inicijativu „Sporazum gradonačelnika“ (engl. *Covenant of Mayors*) u svrhu poticanja lokalnih vlasti na ostvarivanje i premašivanje klimatskih i energetske ciljeva Europske unije. Cilj Sporazuma gradonačelnika je bio postizanje smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 20% do 2020. godine. Uspjeh ove inicijative je ubrzo premašio sva očekivanja, i Sporazum gradonačelnika je uskoro postao najveća dobrovoljna svjetska inicijativa lokalnih energetske i klimatske aktivnosti usmjerenih na smanjenje energetske potrošnje i pripadajućih emisija stakleničkih plinova. Jedna od obveza potpisnika ovog sporazuma bila je izrada i provedba *Akcijskog plana održivog upravljanja energijom* (engl. *Sustainable Energy Action Plan – SEAP*).

U 2015. godini, nakon što je Europska unija postavila nove ciljeve za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2030. godine te nove ciljeve vezane za urgentno i neizbježno prilagođavanje na već postojeće klimatske promjene, ova inicijativa je prerasla u „Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju“ (engl. *Covenant of Mayors for Climate and Energy*). Lokalne zajednice, potpisnice ove inicijative, obvezuju se na djelovanje kojim će se postići smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 40% do 2030. godine. Cilj ove inicijative je da objedini različite razine vlasti, relevantne organizacije, agencije i udruženja, te građane u svrhu ubrzanog zajedničkog djelovanja usmjerenog na ublažavanje klimatskih promjena i jačanje lokalnih kapaciteta za prilagođavanje klimatskim promjenama.

U 2017. godini ova inicijativa je prerasla u „Globalni sporazum gradonačelnika za klimu i energiju“ (engl. *Global Covenant of Mayors*), svjetski pokret koji trenutno okuplja 10.096 potpisnika, gradova i općina iz 60 zemalja iz Evrope, Azije, Afrike i Amerike. Svi potpisnici dijele zajedničku viziju za 2050. godinu, koja uključuje:

- provedbu dekarbonizacije lokalnog područja, na taj način pridonoseći ograničavanju prosječnog globalnog porasta temperature ispod 2°C, u skladu sa međunarodnim klimatskim sporazumom postignutom na konferenciji Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama, održanoj u Parizu u decembru 2015. godine¹;
- jačanje kapaciteta lokalne zajednice za prilagođavanje neizbježnim efektima klimatskih promjena;
- omogućavanje pristupa sigurnoj, održivoj i cjenovno dostupnoj energiji za sve građane, što će doprinijeti unaprijeđenju kvaliteta života i povećanju energetske sigurnosti.

Potpisnici Sporazuma obvezuju se na:

- smanjenje emisija CO₂ (po mogućnosti i ostalih stakleničkih plinova) na svom području za najmanje 40% do 2030. godine u odnosu na baznu godinu, kroz povećanu energetske efikasnost i korištenje obnovljivih izvora energije;
- povećanje otpornosti na klimatske promjene primjenom principa prilagođavanja klimatskim promjenama;
- razmjenu iskustava, rezultata i dobrih praksi sa ostalim lokalnim i regionalnim vlastima u Evropskoj uniji i šire, a u kontekstu Sporazuma gradonačelnika; i
- izradu **Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama** (engl. *Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP*) u roku od najviše dvije godine od datuma pristupanja Sporazumu gradonačelnika za klimu i energiju, te na izradu pripadajućih izvještaja o realizaciji Akcijskog plana.

Kako bi se postigla usuglašenost pristupa planiranju i mogućnost poređenja postignutih rezultata realizacije akcionih planova, ova inicijativa je pripremila razne vidove podrške (upute, preporuke, web-alati) koji potpisnicima Sporazuma olakšavaju izradu planova, realizaciju planiranih mjera i izvještavanje o postignutim rezultatima².

¹

² U najčešće korištene alate spadaju: Priručnici za izradu i realizaciju akcijskih planova održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama; Preporuke za izvještavanje Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju; te softverski alati za planiranje mjera prilagođavanja klimatskim promjenama, dostupni na web-platfomi *Urban-Adaptation Support Tool (Urban-AST)*.

Akcijski plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama

Akcijski plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (engl. *Sustainable Energy and Climate Action Plan - SECAP*) je ključni dokument koji pokazuje na koji način će potpisnik Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju ostvariti svoje obveze postavljene za 2030. godinu. Ovaj akcijski plan mora sadržavati sljedeće ključne elemente:

- i. Procjenu stanja u pogledu emisija stakleničkih plinova na cjelokupnoj teritoriji lokalne zajednice u odabranoj baznoj godini³, koje se kvantificiraju baznim inventarom emisija (engl. *Baseline Emission Inventory – BEI*);
- ii. Procjenu sadašnjih rizika i izloženosti lokalne zajednice klimatskim promjenama, i njenih kapaciteta za prilagođavanje na klimatske promjene (engl. *Risk and Vulnerability Assessment – RVA*);
- iii. Dugoročnu viziju i ciljeve do 2030. godine provedive na lokalnoj razini, za ublažavanje klimatskih promjena odnosno za smanjenje emisija stakleničkih plinova (engl. *Climate Change Mitigation*) i za prilagođavanje lokalne zajednice na već postojeće klimatske promjene (engl. *Climate Change Adaptation*);
- iv. Mjere lokalne zajednice za ublažavanje klimatskih promjena, kojima će se do 2030. godine postići postavljeni cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova;
- v. Mjere lokalne zajednice u oblasti prilagođavanja klimatskim promjenama, kojima će se do 2030. godine postići postavljeni cilj jačanja kapaciteta lokalne zajednice za prilagođavanje njenih najugroženijih socio-ekonomskih sektora na najveće rizike koje klimatske promjene donose; i
- vi. Institucionalne, organizacijske, financijske i kontrolne mehanizme za realizaciju planiranih mjera i praćenje postignutih rezultata.

Za svaku lokalnu zajednicu pristupanje ovoj inicijativi predstavlja priključenje aktivnoj zajednici gradova i općina koje su se obvezale na kontinuirano unapređivanje životnih uvjeta svojih građana i predan rad na ostvarivanju vizije dekarbonizacije svoje teritorije, prilagođavanje klimatskim promjenama i osiguravanje održive i sigurne energije dostupne svim svojim stanovnicima.

Općina Odžak je Sporazumu gradonačelnika pristupila 2019. godine. Krajem 2018. godine Općina je aplicirala na *Javni poziv za pripremu akcionog plana za energetske održiv razvoj i klimatske promjene (SECAP) na području jedinica lokalne samouprave (JLS)*. Ovaj poziv raspisan je u okviru projekta koji Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP) realizira u Bosni i Hercegovini⁴ pod nazivom „Povećanje ulaganja u javne objekte sa niskom stopom emisije ugljika u Bosni i Hercegovini“, uz financijsku podršku *Zelenog klimatskog fonda* (engl. *Green Climate Fund - GCF*)⁵. Aplikacija Općine Odžak je odobrena, te je na taj način osigurana tehnička i financijska podrška za pripremne radnje i izradu ovog Akcijskog plana. Sljedeći važan korak u potvrđivanju opredijeljenosti za principe i prakse održivog energetske razvoja i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak načinjen je 8. studenog 2019. godine, kada je Općinsko vijeće usvojilo odluku o pristupanju *Sporazumu gradonačelnika za klimu i energiju* i izradi Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama.

³ Bazna godina je odabrana referentna godina, u odnosu na koju će se određivati cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova u 2030. godini i vršiti kvantificiranje postignutih rezultata

⁴

⁵

1 SAŽETAK

Izrada SECAP-a Općine Odžak obuhvatila je sljedeće glavne aktivnosti:

i. **Određivanje ključnih elemenata SECAP-a**

Ključni elementi SECAP-a za Općinu Odžak, definirani su u skladu s metodološkim preporukama Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju, i uključuju:

Obim SECAP-a: SECAP Odžak se odnosi na cjelokupnu geografsku odnosno administrativnu teritoriju općine Odžak, koja je u nadležnosti Općine kao potpisnika Sporazuma gradonačelnika.

Kao **bazna godina** izabrana je 2011. godina. Glavni kriterij za izbor 2011. godine kao bazne godine bila je raspoloživost ulaznih podataka potrebnih za proračun emisija CO₂.

SECAP Odžak obuhvaća **vremensko razdoblje** do 2030. godine. U okviru Akcijskog plana izrađen je i kontrolni inventar emisija CO₂ za 2020. godinu u odnosu na baznu 2011. godinu, u svrhu utvrđivanja do sada postignutog smanjenja emisija u 2020. godini i određivanja preostalih obveza smanjenja emisija CO₂ u odnosu na cilj postavljen u ovom dokumentu za 2030. godinu.

U SECAP Odžak uključene su obje **kategorije mjera** - mjere za ublažavanje posljedica klimatskih promjena, i mjere za prilagođavanje klimatskim promjenama, a **razmatrane su samo emisije CO₂**.

Pri izradi baznog i kontrolnog inventara razmatrane su: (i) izravne emisije, koje su rezultat potrošnje energije koja se fizički odvija na teritoriji općine; i (ii) neizravne emisije, koje se odnose na potrošnju mrežne energije (električna energija) gdje proizvodna postrojenja mogu biti locirana izvan teritorija općine Odžak, ali se potrošnja energije odvija na njenom teritoriju.

Za izradu inventara emisija odabran je **metodološki pristup zasnovan na aktivnostima**, gdje se u inventar uključuju sve izravne i neizravne emisije CO₂ koje su rezultat aktivnosti kod kojih se energija troši na teritoriju općine Odžak.

Razmatrani su sljedeći **sektori finalne potrošnje energije**:

- Sektor zgradarstva, sa tri podsektora: (1) javne zgrade u vlasništvu Općine Odžak; (2) javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine Odžak; i (3) stambene zgrade;
- Sektor prometa, sa tri podsektora: (1) vozila u nadležnosti Općine Odžak; (2) javni prijevoz na području općine Odžak; i (3) osobna i komercijalna vozila, registrirana na području općine Odžak;
- Sektor javne rasvjete, koji obuhvaća cjelokupnu mrežu javne rasvjete na području općine.

ii. **Određivanje dugoročne vizije održivog razvoja općine Odžak, te ciljeva u oblasti ublažavanja klimatskih promjena i prilagođavanja na klimatske promjene**

Imajući u vidu najveće klimatske i energetske probleme sa kojima se općina Odžak suočava, u ovom Akcijskom planu, kojim se po prvi put objedinjuju oblasti ublažavanja klimatskih promjena i prilagođavanja njihovim posljedicama, utvrđena je dugoročna vizija održive budućnosti općine: **U 2050. godini Općina Odžak je sredina energetski održivog razvoja i čistog zraka u kojoj se za grijanje zgrada ne koriste fosilna goriva, te sredina otporna na poplave, sposobna da se prilagodi i ostalim posljedicama klimatskih promjena**

Ciljevi postavljeni u ovom Akcijskom planu, koji trasiraju put ka ostvarenju vizije i koji su usklađeni sa ostalim strateškim razvojnim ciljevima općine Odžak, su:

- i. Smanjenje emisija CO₂ za najmanje 40% do 2030. godine u odnosu na bazni inventar za 2011. godinu; i
- ii. Izloženost ugroženih područja općine opasnostima od klimatskih promjena u 2030. godini je smanjena za 30% u odnosu na 2020. godinu.
- iii. **Prikupljanje ulaznih podataka za analizu dosadašnje potrošnje energije u razmatranim sektorima, te izrada inventara emisija CO₂ u baznoj 2011. i kontrolnoj 2020. godini**

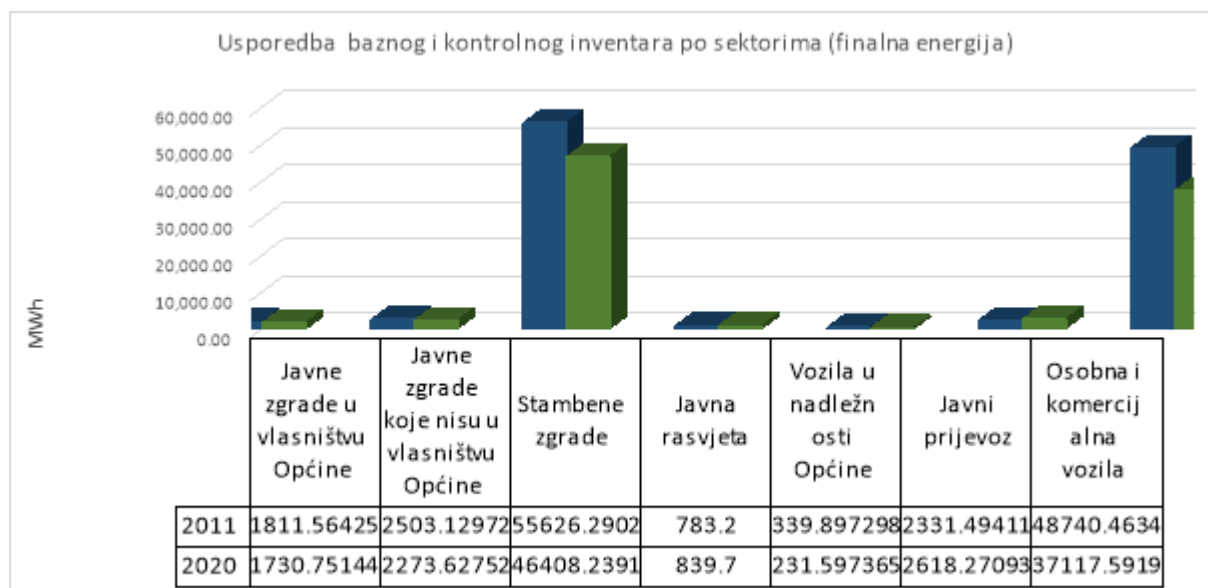
U ovoj fazi rada izvršen je proračun emisija CO₂ u baznoj 2011. godini iz svih razmatranih sektora i podsektora, te ukupni bazni inventar emisija koji objedinjuje emisije iz svih sektora. Pri tome je najprije izvršen odgovarajući proračun potrošnje finalne energije, dok su emisije CO₂ dobijene množenjem dobijene energije sa odgovarajućim emisijskim faktorima za pojedine energente. Nakon toga je izvršen i proračun emisija iz svih navedenih sektora i za kontrolnu 2020. godinu, pri kojem su u obzir uzete sve promjene (smanjenje ili povećanje potrošnje energije, itd) koje su se dogodile u periodu 2011.-2020.

Usporedba potrošnje finalne energije u dobijenom baznom i kontrolnom inventaru pokazuje da je potrošnja finalne energije na području općine Odžak u kontrolnoj 2020. godini za 18,65% manja u odnosu na potrošnju u

baznoj 2011. godini. Prikaz promjena ukupne potrošnje energije i potrošnje u razmatranim sektorima te udjela pojedinih sektora u ukupnoj finalnoj energiji, u periodu od bazne do kontrolne godine, dan je u narednoj tabeli i dijagramu.

SEKTORI	BAZNI INVENTAR u 2011. godini		KONTROLNI INVENTAR u 2020. godini		OSTVARENO SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE	
	Finalna energija [MWh]	Udio pojedinih sektora [%]	Finalna energija [MWh]	Udio pojedinih sektora [%]	Finalna energija [MWh]	Smanjenje potrošnje po sektorima [%]
ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA						
Javne zgrade u vlasništvu Općine	1.811,56	1,62	1.730,75	1,90	80,81	4,46
Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	2.503,13	2,23	2.273,63	2,49	229,50	9,17
Stambene zgrade	55.626,29	49,61	46.408,24	50,88	9.218,05	16,57
Javna rasvjeta	783,20	0,70	839,70	0,92	-56,50	-7,21
PROMET						
Vozila u nadležnosti Općine	339,90	0,30	231,60	0,25	108,30	31,86
Javni prijevoz	2.331,49	2,08	2.618,27	2,87	-286,78	-12,30
Osobna i komercijalna vozila	48.740,46	43,47	37.117,59	40,69	11.622,87	23,85
UKUPNO	112.136,04	100,00	91.219,78	100,00	20.916,26	18,65%

Tabela 2-1: Usporedba ukupne potrošnje finalne energije i potrošnje po razmatranim sektorima u baznoj i kontrolnoj godini

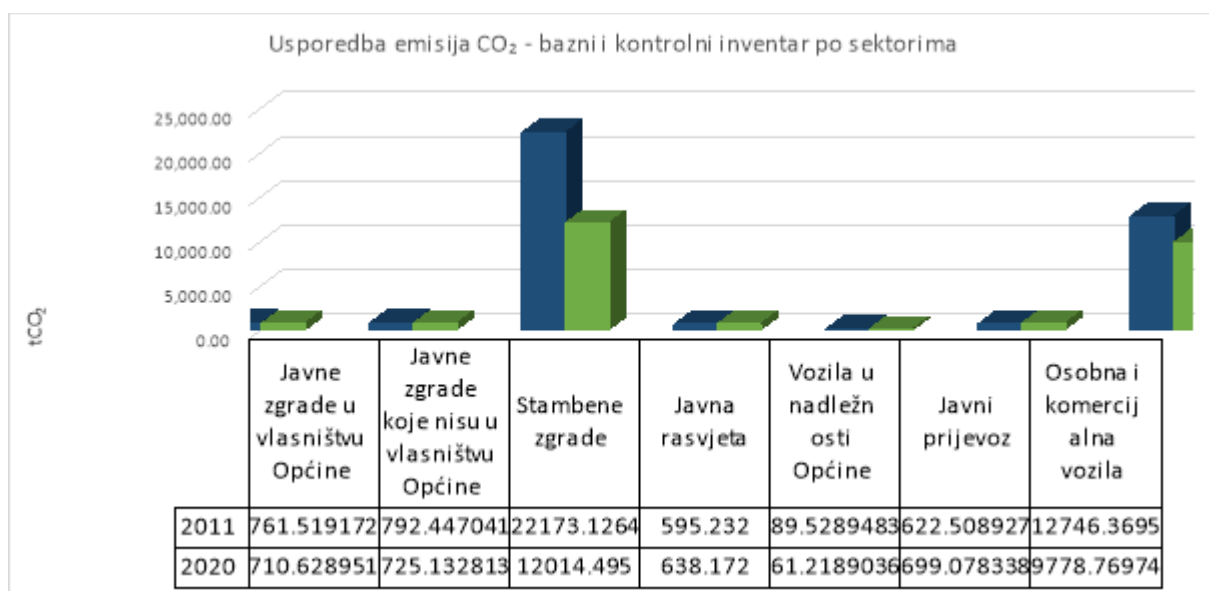


Dijagram 2-1: Grafički prikaz promjena potrošnje finalne energije po razmatranim sektorima u baznoj i kontrolnoj godini

Evidentno je da je u periodu 2011.-2020. najveće smanjenje potrošnje energije ostvareno u sektoru prometa, naročito u podsektoru osobnih i komercijalnih vozila u kojem se potrošnja energije do kontrolne 2020. godine smanjila za 11.622,87 MWh, odnosno za 23,85% u odnosu na baznu 2011. godinu. Glavni razlog ovog napretka je upotreba većeg broja novih i ekološki prihvatljivih automobila.

Usporedba emisija CO₂ u baznom i kontrolnom inventaru pokazuje da su emisije CO₂ na području općine Odžak u kontrolnoj 2020. godini za 34,81% manje u odnosu na emisije u baznoj 2011. godini. Prikaz promjena ukupnih emisija CO₂ te udjela pojedinih sektora u ukupnim emisijama u periodu od bazne do kontrolne godine, dan je u narednoj tabeli.

SEKTORI	BAZNI INVENTAR u 2011. godini		KONTROLNI INVENTAR u 2020. godini		OSTVARENO SMANJENJE EMISIJA CO ₂	
	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Udio pojedinih sektora [%]	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Udio pojedinih sektora [%]	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Smanjenje emisija CO ₂ po sektorima [%]
ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA						
Javne zgrade u vlasništvu Općine	761,52	2,02	710,63	2,89	50,89	6,68
Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	792,45	2,10	725,13	2,94	67,31	8,49
Stambene zgrade	22.173,13	58,69	12.014,50	48,78	10.158,63	45,82
Javna rasvjeta	595,23	1,58	638,17	2,59	-42,94	-7,21
PROMET						
Vozila u nadležnosti Općine	89,53	0,24	61,22	0,25	28,31	31,62
Javni prijevoz	622,51	1,65	699,08	2,84	-76,57	-12,30
Osobna i komercijalna vozila	12.746,37	33,74	9.778,77	39,71	2.967,60	23,28
UKUPNO	37.780,73	100,00	24.627,50	100,00	13.153,24	34,81%

Tabela 2-2: Usporedba ukupnih emisija CO₂ i emisija iz razmatranih sektora u baznoj i kontrolnoj godiniDijagram 2-2: Grafički prikaz promjena emisija CO₂ iz razmatranih sektora u baznoj i kontrolnoj godini

Evidentno je da je u periodu 2011.-2020. najveće smanjenje emisija ostvareno u sektoru zgradarstva, naročito u podsektoru stambenih zgrada gdje su se emisije CO₂ smanjile za 10.158,63 t odnosno za 45,82% u odnosu na stanje u baznoj godini. Prelazak na korištenje okolišno prihvatljivijih energenata za grijanje i provedba mjera energetske efikasnosti na ovojnicama stambenih zgrada, najveći su razlog ovog smanjenja emisija.

Iz Tabele 2-2 je također evidentno da je u periodu 2011.-2020. ostvareno smanjenje ukupnih emisija od 34,81% u odnosu na baznu 2011. godinu, što je za 5,19% manje od 40% smanjenja predviđenog u cilju postavljenom za 2030. godinu. U narednoj fazi proračuna izvršena je procjena mogućeg smanjenja emisija CO₂ do 2030. godine, za scenarij nastavka dosadašnjih trendova u razmatranim sektorima, bez intenzivnijeg sudjelovanja Općine Odžak i bez realizacije dodatnih sistemskih mjera energetske efikasnosti. Rezultati ovog proračuna su pokazali da bi u tom slučaju ukupno smanjenje emisija CO₂ u 2030. godini iznosilo 39,27%, što je također ispod postavljenog cilja od najmanje 40% smanjenja.

iv. Izrada plana mjera za postizanje ciljeva postavljenih u oblasti ublažavanja klimatskih promjena odnosno smanjenja emisija stakleničkih plinova

U skladu s rezultatima navedenih proračuna, identificirane su mjere energetske efikasnosti u svim razmatranim sektorima, čijom realizacijom će se emisije CO₂ na području općine Odžak smanjiti za više od 40% u odnosu na emisije u 2011. godini. Pošto daleko najveći udio u emisijama CO₂ još uvijek ima podsektor stambenih zgrada, pri izradi plana je najveća pažnja posvećena upravo ovom podsektoru. Lista svih planiranih mjera prikazana je u narednoj tabeli.

<i>Međusektorske mjere</i>	
MS-1	Kontinuirana edukacija relevantnih uposlenika Općine i pripadajućih javnih poduzeća o zakonskim obvezama u oblasti sistemskog upravljanja energijom
<i>Mjere u sektoru zgradarstva – podsektor stambenih zgrada</i>	
SZ-1	Informiranje javnosti o neophodnosti ublažavanja klimatskih promjena i kontinuirana edukacija građana o praktičnim aspektima energetske efikasnosti
SZ-2	Poboljšanje energetske karakteristika postojećih i ugradnja novih energetski efikasnih sistema grijanja u stambenim zgradama individualnog stanovanja
<i>Mjere u sektoru zgradarstva – podsektor javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak</i>	
JZO-1	Integralna energetska obnova javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva
<i>Mjere u sektoru zgradarstva – podsektor javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine Odžak</i>	
JZD-1	Sudjelovanje u integralnoj energetske obnovi javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva
<i>Mjere u sektoru prometa – podsektor vozila u nadležnosti Općine Odžak</i>	
SG-1	Nabava električnih vozila u nadležnosti Općine Odžak
<i>Mjere u sektoru javne rasvjete</i>	
JR-1	Zamjena energetski neefikasnih rasvjetnih tijela sa visokoefikasnim i ekološki prihvatljivijim rasvjetnim tijelima

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-3: Mjere energetske efikasnosti Općine Odžak za postizanje postavljenog cilja smanjenja emisija CO₂ do 2030. godine

v. Ocjena opasnosti, izloženosti i kapaciteta općine Odžak za prilagođavanje klimatskim promjenama

U narednoj fazi rada izvršena je ocjena opasnosti, izloženosti i kapaciteta općine Odžak za prilagođavanje postojećim i budućim klimatskim promjenama, koja je uključila sljedeće korake:

- i. Određivanje opasnosti od posljedica klimatskih promjena, koje su relevantne za općinu Odžak;
- ii. Određivanje glavnih sadašnjih i budućih karakteristika svake identificirane opasnosti (vjerojatnoća pojavljivanja, očekivana promjena intenziteta, vremenski period djelovanja);
- iii. Određivanje socio-ekonomskih i prirodnih sektora koji su najizloženiji identificiranim opasnostima (zgrade, promet, energija, vodoopskrba, upravljanje otpadom, planovi korištenja zemljišta, poljoprivreda i šumarstvo, okoliš i biodiverzitet, zdravlje, civilna zaštita i hitne službe, turizam, obrazovanje, informacijsko-komunikacijske tehnologije), i razina njihove ugroženosti (visok, umjeren, nizak);
- iv. Određivanje najugroženijih ciljnih grupa u okviru svake identificirane opasnosti; i
- v. Određivanje kapaciteta općine Odžak za prilagođavanje na identificirane opasnosti, što podrazumijeva određivanje glavnih kategorija ovih kapaciteta (postojanje odgovarajućih javnih službi; raspoloživost socio-ekonomskih aktera; postojanje, usklađenost i implementacija zakonske regulative; postojanje fizičkih resursa; te postojanje znanja, metodologija, studija, sistema ranog upozoravanja, i slično).

Na području općine Odžak identificirane su brojne opasnosti koje klimatske promjene donose, i to: ekstremno visoke temperature, obilne kišne padavine, poplave, suša i nestašica vode i grad (tuča). Na osnovu konsultacija sa članovima savjetodavne grupe za izradu ovog plana, uzimajući u obzir provedene analize i studije o procjeni uticaja opasnosti, te imajući u vidu opasnosti koje su se na području općine Odžak pojavile u prethodnom periodu, evidentno je da su vodeće opasnosti na području općine Odžak poplave i suša i nestašica vode.

vi. ***Izrada plana mjera za postizanje ciljeva postavljenih u oblasti prilagođavanja klimatskim promjenama***

Kao odgovor na rezultate ove procjene, identificirano je 18 mjera prilagođavanja na klimatske promjene, i to:

- Mjere za prilagođavanje na opasnosti od poplava i obilnih padavina (2 mjere);
- Mjere za prilagođavanje na opasnosti od grada (1 mjera);
- Mjere za prilagođavanje na opasnosti od suša i nestašice vode (10 mjera)
- Mjere za prilagođavanje na opasnosti od ekstremno visokih temperatura (2 mjere); i
- Ostale mjere za prilagođavanje na opasnosti od klimatskih promjena (3 mjere).

vii. ***Izrada financijskog i dinamičkog plana te mehanizama realizacije i financiranja Akcijskog plana***

Usporedba emisija CO₂ iz baznog i kontrolnog inventara jasno pokazuje da su u periodu od bazne 2011. do kontrolne 2020. godine na području općine Odžak uloženi značajni naponi na smanjenju potrošnje energije u svim razmatranim sektorima, a time i na smanjenju emisija CO₂. Provedeni proračuni i analize također pokazuju da su postavljeni ciljevi realni, te da ih Općina Odžak može bez problema dostići realizacijom planiranih mjera. Za dostizanje prvog cilja, Akcijskim planom je predviđena realizacija 7 mjera usmjerenih na smanjenje potrošnje energije te na smanjenje pripadajućih emisija CO₂ iz svih razmatranih sektora finalne energetske potrošnje. Za dostizanje drugog cilja, Akcijskim planom je predviđena realizacija 18 mjera koje su usmjerene na jačanje kapaciteta općine za prilagođavanje postojećim i budućim posljedicama klimatskih promjena.

Uspostava odgovarajućeg institucionalnog mehanizma za provedbu, praćenje i kontrolu realizacije planiranih mjera i izvještavanje o postignutim rezultatima i ciljevima, te korištenje financijskih mehanizama koji su na raspolaganju jedinicama lokalne samouprave predstavljaju dodatnu garanciju za dostizanje postavljenih ciljeva i ubrzano približavanje postavljenoj viziji. Općina Odžak će ovaj Akcijski plan koristiti kao ključni dokument u procesu planiranja operativnih programa za iduće financijsko razdoblje u oblasti energetske efikasnosti i prilagođavanja klimatskim promjenama.

2 METODOLOGIJA IZRADE AKCIJSKOG PLANA

Metodologija primijenjena kod izrade *Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak za period do 2030. godine (SECAP Odžak)* se zasniva na sljedećim ključnim principima:

- Praćenje smjernica i preporuka koje su date u priručnicima za izradu ovog dokumenta⁶, kreiranim od strane Sporazuma gradonačelnika u saradnji sa *Zajedničkim istraživačkim centrom Europske komisije*⁷;
- Korištenje ulaznih podataka iz zvaničnih javno dostupnih izvora, u kombinaciji sa podacima prikupljenim u procesu izrade SECAP-a od strane općinskog tima i savjetodavne grupe za izradu SECAP-a Odžak, te građana;
- Primjena institucionalnih i individualnih znanja, iskustava i dobrih praksi, koje su članovi radnog tima i savjetodavne grupe za izradu ovog dokumenta stekli u provedbi ostalih aktivnosti u oblasti održive energije i klime; i
- Ekspertsku tehničku podršku pri izradi ovog dokumenta osigurao je UNDP BiH kroz konsultantske usluge *Centra za razvoj i podršku (CRP)*⁸ iz Tuzle.

Metodologija provedbe procesa izrade SECAP-a Odžak za period do 2030. godine

Cjelokupan proces izrade SECAP-a Odžak obuhvatio je sljedeće glavne faze:

- Pripremne aktivnosti usmjerene na pokretanje procesa izrade SECAP-a Odžak, i
- Izrada dokumenta SECAP Odžak u zahtijevanom formatu.

Prikaz glavnih aktivnosti realiziranih u procesu izrade SECAP-a Odžak dan je u narednoj tabeli:

Faza	Aktivnosti
Pripremne aktivnosti	- Postizanje političke suglasnosti za izradu i realizaciju SECAP-a Odžak; - Uključenje svih relevantnih službi Općine u izradu SECAP-a; - Obezbeđivanje podrške interesnih strana i javnosti za izradu i realizaciju SECAP-a
Proces izrade dokumenta	- Određivanje ključnih elemenata SECAP-a Odžak i metodologije za vršenje analiza i proračuna; - Analiza postojećeg stanja na području općine Odžak: - Analiza pravnog okvira koji usmjerava djelovanje Općine u oblasti energije i klimatskih promjena; - Izrada baznog i kontrolnog inventara emisija stakleničkih plinova; - Procjena rizika i izloženosti općine Odžak klimatskim promjenama; - Određivanje dugoročne vizije općine Odžak i postavljanje ciljeva u oblasti (a) ublažavanja klimatskih promjena, i (b) prilagođavanja na klimatske promjene; - Izrada plana mjera za postizanje cilja postavljenog u oblasti ublažavanja klimatskih promjena odnosno smanjenja emisija stakleničkih plinova; - Izrada plana mjera za postizanje cilja u oblasti prilagođavanja na klimatske promjene; - Izrada finalnog dokumenta <i>SECAP Odžak za period do 2030. godine</i>

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-1: Prikaz ključnih faza i aktivnosti u procesu izrade SECAP-a Odžak

Pripremne aktivnosti za pokretanje procesa izrade SECAP-a Odžak

Postizanje političke suglasnosti za izradu i realizaciju SECAP-a Odžak

Ključni preduvjet za izradu kvalitetnog SECAP-a Odžak i za njegovu uspješnu realizaciju je jasno iskazana podrška cjelokupnom procesu od strane Načelnika i Općinskog vijeća Odžak. Ova podrška je formalizirana *Odlukom o pristupanju Sporazumu gradonačelnika za klimu i energiju i izradi Akcijskog plana održivog upravljanja energijom*

⁶ „Dio 1 – SECAP proces, korak po korak prema niskokarbonskim i klimatski otpornim gradovima do 2030“:

(;

„Dio 2 – Bazni inventar emisija (BEI) i Procjena rizika i izloženosti efektima klimatskih promjena (RVA)“:

(), and

„Dio 3 – Politike, ključne aktivnosti, ključni akteri, dobre prakse za ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje na klimatske promjene, i financiranje realizacije SECAP-a“

⁷ Joint Research Centre (JRC),

⁸

i prilagođavanja klimatskim promjenama⁹ koju je 8. studenog 2019. godine donijelo Općinsko vijeće. Istog dana općinski načelnik je potpisao pristupni obrazac Sporazumu gradonačelnika za klimu i energiju¹⁰. Na taj način je Općina Odžak pristupila Sporazumu gradonačelnika za klimu i energiju.

Uključenje svih relevantnih općinskih službi u izradu SECAP-a Odžak

Rješenjem općinskog načelnika od 17. listopada 2019. godine formiran je Tim za izradu Akcijskog plana za održivu energiju i borbu protiv klimatskih promjena¹¹. Ovaj tim je bio sastavljen od 13 članova, uposlenika relevantnih službi općinske uprave. Zadaci ovog tima bili su:

- prikupljanje i analiza podataka neophodnih za izradu baznog i kontrolnog inventara emisija, procjena klimatskih rizika i ranjivosti, te osiguranje odgovarajuće uključenosti glavnih aktera;
- utvrđivanje dugoročne vizije i ciljeva koji podržavaju viziju, njihovo predstavljanje glavnim akterima, te osiguranje njihovog odobravanja od strane političkih struktura vlasti;
- sudjelovanje u izradi plana: definiranje politike i mjera u skladu sa vizijom i ciljevima, utvrđivanje proračuna, izvora i mehanizama financiranja mjera, vremenskih rokova, indikatora i odgovornosti;
- pribavljanje suglasnosti na predloženi plan od strane političkih struktura vlasti;
- uspostava partnerstva sa ključnim akterima relevantnim za izradu i implementaciju plana;
- dostava Akcijskog plana putem web stranice Sporazuma gradonačelnika, te predstavljanje plana javnosti.

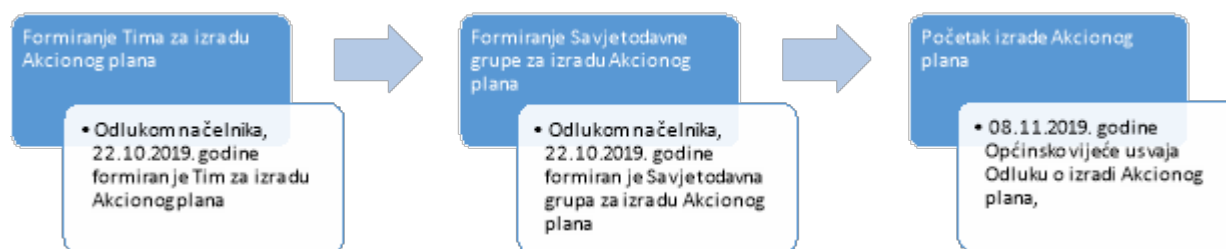
Obezbeđivanje podrške interesnih strana i šire javnosti za izradu i realizaciju SECAP-a

Sudjelovanje što većeg broja interesnih strana i šire javnosti je bitan preduvjet i za izradu kvalitetnog SECAP-a i za njegovu uspješnu realizaciju. Zbog toga je odlukom općinskog načelnika od 22. listopada 2019. godine formirana i Savjetodavna grupa za izradu Akcijskog plana za održivu energiju i borbu protiv klimatskih promjena¹². Ova grupa je bila sastavljena od predstavnika institucija, organizacija i poduzeća iz relevantnih oblasti (zdravstvo, obrazovanje, civilno društvo, privreda, komunalne usluge, vatrogastvo, itd). Zadaci savjetodavne grupe bili su:

- prikupljanje relevantnih ulaznih informacija i podjela svog znanja sa timom za izradu Akcijskog plana;
- sudjelovanje u definiranju vizije ugradnjom svojih pogleda na budućnost općine Odžak, i plana mjera;
- sudjelovanje u izradi Akcijskog plana (prikupljanje ulaznih podataka i dostavljanje povratnih informacija).

Članovi savjetodavne grupe su aktivno sudjelovali u izradi SECAP-a Odžak, naročito kroz niz sektorski orijentiranih radionica na kojima su svojim znanjem i iskustvom značajno doprinijeli kvalitetu Akcijskog plana. Sudjelovali su i u kreiranju mjera za pojedine sektore obuhvaćene ovim Akcijskim planom.

Vremenski tok realizacije pripremne faze za pokretanje procesa izrade SECAP-a Odžak predstavljen je u narednom dijagramu:



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-1:** Vremenski tok realizacije pripremnih radnji za pokretanje procesa izrade SECAP-a Odžak

⁹ Kopija ovog dokumenta se nalazi u okviru *Priloga 1* ovom Akcijskom planu

¹⁰ Ibid.

¹¹ Ibid.

¹² Ibid.

Izrada dokumenta SECAP Odžak u zahtijevanom formatu

Proces izrade *SECAP-a Odžak za period do 2030. godine* trajao je od prosinca 2019. godine do lipnja 2020. godine, i obuhvaćao je sljedeće ključne aktivnosti:

- i. Određivanje ključnih elemenata SECAP-a (bazna godina, vremenski period, relevantni sektori, tipovi mjera, itd) i metodologije za vršenje zahtijevanih analiza i proračuna;
- ii. Analiza sadašnjeg stanja na području općine Odžak:
 - o Izrada baznog i kontrolnog inventara emisija stakleničkih plinova;
 - o Procjena rizika i izloženosti općine Odžak klimatskim promjenama;
 - o Analiza pravnog okvira koji usmjerava djelovanje Općine Odžak u oblasti energije i klimatskih promjena;
- iii. Određivanje dugoročne vizije općine Odžak i postavljanje ciljeva u oblasti (a) ublažavanja klimatskih promjena, i (b) prilagođavanja klimatskim promjenama;
- iv. Izrada plana mjera za postizanje cilja postavljenog u oblasti ublažavanja klimatskih promjena, odnosno smanjenja emisija CO₂;
- v. Izrada plana mjera za postizanje cilja postavljenog u oblasti adaptacije na klimatske promjene;
- vi. Izrada finalnog dokumenta *SECAP Odžak za period do 2030. godine*.

Vremenski tok realizacije navedenih aktivnosti izrade Akcijskog plana predstavljen je u narednom dijagramu:



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-2:** Vremenski tok realizacije aktivnosti na izradi dokumenta SECAP Odžak

Određivanje ključnih elemenata SECAP-a Odžak i metodologija vršenja proračuna i analiza

Ključni elementi SECAP-a Odžak

U skladu sa primijenjenom metodologijom, tim za izradu akcijskog plana Općine Odžak je u prvoj fazi rada definirao sve ključne elemente SECAP-a koji direktno određuju metodologiju vršenja svih potrebnih proračuna i analiza. Prikaz ovih elemenata dan je u narednoj tabeli.

Ključni elementi	Metodološki pristup odabran za izradu SECAP-a Odžak
Obim SECAP-a (obuhvaćeni teritorij i nadležnost)	SECAP Odžak se odnosi na cjelokupnu geografsku odnosno administrativnu teritoriju općine Odžak koja je u nadležnosti Općine Odžak kao potpisnika Sporazuma gradonačelnika
Bazna godina	U skladu sa metodološkim preporukama <i>Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju</i> , kao bazna godina izabrana je 2011. godina, pri čemu je glavni kriterij ovog izbora bila raspoloživost ulaznih podataka potrebnih za proračun emisija CO ₂ .

Vremenski period	SECAP Odžak obuhvaća vremenski period do 2030. godine. U okviru SECAP-a Odžak izrađen je kontrolni inventar emisija CO ₂ za 2020. godinu u odnosu na baznu 2011. godinu, u svrhu utvrđivanja do sada postignutog smanjenja emisija u 2020. godini i određivanja preostalih obveza smanjenja emisija CO ₂ u odnosu na cilj postavljen u ovom dokumentu za 2030. godinu.
Kategorije razmatranih mjera	a. Mjere za ublažavanje posljedica klimatskih promjena; i b. Mjere za prilagođavanje klimatskim promjenama
Glavni tipovi emisija stakleničkih plinova uključenih u bazni i kontrolni inventar emisija	a. Izravne emisije, koje su rezultat potrošnje energije koja se fizički odvija na teritoriji općine Odžak; b. Neizravne emisije, koje se odnose na potrošnju mrežne energije (električna energija), gdje postrojenja za njenu proizvodnju mogu biti locirana i izvan teritorije općine Odžak, ali se njena potrošnja odvija na teritoriji općine Odžak
Vrste razmatranih stakleničkih plinova	U SECAP-u Odžak razmatrane su samo emisije CO ₂
Usvojen pristup za izradu inventara emisija CO ₂	Pri izradi SECAP-a Odžak odabran je metodološki pristup zasnovan na aktivnostima, pri kojem se u inventar emisija uključuju sve izravne i neizravne emisije CO ₂ koje su rezultat aktivnosti u okviru kojih dolazi do potrošnje energije na teritoriji općine Odžak.
Razmatrani sektori potrošnje energije	Sektor zgradarstva, sa tri podsektora: i. javne zgrade u vlasništvu ¹³ Općine Odžak; ii. javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine Odžak, odnosno javne zgrade koje su u vlasništvu ¹⁴ viših razina vlasti (kantonalnih, entitetskih i državnih) a locirane su na području općine; iii. stambene zgrade ¹⁵ ; Sektor prometa, sa tri podsektora: i. vozila u nadležnosti Općine Odžak; ii. javni prijevoz na području općine Odžak; iii. osobna i komercijalna vozila, registrirana na području općine Odžak; Sektor javne rasvjete, koji obuhvata cjelokupnu mrežu javne rasvjete na području općine.

Izrada baznog¹⁶ i kontrolnog¹⁷ inventara emisija stakleničkih plinova

Prvi korak pri određivanju ciljeva u oblasti ublažavanja klimatskih promjena je određivanje baznog stanja, odnosno baznog inventara emisija stakleničkih plinova (engl. *Baseline Emission Inventory – BEI*) u razmatranim sektorima energetske potrošnje. **Bazni inventar emisija CO₂, koji predstavlja nivo godišnjih emisija CO₂ u baznoj 2011. godini, dobiva se kao proizvod podataka o energetske potrošnji u baznoj godini u razmatranim sektorima, i odgovarajućih emisijskih faktora za energente korištene u ovim sektorima u baznoj godini.**

U skladu sa metodološkim smjernicama Sporazuma gradonačelnika za energiju i klimu, cilj SECAP-a za 2030. godinu u oblasti ublažavanja klimatskih promjena određuje se kao smanjenje emisija za najmanje 40% u odnosu na iznos emisija u postavljenoj baznoj godini.

Međutim, bazna godina postavljena u SECAP-u Odžak je 2011., dok je ovaj dokument izrađen u 2020. godini. U svrhu određivanja dosadašnjeg napretka općine Odžak u smanjenju emisija stakleničkih plinova, odnosno obima dosadašnjeg smanjenja emisija u periodu od 2011. do 2020. godine, bilo je neophodno odrediti i takozvani kontrolni inventar emisija (engl. *Monitoring Emission Inventory – MEI*) za 2020. godinu. **Ovaj kontrolni inventar,**

¹³ Pojam “u vlasništvu” koji se ovdje koristi, osim vlasništva obuhvaća i pojam “u nadležnosti”, jer se može dogoditi da u nekim slučajevima nije u potpunosti riješeno vlasništvo nad zgradom u kojoj se nalazi neka javna institucija koja je predmet razmatranja. Zbog svega navedenog, pojam “u vlasništvu” korišten u nazivu ovog podsektora treba razumjeti kao “u vlasništvu odnosno nadležnosti”

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Ovaj podsektor obuhvata sve tipove stambenih zgrada zastupljenih na području općine Odžak, koji u skladu sa terminologijom korištenom u *Tipologiji stambenih zgrada Bosne i Hercegovine* uključuju dvije kategorije individualnog stanovanja (slobodnostojeće kuće i kuće u nizu) i četiri kategorije kolektivnog stanovanja (manje stambene zgrade, stambene zgrade u nizu /gradskom bloku, veliki stambeni blokovi /stambene lamele, i neboderi).

¹⁶ Bazni inventar emisija CO₂ je brojčani prikaz emisija CO₂ u odabranoj baznoj godini

¹⁷ Kontrolni inventar emisija CO₂ je brojčani prikaz emisija CO₂ u odabranoj kontrolnoj godini

koji predstavlja godišnju razinu emisija CO₂ u kontrolnoj 2020. godini, se u principu određuje kao razlika između baznog inventara emisija za 2011. godinu i iznosa smanjenja emisija koji je rezultat mjera energetske efikasnosti realiziranih u periodu od 2011. do 2020. godine. Navedeni iznos smanjenja emisija dobiven je kao proizvod iznosa energetske uštede ostvarenih primjenom mjera energetske efikasnosti u periodu 2011.–2020. u razmatranim sektorima, i odgovarajućih emisijskih faktora za korištene energente.

Metodologija prikupljanja ulaznih podataka potrebnih za proračun potrošnje energije u razmatranim sektorima u baznoj i kontrolnoj godini

Najznačajniji korak za izradu pouzdanog baznog i kontrolnog inventara emisija bilo je prikupljanje ulaznih podataka za sve razmatrane sektore i podsektore, koji su zatim korišteni za proračun potrošnje energije. Potrebni ulazni podaci su prikupljeni na sljedeće načine:

- i. Prikupljanje podataka iz lokalnih izvora, što je prvenstveno uključivalo:
 - Prikupljanje podataka putem anketiranja domaćinstava; i
 - Prikupljanje podataka raspoloživih u okviru nadležnih službi Općine Odžak i relevantnih javnih poduzeća, popunjavanjem odgovarajućih upitnika;
- ii. Korištenje podataka iz različitih zvaničnih i javno dostupnih izvora, kao npr:
 - Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine¹⁸ i Federalni zavod za statistiku¹⁹;
 - Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini²⁰, proveden 2013. godine;
 - Tipologija javnih zgrada u Bosni i Hercegovini²¹;
 - Tipologija stambenih zgrada Bosne i Hercegovine²²;
 - Evidencija (mjesečni i godišnji pregledi) svih registriranih vozila u Bosni i Hercegovini²³.

Sektor zgradarstva:

Ulazni podaci za podsektore javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak i javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine Odžak prikupljeni su putem upitnika u kojima su za zgrade izgrađene prije bazne 2011. godine bili traženi sljedeći podaci:

- *opći podaci o zgradi* (naziv institucije koja koristi zgradu, adresa, vlasništvo, godina izgradnje, namjena zgrade);
- *podaci o građevinskim i energetske karakteristikama zgrade u baznoj 2011. godini* (ukupna grijana površina, način grijanja i korišteni energenti);
- *podaci o mjerama energetske efikasnosti koje su realizirane na zgradi u periodu od bazne 2011. do kontrolne 2020. godine*, koje mogu uključivati:
 - o utopljanje ovojnice zgrada (postavljanje termoizolacije na fasadi, krovu i/ili stropu, zamjena vanjske stolarije); i
 - o zamjenu postojećeg sistema grijanja i/ili energenata sa novim okolišno prihvatljivim sistemom grijanja.

Istovremeno je izrađena i lista zgrada javne namjene koje su izgrađene u periodu od 2011. do 2020. godine, koja za svaku zgradu sadrži opće podatke (naziv institucije koja koristi zgradu, adresa, vlasništvo, godina izgradnje, namjena zgrade), i njeno postojeće stanje (ukupna grijana površina, način grijanja i korišteni energenti).

Ulazni podaci o potrošnji energije za podsektor **stambenih zgrada** prikupljeni su na sljedeći način:

- i. Podaci o ukupnom broju stambenih zgrada na području općine Odžak i o njihovoj ukupnoj grijanoj površini, preuzeti su iz *Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini* iz 2013. godine;

¹⁸

¹⁹

²⁰

²¹

²²

²³

Ova evidencija dostupna je na web-stranici Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA),

- ii. Podaci potrebni za proračun ušteda energije postignutih u ovom podsektoru realizacijom mjera energetske efikasnosti u periodu od bazne do kontrolne 2020. godine prikupljeni su putem anketiranja domaćinstava. Za potrebe ankete određen je statistički uzorak sa stupnjem pouzdanosti 95% i intervalom
- iii. odstupanja 6,2%, kojim je obuhvaćeno 237 domaćinstava u zgradama individualnog i kolektivnog stanovanja. Nakon provedbe početne ankete, provedena je i kontrolna anketa kako bi se potvrdila vjerodostojnost dobivenih podataka. Za svako anketirano domaćinstvo prikupljeni su sljedeći podaci:
 - *opći podaci o njihovoj stambenoj jedinici*²⁴ (tip stambene zgrade u kojoj se stambena jedinica nalazi, godina ili period izgradnje zgrade);
 - *podaci o građevinskim i energetske karakteristikama* stambene jedinice (dimenzije stambene jedinice, način grijanja i korišteni energenti);
 - *podaci o potrošnji električne energije u domaćinstvu* (broj, vrsta i starost električnih uređaja, prosječni mjesečni troškovi za električnu energiju);
 - *podaci o mjerama energetske efikasnosti koje su realizirane u periodu od 2011. do 2020. godine*, koje mogu uključivati utopljanje ovojnice zgrade (postavljanje termoizolacije na fasadi, krovu i/ili stropu, zamjena vanjske stolarije); i zamjenu postojećeg sistema grijanja i/ili energenata sa novim okolišno prihvatljivim sustavom grijanja.

Sektor prometa

Glavni izvor potrebnih ulaznih podataka za ovaj sektor bila je evidencija svih registriranih vozila u Bosni i Hercegovini, koja je u obliku mjesečnih i godišnjih biltena dostupna na web-stranici *Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA)*. Iz ove evidencije preuzeti su relevantni podaci za sva vozila registrirana u općini Odžak, što uključuje sljedeće informacije:

- ukupan broj vozila po pojedinim podsektorima;
- za svako vozilo podaci o marki, tipu i vrsti vozila (putnički automobil, autobus, teretno vozilo, itd), godini proizvodnje, obliku karoserije, vrsti goriva i eko-karakteristikama.

Dodatni podaci o broju vozila u nadležnosti Općine Odžak dobiveni su od nadležne općinske službe. Podaci o predenom putu razmatranih vozila u baznoj i kontrolnoj godini, koji za Bosnu i Hercegovinu nisu raspoloživi, dobiveni su procjenom na osnovu podataka *Centra za vozila Hrvatske*²⁵, preuzetih zbog sličnosti njihovog voznog parka, uvjeta vožnje, putne infrastrukture i navika vozača sa ovim karakteristikama u Bosni i Hercegovini. Klimatski podaci za baznu i kontrolnu godinu, koji utiču na efikasnost rada motora razmatranih vozila, dobiveni su od Federalnog hidrometeorološkog zavoda.

Sektor javne rasvjete

Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj bila je osnovni izvor informacija i podataka za ovaj sektor. Mreža javne rasvjete je u vlasništvu Općine Odžak, a za poslove održavanja, rekonstrukcije i izgradnje mreže, te za vođenje evidencije o njenom stanju i parametrima eksploatacije nadležan je privatni poslovni subjekt na osnovu ugovora sa Općinom. U okviru izrade ovog dokumenta su za sektor javne rasvjete na području općine Odžak za baznu i kontrolnu godinu, putem upitnika prikupljeni sljedeći ulazni podaci:

- opći podaci o sustavu javne rasvjete,
- struktura električne mreže javne rasvjete,
- prosječno dnevno vrijeme rada (ljet/zima),
- ukupan broj, vrsta i snaga svjetiljki u sustavu (početak/kraj godine),
- način upravljanja radom svjetiljki,
- godišnji troškovi održavanja sistema (tekuće/investicijsko),
- godišnja potrošnja i troškovi električne energije sustava.

Svi upitnici, korišteni u procesu prikupljanja ulaznih podataka potrebnih za izradu baznog i kontrolnog inventara emisija u opisanim sektorima, nalaze se u **Prilogu 2 – Upitnici za prikupljanje podataka**.

²⁴ U kontekstu ove ankete pojam "stambena jedinica" može označavati: (a) obiteljsku kuću (slobodnostojeću kuću i kuću u nizu), i (b) stan u etažnom vlasništvu, koji se nalazi u nekoj od zgrada iz kategorije kolektivnog stanovanja (manje stambene zgrade, stambene zgrade u nizu /gradskom bloku, veliki stambeni blokovi /stambene lamele, i neboderi)

²⁵ Centar za vozila Hrvatske (CVH): Prosječno godišnje pređeni put po vrstama vozila,

Metodologija određivanja potrošnje energije u razmatranim sektorima u baznoj i kontrolnoj godini

Sektor zgradarstva

Potrebna finalna energija za grijanje u zgradama javne namjene u baznoj godini dobivena je kao proizvod sljedećih parametara:

- i. **Ukupna grijana površina razmatranih zgrada (m^2)** utvrđena za baznu 2011. godinu, dobivena analizom prikupljenih ulaznih podataka. Ova površina je razvrstana po namjenama javnih zgrada, i po vrstama energenata korištenih za njihovo grijanje (fosilna goriva – prirodni plin, lož ulje, lignit i mrki ugalj, električna energija i drvna biomasa odnosno ogrijevno drvo).
- ii. **Specifična godišnja energija potrebna za grijanje javnih zgrada – Q_{hnd} ($kWh/m^2/god$)**, koja je u Tipologiji javnih zgrada u Bosni i Hercegovini određena za sve tipove javnih zgrada²⁶.

Potrebna finalna energija za grijanje u razmatranim javnim zgradama u kontrolnoj 2020. godini dobivena je umanjenjem potrebne finalne energije određene za baznu 2011. godinu, za iznos ušteda energije postignutih mjerama energetske efikasnosti koje su na ovim zgradama realizirane u periodu od 2011. do 2020. godine. Istovremeno je u obzir uzeta i dodatna potrebna finalna energija grijanja za javne zgrade koje su u istom periodu izgrađene na području općine. Za proračun navedenih ušteda energije korišteni su sljedeći podaci:

- prikupljeni ulazni podaci o mjerama energetske efikasnosti realiziranim na javnim zgradama u periodu od 2011. do 2020. godine, koji su dati u *Prilogu 3 – Liste javnih zgrada na području općine Odžak*; i
- potrebni podaci sadržani u *Tipologiji javnih zgrada u Bosni i Hercegovini*.

Uštede finalne energije u sektoru zgradarstva proračunate su korištenjem metodologije propisane u sljedećim pravilnicima iz oblasti energetske efikasnosti u zgradarstvu:

- i. Pravilnik o informacionom sistemu energijske efikasnosti Federacije BiH /*Prilog 1 – Uštede energije sa Metodologijom za izračun ušteda energije u krajnjoj potrošnji primjenom metode „odozdo prema gore“ sa katalogom mjera*²⁷, prema kojoj se uštede energije dobivaju kao rezultat realiziranih mjera energetske efikasnosti. U nastavku teksta će se za ovu metodologiju koristiti pojam „MVP metodologija“.
- ii. *Pravilnik o tehničkim zahtjevima za toplotnu zaštitu objekta i racionalnu upotrebu energije* ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/09)²⁸.

Potrebna finalna energija za grijanje u podsektoru stambenih zgrada u baznoj godini dobivena je kao proizvod sljedećih vrijednosti:

- i. **Ukupna korištena grijana površina svih stambenih zgrada na području općine Odžak (m^2)**, dobivena korištenjem podataka preuzetih iz *Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini* u kojem je ukupna grijana površina stanova dana i za pojedinačne tipove stambenih zgrada²⁹ i po pojedinim periodima njihove izgradnje³⁰; i
- ii. **Specifična godišnja energija potrebna za grijanje stambenih zgrada – Q_{hnd} ($kWh/m^2/god$)**, koja je u *Tipologiji stambenih zgrada Bosne i Hercegovine* određena za sve tipove stambenih zgrada³¹.

²⁶ Ovom tipologijom određeno je ukupno 36 tipova javnih zgrada zastupljenih u Bosni i Hercegovini, koji su određeni prema njihovoj namjeni (obdaništa, obrazovanje, zdravstvo, sport, kultura, administracija, cjelodnevni boravak) i periodu izgradnje (do 1945., od 1946. do 1961., od 1966. do 1973., od 1974. do 1987., od 1988. do 2009., 2010. i poslije)

²⁷ Ova metodologija sadrži niz jednačina koje se koriste za direktan proračun ušteda energije za svaki realizirani projekat odnosno mjeru energetske efikasnosti. Te jednačine se zasnivaju na jednostavnim algebarskim relacijama koje u osnovi predstavljaju razliku između potrebne energije prije i potrebne energije nakon realizacije mjera energetske efikasnosti

²⁸ Popisom su definirana 3 tipa stambenih zgrada: slobodnostojeće kuće sa jednim ili dva stana, kuće u nizu, i stambene zgrade sa tri ili više stanova

²⁹ U ovom Popisu su zastupljeni sljedeći periodi izgradnje stambenih zgrada: do 1945., od 1946. do 1960., od 1961. do 1970., od 1971. do 1980., od 1981. do 1990., od 1991. do 2000., od 2001. do 2005., i od 2011. i poslije

³¹ Tipologijom stambenih zgrada određeno je ukupno 29 tipova stambenih zgrada zastupljenih u Bosni i Hercegovini, koji su određeni prema urbanističko-arhitektonskim parametrima i periodima njihove izgradnje (do 1919., od 1919. do 1945., od 1945. do 1960., od 1961. do 1970., od 1971. do 1980., od 1981. do 1991., od 1991. do 1992. do 2014.). Na osnovu urbanističko-arhitektonskih parametara svi tipovi stambenih zgrada su svrstani u dvije kategorije individualnog stanovanja (slobodnostojeće kuće i kuće u nizu) i četiri kategorije kolektivnog stanovanja (manje stambene zgrade, stambene zgrade u nizu /gradskom bloku, veliki stambeni blokovi /stambene lamele, i neboderi).

Potrebna finalna energija za grijanje u podsektoru **stambenih zgrada u baznoj godini** dobivena je kao proizvod sljedećih vrijednosti:

- i. **Ukupna korištena grijana površina svih stambenih zgrada na području općine Odžak (m^2)**, dobivena korištenjem podataka preuzetih iz *Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini* u kojem je ukupna grijana površina stanova data i za pojedinačne tipove stambenih zgrada³² i po pojedinim periodima njihove izgradnje³³; i
- ii. **Specifična godišnja energija potrebna za grijanje stambenih zgrada – Q_{hnd} ($kWh/m^2/god$)**, koja je u *Tipologiji stambenih zgrada Bosne i Hercegovine* određena za sve tipove stambenih zgrada³⁴.

Potrebna finalna energija za grijanje u podsektoru stambenih zgrada **u kontrolnoj 2020. godini** dobivena je umanjenjem potrebne finalne energije određene za baznu 2011. godinu, za iznos ušteta energije postignutih u cjelokupnom podsektoru realizacijom mjera energetske efikasnosti u periodu od 2011. do 2020. godine. Ovaj iznos ušteta dobiven je transpozicijom iznosa energetske ušteta proračunatih za 237 stambenih jedinica obuhvaćenih anketom, na cjelokupni stambeni fond općine Odžak, i to primjenom omjera grijane površine navedenih 237 stambenih jedinica i grijane površine svih stambenih zgrada na području Odžaka. Kao i u slučaju zgrada javne namjene, energetske uštete za 237 stambenih jedinica obuhvaćenih anketom dobivene su:

- Korištenjem potrebnih podataka sadržanih u *Tipologiji stambenih zgrada Bosne i Hercegovine*;
- Korištenjem metodologije propisane u Pravilniku o informacionom sistemu energetske efikasnosti Federacije BiH /Prilog 1 – *Uštete energije sa Metodologijom za izračun ušteta energije u krajnjoj potrošnji primjenom metode „odozdo prema gore“ (sa katalogom mjera)*, i u *Pravilniku o tehničkim zahtjevima za toplotnu zaštitu objekta i racionalnu upotrebu energije* ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/09).

Sektor prometa

Proračun potrošnje energije u baznoj i kontrolnoj godini u sektoru prometa izvršen je korištenjem programa COPERT (verzija 5.2)³⁵, standardnog alata Europske unije za proračun potrošnje energenata i emisija stakleničkih plinova u sektoru prometa, te za zvanično izvještavanje u tim oblastima. Osim ulaznih podataka čije je prikupljanje opisano u prethodnom poglavlju, ulazni podaci o kalorijskoj vrijednosti goriva i efikasnosti sagorijevanja su već ugrađeni u COPERT program, te ih nije bilo potrebno posebno prikupljati.

Što se tiče određivanja potrošnje energije u **sektoru javne rasvjete**, razmatrana je samo električna energija izmjerena i obračunata na razini cjelokupnog sustava javne rasvjete.

Metodologija proračuna baznog i kontrolnog inventara emisija CO₂ u razmatranim sektorima

Bazni inventar emisija CO₂ dobiven je kao proizvod potrebne finalne energije određene za razmatrane sektore u baznoj 2011. godini, i odgovarajućih emisijskih faktora za korištene energente.

Kontrolni inventar emisija CO₂ dobiven je kao proizvod potrebne finalne energije određene za razmatrane sektore u kontrolnoj 2020. godini, i odgovarajućih emisijskih faktora za korištene energente.

Pri izradi inventara emisija za **sektor zgradarstva** razmatrane su emisije CO₂ iz energenata koji se koriste za grijanje stambenih i javnih zgrada u općini Odžak, i to: ugalj – lignit i mrki ugalj, električna energija, drvna biomasa – ogrijevno drvo, prirodni plin i lož ulje. U određenom broju stambenih zgrada domaćinstva za grijanje često koriste i kombinaciju ovih energenata.

³² Popisom su definirana 3 tipa stambenih zgrada: slobodnostojeće kuće sa jednim ili dva stana, kuće u nizu, i stambene zgrade sa tri ili više stanova

³³ U ovom Popisu su zastupljeni sljedeći periodi izgradnje stambenih zgrada: do 1945., od 1946. do 1960., od 1961. do 1970., od 1971. do 1980., od 1981. do 1990., od 1991. do 2000., od 2001. do 2010., i od 2011. i poslije

³⁴ Tipologijom stambenih zgrada određeno je **ukupno 29 tipova stambenih zgrada zastupljenih u Bosni i Hercegovini**, koji su određeni prema urbanističko-arhitektonskim parametrima i periodima njihove izgradnje (do 1919., od 1919. do 1945., od 1945. do 1960., od 1961. do 1970., od 1971. do 1980., od 1981. do 1991., od 1992. do 2014.). Na osnovu urbanističko-arhitektonskih parametara svi tipovi stambenih zgrada su svrstani u dvije kategorije individualnog stanovanja (slobodnostojeće kuće i kuće u nizu) i četiri kategorije kolektivnog stanovanja (manje stambene zgrade, stambene zgrade u nizu /gradskom bloku, veliki stambeni blokovi /stambene lamele, i neboderi).

³⁵ COPERT se koristi kao odličan alat za planiranje i istraživanje u sektoru transporta u nacionalnim, regionalnim i lokalnim okvirima, te za izradu relevantnih dnevnih, mjesečnih i godišnjih procjena koje su potpuno usklađene sa legislativom Europske unije i zahtjevima relevantnih međunarodnih konvencija

Za izradu inventara emisija za **sektor prometa** korišten je softverski alat COPERT 5.2. koji u svrhu proračuna emisija po europskim standardima koristi strukturu i broj vozila, pređeni put u toku jedne godine, prosječnu brzinu kretanja na različitim dionicama puta, podatke o vanjskoj temperaturi i vlažnosti zraka, te emisijske faktore za korištena goriva.

Pri izradi inventara emisija za **sektor javne rasvjete** razmatrane su samo neizravne emisije nastale zbog potrošnje električne energije u ovim sustavima, dok izravne emisije nastale sagorijevanjem energenata kao što su prirodni plin i slično, ne postoje.

Emisijski faktori korišteni za određivanje baznog i kontrolnog inventara emisija CO₂

U skladu sa smjernicama Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju, za proračun emisija CO₂ iz razmatranih sektora energetske potrošnje u općini Odžak, korišteni su univerzalni emisijski faktori iz baze podataka Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (engl. *Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC*)³⁶. Izuzetak predstavlja električna energija, za koju je uzet emisijski faktor za Bosnu i Hercegovinu. Emisijski faktori za razmatrane energente korištene na području općine Odžak prikazani su u narednoj tabeli.

ENERGENT	Faktor emisije CO ₂ za baznu 2011. godinu [t/MWh]	Faktor emisije CO ₂ za kontrolnu 2020. godinu [t/MWh]
Prirodni plin	0,231	0,231
Lož ulje	0,267	0,267
Lignit	0,364	0,364
Mrki ugalj	0,341	0,341
Drvena biomasa (ogrijevno drvo)	0,403	0,000
Dizel	0,267	0,267
Motorni benzin	0,249	0,249
Električna energija	0,760	0,760
Ukapljeni naftni plin	n/a	0,227

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-2: Emisioni faktori za energente koji se koriste na području općine Odžak

Što se tiče drvene biomase, emisioni faktor primijenjen za baznu 2011. godinu iznosi 0,403 tCO₂/MWh, dok je za kontrolnu 2020. godinu jednak nuli. Do ove promjene došlo je zbog toga što u baznoj godini u Županiji Posavskoj još nisu bili ispunjeni kriteriji održive proizvodnje drvene biomase, pa je za taj period ovaj energent svrstan u kategoriju neodržive drvene biomase za koju je propisan navedeni emisijski faktor. Županija Posavska je krajem 2013. godine donijela *Zakon o šumama* kojim je regulirano gospodarenje privatnim i državnim šumama. Pozitivni pomaci u oblasti šumarstva na nivou FBiH navedeni su i u dokumentu *Informacija o gospodarenju šumama u FBiH u 2018. godini i planovima gospodarenja šumama u 2019. godini*³⁷ gdje se ističe znatno povećanje obima šumskouzgojnih radova (pošumljavanje i njega zasada) u odnosu na prethodne godine. Tome u prilog ide i projekat „*Održivo upravljanje šumama i krajolikom*“³⁸ koji je na području naše zemlje u periodu 2014.-2019. realizirao UNDP u suradnji sa relevantnim institucijama³⁹. Svrha projekta je jačanje kapaciteta subjekata šumarskog sektora u održivom upravljanju šumama, zemljištem i krajolikom, između ostalog uključujući i pošumljavanje i sanaciju ugroženih područja.

Metodologija procjene opasnosti, izloženosti i kapaciteta Općine Odžak za prilagođavanje klimatskim promjenama

Procjena opasnosti koje klimatske promjene donose i izloženosti općine Odžak tim opasnostima, te procjena kapaciteta općine za prilagođavanje izvršena je prema smjernicama iz *Priručnika za izradu Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama*, te korištenjem odgovarajućeg elektronskog alata koji na internet platformi Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju stoji na raspolaganju općinama i gradovima potpisnicima. Osnovni koraci predviđeni ovim alatom su:

- Određivanje opasnosti od posljedica klimatskih promjena, koje su relevantne za općinu Odžak;

³⁶

³⁷

³⁸

³⁹ U Federaciji BiH je ovaj projekat realiziran putem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, odnosno Jedinice za implementaciju projekata u šumarstvu i poljoprivredi (PIU)

- ii. Određivanje glavnih sadašnjih i budućih karakteristika svake identificirane opasnosti (vjerovatnoća pojavljivanja, očekivane promjene intenziteta, vremenski period djelovanja);
- iii. Određivanje socio-ekonomskih i prirodnih sektora koji su najizloženiji identificiranim opasnostima (zgrade, promet, energija, vodoopskrba, upravljanje otpadom, planovi korištenja zemljišta, poljoprivreda i šumarstvo, okoliš i biodiverzitet, zdravlje, civilna zaštita i hitne službe, turizam, obrazovanje, informacijsko-komunikacijske tehnologije), i razina njihove ugroženosti (visok, umjeren, nizak)
- iv. Određivanje najugroženijih ciljnih grupa u okviru svake identificirane opasnosti; i
- v. Određivanje kapaciteta općine Odžak za prilagođavanje na identificirane opasnosti, što podrazumijeva određivanje glavnih kategorija ovih kapaciteta (postojanje odgovarajućih javnih službi; raspoloživost socio-ekonomskih aktera; postojanje, usklađenost i implementacija zakonske regulative; postojanje fizičkih resursa; te postojanje znanja, metodologija, studija, sistema ranog upozoravanja, i slično).

Ulazni podaci i informacije koji su bili potrebni u toku vršenja navedenih procjena prikupljeni su iz sljedećih izvora:

- Znanje i iskustvo članica i članova tima i savjetodavne grupe za izradu ovog akcijskog plana, prikupljeno kroz odgovarajuće radionice i konsultacije; pri tome je od ključnog značaja bio doprinos članova savjetodavne grupe, koji su osigurali precizne i konkretne informacije koje se odnose na uticaj prirodnih opasnosti na niz ključnih sektora kao što su npr. zdravstvo, obrazovanje, civilna zaštita itd;
- Relevantni strateški i planski dokumenti Općine Odžak (*Strategija integriranog razvoja Općine Odžak 2011-2020 – Revidirana strategija razvoja općine Odžak za period 2016.-2020. godina*⁴⁰);
- Relevantne studije međunarodnih razvojnih organizacija (UNDP BiH: *Studija upravljanja rizikom od klizišta u BiH*⁴¹; *Studija o procjeni rizika od poplava i klizišta za stambeni sektor u BiH*⁴²; itd);
- Sistem za analizu rizika od katastrofa (engl. *Disaster Risk Analysis System – DRAS*)⁴³;
- Federalni hidrometeorološki zavod⁴⁴;
- Drugi nacionalni izvještaj Bosne i Hercegovine u skladu s Okvirnom konvencijom Ujedinjenih nacija⁴⁵;
- *Treći nacionalni izvještaj i Drugi dvogodišnji izvještaj o emisiji stakleničkih plinova Bosne i Hercegovine*⁴⁶;
- *Klimatski atlas Bosne i Hercegovine* (temperature i padavine)⁴⁷.

2 VIZIJA ODRŽIVE BUDUĆNOSTI OPĆINE ODŽAK I PRIPADAJUĆI CILJEVI

VIZIJA OPĆINE ODŽAK

U 2050. godini općina Odžak je sredina energetski održivog razvoja i čistog zraka u kojoj se za grijanje zgrada ne koriste fosilna goriva, te sredina otporna na poplave, sposobna da se prilagodi i ostalim posljedicama klimatskih promjena

Postavljena vizija, kompatibilna sa obvezama koje je Općina Odžak prihvatila kao potpisnik *Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju*, oslikava željeno stanje u budućnosti, ističe opredijeljenost općine za održivi energetski razvoj i prilagođavanje klimatskim promjenama, u skladu sa principima Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju. U skladu sa preporukama Sporazuma gradonačelnika određeni su i ciljevi Akcijskog plana i to:

- cilj povezan sa ublažavanjem posljedica klimatskih promjena; i
- cilj povezan sa prilagođavanjem na klimatske promjene.

⁴⁰

⁴¹

⁴² Studija je izrađena u okviru EU Programa oporavka od poplava za BiH,

⁴³ DRAS je inovativni alat koji donositeljima odluka i građanima omogućava nesmetan pristup znanstvenim podacima o opasnostima od poplava, klizišta, zemljotresa i minsko sumnjivih površina, sa ciljem povećanja svijesti o rizicima od katastrofa na određenom lokalitetu. Razvijen je u sklopu projekta "Međusobno povezivanje u upravljanju rizicima od katastrofa u BiH" koji je u 2018. godini realizirao UNDP.

⁴⁴

⁴⁵

⁴⁶

⁴⁷

Klimatski atlas Bosne i Hercegovine, Temperature i padavine (1961-1990, 2001-2030, 2071-2100), Bajić D., Trbić G.,

Ciljevi Općine Odžak predviđeni ovim Akcijskim planom su:

- Smanjenje emisija CO₂ za najmanje 40% do 2030. godine u odnosu na bazni inventar emisija za 2011. godinu; i
- Izloženost ugroženih područja općine opasnostima od klimatskih promjena u 2030. godini je smanjena za 30% u odnosu na 2020. godinu.

3 UBLAŽAVANJE EFEKATA KLIMATSKIH PROMJENA

Prema *Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova Bosne i Hercegovine*, općina Odžak je u 2013. godini imala 18.821 stanovnika, dok je prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, sredinom 2019. godine broj stanovnika bio 17.834. Oko 44% živi u urbanom dijelu Općine, dok preostalih 56% živi u ruralnim područjima. Grijanje stambenih, javnih i poslovnih zgrada te štetni plinovi iz osobnih i komercijalnih vozila najveći su uzročnik emisija CO₂ na području Odžak.

Proračun baznog inventara emisija CO₂ u 2011. godini

Emisije CO₂ u baznoj godini iz sektora zgradarstva

Proračun baznog inventara emisija CO₂ u ovom sektoru obuhvatio je zgrade iz sva tri razmatrana podsektora – javne zgrade u vlasništvu Općine, javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine, i stambene zgrade. Ovim proračunom su obuhvaćene sve javne zgrade koje su na području općine izgrađene prije 2011. godine i koje su te godine bile u funkciji. U procesu prikupljanja ulaznih podataka registrirano je ukupno 47 takvih zgrada, od kojih su 32 zgrade u vlasništvu Općine, a 15 u vlasništvu Županije Posavske i Federacije BiH. Lista ovih zgrada, sa svim prikupljenim ulaznim podacima, data je u okviru *Priloga 3 – Liste javnih zgrada na području općine Odžak*. Što se tiče stambenih zgrada, ovim proračunom za baznu godinu obuhvaćene su sve stambene zgrade na području općine, koje su prema Popisu iz 2013. godine bile izgrađene do 2011. godine.

Emisije CO₂ u baznoj godini iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine

Ukupna grijana površina 32 javne zgrade u vlasništvu Općine dobivena je na osnovu prikupljenih ulaznih podataka o njihovim općim, građevinskim i energetske karakteristika. Vrijednosti dobivenih grijanih površina za ovaj podsektor zgrada, razvrstane prema namjeni zgrada i energentima koji su u 2011. godini korišteni za njihovo zagrijavanje, dane su u narednoj tabeli.

GRIJANA POVRŠINA [m ²]								
VRSTA ENERGENATA		ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE	UKUPNO PO NAMJENI ZGRADE
			PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ		
NAMJENA ZGRADE	PREDŠKOLSKI ODGOJ	-	-	375,10	-	-	-	375,10
	OBRAZOVANJE	-	-	-	-	-	-	-
	ZDRAVSTVO	551,00	1.412,24	-	-	-	-	1.963,24
	SPORT	448,00	-	-	-	-	-	448,00
	KULTURA	1.735,00	105,00	-	425,50	425,50	1.670,00	4.361,00
	UREDSKE ZGRADE	478,60	-	2.037,81	-	-	-	2.516,41
	CJELODNEVNI BORAVAK	-	1.562,76	-	-	-	-	1.562,76
UKUPNO PO ENERAGENTIMA		3.212,60	3.080,00	2.412,91	425,50	425,50	1.670,00	11.226,51

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-3: Grijana površina javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak u baznoj godini

Ukupna grijana površina zgrada u ovom podsektoru iznosi 11.226,51 m². Iz tabele je evidentno da u ukupnoj površini najveći udio imaju zgrade u oblasti kulture, zatim uredske zgrade, zgrade u oblasti zdravstva, zgrade za cjelodnevni boravak, zgrade u oblasti sporta, te zgrade namijenjene za predškolski odgoj. Zgrade iz oblasti obrazovanja nisu zastupljene, jer ova oblast nije u nadležnosti Općine. Također je evidentno da se za zagrijavanje zgrada iz ovog podsektora u najvećoj mjeri koriste električna energija i prirodni plin, dok je korištenje lož ulja, biomase i uglja nešto manje zastupljeno.

Potrebni podaci o specifičnoj godišnjoj potrošnji energije za grijanje javnih zgrada po m² njihove grijane površine, preuzeti su iz *Tipologije javnih zgrada u Bosni i Hercegovini*. Naredna tabela daje pregled ovih podataka za sve tipove javnih zgrada.

SPECIFIČNA GODIŠNJA POTREBNA ENERGIJA ZA GRIJANJE JAVNIH ZGRADA - Q _{hnd} (kWh/m ²)								
Namjena zgrade/ Period izgradnje zgrade		I	II	III	IV	V	VI	VII
		Obdaništa	Obrazovanje	Zdravstvo	Sport	Kultura	Administracija	Cjelodnevni boravak
A	Do 1945. god.	-	173,19	191,12	-	249,60	176,65	-
B	Od 1946 do 1965. god.	278,70	199,91	206,29	382,44	271,05	195,34	191,41
C	Od 1966 do 1973. god.	240,43	197,25	198,71	343,88	263,92	178,83	175,80
D	Od 1974 do 1987. god.	270,50	197,32	212,35	299,74	264,85	187,29	200,07
E	Od 1988 do 2009. god.	176,81	148,09	181,20	281,36	156,26	136,18	137,04
F	Poslije 2010. god.	155,61	101,86	-	291,73	-	124,86	-

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-4: Specifična godišnja potrebna energija za grijanje javnih zgrada u Bosni i Hercegovini - Q_{hnd} (kWh/m²)

Naredna tabela daje pregled potrebne finalne energije za grijanje javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj 2011. godini, koja je dobivena kao proizvod grijane površine zgrada ovog podsektora i odgovarajućih vrijednosti specifične godišnje potrošnje energije.

FINALNA ENERGIJA [MWh]								
VRSTA ENERGENATA		ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE	UKUPNO PO NAMJENI ZGRADE
			PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ		
NAMJENA ZGRADE	PREDŠKOLSKI ODGOJ	-	-	71,22	-	-	-	71,22
	OBRAZOVANJE	-	-	-	-	-	-	-
	ZDRAVSTVO	92,76	271,86	-	-	-	-	364,62
	SPORT	117,12	-	-	-	-	-	117,12
	KULTURA	251,63	17,43	-	121,31	121,31	72,74	584,41
	UREDSKE ZGRADE	77,64	-	369,04	-	-	-	446,68
	CJELODNEVNI BORAVAK	-	227,52	-	-	-	-	227,52
UKUPNO PO ENERAGENTIMA		539,15	516,81	440,26	121,31	121,31	72,74	1.811,56

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-5: Potrebna finalna energija za grijanje javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj godini

Ukupna potrebna energija za grijanje zgrada u ovom podsektoru u 2011. godini iznosi 1.811,56 MWh. Najveći udio ove energije odnosio se na električnu energiju, prirodni plin i lož ulje sa približno jednakom zastupljenošću, a zatim slijedi ugalj (lignit i mrki ugalj) i biomasa. Procentualna zastupljenost razmatranih energenata za grijanje prikazana je na *Dijagramu 5-1*.

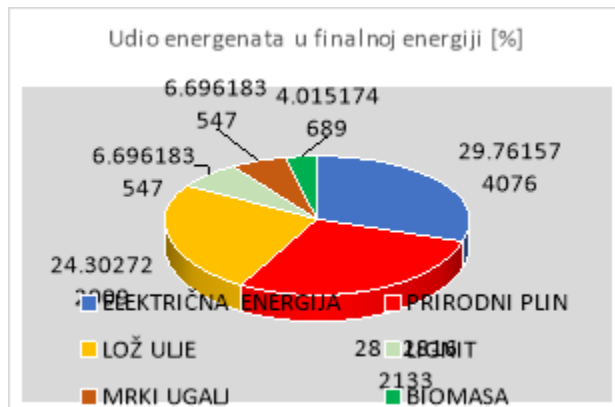
Ukupne emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak u baznoj godini dobivene su kao proizvod potrebne godišnje finalne energije za grijanje i odgovarajućih emisijskih faktora. Dobivene vrijednosti su prikazane u narednoj tabeli.

EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]								
VRSTA ENERGENATA		ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE	UKUPNO PO NAMJENI ZGRADE
			PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ		
NAMJEN	PREDŠKOLSKI ODGOJ	-	-	19,02	-	-	-	19,02
	OBRAZOVANJE	-	-	-	-	-	-	-
	ZDRAVSTVO	70,50	62,80	-	-	-	-	133,30

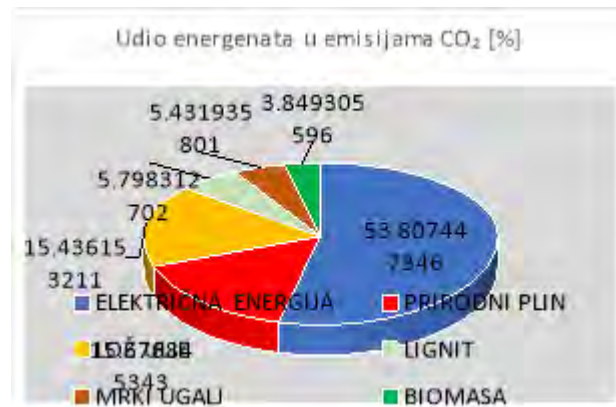
SPORT	89,01	-	-	-	-	-	89,01
KULTURA	191,24	4,03	-	44,16	41,37	29,31	310,10
UREDSKE ZGRADE	59,01	-	98,53	-	-	-	157,54
CJELODNEVNI BORAVAK	-	52,56	-	-	-	-	52,56
UKUPNO PO ENERAGENTIMA	409,75	119,38	117,55	44,16	41,37	29,31	761,52

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-6:** Godišnje emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj godini

Ukupna proračunata vrijednost godišnjih emisija CO₂ iz ovog podsektora zgrada u baznoj godini iznosila je 761,52 t. Iz ove tabele se vidi da su 2011. godine emisije CO₂ iz ovog podsektora bile rezultat korištenja električne energije, fosilnih goriva (prirodnog plina, lož ulja, lignita i mrkog uglja) i biomase. Procentualni udio razmatranih energenata u ukupnim emisijama iz ovog podsektora u baznoj 2011. godini prikazan je na *Dijagramu 5-2*.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-3:** Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj godini



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-4:** Udio razmatranih energenata u godišnjim emisijama CO₂ iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj godini

Emisije CO₂ u baznoj godini iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine

Ukupna grijana površina 15 javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine, a locirane su na području općine Odžak, dobivena je na osnovu prikupljenih ulaznih podataka o njihovim općim, građevinskim i energetskim karakteristikama. Vrijednosti dobivenih grijanih površina za ovaj podsektor zgrada, razvrstane prema namjeni zgrada i energentima koji su u 2011. godini korišteni za njihovo zagrijavanje date su u narednoj tabeli.

GRIJANA POVRŠINA [m ²]						
VRSTA ENERGENATA		FOSILNA GORIVA				UKUPNO PO NAMJENI ZGRADE
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGLJ	
NAMJENA ZGRADE	PREDŠKOLSKI ODGOJ	-	-	-	-	-
	OBRAZOVANJE	1.785,24	2.616,50	1.407,63	1.407,63	7.217,00
	ZDRAVSTVO	-	-	-	-	-
	SPORT	178,00	-	868,50	868,50	1.915,00
	KULTURA	-	-	-	-	-
	UREDSKE ZGRADE	-	440,00	-	-	440,00
	CJELODNEVNI BORAVAK	-	-	-	-	-
UKUPNO PO ENERAGENTIMA		1.963,24	3.056,50	2.276,13	2.276,13	9.572,00

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-7:** Grijana površina javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini

Ukupna grijana površina zgrada u ovom podsektoru iznosi 9.572,00 m². Tabela pokazuje da u ukupnoj površini najveći udio imaju zgrade u oblasti obrazovanja, dok je udio zgrada u oblasti sporta i uredskih zgrada znatno manji. Zgrade namjenjene za predškolski odgoj, zgrade u oblasti zdravstva i kulture, te zgrade za cjelodnevni boravak nisu zastupljene, jer su one u potpunosti u nadležnosti Općine. Također je evidentno da se najveća površina zgrada, oko 56% od ukupne površine zgrada u ovom podsektoru zagrijava korištenjem uglja (lignit i mrki uglj), a zatim slijede zgrade u kojima se koriste lož ulje i prirodni plin.

Podaci o specifičnoj godišnjoj potrošnji energije za grijanje javnih zgrada po m² njihove grijane površine, preuzeti su iz *Tipologije javnih zgrada u Bosni i Hercegovini*, i dati su u *Tabeli 5-2* u prethodnom poglavlju.

U narednoj tabeli dat je pregled vrijednosti potrebne finalne energije za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u 2011. godini, koje su dobivene kao proizvod grijane površine ovih zgrada i odgovarajućih vrijednosti specifične godišnje potrošnje energije.

FINALNA ENERGIJA [MWh]					
VRSTA ENERGENATA		FOSILNA GORIVA			
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ
NAMJENA ZGRADE	PREDŠKOLSKI ODGOJ	-	-	-	-
	OBRAZOVANJE	337,69	431,70	440,82	440,82
	ZDRAVSTVO	-	-	-	-
	SPORT	53,21	-	367,27	367,27
	KULTURA	-	-	-	-
	UREDSKE ZGRADE	-	64,35	-	-
	CJELODNEVNI BORAVAK	-	-	-	-
	UKUPNO PO ENERAGENTIMA	390,90	496,05	808,09	808,09
					2.503,13

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-8: Potrebna finalna energija za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini

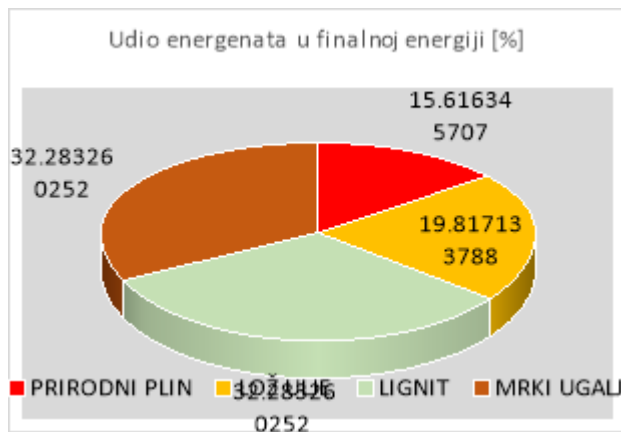
Ukupna potrebna finalna energija za grijanje zgrada u ovom podsektoru u 2011. godini iznosila je 2.503,13 MWh. Najveći udio ove energije odnosio se na lignit i mrki ugalj, sa njihovom jednakom zastupljenošću po 32,28%, a zatim slijede lož ulje i prirodni plin. Procentualni udjeli razmatranih energenata za grijanje prikazani su na *Dijagramu 5-3*.

Ukupne emisije CO₂ iz ovog podsektora u baznoj godini dobivene su kao proizvod potrebne finalne energije za grijanje i odgovarajućih emisijskih faktora. Dobivene vrijednosti su prikazane u narednoj tabeli.

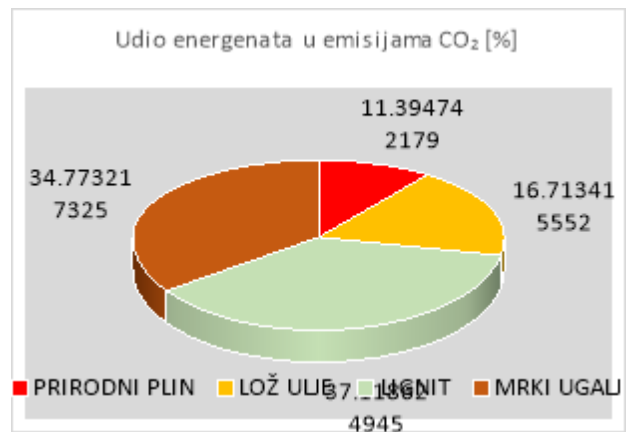
EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]					
VRSTA ENERGENATA		FOSILNA GORIVA			
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ
NAMJENA ZGRADE	PREDŠKOLSKI ODGOJ	-	-	-	-
	OBRAZOVANJE	78,01	115,26	160,46	150,32
	ZDRAVSTVO	-	-	-	-
	SPORT	12,29	-	133,69	125,24
	KULTURA	-	-	-	-
	UREDSKE ZGRADE	-	17,18	-	-
	CJELODNEVNI BORAVAK	-	-	-	-
	UKUPNO PO ENERAGENTIMA	90,30	132,44	294,15	275,56
					792,45

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-9: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini

Ukupna proračunata vrijednost godišnjih emisija CO₂ iz ovog podsektora zgrada u baznoj godini iznosila je 792,45 t. Tabela pokazuje da su 2011. godine emisije CO₂ iz ovog podsektora bile rezultat korištenja fosilnih goriva (lignita, mrkog uglja, lož ulja i prirodnog plina). Procentualni udjeli razmatranih energenata u ukupnim emisijama iz ovog podsektora u baznoj 2011. godini prikazani su na *Dijagramu 5-4*.



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-5: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-6: Udio razmatranih energenata u godišnjim emisijama CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini

Emisije CO₂ u baznoj godini iz podsektora stambenih zgrada

Ukupna korištena grijana površina svih stambenih zgrada na području općine Odžak je dobivena korištenjem podataka preuzetih iz *Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini* i iz *Tipologije stambenih zgrada Bosne i Hercegovine*. Ova površina određena je na sljedeći način:

- Najprije je iz *Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini* preuzet ukupan broj stambenih zgrada koje su na području Odžaka izgrađene zaključno sa 2011. godinom. Pošto je u Popisu dan i broj zgrada izgrađenih u pojedinačnim desetogodišnjim periodima izgradnje do 2010. godine, te posljednji period od 2011. do 2013. kada je rađen Popis⁴⁸, za ukupan broj zgrada u Odžaku nisu razmatrane zgrade izgrađene u periodu nakon 2011. godine, već je korištena trećina zgrada od ukupnog broja iz posljednjeg perioda.
- Dobiven je i ukupan broj zgrada za svaki tip zgrada razmatran u Popisu, što uključuje: (a) slobodnostojeće kuće sa jednim ili dva stana, (b) kuće u nizu, i (c) stambene zgrade sa tri i više stanova.
- Nakon toga je izvršen proračun ukupne neto površine stambenih zgrada, koji je dobiven tako što je dobiveni ukupni broj zgrada na području općine Odžak pomnožen sa vrijednostima neto površina grijanog prostora jedne zgrade, koje su u *Tipologiji stambenih zgrada Bosne i Hercegovine* dane za svaki pojedinačni tip zgrade⁴⁹.
- Nakon toga je dobivena vrijednost ukupne neto površine stambenih zgrada u općini Odžak pomnožena sa koeficijentom 0,66, preuzetim iz *Strategije obnove zgrada u Federaciji BiH za period do 2050. godine*, kako bi se dobila **korištena** grijana površina stambenog prostora.

Naredna tabela prikazuje ukupnu korištenu grijanu površinu zgrada u ovom podsektoru u baznoj 2011. godini, kao i površine razvrstane prema tipovima zgrada i periodima njihove izgradnje, koji su korišteni u Popisu.

Period izgradnje	Grijana površina (m ²)		
	Slobodnostojeće kuće sa jednim ili dva stana	Kuće u nizu	Stambene zgrade sa tri ili više stanova
Do 1945	1.449,97	0,00	0,00

⁴⁸ U ovom Popisu su zastupljeni sljedeći periodi izgradnje stambenih zgrada: do 1945., od 1946. do 1960., od 1961. do 1970., od 1971. do 1980., od 1981. do 1990., od 1991. do 2000., od 2001. do 2010., i od 2011. i poslije

⁴⁹ Tipologijom stambenih zgrada određeno je **ukupno 29 tipova stambenih zgrada zastupljenih u Bosni i Hercegovini**, koji su određeni prema urbanističko-arhitektonskim parametrima i periodima njihove izgradnje (do 1919., od 1919. do 1945., od 1945. do 1960., od 1961. do 1970., od 1971. do 1980., od 1981. do 1991., od 1992. do 2014.). Na osnovu urbanističko-arhitektonskih parametara svi tipovi stambenih zgrada su svrstani u dvije kategorije individualnog stanovanja (slobodnostojeće kuće i kuće u nizu) i četiri kategorije kolektivnog stanovanja (manje stambene zgrade, stambene zgrade u nizu /gradskom bloku, veliki stambeni blokovi /stambene lamele, i neboderi).

Period izgradnje	Grijana površina (m ²)		
	Slobodnostojeće kuće sa jednim ili dva stana	Kuće u nizu	Stambene zgrade sa tri ili više stanova
1946 do 1960	4.485,58	0,00	2.432,46
1961 do 1970	36.858,07	236,96	9.952,67
1971 do 1980	92.827,20	87,23	16.022,94
1981 do 1990	112.853,04	53,90	46.533,31
1991 do 2000	105.734,56	0,00	6.364,12
2001 do 2010	58.625,10	0,00	2.727,48
u 2011	644,23	0,00	909,16
UKUPNO	413.477	378	84.942

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-10: Korištena grijana površina stambenih zgrada na području općine u baznoj godini

Ukupna korištena grijana površina stambenih zgrada na području općine Odžak u baznoj 2011. godini iznosila je 498.797,97 m². Iz tabele je evidentno da najveći udio u ukupnoj površini imaju slobodnostojeće kuće sa jednim ili dva stana (82%), zatim slijede stambene zgrade sa tri i više stanova (17%), dok su kuće u nizu zastupljene u zanemarivo malom procentu (ispod 1%).

Specifična godišnja potrebna finalna energija za grijanje stambenih zgrada određena je kombinacijom podataka raspoloživih iz Popisa i Tipologije stambenih zgrada, na sljedeći način:

- Podaci o potrebnoj godišnjoj specifičnoj energiji za grijanje stambenih zgrada dani su u *Tipologiji stambenih zgrada Bosne i Hercegovine*, i to pojedinačno za svaku od šest vrsta zgrada svrstanih u dvije kategorije: individualno stanovanje (slobodno stojeće kuće, i kuće u nizu), i kolektivno stanovanje (manje stambene zgrade, stambene zgrade u nizu /stambeni blokovi, veliki stambeni blokovi, i neboderi);
- Usporedbom navedenih šest vrsta sa vrstama zgrada koje su korištene pri Popisu, evidentno je da su obje vrste zgrada individualnog stanovanja identične, dok se razlika pojavljuje kod kategorije kolektivnog stanovanja. U Popisu je za ovu kategoriju korištena samo jedna zbirna vrsta zgrada (stambene zgrade sa tri i više stanova), dok su u Tipologiji razmatrane četiri vrste, sa različitim vrijednostima specifične godišnje potrebne energije za grijanje.
- Specifična godišnja potrebna energija za grijanje stambenih zgrada sa tri i više stanova je za svaki od razmatranih perioda izgradnje dobivena kao zbroj vrijednosti proizvoda neto površine grijanog prostora jedne zgrade i njene specifične godišnje potrebne energije, podijeljen sa zbrojem neto površina grijanog prostora za sve četiri vrste zgrada u tom periodu izgradnje.

Dobivene vrijednosti specifične godišnje potrebne energije za grijanje stambenih zgrada u Bosni i Hercegovini, razvrstane prema tipovima zgrada i periodima njihove izgradnje korištenih u Popisu, dane su u narednoj tabeli.

SPECIFIČNA GODIŠNJA POTREBNA ENERGIJA ZA GRIJANJE STAMBENIH ZGRADA - Q _{hnd} (kWh/m ²)			
Period izgradnje	Slobodno stojeće kuće sa jednim ili dva stana	Kuće u nizu	Stambene zgrade sa tri i više stanova
Do 1945	452,34	183,16	72,35
1946 do 1960	473,96	321,27	84,64
1961 do 1970	464,90	196,42	178,98
1971 do 1980	381,59	199,04	98,88
1981 do 1990	135,93	219,20	29,41
1991 do 2000	127,61	-	55,02
2001 do 2010	127,61	-	55,02
2010 i poslije	127,61	-	55,02

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-11: Specifična godišnja potrebna energija za grijanje stambenih zgrada u Bosni i Hercegovini

Naredna tabela daje pregled potrebne finalne energije za grijanje stambenih zgrada na području općine Odžak, razvrstane prema korištenim energentima.

FINALNA ENERGIJA [MWh]

VRSTA ENERGENATA	ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI	UKUPNO ZA SVE ENERGENATE
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	BIOMASA	
POTROŠNJA PO ENERGENTIMA	4.944,12	1.571,04	1.987,37	14.542,75	14.542,75	18.038,25	55.626,29

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-12:** Potrebna finalna energija za grijanje stambenih zgrada u baznoj godini

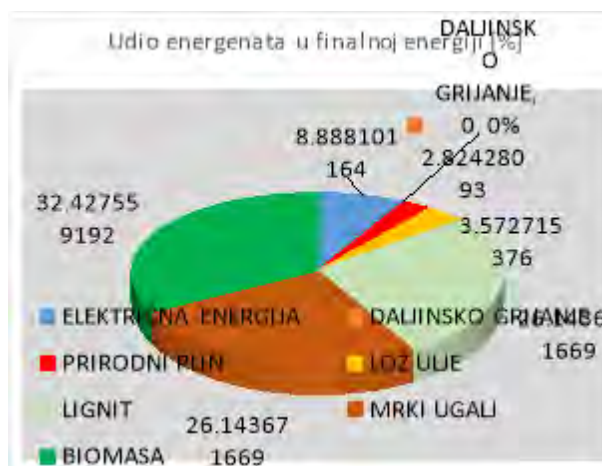
Ukupna potrebna energija za grijanje zgrada iz ovog podsektora u baznoj 2011. godini iznosila je 55.626,29 MWh. Iz tabele je evidentno da se najveći udio, od preko 58% ove energije, odnosi na fosilna goriva. Pošto je područje sjeveroistočne Bosne poznato kao rudarsko područje u kojem se nalazi veći broj rudnika uglja, i da je zbog toga u Odžaku ugalj lako dostupno gorivo sa dugom tradicijom korištenja za grijanje stambenog prostora, najveći udio u ukupnoj finalnoj energiji imaju lignit i mrki ugalj, sa po 26,14%, a zatim slijedi drvna biomasa (drvo za ogrev i pelet) sa 32,43%, dok su ostali energenti mnogo manje zastupljeni (električna energija, prirodni plin i lož ulje). Zastupljenost razmatranih energenata prikazano je na *Dijagramu 5-5* u nastavku.

Ukupne emisije CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u općini Odžak u baznoj godini, dobivene kao proizvod potrebne finalne energije za grijanje stambenih zgrada i odgovarajućih emisijskih faktora, prikazane su u narednoj tabeli.

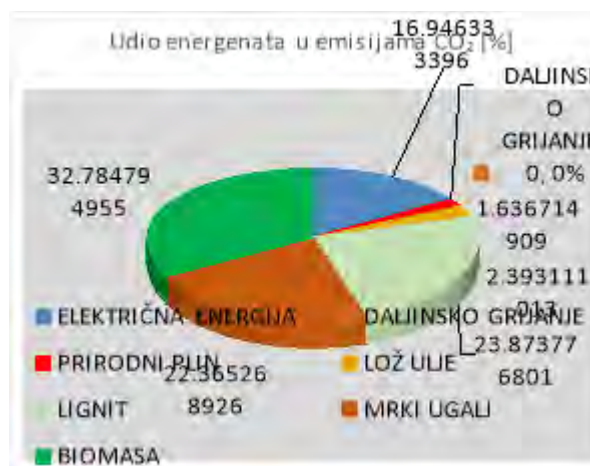
EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]							
VRSTA ENERGENATA	ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI	UKUPNO ZA SVE ENERGENATE
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	BIOMASA	
POTROŠNJA PO ENERGENTIMA	3.757,53	362,91	530,63	5.293,56	4.959,08	7.269,41	22.173,13

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-13:** Godišnje emisije CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u baznoj godini

Ukupna proračunata vrijednost godišnjih emisija CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u baznoj 2011. godini iznosila je 22.173,13 t. Iz ove tabele se vidi da u ukupnim emisijama iz podsektora stambenih zgrada najveći udio imaju emisije iz uglja ukupno 46,24%, (lignit 23,87% i mrki ugalj 22,37%), zatim slijedi drvna biomasa sa 32,78%, dok je udio ostalih energenata (električna energija, lož ulje i prirodni plin) u emisijama znatno manji. Zastupljenost razmatranih energenata u ukupnim emisijama iz ovog podsektora prikazano je na *Dijagramu 5-6*.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-7:** Udio razmatranih energenata u finalnoj energiji za grijanje stambenih zgrada u baznoj godini



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-8:** Udio razmatranih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u baznoj godini

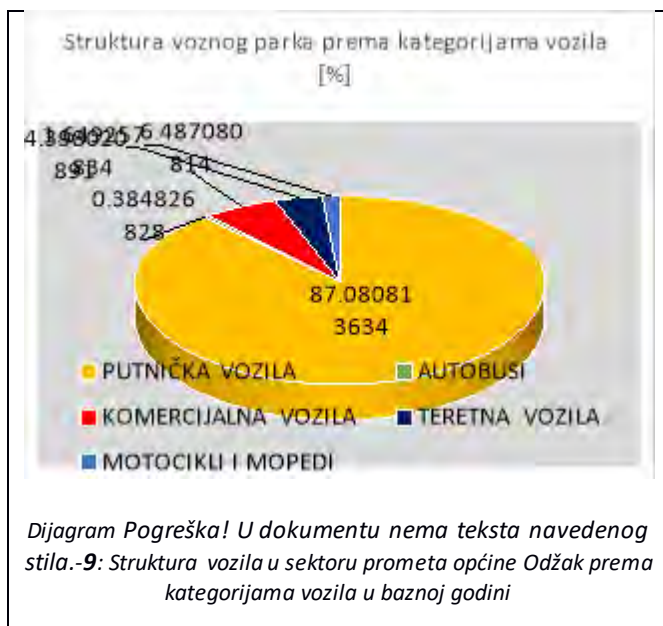
Emisije CO₂ u baznoj godini iz sektora prometa

Sektor prometa općine Odžak je u 2011. godini obuhvaćao ukupno 3.638 vozila svrstanih u 5 kategorija: putnička vozila, autobuse, komercijalna vozila, teretna vozila, te motocikle i mopede. Od ukupnog broja vozila najveći dio od 87,08% odnosio se na putnička vozila, zatim na komercijalna vozila sa 6,49%, teretna vozila sa 4,40%, motocikli

i mopedi sa 1,65% te autobusi sa 0,38%. Struktura sektora prometa općine Odžak prema kategorijama vozila prikazana je u narednoj tabeli i dijagramu.

XKATEGORIJA VOZILA	BROJ VOZILA
PUTNIČKA VOZILA	3.168
AUTOBUSI	14
KOMERCIJALNA VOZILA	236
TERETNA VOZILA	160
MOTOCIKLI I MOPEDI	60
UKUPNO	3.638

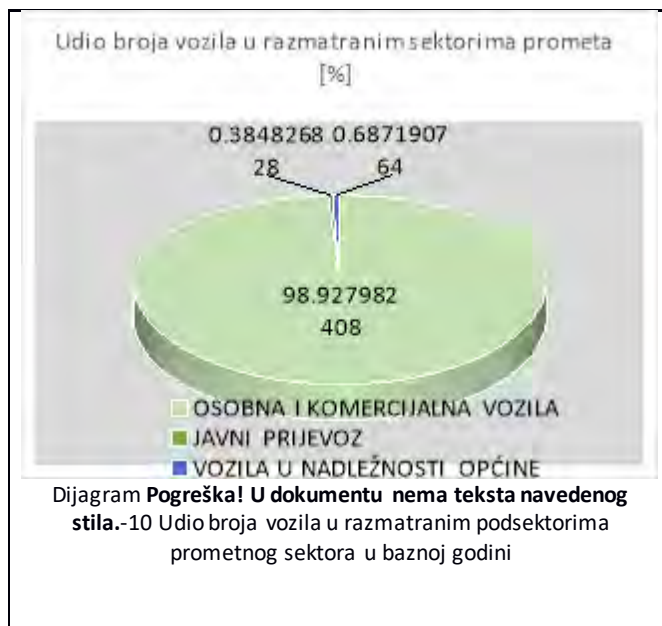
Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-14: Broj vozila u baznoj godini prema njihovim kategorijama



Od ukupnog broja vozila registriranih u Odžaku, najveći broj (98,93%) spadao je u podsektor osobnih i komercijalnih vozila, dok je podsektor vozila u nadležnosti općine učestvovao sa 0,69%, a vozila javnog prijevoza sa 0,38%.

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-15: Broj vozila u baznoj godini prema razmatranim podsektorima sektora prometa

KATEGORIJA VOZILA	BR VO
OSOBNA I KOMERCIJALNA VOZILA	3.5
JAVNI PRIJEVOZ	14
VOZILA U NADLEŽNOSTI OPĆINE	25
UKUPNO	3.6



Emisije CO₂ iz motornih vozila ovisne su o brojnim parametrima od kojih su glavni kvalitet goriva, konstrukcijske izvedbe motora i vozila, režim vožnje, vanjski meteorološki uslovi, održavanje motora i njegova starosti i dr.

Emisije CO₂ u baznoj godini iz podsektora vozila u nadležnosti Općine

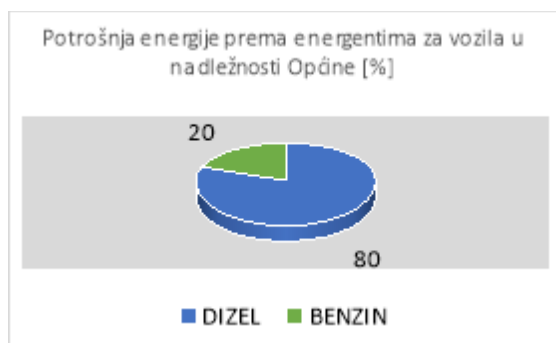
Vozni park u nadležnosti Općine uključuje putničke automobile te vozila javnih komunalnih poduzeća i ustanova čiji osnivač je Općina Odžak. Od ukupno 25 vozila registrovanih u ovom podsektoru u 2011. godini, 20 je kao pogonsko gorivo koristilo dizel, dok je 5 koristilo benzin. Prosječna starost vozila bila je 18 godina. Naredna tabela daje pregled potrošnje finalne energije i pripadajućih emisija CO₂ u podsektoru vozila u nadležnosti Općine u baznoj godini.

ENERGENT	VOZILA U NADLEŽNOSTI OPĆINE	
	FINALNA ENERGIJA [MWh]	EMISIJE [tCO ₂]
DIZEL	271,92	72,60

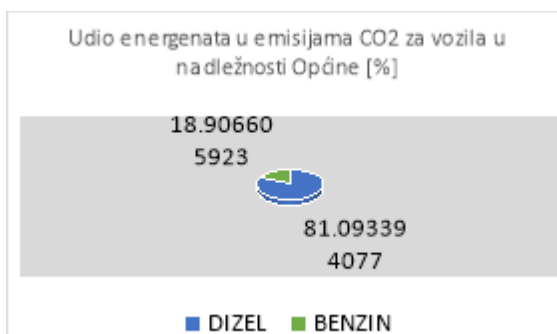
BENZIN	67,98	16,93
UKUPNO	339,90	89,53

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-16: Godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za vozila u nadležnosti Općine u baznoj godini

Tabela pokazuje da je u ovom podsektoru u 2011. godini potrošeno ukupno 339,90 MWh energije, od čega je 271,92 MWh, odnosno 80,00% utrošene energije proizvedeno iz dizel goriva, te 67,98 MWh odnosno 20,00% iz motornog benzina. Od ukupnih 89,53 tCO₂ oslobođenih u ovom podsektoru, sagorijevanjem dizela u atmosferu nastalo je 72,60 tCO₂ odnosno 81,09% ukupnih emisija, dok je preostalih 16,93 tCO₂ odnosno 18,91% nastalo sagorijevanjem motornog benzina. Ovi omjeri su prikazani i u narednim dijagramima.



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-11: Potrošnja energije u podsektoru vozila u nadležnosti Općine u baznoj godini prema energentima



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-12: Udio pojedinih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora vozila u nadležnosti Općine u baznoj godini

Emisije CO₂ u baznoj godini iz podsektora vozila javnog prijevoza

U baznoj 2011. godini na području općine Odžak je od 23 postojeće mjesne zajednice 10 bilo pokriveno lokalnim prijevozom koji se obavlja u slopu međunarodne linije Odžak- Slavonski Brod – Odžak. Naredna tabela daje pregled potrošnje finalne energije i pripadajuće emisije CO₂ vozila iz ovog podsektora u baznoj 2011. godini. U 2011. godini su svi autobusi koristili dizel kao pogonsko gorivo, te je te godine utrošeno 2.331,49 MWh energije što je uzrokovalo emisije od 622,51 tCO₂.

ENERGENT	JAVNI PRIJEVOZ	
DIZEL	2.331,49	622,51

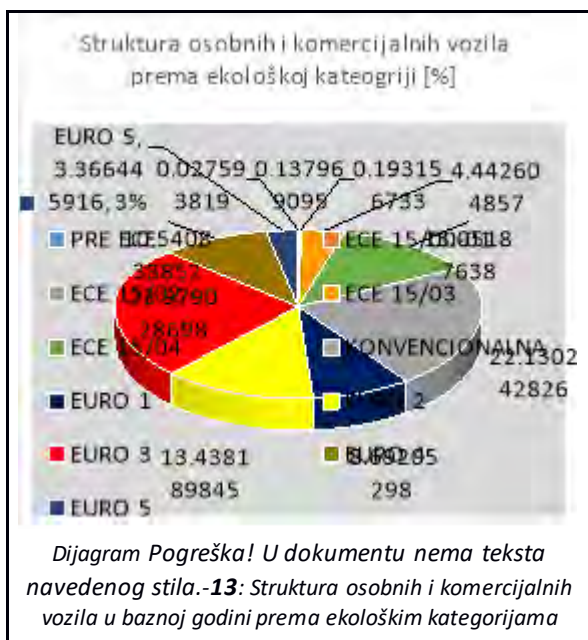
Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-17: Godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za podsektor javnog prijevoza u baznoj godini

Emisije CO₂ u baznoj godini iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila

Na području općine Odžak je u 2011. godini bilo registrirano ukupno 3.638 vozila, od čega 3.624 osobnih i komercijalnih. U strukturi vozila primjetno je da je veliki broj vozila spadao ispod ekološke kategorije EURO 1 (39,98%), što je prouzrokovalo povišene vrijednosti emisija CO₂. Pregled broja vozila prema ekološkim kategorijama dat je u narednoj tabeli i dijagramu.

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-18:** Broj osobnih i komercijalnih vozila u baznoj godini prema ekološkim kategorijama

OSOBNIA I KOMERCIJALNA VOZILA		
EKOLOŠKA KATEGORIJA	BROJ VOZILA	UDIO [%]
PRE ECE	1	0,03%
ECE 15/00-01	5	0,14%
ECE 15/02	7	0,19%
ECE 15/03	161	4,44%
ECE 15/04	473	13,05%
KONVENCIONALNA	802	22,13%
EURO 1	315	8,69%
EURO 2	487	13,44%
EURO 3	869	23,98%
EURO 4	382	10,54%
EURO 5	122	3,37%
UKUPNO	3.624	100,00%

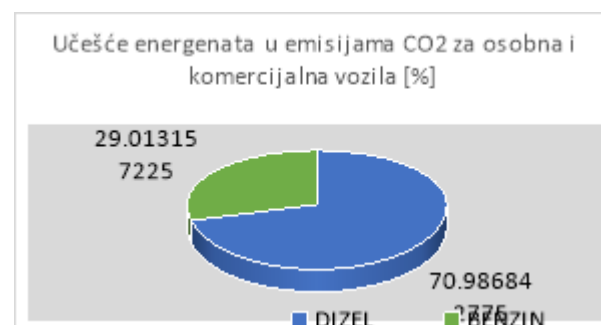
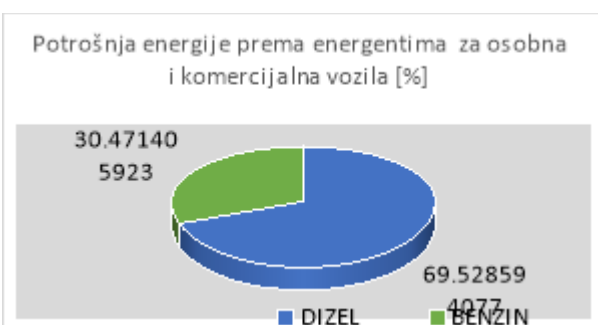


Pregled ukupne energije utrošene u baznoj godini u ovom podsektoru i pripadajućih emisija CO₂ dat je u narednoj tabeli.

ENERGENT	OSOBNIA I KOMERCIJALNA VOZILA	
	FINALNA ENERGIJA [MWh]	EMISIJE [tCO ₂]
DIZEL	33.888,56	9.048,25
BENZIN	14.851,90	3.698,12
UKUPNO	48.740,46	12.746,37

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-19:** Godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za podsektor osobnih i komercijalnih vozila u baznoj godini

U baznoj 2011. godini je u ovom podsektoru utrošeno ukupno 48.740,46 MWh energije, i to 33.888,56 MWh ili 69,53% iz dizela goriva, te 14.851,90 MWh ili 30,47% iz benzina. Sagorijevanjem ovih goriva u atmosferu je oslobođeno 12.746,37 tCO₂, od čega je 9.048,25 tCO₂ odnosno 70,99% nastalo sagorijevanjem dizela, i 3.698,12 tCO₂ odnosno 29,01% sagorijevanjem motornog benzina. Ovi omjeri su prikazani na narednim dijagramima.



Emisije CO₂ u baznoj godini iz sektora javne rasvjete

Mreža javne rasvjete u općini Odžak se u baznoj godini napajala putem 83 priključne točke na kojima se vršilo i mjerenje potrošnje za 3.028 rasvjetnih tijela ukupne instalirane snage 0,57 MW, pri čemu su bili zastupljeni isključivo izvori svjetla na izboj. Prosječno dnevno vrijeme rada rasvjete tokom godine je iznosilo 5 h/dan, a stupanj pokrivenosti teritorije općine javnom rasvjetom bio je 95 % u urbanim zonama i 85 % u ruralnim područjima. Proračunom baznog inventara emisija CO₂ obuhvaćena su sva rasvjetna tijela u okviru sustava javne

rasvjete u baznoj 2011. godini. Emisije CO₂ iz ovog sektora odnose se na neizravne emisije nastale zbog potrošnje električne energije, dok izravne emisije nastale izgaranjem goriva (plin, ostalo) ne postoje. Pregled ukupne količine električne energije utrošene u baznoj godini u ovom sektoru, te pripadajućih emisija CO₂ dan je u narednoj tabeli.

VRSTA ENERGENATA	FINALNA ENERGIJA [MWh]	EMISIJE [tCO ₂]
ELEKTRIČNA ENERGIJA	783,20	595,23

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-20: Godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za sektor javne rasvjete u baznoj godini

Ukupna izmjerena godišnja potrošnja električne energije na nivou sistema iznosila je 783,20 MWh, a ukupne godišnje pripadajuće neizravne emisije CO₂ iznosile su 595,23 tCO₂. Specifična godišnja potrošnja električne energije po jednoj svjetiljci iznosila je 0,26 MWh/god., a specifična godišnja emisija CO₂ iznosila je 0,20 tCO₂/god.

Ukupni bazni inventar emisija CO₂

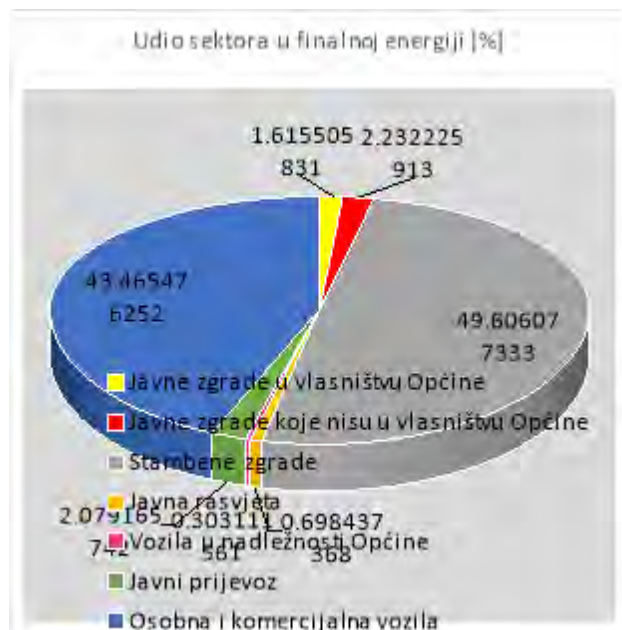
Ukupna finalna energija u baznoj godini u svim razmatranim sektorima

U narednoj tabeli prikazana je ukupna finalna energija u baznoj godini u svim razmatranim sektorima energetske potrošnje u općini Odžak i za sve razmatrane energente.

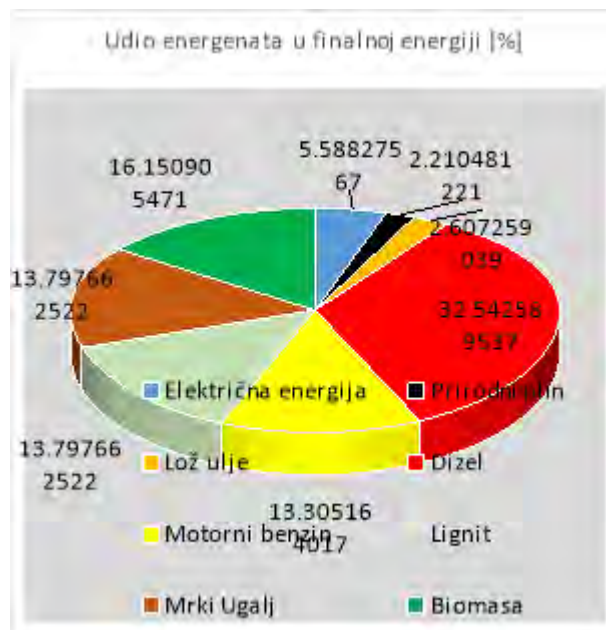
ENERGENT	ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA				PROMET			UKUPNO PO ENERAGENTIMA
	Javne zgrade u vlasništvu Općine	Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	Stambene zgrade	Javna rasvjeta	Vozila u nadležnosti Općine	Javni prijevoz	Osobna i komercijalna vozila	
Električna energija	539,15	-	4.944,12	783,20	-	-	-	6.266,47
Prirodni plin	516,81	390,90	1.571,04	-	-	-	-	2.478,75
Lož ulje	440,26	496,05	1.987,37	-	-	-	-	2.923,68
Dizel	-	-	-	-	271,92	2.331,49	33.888,56	36.491,97
Motorni benzin	-	-	-	-	67,98	-	14.851,90	14.919,88
Lignit	121,31	808,09	14.542,75	-	-	-	-	15.472,15
Mrki Ugalj	121,31	808,09	14.542,75	-	-	-	-	15.472,15
Biomasa	72,74	-	18.038,25	-	-	-	-	18.110,99
UKUPNO	1.811,56	2.503,13	55.626,29	783,20	339,90	2.331,49	48.740,46	112.136,04

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-21: Bazni inventar finalne energije za sve razmatrane sektore.

Zastupljenost razmatranih sektora i energenata u ukupnoj finalnoj energiji prikazana je u narednim dijagramima.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog**



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog**

stila.-16: Udio razmatranih sektora u ukupnoj finalnoj energiji u baznoj godini

stila.-17: Udio razmatranih energenata u ukupnoj finalnoj energiji u baznoj godini

Ukupna finalna energija obuhvaćena baznim inventarom iznosi **112.136,04 MWh**. Iz prethodne tabele i dijagrama je evidentno da najveći udio u finalnoj energiji imaju sljedeća dva podsektora:

- i. **stambene zgrade**, sa 55.626,29 MWh, što predstavlja 49,61% od ukupne finalne energije iz svih sektora;
- ii. **osobna i komercijalna vozila**, sa 48.740,46 MWh odnosno 43,47% od ukupne finalne energije svih sektora.

Ostali podsektori u ukupnoj finalnoj energiji sudjeluju u znatno manjem obimu, i to: javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine sa 2,23%, javni prijevoz sa 2,08%, javne zgrade u vlasništvu Općine sa 1,62%, a zatim slijede javna rasvjeta sa 0,70% i vozila u nadležnosti Općine sa 0,30%.

Najveći udio u ukupnoj finalnoj energiji ima dizel gorivo sa 36.491,97 MWh (32,54%) te lignit i mrki ugalj sa po 15.472,15 MWh (13,80%). Potom slijedi biomasa sa 18.110,99 MWh (16,15%), motorni benzin sa 14.919,88 MWh (13,31%). Ostali energenti sudjeluju u manjem obimu i to električna energija sa 5,59%, lož ulje sa 2,61%, i prirodni plin sa 2,21% udjela.

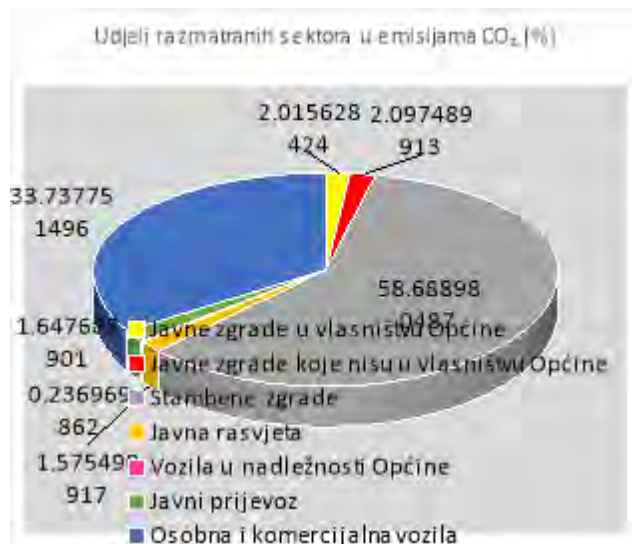
Ukupne emisije CO₂ u baznoj godini u svim razmatranim sektorima

U narednoj tabeli prikazane su ukupne emisije CO₂ nastale kao rezultat potrošnje ukupne finalne energije u baznoj godini u svim razmatranim sektorima.

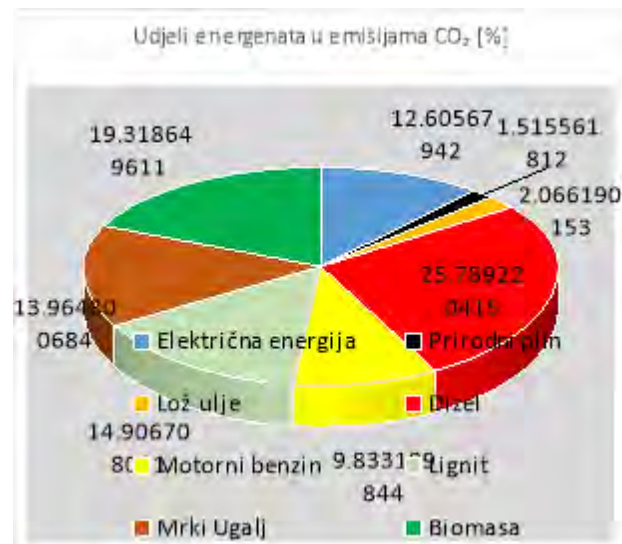
BAZNI INVENTAR - EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]								
ENERGENT	ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA				PROMET			UKUPNO PO ENERAGENTIMA
	Javne zgrade u vlasništvu Općine	Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	Stambene zgrade	Javna rasvjeta	Vozila u nadležnosti Općine	Javni prijevoz	Osobna i komercijalna vozila	
Električna energija	409,75	-	3.757,53	595,23	-	-	-	4.762,52
Prirodni plin	119,38	90,30	362,91	-	-	-	-	572,59
Lož ulje	117,55	132,44	530,63	-	-	-	-	780,62
Dizel	-	-	-	-	72,60	622,51	9.048,25	9.743,36
Motorni benzin	-	-	-	-	16,93	-	3.698,12	3.715,05
Lignit	44,16	294,15	5.293,56	-	-	-	-	5.631,86
Mrki ugalj	41,37	275,56	4.959,08	-	-	-	-	5.276,00
Biomasa	29,31	-	7.269,41	-	-	-	-	7.298,73
UKUPNO	761,52	792,45	22.173,13	595,23	89,53	622,51	12.746,37	37.780,73

Tabela **Pogreška!** U dokumentu nema teksta navedenog stila.-22: Bazni inventar emisija CO₂ iz svih razmatranih sektora finalne energetske potrošnje

Zastupljenost razmatranih sektora i energenata u ukupnim emisijama CO₂ prikazana je u narednim dijagramima.



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-18: Udio razmatranih sektora u ukupnim emisijama CO₂ u baznoj godini



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-19: Udio razmatranih energenata u ukupnim emisijama CO₂ u baznoj godini

Ukupni bazni inventar emisija CO₂ iznosi **37.780,73 t**. Iz Dijagrama 5-16 je evidentno da je **najveći izvor emisija podsektor stambene zgrade sa 22.173,13 tCO₂ što predstavlja 58,69% od emisija iz ukupnog baznog inventara CO₂**. Nakon toga slijedi podsektor osobna i komercijalna vozila sa **12.746,37 tCO₂ odnosno sa udjelom od 33,74% u ukupnom baznom inventaru emisija**. Ostali sektori i podsektori učestvuju u znatno manjem obimu, i to javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine sa 2,10%, javne zgrade u vlasništvu Općine sa 2,02%, javni prijevoz sa 1,65%, javna rasvjeta sa 1,58% i vozila u nadležnosti Općine sa 0,24%.

Energenti s najvećim udjelom u emisijama CO₂ su dizel gorivo sa 9.743,36 t, što predstavlja 25,79% od emisija iz ukupnog baznog inventara, i ugalj (lignit i mrki ugalj) sa po 5.631,86 t i 5.276,00 t odnosno udjelom od 14,91% i 13,96%. Potom slijede biomasa sa 7.298,73 t sa 19,32%, električna energija sa 12,61%, motorni benzin sa 9,83%, lož ulje sa 2,07% i prirodni plin sa 1,52%.

Proračun kontrolnog inventara emisija CO₂ u 2020. godini

Kontrolni inventar emisija predstavlja godišnji nivo emisija CO₂ u kontrolnoj 2020. godini, i određuje se kao razlika između baznog inventara emisija za 2011. godinu i iznosa smanjenja emisija koje je rezultat mjera energetske efikasnosti realiziranih u periodu od 2011. do 2020. godine. Navedeni iznos smanjenja emisija dobiven je kao proizvod iznosa energetske uštede ostvarenih primjenom mjera energetske efikasnosti u periodu 2011.-2020. u razmatranim sektorima, i odgovarajućih emisionih faktora za korištene energente. Svrha izrade kontrolnog inventara emisija CO₂ je utvrđivanje dosadašnjeg napretka općine Odžak u smanjenju emisija stakleničkih plinova, odnosno utvrđivanje preostalog iznosa smanjenja emisija u odnosu na postavljeni cilj smanjenja emisija CO₂ za najmanje 40% do 2030. godine u odnosu na baznu 2011. godinu.

Emisije CO₂ u kontrolnoj godini iz sektora zgradarstva

Imajući u vidu da postoje značajne razlike između podsektora javnih i podsektora stambenih zgrada u pogledu dostupnosti podataka o mjerama energetske efikasnosti koje su na zgradama realizirane u posmatranom periodu od 2011. do 2020. godine, za njihovo prikupljanje su primijenjeni različiti pristupi. Kao što je navedeno u gornjem tekstu u Poglavlju 3.2.2.1, za javne zgrade su podaci najčešće prikupljeni direktno od menadžmenta institucija koje te zgrade koriste, dok je za prikupljanje relevantnih podataka za stambene zgrade najprije provedena anketa na statističkom uzorku domaćinstava, vlasnika stambenih jedinica.

Emisije CO₂ u kontrolnoj godini iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine

Kontrolnim inventarom emisija CO₂ obuhvaćene su ukupno 32 zgrade iz ovog podsektora, koje su izgrađene prije bazne 2011. godine. Na području općine Odžak u periodu bazne 2011. do kontrolne 2020. godine nije izgrađena nijedna zgrada u ovom podsektoru.

Prvi korak pri određivanju potrebne finalne energije za grijanje javnih zgrada iz ovog podsektora u kontrolnoj 2020. godini bilo je **određivanje energetske uštede ostvarenih u periodu 2011.-2020. realizacijom mjera energetske efikasnosti** na ovim zgradama. Od ukupno 32 zgrade iz ovog podsektora, koje su razmatrane u okviru

određivanja baznog inventara emisija, na 3 zgrade su u tom periodu realizirane određene mjere energetske efikasnosti.

Realizirane mjere utopljanja vanjske ovojnice (vanjskih zidova/fasade, krova/stropa i vanjskih otvora) javnih zgrada u vlasništvu Općine prikazane su u narednoj tabeli.

MJERE NA VANJSKOJ OVOJNICI JAVNIH ZGRADA U VLASNIŠTVU OPĆINE ODŽAK REALIZIRANE U PERIODU 2011.-2020.		
Površina termoizolovanih vanjskih zidova (m ²)	Površina termoizolovanog stropa/krova (m ²)	Površina zamijenjene vanjske stolarije (m ²)
965,36	431,27	1.385,39

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-23: Zbirni pregled mjera energetske efikasnosti realiziranih u periodu 2011.–2020. na vanjskoj ovojnici javnih zgrada u vlasništvu Općine

Uštede finalne energije u 2020. godini, ostvarene u odnosu na stanje 2011. godine dobivene su na osnovu ovih ulaznih podataka o realiziranim mjerama energetske efikasnosti, uz korištenje MVP metodologije. Prema ovoj metodologiji, osnova za proračun godišnje uštede finalne energije ostvarene mjerama na vanjskoj ovojnici zgrada je razlika između vrijednosti koeficijenta prolaza toplote određenog dijela ovojnice zgrade (vanjski zid/fasada, krov/strop i vanjska stolarija) prije i poslije realizacije mjere energetske efikasnosti. Za koeficijent prolaza toplote prije realizacije mjera uzete su referentne vrijednosti koeficijenata koje su preuzete iz MVP Metodologije, dok je koeficijent prolaza toplote poslije realizacije mjera definiran minimalnim dozvoljenim koeficijentom prema *Pravilniku o tehničkim zahtjevima za toplotnu zaštitu objekta i racionalnu upotrebu energije*. Unapređenja na sustavima grijanja u periodu od 2011. do 2020. godine nisu vršena za zgrade iz ovog podsektora.

Naredna tabela daje pregled ušteda finalne energije za podsektor zgrada u vlasništvu Općine, ostvarenih u periodu od 2011. do 2020. godine realizacijom navedenih mjera energetske efikasnosti.

UŠTEDE FINALNE ENERGIJE U 2020. GODINI U ODNOSU NA BAZNU GODINU [MWh]							
VRSTA ENERGENATA	ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE	UKUPNO
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	BIOMASA	
FINALNA ENERGIJA [MWh]	-	-	80,81	-	-	-	80,81

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-24: Uštede finalne energije za grijanje javnih zgrada u vlasništvu Općine ostvarene u kontrolnoj godini realizacijom mjera energetske efikasnosti

Naredna tabela daje cjelokupan pregled proračuna potrebne finalne energije za grijanje zgrada u vlasništvu Općine u 2020. godini, u kojoj su prikazani rezultati svih prethodno opisanih proračunskih koraka.

FINALNA ENERGIJA [MWh]							
VRSTA ENERGENATA	ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE	UKUPNO
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	BIOMASA	
Zgrade izgrađene prije 2011. godine – finalna energija u 2011. godini	539,15	516,81	440,26	121,31	121,31	72,74	1.811,56
Zgrade izgrađene prije 2011. godine – uštede realizirane u periodu 2011-2020 mjerama EE	-	-	-80,81	-	-	-	-80,81
FINALNA ENERGIJA u 2020. [MWh]	539,15	516,81	359,45	121,31	121,31	72,74	1.730,75

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-25: Potrebna finalna energija za grijanje javnih zgrada u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini

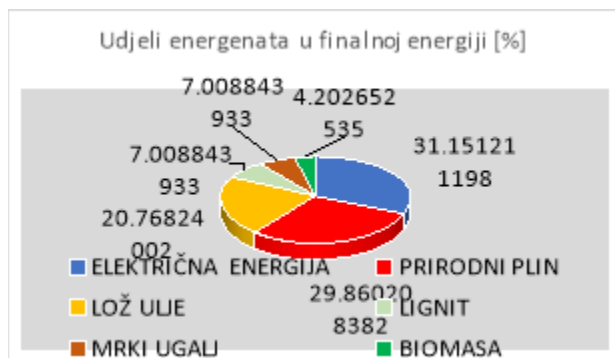
Ukupna potrebna finalna energija za grijanje zgrada iz ovog podsektora iznosi 1.730,75 MWh. Iz tabele je evidentno da se najveći dio ove energije odnosi na električnu energiju i prirodni plin. Zatim slijedi lož ulje sa nešto manjim udjelom u ukupnoj potrošnji energije, te lignit, mrki ugalj i biomasa sa znatno manjom zastupljenošću. Zastupljenost razmatranih energenata prikazana je na *Dijagramu 5-18* u nastavku teksta.

Ukupne emisije CO₂ iz ovog podsektora u kontrolnoj godini dobivene su kao proizvod potrebne finalne energije za grijanje u kontrolnoj 2020. godini i odgovarajućih emisijskih faktora. Dobivene vrijednosti su dane u narednoj tabeli.

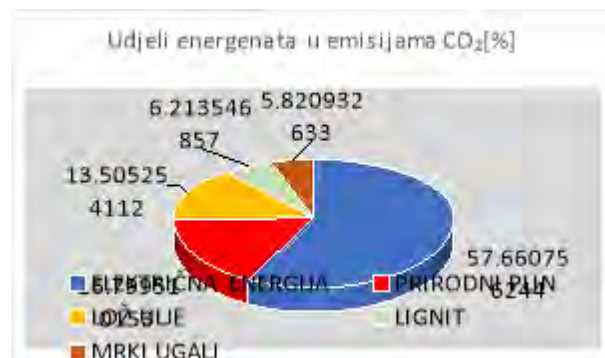
EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]							
VRSTA ENERGENATA	ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE	UKUPNO
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	BIOMASA	
EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]	409,75	119,38	95,97	44,16	41,37	-	710,63

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-26: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj godini

Ukupne proračunate emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini iznose 695,25 t. Pošto je emisijski faktor za biomasu jednak nuli, ukupne emisije iz ovog podsektora nastale su potrošnjom električne energije i korištenjem fosilnih goriva (prirodnog plina, lož ulja, lignita i mrkog uglja). Najveći udio u emisijama iz ovog podsektora, oko 58%, imaju neizravne emisije nastale potrošnjom električne energije. Zastupljenost razmatranih energenata u ukupnim emisijama iz ovog sektora u kontrolnoj 2020. godini prikazana je na *Dijagramu 5-19*.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-20: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-21: Udio razmatranih energenata u godišnjim emisijama CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini

Emisije CO₂ u kontrolnoj godini iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine

Kontrolnim inventarom emisija CO₂ obuhvaćeno je ukupno 17 zgrada u okviru ovog podsektora. Od tog broja, 15 zgrada je izgrađeno prije bazne 2011. godine, dok su 2 zgrade nove, izgrađene u periodu od bazne 2011. do kontrolne 2020. godine.

Emisije CO₂ iz ovog podsektora dobivene su na isti način kao emisije iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine. Prvi korak pri određivanju potrebne finalne energije za grijanje javnih zgrada iz ovog podsektora u kontrolnoj 2020. godini, bilo je **određivanje energetske učinkovitosti ostvarenih u periodu od 2011. do 2020. godine realizacijom mjera energetske efikasnosti** na ovim zgradama. Od ukupno 15 zgrada iz ovog podsektora, koje su razmatrane u okviru određivanja baznog inventara emisija, na 5 zgrada su u tom periodu realizirane određene mjere energetske efikasnosti. Realizirane mjere utopljanja vanjske ovojnice (vanjskih zidova/fasade i vanjskih otvora) ovih javnih zgrada prikazane su u narednoj tabeli.

MJERE NA VANJSKOJ OVOJNICI JAVNIH ZGRADA KOJE NISU U VLASNIŠTVU OPĆINE ODŽAK REALIZIRANE U PERIODU 2011. - 2020. GODINA		
Površina termoizolovanih vanjskih zidova (m ²)	Površina termoizolovanog stropa/krova (m ²)	Površina zamijenjene vanjskih otvora (m ²)
1.164,20	1.670,00	1.111,30

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-27: Zbirni pregled mjera energetske efikasnosti realiziranih u periodu 2011.–2020. na ovojnici javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine

Naredna tabela daje zbirni pregled mjera zamjene postojećih sustava grijanja sa efikasnijim sustavima i zamjene postojećih fosilnih energenata sa ekološki prihvatljivijim energentima, koje su realizirane u ovom podsektoru.

PROMJENE U SUSTAVU GRIJANJA JAVNIH ZGRADA KOJE NISU U VLASNIŠTVU OPĆINE ODŽAK REALIZIRANE U PERIODU 2011.-2020.			
NAČIN GRIJANJA - ENERGENAT		BROJ ZGRADA	GRIJANA POVRŠINA (m ²)
PRIJE MJERA	POSLIJE MJERA		
INDIVIDUALNA PEĆ - UGALJ I DRVO	CENTRALNO - UGALJ I DRVO	1	272,00
UKUPNO		1	272,00

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-28: Zbirni pregled mjera energetske efikasnosti realiziranih u periodu 2011.–2020. na sistemima grijanja javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine

Uštede finalne energije u 2020. godini, ostvarene u odnosu na stanje 2011. godine dobivene su na osnovu ovih ulaznih podataka o realiziranim mjerama energetske efikasnosti na vanjskom omotaču zgrada, korištenjem MVP metodologije kao i za podsektor javnih zgrada u vlasništvu Općine. Za razliku od javnih zgrada u vlasništvu Općine, u ovom podsektoru su realizirane određene mjere unapređenja sustava grijanja. Proračun ušteda energije ostvarenih navedenim unaprijeđenjima je takođe izvršen primjenom MVP metodologije. U proračun ušteda ostvarenih realizacijom ovih mjera uzeti su referentni i stvarni broj stepen-dana grijanja, efikasnost prethodnog i novog sustava grijanja za odgovarajući način grijanja, i energent koji se koristi za grijanje. Naredna tabela daje pregled ušteda finalne energije za podsektor zgrada koje nisu u vlasništvu Općine, ostvarenih u periodu 2011.–2020. godine.

UŠTEDE FINALNE ENERGIJE U 2020. GODINI U ODNOSU NA BAZNU GODINU [MWh]					
VRSTA ENERGENTA	FOSILNA GORIVA				UKUPNO
	PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	
FINALNA ENERGIJA [MWh]	118,74	-	82,26	82,26	283,26

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-29: Uštede finalne energije za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine ostvarene u kontrolnoj godini realizacijom mjera energetske efikasnosti

Sljedeći korak pri određivanju potrebne finalne energije za grijanje javnih zgrada iz ovog podsektora u kontrolnoj 2020. godini, bilo je **određivanje finalne energije potrebne za grijanje novih zgrada iz ovog podsektora, čija je izgradnja izvršena u periodu od bazne do kontrolne 2020. godine.** Ova energija je dobivena kao proizvod ukupne grijane površine razmatrananih novih zgrada koja je iznosila ukupno 390,00 m², i odgovarajuće vrijednosti specifične godišnje energije potrebne za grijanje javnih zgrada – Q_{hnd} (kWh/m²) za konkretne tipove novoizgrađenih zgrada. Pregled potrebne finalne energije za grijanje ovih novih zgrada dat je u narednoj tabeli.

NOVE JAVNE ZGRADE IZGRAĐENE U PERIODU OD BAZNE DO 2020. GODINE – FINALNA ENERGIJA [MWh]					
VRSTA ENERGENTA	FOSILNA GORIVA				UKUPNO
	PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	
FINALNA ENERGIJA [MWh]	-	9,84	21,96	21,96	53,76

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-30: Potrebna finalna energija za grijanje novih javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine, izgrađenih u periodu 2011.–2020.

Naredna tabela daje cjelokupan pregled proračuna potrebne finalne energije za grijanje zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u 2020. godini, u kojoj su ponovo prikazani rezultati svih gore opisanih proračunskih koraka.

FINALNA ENERGIJA [MWh]					
VRSTA ENERGENTA	FOSILNA GORIVA				UKUPNO
	PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	
Zgrade izgrađene prije 2011. godine – finalna energija u 2011. godini	390,90	496,05	808,09	808,09	2.503,13
Zgrade izgrađene prije 2011. godine – uštede realizirane u periodu 2011.–2020. mjerama EE	-118,74	-	-82,26	-82,26	-283,26
Nove zgrade izgrađene u periodu 2011.–2020. – finalna energija u 2020. godini	-	9,84	21,96	21,96	53,76
FINALNA ENERGIJA u 2020. [MWh]	272,16	505,89	747,79	747,79	2.273,63

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-31: Potrebna finalna energija za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj godini

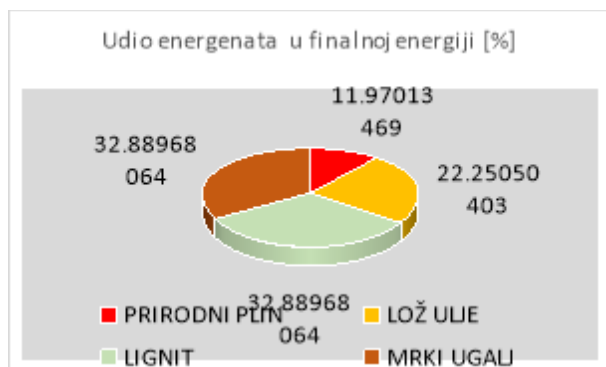
Ukupna potrebna finalna energija za grijanje zgrada iz ovog podsektora iznosi 2.273,63 MWh. Iz tabele je evidentno da se najveći udio ove energije odnosi na lignit i mrki ugalj sa njihovim jednako raspoređenim udjelima po cca 33%, dok se preostali udio odnosi na energiju dobivenu iz lož ulja i prirodnog plina. Zastupljenost razmatranih energenata prikazana je na *Dijagramu 5-20* u nastavku teksta.

Ukupne emisije CO₂ iz ovog podsektora u kontrolnoj godini dobivene su kao proizvod potrebne finalne energije za grijanje u kontrolnoj 2020. godini i odgovarajućih emisionih faktora. Dobivene vrijednosti su dane u narednoj tabeli.

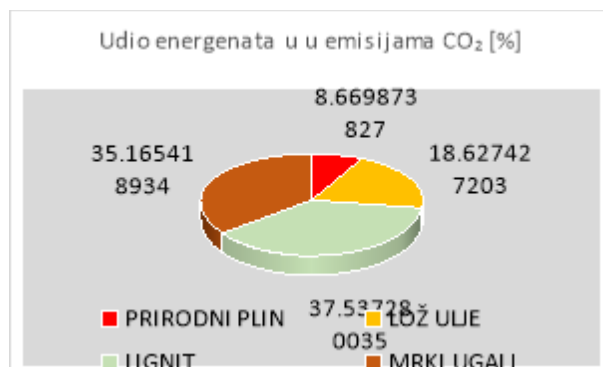
EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]					
VRSTA ENERGENTA	FOSILNA GORIVA				UKUPNO
	PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	
EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]	62,87	135,07	272,20	255,00	725,13

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-32: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj godini

Ukupne proračunate emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini iznose 725,13 t. Ukupne emisije iz ovog podsektora nastale su korištenjem fosilnih goriva (lignita, mrkog uglja, lož ulja i prirodnog plina), gdje najveći udio u ukupnim emisijama iz ovog podsektora ima ugalj (lignit i mrki ugalj) sa oko 73%. Zastupljenost razmatranih energenata u ukupnim emisijama iz ovog sektora u kontrolnoj 2020. godini prikazana je na *Dijagramu 5-21*.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-22: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-23: Udio razmatranih energenata u godišnjim emisijama CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini

Emisije CO₂ u kontrolnoj godini iz podsektora stambenih zgrada

Baznim inventarom emisija CO₂ obuhvaćena je ukupna korištena grijana površina svih stambenih zgrada na području općine Odžak. Pri određivanju potrebne finalne energije za njihovo grijanje u kontrolnoj 2020. godini najprije su određene **energetske uštede ostvarene u ovom podsektoru u periodu 2011.-2020. realizacijom mjera energetske efikasnosti**. Podaci o provedenim mjerama određeni su na osnovu rezultata ankete provedene na statističkom uzorku od 237 domaćinstava. Zbirni prikaz mjera energetske efikasnosti realiziranih u periodu od 2011. do 2020. godine na stambenim jedinicama u vlasništvu anketiranih domaćinstava dati su u *Tabelama 5-31 i 5-32*.

PROMJENE U SISTEMU GRIJANJA REALIZIRANE U PERIODU 2011.-2020.		
NAČIN GRIJANJA - ENERGENAT		BROJ STAMBENIH JEDINICA NA KOJIMA SU REALIZIRANE MJERE
PRIJE MJERA	POSLIJE MJERA	
INDIVIDUALNA PEĆ - UGALJ I DRVO	BEZ PROMJENA	95
INDIVIDUALNA PEĆ - BIOMASA	BEZ PROMJENA	40
CENTRALNO - UGALJ I DRVO	BEZ PROMJENA	32
CENTRALNO - BIOMASA	BEZ PROMJENA	21
CENTRALNO - EL. ENERGIJA	BEZ PROMJENA	8
CENTRALNO - PRIRODNI PLIN	BEZ PROMJENA	8
INDIVIDUALNA PEĆ - UGALJ I DRVO	CENTRALNO - BIOMASA	7
INDIVIDUALNA PEĆ - BIOMASA	CENTRALNO - BIOMASA	6
INDIVIDUALNA PEĆ - UGALJ I DRVO	CENTRALNO - UGALJ I DRVO	5
CENTRALNO - UGALJ I DRVO	CENTRALNO - BIOMASA	5
CENTRALNO - LOŽ ULJE	BEZ PROMJENA	5
ELEKTRO UREĐAJ - EL. ENERGIJA	BEZ PROMJENA	5
UKUPNO		237

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-33: Zbirni pregled mjera energetske efikasnosti na sustavima grijanja stambenih jedinica iz anketnog uzorka u periodu 2011.-2020.

Anketa je pokazala da najveći broj domaćinstava (oko 40% od ukupnog broja anketiranih), za zagrijavanje svojih stambenih jedinica koristi individualne peći bez centralnog razvoda, te kao energent koristi kombinaciju uglja i

drveta. Zatim slijede stambene jedinice koje takođe koriste individualne peći bez centralnog razvoda, ali kao energent koriste drvenu biomasu (ogrijevno drvo i pelet) sa ukupno oko 17%. Anketa je takođe pokazala određenu spremnost građana za korištenje okolišno prihvatljivijih energenata i sustava grijanja. U posmatranom periodu je 12 anketiranih domaćinstava (5,06% od ukupnog broja obuhvaćenog anketom) promijenilo energente, te sada umjesto uglja koriste drvenu biomasu (ogrijevno drvo ili pelet), dok je 5 domaćinstava (2,11%) individualne peći na uglj i drvo zamijenilo centralnim sustavom grijanja sa istim energentima. Anketa je takođe pokazala određenu spremnost građana za provedbu mjera energetske efikasnosti na ovojnici svojih stambenih jedinica što je prikazano u narednoj tabeli.

PROVEDENE MJERE ENERGETSKE EFIKASNOSTI	BROJ STAMBENIH JEDINICA
TERMOIZOLACIJA VANJSKIH ZIDOVA	59
TERMOIZOLACIJA STROPA/KROVA	31
ZAMJENA VANJSKE STOLARIJE	89

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-34: Zbirni pregled mjera energetske efikasnosti na ovojnici stambenih jedinica iz anketnog uzorka u periodu 2011.-2020.

Kada su u pitanju mjere energetske efikasnosti obnove vanjske ovojnice stambenih jedinica (termoizolacija zidova i stropa/krova, zamjena stolarije) anketa je pokazala da je na 111 stambenih jedinica realizirana najmanje jedna mjera, što predstavlja 46,84% od ukupnog broja stambenih jedinica obuhvaćenih anketom. Na preko 37% stambenih jedinica je zamijenjena vanjska stolarija, na oko 24% je postavljena termoizolacija zidova, a na 13% je postavljena termoizolacija stropa/krova.

Uštede finalne energije u kontrolnoj 2020. godini, ostvarene u okviru razmatranih 237 stambenih jedinica u odnosu na stanje 2011. godine, dobivene su primjenom MVP metodologije na osnovu gore navedenih ulaznih podataka o realiziranim mjerama energetske efikasnosti. Uštede finalne energije u 2020. godini, ostvarene na nivou cjelokupnog podsektora stambenih zgrada određene su transpozicijom energetske uštede određene za 237 razmatranih jedinica, na cjelokupni podsektor stambenih zgrada. Ova transpozicija je izvršena tako što je ušteda finalne energije ostvarena na razmatranom uzorku pomnožena sa omjerom ukupne grijane površine svih 237 razmatranih stambenih jedinica i ukupne korisne grijane površine cjelokupnog podsektora stambenih zgrada. Rezultati ovog proračuna prikazani su u narednoj tabeli.

UŠTEDE FINALNE ENERGIJE U 2020. GODINI U ODNOSU NA BAZNU GODINU [MWh]							
VRSTA ENERGENATA	ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI	UKUPNO PO ENERAGENTIMA
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	BIOMASA	
POTROŠNJA PO ENERAGENTIMA	144,19	1.390,03	300,83	3.373,36	3.373,36	636,29	9.218,05

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-35: Ušteda finalne energije za grijanje stambenih zgrada ostvarene u kontrolnoj 2020. godini realizacijom mjera energetske efikasnosti

Tabela pokazuje da je mjerama energetske efikasnosti koje su u ovom podsektoru zgrada provedene u periodu od bazne do kontrolne 2020. godine, ostvarena ušteda potrebne finalne energije za grijanje od 9.218,05 MWh.

Naredna tabela daje pregled cjelokupnog proračuna potrebne finalne energije za grijanje u podsektoru stambenih zgrada, sa rezultatima svih gore opisanih proračunskih koraka.

FINALNA ENERGIJA [MWh]							
VRSTA ENERGENATA	ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI	UKUPNO PO ENERAGENTIMA
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	BIOMASA	
Finalna energija u 2011. godini	4.944,12	1.571,04	1.987,37	14.542,75	14.542,75	18.038,25	55.626,29
Uštede realizirane u periodu 2011.-2020 mjerama EE	144,19	1.390,03	300,83	3.373,36	3.373,36	636,29	9.218,05
FINALNA ENERGIJA u 2020.	4.799,94	181,02	1.686,54	11.169,40	11.169,40	17.401,96	46.408,24

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-36: Potrebna finalna energija za grijanje stambenih zgrada u kontrolnoj 2020. godini

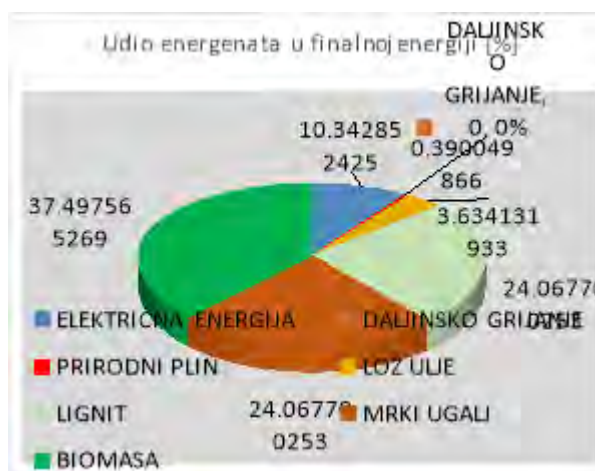
Ukupna finalna energija potrebna za grijanje stambenih zgrada na području općine Odžak iznosi 46.408,24 MWh. Tabela pokazuje da se najveći udio energije odnosi na fosilna goriva ukupno 52,16%, od čega najviše na lignit i mrki ugalj sa po 24,07%, a zatim na biomasu 14,37%, a nakon toga slijede energenti koji su znatno manje zastupljeni (električna energija, prirodni plin i lož ulje). Zastupljenost razmatranih energenata u finalnoj energiji podsektora stambenih zgrada prikazana je u *Dijagramu 5-22* u nastavku teksta.

Ukupne emisije CO₂ za ovaj podsektor u kontrolnoj 2020. godini dobivene su kao proizvod potrebne finalne energije za grijanje u 2020. godini i odgovarajućih emisionih faktora. Dobivene vrijednosti su prikazane u narednoj tabeli.

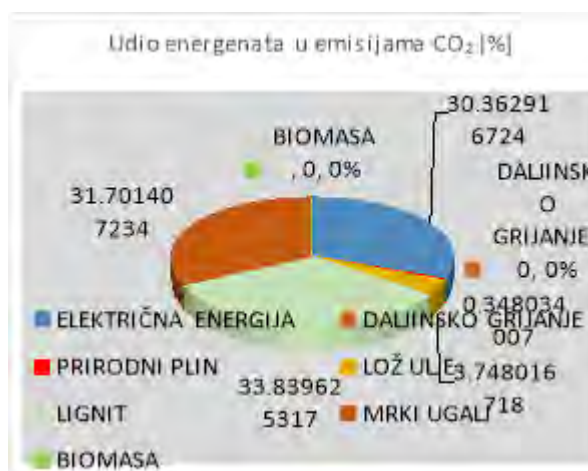
EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]							
VRSTA ENERGENATA	ELEKTRIČNA ENERGIJA	FOSILNA GORIVA				OBNOVLJIVI IZVORI	UKUPNO PO ENERAGENTIMA
		PRIRODNI PLIN	LOŽ ULJE	LIGNIT	MRKI UGALJ	BIOMASA	
POTROŠNJA PO ENERAGENTIMA	3.647,95	41,81	450,31	4.065,66	3.808,76	-	12.014,50

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-37: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u kontrolnoj 2020. godini

Ukupne proračunate emisije CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u kontrolnoj 2020. godini iznose 12.014,50 tCO₂, što predstavlja 48,78% od ukupnih emisija u svim razmatranim sektorima u 2020. godini. Obzirom da je emisijski faktor za biomasu u ovom periodu jednak nuli, najveći udio u ukupnoj emisiji CO₂ imaju emisije iz lignita sa 33,84% i mrkog uglja sa 31,70%, te električne energije 30,36%. Zastupljenost razmatranih energenata u ukupnim emisijama iz ovog sektora u kontrolnoj 2020. godini prikazano je na narednom *Dijagramu 5-23*.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-24: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje stambenih zgrada u 2020. godini



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-25: Udio razmatranih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u kontrolnoj 2020. godini

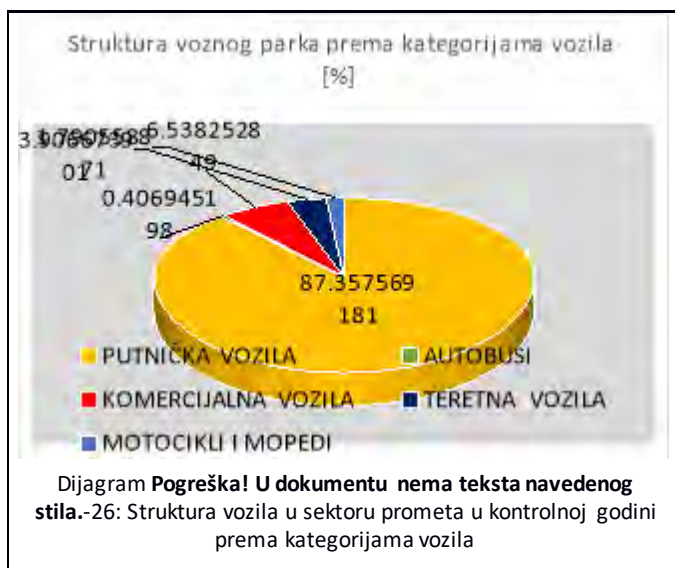
Emisije CO₂ u kontrolnoj godini iz sektora prometa

Najznačajniji projekat za Općinu Odžak realiziran u sektoru prometa je rekonstrukcija raskrsnice na magistralnom putu M-14.1 u kružni tok. Izgradnjom ovog kružnog toka, znatno je poboljšano odvijanje prometa na ovoj raskrsnici, a pored toga je ovaj kružni tok doprinio i većoj sigurnosti prometa, kao i sigurnosti pješaka, jer se radi o visokofrekventnom magistralnom putu kojim prometuju i teretna vozila. S obzirom da je vrijeme zadržavanja na raskrsnicama sa kružnim tokom prometa svedeno na minimum, smanjene su i emisije ispušnih plinova iz vozila koja prometuju tom dionicom puta, kao i buka koju ta vozila uzrokuju.

Sektor prometa na području općine Odžak u 2020. godini obuhvaća ukupno 3.686 vozila podijeljenih u 5 kategorija: putnička vozila, autobuse, komercijalna vozila, teretna vozila, te motocikle i mopede. Od ukupnog broja vozila najveći dio od 87,36% pripada privatnim vozilima, a zatim slijede komercijalna vozila sa 6,54%, teretna vozila sa 3,91%, motocikli i mopedi sa 1,79% i autobusi sa 0,41%. Struktura prometa prema kategorijama vozila prikazana je u narednoj tabeli i dijagramu.

KATEGORIJA VOZILA	BROJ V
PUTNIČKA VOZILA	3.2
AUTOBUSI	1!
KOMERCIJALNA VOZILA	24
TERETNA VOZILA	14
MOTOCIKLI I MOPEDI	6!
UKUPNO	3.6

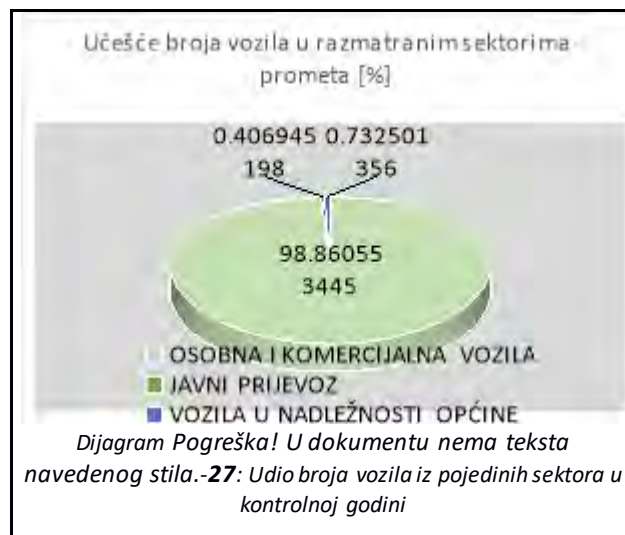
Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-38: Broj vozila u kontrolnoj 2020. godini prema njihovim kategorijama



Kao i za potrebe analize energetske potrošnje u baznoj godini, i u svrhu izrade kontrolnog inventara emisije je sektor prometa općine Odžak podijeljen na sljedeće podsektore: vozni park u nadležnosti Općine Odžak, javni prijevoz, te osobna i komercijalna vozila.

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-39: Broj vozila u kontrolnoj 2020. godini prema razmatranim podsektorima

KATEGORIJA VOZILA	BROJ VO
OSOBNIA I KOMERCIJALNA	3.64
JAVNI PRIJEVOZ	15
VOZILA U NADLEŽNOSTI OPĆINE	27
UKUPNO	3.68



Od ukupnog broja vozila registriranih u Odžaku, u kontrolnoj 2020. godini najviše registriranih vozila (99,49% od ukupnog broja) spada u podsektor osobnih i komercijalnih vozila, dok podsektor vozila u nadležnosti Općine učestvuju sa 0,73% a vozila javnog prijevoza sa 0,41%.

Emisije CO₂ u kontrolnoj godini iz podsektora vozila u nadležnosti Općine Odžak

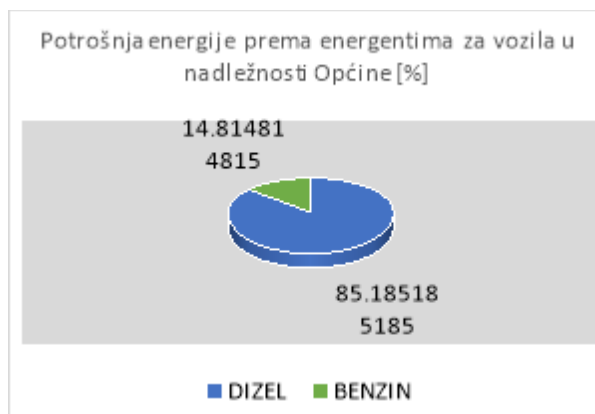
U kontrolnoj 2020. godini vozni park u nadležnosti Općine Odžak uključuje ukupno 27 vozila, od kojih 23 vozila kao pogonsko gorivo koriste dizel, a 4 koriste benzin. Naredna tabela daje pregled potrošnje finalne energije i pripadajućih emisija CO₂ u podsektoru vozila u nadležnosti Općine u baznoj godini.

ENERGENT	VOZILA U NADLEŽNOSTI OPĆINE	
	FINALNA ENERGIJA [MWh]	EMISIJE [tCO ₂]
DIZEL	197,29	52,68
BENZIN	34,31	8,54
UKUPNO	231,60	61,22

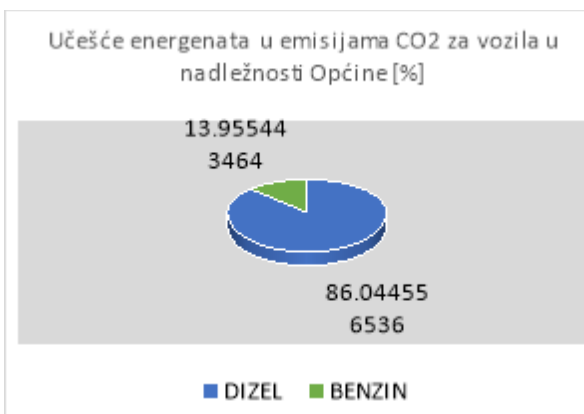
Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-40: Potrošnja energije i emisije CO₂ po energentima za vozila u nadležnosti Općine Odžak u 2020. godini

Tabela pokazuje da je u ovom podsektoru u 2011. godini utrošeno ukupno 231,60 MWh energije, od čega je 197,29 MWh, odnosno 85,19% utrošene energije proizvedeno iz dizel goriva, a 34,31 MWh odnosno 14,81% iz motornog benzina. Od ukupnih 61,22 tCO₂ oslobođenih u ovom podsektoru, sagorijevanjem dizela u atmosferu

nastalo je 52,68 tCO₂ odnosno 86,04% ukupnih emisija, dok je preostalih 8,54 tCO₂ odnosno 13,96% nastalo sagorijevanjem motornog benzina. Ovi omjeri su prikazani i u narednim dijagramima.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-28:** Potrošnja energije u podsektoru vozila u nadležnosti Općine u kontrolnoj godini prema energentima



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-29:** Udio pojedinih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora vozila u nadležnosti Općine u kontrolnoj godini

Emisije CO₂ u kontrolnoj godini iz podsektora vozila javnog prijevoza

U kontrolnoj 2020. godini su vozila javnog prijevoza sagorijevanjem goriva potrošila ukupno 2.618,27 MWh, čime je uzrokovano oslobađanje 699,08 tCO₂. Navedena energija i emisije su prikazani u narednoj tabeli.

VRSTA ENERGENATA	JAVNI PRIJEVOZ	
	FINALNA ENERGIJA [MWh]	EMISIJE [tCO ₂]
DIZEL	2.618,27	699,08

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-41** Ukupna godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za podsektor javnog prijevoza u kontrolnoj godini

Emisije CO₂ u kontrolnoj godini iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila

Na području općine općine Odžak je u 2020. godini registrirano ukupno 3.686 vozila, od čega je 3.671 osobnih i komercijalnih. Struktura ovih vozila u odnosu na njihove ekološke kategorije je prikazana u narednoj tabeli.

OSOBNIA I KOMERCIJALNA VOZILA		
EKOLOŠKA KATEGORIJA	BROJ VOZILA	UDIO [%]
ECE 15/00-01	1	0,03%
ECE 15/03	13	0,35%
ECE 15/04	58	1,58%
KONVENCIONALNA	417	11,36%
EURO 1	105	2,86%
EURO 2	259	7,06%
EURO 3	1.128	30,73%
EURO 4	1.080	29,42%
EURO 5	460	12,53%
EURO 6	150	4,09%
UKUPNO	3.671	100,00%

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-42:** Broj osobnih i komercijalnih vozila u kontrolnoj godini prema ekološkim kategorijama

U strukturi vozila je primjetno da najveći broj vozila (preko 60% od ukupnog broja) spada u ekološke kategorije EURO 3 i EURO 4, za razliku od 2011. godine kada je oko 40% vozila koja čine sektor prometa bilo proizvedeno prije uspostave EURO kategorija. Sada ta nekvalitetna vozila u ukupnom broju vozila učestvuju sa nešto više od 13%. Struktura vozila iz ovog podsektora u kontrolnoj 2020. godini prema ekološkim kategorijama je prikazana na narednom dijagramu.

kontrolnog inventara emisija CO₂ obuhvaćena su sva rasvjetna tijela u okviru sustava javne rasvjete. Emisije CO₂ iz ovog sektora odnose se na neizravne emisije nastale zbog potrošnje električne energije, dok izravne emisije nastale sdagorijevanjem energenata ne postoje. U obzir su uzete i ostvarene godišnje uštede utrošene električne energije u visini od 43,20 MWh, koje su rezultat zamjene ukupno 208 rasvjetnih tijela sa živinim i natrijevim izvorima svjetla snaga 400W, 250 W i 125 W sa visokoefikasnim LED svjetilkama snaga 73W-118W tokom perioda 2017.-2019. Pregled ukupne količine električne energije utrošene u kontrolnoj godini u ovom sektoru i pripadajućih emisija CO₂ dan je u narednoj tabeli.

ENERGENT	FINALNA ENERGIJA [MWh]	EMISIJE [tCO ₂]
ELEKTRIČNA ENERGIJA	839,70	638,17

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-44 : Ukupna godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za sektor javne rasvjete u kontrolnoj 2020. godini

Ukupna izmjerena godišnja potrošnja na razini sustava (uključujući i efekte godišnjih ušteda ostvarenih u prethodnom periodu) iznosi 839,70 MWh, a ukupne godišnje pripadajuće neizravne emisije CO₂ iznose 638,17 tCO₂. Specifična godišnja potrošnja električne energije po jednoj svjetiljci iznosi 0,24 MWh/god., a specifične godišnje emisije CO₂ iznose 0,18 tCO₂/god.

Ukupni kontrolni inventar emisija CO₂

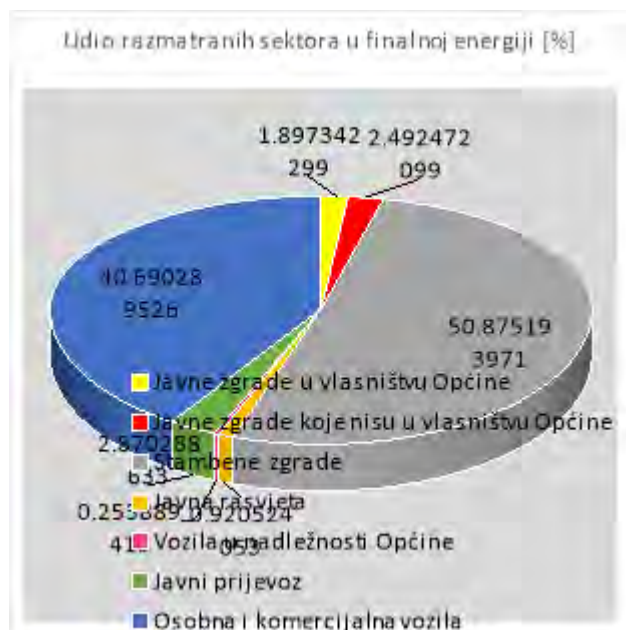
Ukupna finalna energija u kontrolnoj godini u svim razmatranim sektorima

U narednoj tabeli prikazana je ukupna potrošnja finalne energije u kontrolnoj 2020. godini u svim razmatranim sektorima energetske potrošnje u općini Odžak i za sve razmatrane energente.

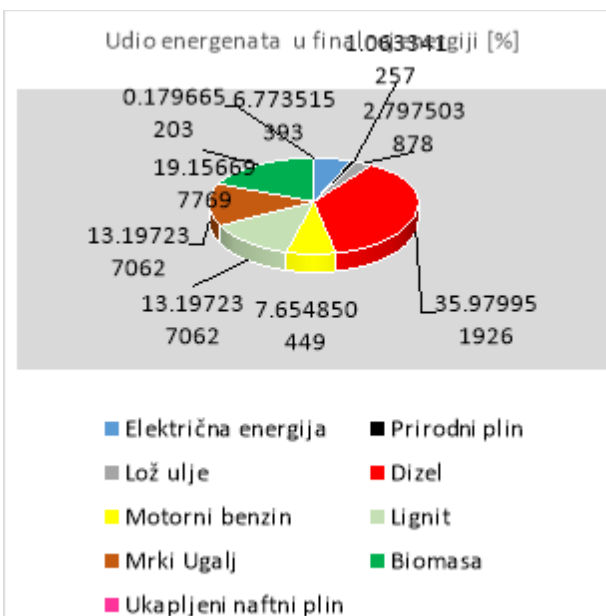
KONTROLNI INVENTAR - FINALNA ENERGIJA [MWh]								
ENERGENT	ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA				PROMET			UKUPNO PO ENERAGENTIMA
	Javne zgrade u vlasništvu Općine	Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	Stambene zgrade	Javna rasvjeta	Vozila u nadležnosti Općine	Javni prijevoz	Osobna i komercijalna vozila	
Električna energija	539,15	-	4.799,94	839,70	-	-	-	6.178,79
Prirodni plin	516,81	272,16	181,02	-	-	-	-	969,98
Lož ulje	359,45	505,89	1.686,54	-	-	-	-	2.551,88
Dizel	-	-	-	-	197,29	2.618,27	30.005,27	32.820,83
Motorni benzin	-	-	-	-	34,31	-	6.948,43	6.982,74
Lignit	121,31	747,79	11.169,40	-	-	-	-	12.038,49
Mrki ugalj	121,31	747,79	11.169,40	-	-	-	-	12.038,49
Biomasa	72,74	-	17.401,96	-	-	-	-	17.474,70
Ukapljeni naftni plin	-	-	-	-	-	-	163,89	163,89
UKUPNO	1.730,75	2.273,63	46.408,24	839,70	231,60	2.618,27	37.117,59	91.219,78

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-45: Kontrolni inventar finalne energije za sve razmatranem sektore

Zastupljenost razmatranih sektora i energenata u ukupnoj finalnoj energiji prikazana je u narednim dijagramima.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-33: Udio razmatranih sektora u ukupnoj finalnoj energiji u kontrolnoj godini



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-34: Udio razmatranih energenata u ukupnoj finalnoj energiji u kontrolnoj godini

Ukupna finalna energija obuhvaćena kontrolnim inventarom je 42.255,51 MWh. Iz prethodne tabele i dijagrama je evidentno da i u kontrolnoj 2020. godini najveći udio u ukupnoj finalnoj energiji imaju sljedeći sektori odnosno podsektori:

- stambene zgrade** sa 46.408,24 MWh odnosno 50,88% od ukupne finalne energije u svim sektorima; i
- osobna i komercijalna vozila**, sa 37.117,59 MWh što predstavlja 40,69% od ukupne finalne energije u svim sektorima.

Ostali sektori i podsektori sudjeluju u znatno manjem obimu, i to: javni prijevoz sa 2,87%, javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine sa 2,49%, javne zgrade u vlasništvu Općine sa 1,90%, javna rasvjeta sa 0,92%, te vozila u nadležnosti Općine sa 0,25%.

Energent s najvećim udjelom u ukupnoj finalnoj energiji je dizel gorivo sa 32.820,83 MWh odnosno 35,98% udjela. Zatim slijedi lignit i mrki ugalj sa po 12.038,49 MWh odnosno 13,20%, i biomasa sa 17.474,70 MWh odnosno 19,16%. Značajni udio imaju i motorni benzin sa 6.982,74 MWh odnosno 7,65%, i električna energija sa 6.178,79 MWh odnosno 6,77%. Potrošnja energije dobijena iz lož ulja, prirodnog plina i ukapljenog naftnog plina je znatno manja i sudjeluje sa po 2,80%, 1,06% i 0,18%.

Ukupne emisije CO₂ u kontrolnoj godini u svim razmatranim sektorima

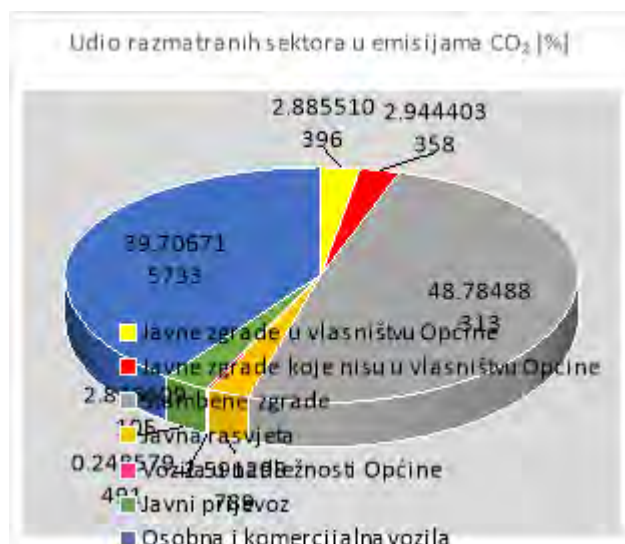
U narednoj tabeli prikazane su ukupne emisije CO₂ nastale kao rezultat potrošnje ukupne finalne energije u kontrolnoj 2020. godini.

KONTROLNI INVENTAR - EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]								
ENERGENT	ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA				PROMET			UKUPNO PO ENERAGENTIMA
	Javne zgrade u vlasništvu Općine	Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	Stambene zgrade	Javna rasvjeta	Vozila u nadležnosti Općine	Javni prijevoz	Osobna i komercijalna vozila	
Električna energija	409,75	-	3.647,95	638,17	-	-	-	4.695,88
Prirodni plin	119,38	62,87	41,81	-	-	-	-	224,06
Lož ulje	95,97	135,07	450,31	-	-	-	-	681,35
Dizel	-	-	-	-	52,68	699,08	8.011,41	8.763,16

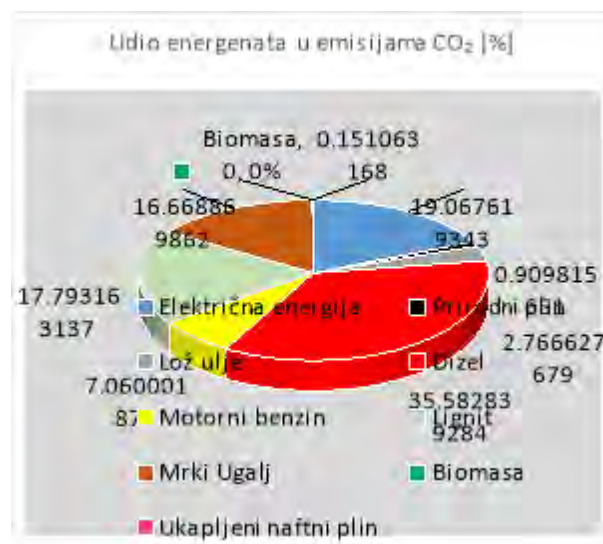
KONTROLNI INVENTAR - EMISIJE CO ₂ [tCO ₂]								
ENERGENT	ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA				PROMET			UKUPNO PO ENERAGENTIMA
	Javne zgrade u vlasništvu Općine	Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	Stambene zgrade	Javna rasvjeta	Vozila u nadležnosti Općine	Javni prijevoz	Osobna i komercijalna vozila	
Motorni benzin	-	-	-	-	8,54	-	1.730,16	1.738,70
Lignit	44,16	272,20	4.065,66	-	-	-	-	4.382,01
Mrki ugalj	41,37	255,00	3.808,76	-	-	-	-	4.105,13
Biomasa	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukapljeni naftni plin	-	-	-	-	-	-	37,20	37,20
UKUPNO	710,63	725,13	12.014,50	638,17	61,22	699,08	9.778,77	24.627,50

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-46: Kontrolni inventar emisija CO₂ iz svih razmatranih sektora finalne potrošnje energije

Zastupljenost razmatranih sektora i energenata u ukupnim emisijama CO₂ prikazana je u narednim dijagramima.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-35: Udio razmatranih sektora u ukupnim emisijama CO₂ u kontrolnoj godini



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-36: Udio razmatranih energenata u ukupnim emisijama CO₂ u kontrolnoj godini

Ukupni kontrolni inventar emisija CO₂ iznosi **24.627,50 t**. Iz prikazanih dijagrama je evidentno da su i u kontrolnoj 2020. godini najveći izvor emisija CO₂ **podsektor stambenih zgrada sa 12.014,50 t odnosno 48,78% od ukupnih emisija iz kontrolnog inventara, i podsektor osobnih i komercijalnih vozila sa 9.778,77 t odnosno 39,71% od ukupnih emisija iz kontrolnog inventara**. Ostali podsektori učestvuju u znatno manjem obimu, i to: javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine sa 2,94%, javne zgrade u vlasništvu Općine sa 2,89%, javni prijevoz sa 2,84%, javna rasvjeta sa 2,59%, i podsektor vozila u nadležnosti Općine sa neznatnim udjelom od 0,25%.

Energent s najvećim udjelom u emisijama CO₂ je dizel gorivo sa 8.763,16 tCO₂ što predstavlja 35,58%, potom ugalj sa udjelom lignita od 4.382,01 tCO₂ odnosno 17,79% i mrkog uglja od 4.105,13 tCO₂ odnosno 16,67%, i električna energija sa 4.695,88 tCO₂ odnosno 19,07%. Nešto manji udio ima motorni benzin sa 1.738,70 tCO₂ odnosno 7,06% udjela u ukupnim emisijama za Općinu Odžak u 2020. godini. Znatno manji udio imaju lož ulje sa 2,77%, i prirodni plin sa 0,91%, dok ukapljeni naftni plin ima zanemarljivo malo učešće u emisijama CO₂.

Smanjenje emisija CO₂ ostvareno u periodu od bazne 2011. do kontrolne 2020. godine

Promjene udjela razmatranih sektora u ukupnoj potrošnji finalne energije u periodu 2011.–2020.

Usporedba potrošnje finalne energije u baznom i kontrolnom inventaru pokazuje da je potrošnja finalne energije na području općine Odžak u kontrolnoj 2020. godini za 18,65% manja u odnosu na potrošnju u baznoj 2011. godini. Prikaz promjena ukupne potrošnje energije i potrošnje u razmatranim sektorima te udjela pojedinih sektora u ukupnoj finalnoj energiji u periodu 2011.-2020. dat je u narednoj tabeli.

SEKTORI	BAZNI INVENTAR u 2011. godini		KONTROLNI INVENTAR u 2020. godini		OSTVARENO SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE	
	Finalna energija [MWh]	Udio pojedinih sektora [%]	Finalna energija [MWh]	Udio pojedinih sektora [%]	Finalna energija [MWh]	Smanjenje potrošnje po sektorima [%]
ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA						
Javne zgrade u vlasništvu Općine	1.811,56	1,62	1.730,75	1,90	80,81	4,46
Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	2.503,13	2,23	2.273,63	2,49	229,50	9,17
Stambene zgrade	55.626,29	49,61	46.408,24	50,88	9.218,05	16,57
Javna rasvjeta	783,20	0,70	839,70	0,92	-56,50	-7,21
PROMET						
Vozila u nadležnosti Općine	339,90	0,30	231,60	0,25	108,30	31,86
Javni prijevoz	2.331,49	2,08	2.618,27	2,87	-286,78	-12,30
Osobna i komercijalna vozila	48.740,46	43,47	37.117,59	40,69	11.622,87	23,85
UKUPNO	112.136,04	100,00	91.219,78	100,00	20.916,26	18,65%

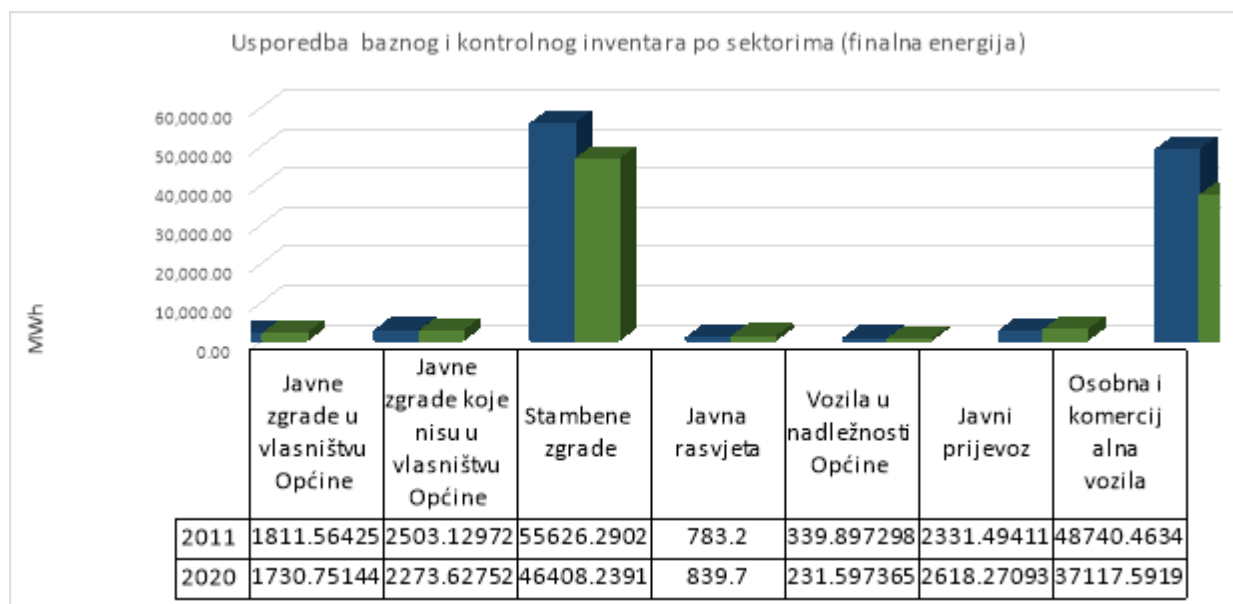
Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-47: Usporedba ukupne potrošnje finalne energije i potrošnje po sektorima u baznoj i kontrolnoj godini

Tabela pokazuje da je najveće smanjenje potrošnje energije ostvareno u sektoru prometa, naročito u podsektoru osobnih i komercijalnih vozila gdje se potrošnja energije do kontrolne 2020. godine smanjila za 11.622,87 MWh, odnosno za 23,85% u odnosu na baznu 2011. godinu. Zatim slijedi podsektor stambenih zgrada gdje se potrošnja smanjila za 9.218,05 MWh odnosno za 16,57%, najviše zahvaljujući spremnosti građana za provedbu mjera energetske efikasnosti koja je evidentirana anketom provedenom u fazi prikupljanja ulaznih podataka. Rezultati ankete su pokazali da je u periodu od 2011. do 2020. godine 46,84% ispitanika realiziralo najmanje jednu mjeru energetske efikasnosti na ovojnici svoje stambene jedinice (zamjena vrata i prozora, termoizolacija zida /stropa). Potrošnja energije u javnim zgradama koje nisu u vlasništvu Općine smanjila se za 229,50 MWh odnosno za 9,17 %, najviše zahvaljujući provedbi mjera energetske efikasnosti. U javnim zgradama u vlasništvu Općine potrošnja energije je smanjena za 80,81 MWh odnosno za 4,46% u odnosu na 2011. godinu, takođe kao rezultat provedbe mjera energetske efikasnosti.

U sektoru prometa je u podsektoru javnog prijevoza zbog povećanja broja polazaka autobusa potrošnja energije povećana za 286,78 MWh ili 12,30%, dok je potrošnja vozila u nadležnosti Općine smanjena za 108,30 MWh ili 31,86 %, zbog zamjene starih vozila sa novim i efikasnijim vozilima.

Zbog širenja mreže javne rasvjete i pratećeg povećanja broja rasvjetnih tijela, potrošnja energije u ovom sektoru u 2020. godini veća je za 56,50 MWh, odnosno za 7,21% u odnosu na 2011. godinu.

Usporedba potrošnje energije po sektorima u baznom i kontrolnom inventaru dana je na narednom dijagramu.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-37: Grafički prikaz promjena potrošnje finalne energije po razmatranim sektorima u baznoj i kontrolnoj godini

Promjene udjela razmatranih sektora u ukupnim emisijama CO₂ u periodu 2011.–2020.

Usporedba emisija CO₂ iz baznog i kontrolnog inventara pokazuje da su emisije CO₂ na području općine Odžak u kontrolnoj 2020. godini za 34,81% manje u odnosu na baznu 2011. godinu. Prikaz promjena ukupnih emisija CO₂ te udjela pojedinih sektora u ukupnim emisijama, u periodu od bazne do kontrolne godine, dan je u narednoj tabeli.

SEKTORI	BAZNI INVENTAR u 2011. godini		KONTROLNI INVENTAR u 2020. godini		OSTVARENO SMANJENJE EMISIJA CO ₂	
	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Udio pojedinih sektora [%]	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Udio pojedinih sektora [%]	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Smanjenje emisija CO ₂ po sektorima [%]
ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA						
Javne zgrade u vlasništvu Općine	761,52	2,02	710,63	2,89	50,89	6,68
Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	792,45	2,10	725,13	2,94	67,31	8,49
Stambene zgrade	22.173,13	58,69	12.014,50	48,78	10.158,63	45,82
Javna rasvjeta	595,23	1,58	638,17	2,59	-42,94	-7,21
PROMET						
Vozila u nadležnosti Općine	89,53	0,24	61,22	0,25	28,31	31,62
Javni prijevoz	622,51	1,65	699,08	2,84	-76,57	-12,30
Osobna i komercijalna vozila	12.746,37	33,74	9.778,77	39,71	2.967,60	23,28
UKUPNO	37.780,73	100,00	24.627,50	100,00	13.153,24	34,81%

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-48: Usporedba ukupnih emisija CO₂ i emisija iz razmatranih sektora u baznoj i kontrolnoj godini

Iz tabele je evidentno da je najveće smanjenje emisija ostvareno u sektoru zgradarstva, naročito u podsektoru stambenih zgrada gdje su se emisije CO₂ smanjile za 10.158,63 odnosno za 45,82% u odnosu na stanje u baznoj godini. Prelazak na korištenje okolišno prihvatljivijih energenata za grijanje i provedba mjera energetske efikasnosti na ovojnicama stambenih zgrada, najveći su razlog ovog smanjenja emisija. Anketa provedena za potrebe utvrđivanja ušteda u stambenim zgradama pokazala je spremnost građana za korištenje okolišno prihvatljivijih energenata i sistema grijanja. U ovom periodu je 12% ispitanika zamijenilo energente, te sada

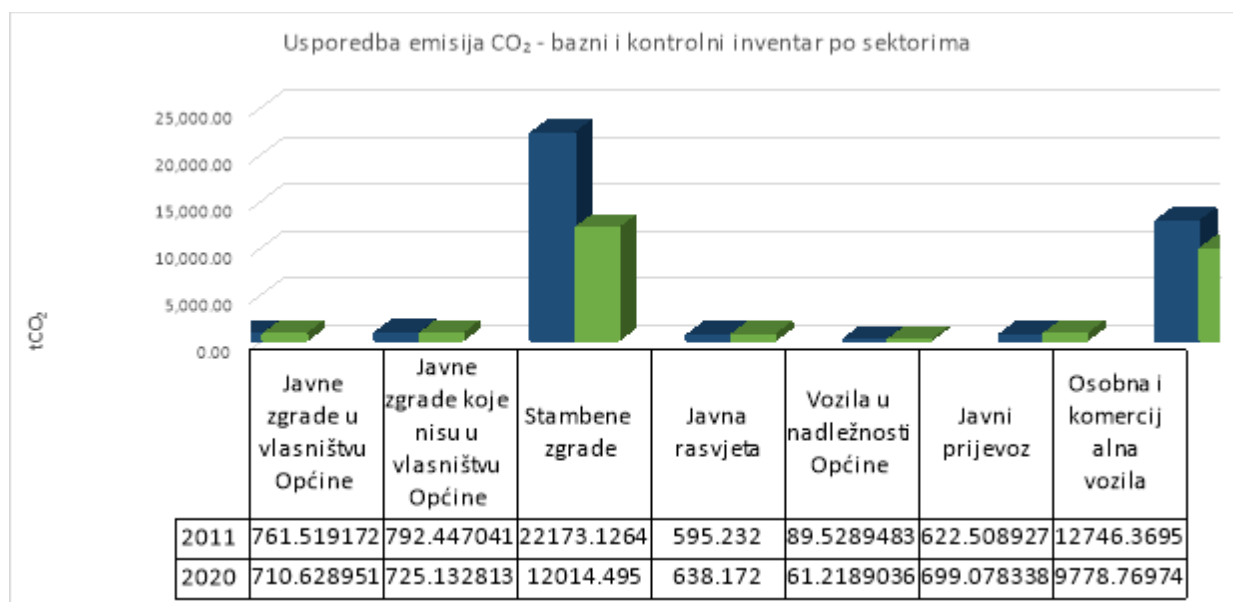
umjesto uglja koriste biomasu (ogrijevno drvo ili pelet), dok je 46,84% ispitanika realiziralo najmanje jednu mjeru na ovojnici stambene jedinice (zamjenu stolarije, izolaciju fasade).

Emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine u 2020. godini su manje za 50,89 t, odnosno za 6,68% u odnosu na 2011. godinu. U ovom periodu su na 3 javne zgrade u vlasništvu Općine provedene mjere energetske efikasnosti, gdje je zamijenjeno 1.385,39 m² vanjske stolarije, toplinski izolirano 965,36 m² vanjskih zidova i 431,27 m² stropova. Unaprijeđenja na sustavima grijanja u periodu od 2011. do 2020. godine nisu vršena za zgrade iz ovog podsektora. U javnim zgradama koje nisu u vlasništvu Općine emisije CO₂ su smanjene za 67,31 t odnosno za 8,49% u odnosu na 2011. godinu. U posmatranom periodu su na jednoj javnoj zgradi ukupne grijane površine 272,00 m² individualne peći zamijenjene sa kotlovima na drvo i ugalj, dok su na 5 javnih zgrada provedene mjere energetske efikasnosti prilikom kojih je zamijenjeno 1.111,30 m² vanjske stolarije, te toplinski izolirano 1.164,20 m² vanjskih zidova i 1.670,00 m² stropova.

U sektoru prometa, emisije CO₂ iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila smanjene su za 2.967,60 t odnosno 23,28%, što je rezultat tehnološkog napretka odnosno upotrebe većeg broja novih i ekološki prihvatljivih vozila. Iz istog razloga su emisije CO₂ iz podsektora vozila u nadležnosti Općine smanjene za 28,31 t ili za 31,62 %. U javnom gradskom prijevozu su se emisije CO₂ povećale za 12,30% odnosno za 76,57 t, i to zbog povećanog broja polazaka autobusa.

Zbog širenja mreže javne rasvjete, emisije CO₂ u ovom sektoru u 2020. godini veće su za 42,94 t ili 7,21 % u odnosu na 2011. godinu.

Usporedba vrijednosti emisija CO₂ u razmatranim sektorima u ukupnom baznom i kontrolnom inventaru prikazano je na narednom dijagramu.



Dijagram **Pogreška!** U dokumentu nema teksta navedenog stila.-38: Grafički prikaz promjena emisija CO₂ iz razmatranih sektora u baznoj i kontrolnoj godini

Promjene udjela energenata u ukupnoj potrošnji finalne energije u periodu 2011.–2020.

U periodu 2011.–2020. došlo je do značajnijih promjena udjela pojedinih energenata u ukupnoj potrošnji finalne energije na području općine Odžak. Prikaz promjena u potrošnji razmatranih energenata u periodu od bazne do kontrolne godine dan je u narednoj tabeli.

ENERGENTI	BAZNI INVENTAR u 2011. godini		KONTROLNI INVENTAR u 2020. godini		OSTVARENO SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE	
	Finalna energija [MWh]	Udio pojedinih energenata [%]	Finalna energija [MWh]	Udio pojedinih energenata [%]	Finalna energija [MWh]	Smanjenje potrošnje po energentima [%]
Električna energija	6.266,47	5,59	6.178,79	6,77	87,69	1,40
Prirodni plin	2.478,75	2,21	969,98	1,06	1.508,77	60,87
Lož ulje	2.923,68	2,61	2.551,88	2,80	371,80	12,72
Dizel	36.491,97	32,54	32.820,83	35,98	3.671,14	10,06

Motorni benzin	14.919,88	13,31	6.982,74	7,65	7.937,15	53,20
Lignit	15.472,15	13,80	12.038,49	13,20	3.433,66	22,19
Mrki ugalj	15.472,15	13,80	12.038,49	13,20	3.433,66	22,19
Biomasa	18.110,99	16,15	17.474,70	19,16	636,29	3,51
Ukapljeni naftni plin		-	163,89	0,18	-163,89	-
UKUPNO	112.136,04	100,00	91.219,78	100,00	20.916,26	18,65%

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-49: usporedba ukupne potrošnje finalne energije i energije iz razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini

U posmatranom periodu je potrošnja lignita smanjena za 3.433,66 MWh odnosno za 22,19 % u odnosu na potrošnju ovog energenta u 2011. godini, a identična situacija je i u pogledu energije iz mrkog uglja. Ovo smanjenje rezultat je realizacije brojnih mjera energetske efikasnosti, i to:

- Korištenje energetske efikasnosti sistema grijanja u stambenim jedinicama - Rezultati anketiranja domaćinstava pokazali su da je 12% ispitanika individualne peći na ugalj i drvo zamijenilo sa centralnim sustavom uz korištenje istih energenata, što je ipak doprinijelo smanjenju njihove potrošnje.
- Provedba mjera energetske efikasnosti na ovoj zgradi - Prema rezultatima anketiranja domaćinstava, u periodu 2011.-2020. je 46,84% ispitanika realiziralo najmanje jednu mjeru energetske efikasnosti (zamjena vanjske stolarije, termoizolacija zidova i stropova). U istom periodu na javnim zgradama iz oba podsektora zamijenjeno je ukupno 2.496,69 m² vanjske stolarije, te postavljena termoizolacija na ukupno 2.129,56 m² vanjskih zidova i na 2.101,27 m² stropova.

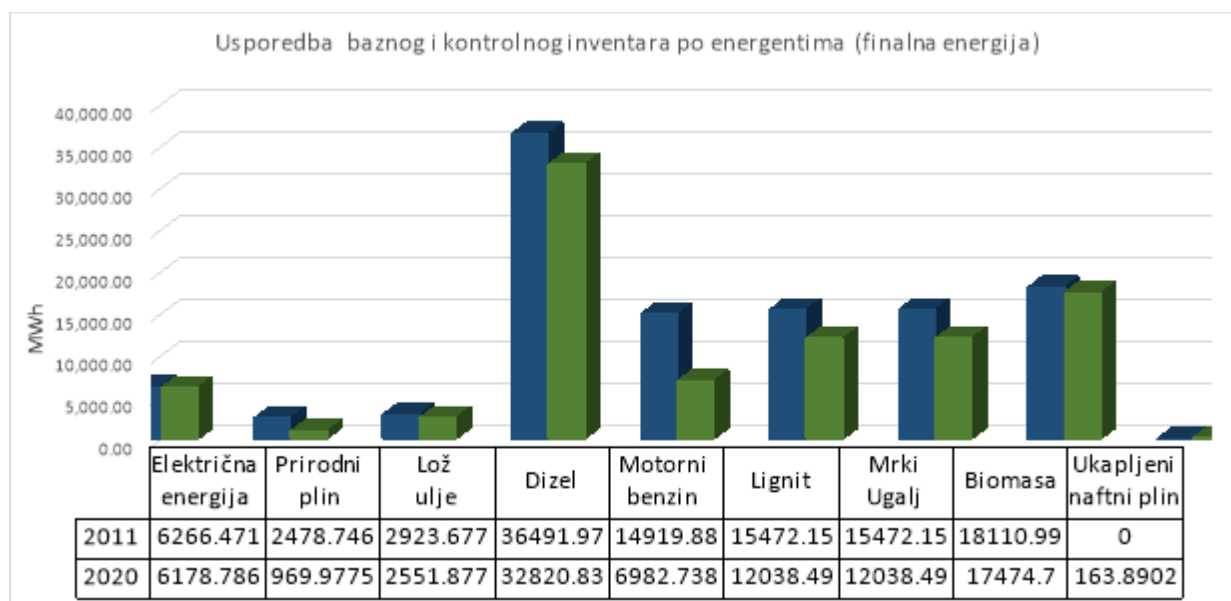
Provedbom mjera energetske efikasnosti u javnim i stambenim zgradama koje kao energent koriste biomasu, potrošnja energije dobivene iz biomase je smanjena za 636,29 MWh što predstavlja smanjenje za 3,51% u odnosu na potrošnju u 2011. godini.

U 2020. godini je potrošnja energije iz lož ulja na području općine Odžak smanjena za 371,80 MWh odnosno za 12,72%, dok je energija dobivena iz prirodnog plina značajno smanjena u odnosu na baznu godinu, i to za 1.508,77 MWh odnosno za 60,87%.

U ovom periodu je smanjena i potrošnja električne energije, za 87,69 t odnosno za 1,40%.

Napredak tehnologije i obnova prometnica uzrokovali su smanjenu potrošnju energije u sektoru prometa. Pored toga, napredak tehnologije vozila koja kao pogonsko gorivo koriste dizel u periodu između bazne i kontrolne godine doveo je do smanjenog udjela vozila koja koriste ovo pogonsko gorivo, i do smanjenja udjela vozila koja koriste benzin. U 2020. godini dolazi do smanjenja potrošnje energije dobivene sagorijevanjem dizelskog goriva za 3.671,14 MWh odnosno za 10,06%, dok je potrošnja energije dobivene sagorijevanjem benzina manja za 7.937,15 MWh odnosno za 53,20%. U ovom periodu je došlo i do upotrebe ukapljenog naftnog plina kao pogonskog goriva u podsektoru osobnih i komercijalnih vozila, pa potrošnja energije dobive iz ovog energenta u 2020. godini iznosi 163,89 MWh.

Usporedba potrošnje energije iz razmatranih energenata u ukupnom baznom i kontrolnom inventaru prikazano je na narednom dijagramu.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-39:** Grafički prikaz promjena u potrošnji razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini

Promjene udjela energenata u ukupnim emisijama CO₂ u periodu 2011.-2020.

Usporedba emisija CO₂ u baznoj i kontrolnoj godini pokazuje da su u 2020. godini emisije CO₂ na području općine Odžak smanjene za 34,81% u odnosu na 2011. godinu. U narednoj tabeli prikazane su promjene ukupnih emisija CO₂ i emisije iz razmatranih energenata, u periodu od bazne do kontrolne godine.

ENERGENTI	BAZNI INVENTAR u 2011. godini		KONTROLNI INVENTAR u 2020. godini		OSTVARENO SMANJENJE EMISIJA CO ₂	
	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Udio pojedinih energenata [%]	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Udio pojedinih energenata [%]	Emisije CO ₂ [tCO ₂]	Smanjenje emisija CO ₂ po energentima [%]
Električna energija	4.762,52	12,61	4.695,88	19,07	66,64	1,40
Prirodni plin	572,59	1,52	224,06	0,91	348,53	60,87
Lož ulje	780,62	2,07	681,35	2,77	99,27	12,72
Dizel	9.743,36	25,79	8.763,16	35,58	980,19	10,06
Motorni benzin	3.715,05	9,83	1.738,70	7,06	1.976,35	53,20
Lignit	5.631,86	14,91	4.382,01	17,79	1.249,85	22,19
Mrki ugalj	5.276,00	13,96	4.105,13	16,67	1.170,88	22,19
Biomasa	7.298,73	19,32	-	-	7.298,73	100,00
Ukapljeni naftni plin	-	-	37,20	0,15	-37,20	-
UKUPNO	37.780,73	100,00	24.627,50	100,00	13.153,24	34,81%

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-50: usporedba ukupnih emisija CO₂ i emisija iz razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini

U 2020. godini su emisije CO₂ nastale sagorijevanjem lignita smanjene za 22,19 t ili 6,27% u odnosu na stanje u 2011. godini a emisije CO₂ nastale sagorijevanjem mrkog uglja smanjene za 1.170,88 t odnosno za 22,19 %. Ovo smanjenje rezultat je provedbe mjera energetske efikasnosti u stambenim i javnim zgradama, te korištenja efikasnijih i okolišno prihvatljivijih sustava grijanja.

Obzirom da u baznoj godini u Županiji Posavskoj nisu bili ispunjeni kriteriji održive proizvodnje ogrijevnog drveta, emisije CO₂ iz ovog energenta su računate prema propisanom IPCC emisijskom faktoru za neodrživu drvenu biomasu. U međuvremenu Županija Posavska je krajem 2013. godine donijela *Zakon o šumama* kojim je regulirano gospodarenje privatnim i državnim šumama, a također, pozitivni pomaci u oblasti šumarstva na razini FBiH navedeni su u dokumentu *Informacija o gospodarenju šumama u FBiH u 2018. godini i planovima gospodarenja šumama u 2019. godini*⁵⁰ gdje se ističe znatno povećanje obima šumskougoznojnih radova (pošumljavanje i njega zasada) u odnosu na prethodne godine. Tome u prilog ide i projekat „Održivo upravljanje šumama i krajolikom“⁵¹ koji je na području Bosne i Hercegovine u periodu od 2014. do 2019. godine realizirao UNDP u suradnji sa relevantnim institucijama⁵². Svrha tog projekta je jačanje kapaciteta subjekata šumarskog sektora u održivom upravljanju šumama, zemljištem i krajolikom, između ostalog uključujući i pošumljavanje i sanaciju ugroženih područja. Zbog održivog upravljanja šumama na području Županije Posavske i održive proizvodnje drveta, smatra se da su emisije CO₂ nastale sagorijevanjem drvne biomase jednake nuli.

U 2020. godini je na području općine Odžak došlo i do smanjenja emisija CO₂ nastalih sagorijevanjem lož ulja za 99,27 t odnosno za 12,72%, dok je smanjenje emisija nastalih sagorijevanjem prirodnog plina također smanjeno za 348,53 t odnosno za 60,87%.

Emisije CO₂ iz električne energije smanjene su za 66,64 t ili za 1,40%, što je najvećim dijelom rezultat širenja mreže javne rasvjete.

U podsektoru osobnih i komercijalnih vozila došlo je do smanjenja potrošnje energije, a time i do smanjenja emisija CO₂. U 2020. godini bilježi se smanjenja emisija CO₂ iz sagorijevanja dizelskog goriva za 10,06%, te značajno smanjenje iz sagorijevanja motornog benzina za 53,20% u odnosu na baznu godinu. Došlo je i do upotrebe tečnog

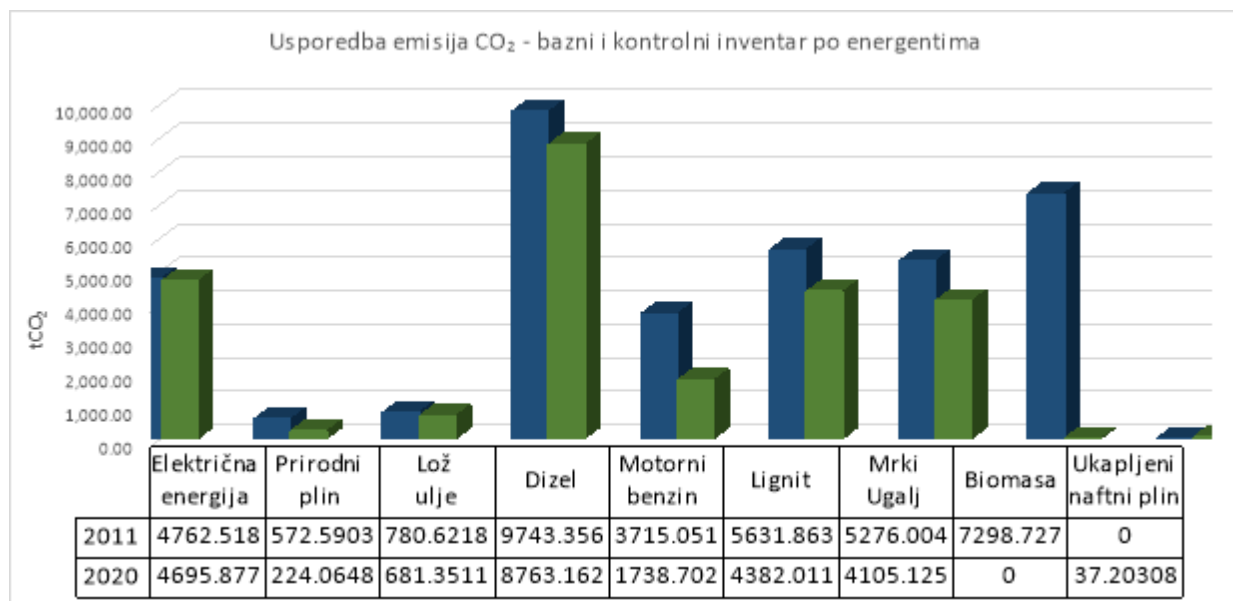
⁵⁰

⁵¹

⁵² U Federaciji BiH je ovaj projekat realiziran putem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, odnosno Jedinice za implementaciju projekata u šumarstvu i poljoprivredi (PIU)

ukapljenog plina kao pogonskog goriva u podsektoru osobnih i komercijalnih vozila, pa su u 2020. godini ove emisije iznosile 37,20 t.

Usporedba vrijednosti emisija CO₂ iz razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini prikazana je na narednom dijagramu.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-40: Grafički prikaz promjena emisija CO₂ iz razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini

Projekcije razine postizanja postavljenog cilja smanjenja emisija CO₂ do 2030. godine bez intenzivnijeg sudjelovanja Općine Odžak u planiranju i realizaciji mjera

U ovom poglavlju izvršena je procjena mogućeg smanjenja potrošnje finalne energije i pripadajućih emisija CO₂ do 2030. godine, u situaciji nastavka dosadašnjih trendova u razmatranim sektorima i podsektorima (engl. *Business as Usual – BaU*), bez intenzivnijeg sudjelovanja Općine Odžak i bez realizacije dodatnih sistemskih mjera energetske efikasnosti.

Projekcija emisija CO₂ iz sektora zgradarstva do 2030. godine

Pri određivanju projekcije emisija CO₂ u 2030. godini iz podsektora **javnih zgrada u vlasništvu Općine i javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine**, u obzir je uzeta činjenica da energetska obnova ovih zgrada zahtijeva sistemsko planiranje i velika financijska ulaganja, u kojima u velikoj mjeri mora sudjelovati i sama Općina Odžak. Zbog toga bi potrošnja energije u 2030. godini za scenarij bez dodatnih mjera Općine u ovim podsektorima ostala na razini potrošnje energije u 2020. godini, kao i pripadajuće emisije CO₂.

JAVNE ZGRADE	POTROŠNJA ENERGIJE [MWh]			EMISIJE [tCO ₂]		
	2011. god	2020. god	2030. god	2011. god	2020. god	2030. god
JAVNE ZGRADE U VLASNIŠTVU OPĆINE						
Scenarij bez dodatnih mjera	1.811,56	1.730,75	1.730,75	761,52	710,63	710,63
JAVNE ZGRADE KOJE NISU U VLASNIŠTVU OPĆINE						
Scenarij bez dodatnih mjera	2.503,13	2.273,63	2.273,63	792,45	725,13	725,13

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-51: Projekcija godišnje potrošnje energije i emisija CO₂ do 2030. godine u podsektorima javnih zgrada za scenarij bez dodatnih mjera

Osnovu za određivanje projekcije smanjenja emisija CO₂ do 2030. godini iz **podsektora stambenih zgrada** predstavljao je dosadašnji trend smanjenja emisija određen spremnošću građana na samoinicijativno ulaganje u mjere energetske efikasnosti na svojim stambenim jedinicama, umanjen za uticaj novih stambenih zgrada koje će biti izgrađene u narednom periodu, trend iseljavanja stanovništva, te manja kupovna moć preostalih

domaćinstava koja do sada nisu realizirala mjere energetske efikasnosti. Rezultati ovog proračuna su prikazani u narednoj tabeli.

STAMBENE ZGRADE	POTROŠNJA ENERGIJE [MWh]			EMISIJE [tCO ₂]		
	2011. god	2020. god	2030. god	2011. god	2020. god	2030. god
Scenarij bez dodatnih mjera	55.626,29	46.408,24	41.386,29	22.173,13	12.014,50	11.040,78

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-52: Projekcija godišnje potrošnje energije i emisija CO₂ do 2030. godine u podsektoru stambenih zgrada za scenarij bez dodatnih mjera Općine

Projekcija emisija CO₂ iz sektora prometa do 2030. godine

Najveći utjecaj na trend kretanja emisija u sektoru prometa imaju tržište vozila, navike i životni standard stanovništva, te unaprjeđenja na prometnoj infrastrukturi koja doprinose kvalitetnijem i efikasnijem odvijanju prometa, a time i smanjenju emisija CO₂. Od 2019. godine u Bosni i Hercegovini je zabranjen uvoz vozila ispod ekološke kategorije EURO 5, s ciljem poboljšanja ispravnosti vozila, smanjenja nesreća na putevima, te smanjenja zagađenja zraka i emisija CO₂. Imajući u vidu da je prosječna starost vozila registriranih na području općine Odžak 17 godina, i da je samo nešto više od 16% vozila kategorije EURO 5 i EURO 6, može se očekivati da će se kao rezultat ove zabrane efikasnost vozila u narednom periodu znatno poboljšati.

S druge strane, povećana potreba za mobilnošću stanovništva je u periodu do 2020. godine uzrokovala blago povećan obim korištenja javnog prijevoza na području općine i okolnih naselja, te se i u narednom periodu očekuje povećanje obima javnog prometa. Imajući u vidu da je faktor popunjenosti autobusa daleko viši od faktora popunjenosti putničkih automobila (u potpunosti popunjeno putničko vozilo ima 5 putnika, dok u potpunosti popunjeno vozilo javnog prijevoza ima oko 50 putnika), nastavak trenda povećanja obima javnog prijevoza povećao bi emisije CO₂ iz ovog podsektora, ali bi imao pozitivan efekat na smanjenje emisija uzrokovanih korištenjem osobnih vozila.

Proračun emisija CO₂ za scenarij bez poduzimanja dodatnih mjera Općine je vršen uzimajući u obzir trend kretanja emisija CO₂ u dosadašnjem periodu od 2011. do 2020. godine, te trend povećanja broja vozila u narednom periodu s jedne strane i povećanja efikasnosti vozila s druge strane. Rezultati ovog proračuna su prikazani u narednoj tabeli.

PROMET	POTROŠNJA ENERGIJE [MWh]			EMISIJE [tCO ₂]		
	2011. god	2020. god	2030. god	2011. god	2020. god	2030. god
Scenarij bez dodatnih mjera	51.411,85	39.967,46	36.809,35	13.458,41	10.539,07	9.726,38

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-53: Projekcija godišnje potrošnje energije i emisija CO₂ do 2030. godine u sektoru prometa za scenarij bez dodatnih mjera Općine

Projekcija emisija CO₂ iz sektora javne rasvjete do 2030. godine

Sustav javne rasvjete općine Odžak uključuje 3.425 rasvjetnih tijela ukupne instalirane snage 0,64 MW. U strukturi izvora svjetla sa 78 % dominiraju niskoeffikasni izvori svjetlosti na izboj, dok se preostali dio izvora svjetla odnosi na srednjeefikasne fluokompaktne izvore svjetla (16%) i visokoeffikasne LED izvore svjetla (6%). Prosječno dnevno vrijeme rada rasvjetnih tijela tokom godine je 5 h/dan, a stupanj pokrivenosti teritorije općine za urbane zone iznosi 96%, a za ruralne oko 90%.

S obzirom na povećanje ukupnog broja svjetiljki (14,00%) i potrošnje energije odnosno emisija CO₂ (7,21%) u prethodnom periodu (14,00%), kao i na dosadašnji trend promjene strukture vrsta izvora svjetla (porast udjela visokoeffikasnih LED i srednjefikasnih fluokompakt izvora svjetla), modelirani proračun je vršen uzimajući u obzir i trenutni prosječni stepen pokrivenosti teritorije općine, te stratešku projekciju optimalnog porasta broja svjetiljki usljed širenja mreže sa sadašnjih 3.452 svjetiljke na 3.812 svjetiljki u 2030. godini (1% godišnje za period 2020.-2030. Rezultati proračuna su prikazani u narednoj tabeli.

JAVNA RASVJETA	POTROŠNJA ENERGIJE [MWh]			EMISIJE [tCO ₂]		
	2011. god	2020. god.	2030. god.	2011. god	2020. god.	2030. god.
Scenarij bez dodatnih mjera	783,20	839,70	974,72	595,23	638,17	740,79

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-54: Projekcija godišnje potrošnje energije i emisija CO₂ do 2030. godine u sektoru javne rasvjete za scenarij bez dodatnih mjera Općine

Projekcija potrošnje električne energije u 2030. godini za scenarij bez poduzimanja mjera ali uključujući rast broja svjetiljki i nastavak dosadašnjeg trenda rasta potrošnje energije, je 974,72 MWh/god., što daje pripadajuće

godišnje emisije CO₂ u visini od 740,79 tCO₂/god. Povećanjem broja rasvjetnih tijela do 2030. godine za 25,89 % u odnosu na baznu 2011. godinu, bez primjene dodatnih mjera dolazi do povećanja ukupnih emisija CO₂ u sustavu, za 24,45 %.

Projekcija ukupnog inventara emisija CO₂ do 2030. godine

Ukupne emisije CO₂ u 2030. godini za sve razmatrane sektore, u situaciji nastavka dosadašnjih trendova odnosno za pretpostavljeni scenarij bez realizacije dodatnih mjera energetske efikasnosti prikazane su u narednoj tabeli.

SEKTORI	Emisije CO ₂ [t]	
	2011. godina	2030. godina (BaU scenarij)
ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA		
Javne zgrade u vlasništvu Općine	761,52	710,63
Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	792,45	725,13
Stambene zgrade	22.173,13	11.040,78
Javna rasvjeta	595,23	740,79
PROMET		
Vozila u nadležnosti Općine	89,53	61,84
Javni prijevoz	622,51	785,06
Osobna i komercijalna vozila	12.746,37	8.879,47
UKUPNO	37.780,74	22.943,70
SMANJENJE EMISIJA U ODNOSU NA BAZNU GODINU		39,27%

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-55: Zbirna projekcija godišnjih emisija CO₂ do 2030. godine u svim sektorima za scenarij bez dodatnih mjera Općine

Ova tabela jasno pokazuje da bi u situaciji nastavka dosadašnjih trendova u razmatranim sektorima, te bez intenzivnijeg sudjelovanja Općine Odžak u realizaciji dodatnih sistemskih mjera energetske efikasnosti, ukupno smanjenje emisija CO₂ u 2030. godini iznosilo 39,27% u odnosu na stanje emisija u baznoj 2011. godini, što je ispod postavljenog cilja od najmanje 40%. Ovaj rezultat pokazuje da se bez intenzivnijeg sudjelovanja Općine Odžak u sistemskom planiranju, realizaciji i financiranju dodatnih mjera energetske efikasnosti postavljeni cilj ne može postići.

Plan mjera Općine Odžak za postizanje postavljenog cilja smanjenja emisija CO₂ do 2030. godine

Iz proračuna i analiza razmatranih u prethodnim poglavljima je očigledno da daleko najveći udio u emisijama CO₂, i u baznoj i u kontrolnoj 2020. godini ima podsektor stambenih zgrada. Bez obzira na njihovo smanjenje za 45,82% u periodu 2011. – 2020. godina, emisije CO₂ iz stambenog sektora su izuzetno visoke (12.014,50 tona), što premašuje emisije iz bilo kojeg drugog sektora i podsektora. Zbog toga je pri izradi plana mjera za smanjenje emisija CO₂ do 2030. godine najveća pažnja posvećena upravo podsektoru stambenih zgrada, u kojem su sve planirane mjere od ključnog značaja. Važno je istaći da je i planirana međusektorska mjera MS-1 (*Kontinuirana edukacija relevantnih uposlenika Općine i pripadajućih javnih poduzeća o zakonskim obvezama u oblasti sistemskog upravljanja energijom*) od ključnog značaja za uspješnu realizaciju mjera planiranih za sve sektore i podsektore, uključujući stambene zgrade. Lista svih planiranih mjera prikazana je u narednoj tabeli.

Međusektorske mjere	
MS-1	Kontinuirana edukacija relevantnih uposlenika Općine i pripadajućih javnih poduzeća o zakonskim obvezama u oblasti sistemskog upravljanja energijom
Mjere u sektoru zgradarstva – podsektor stambenih zgrada	
SZ-1	Informiranje javnosti o neophodnosti ublažavanja klimatskih promjena i kontinuirana edukacija građana o praktičnim aspektima energetske efikasnosti
SZ-2	Poboljšanje energetske karakteristika postojećih i ugradnja novih energetski efikasnih sistema grijanja u stambenim zgradama individualnog stanovanja
Mjere u sektoru zgradarstva – podsektor javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak	

JZO-1	Integralna energetska obnova javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva
<i>Mjere u sektoru zgradarstva – podsektor javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine Odžak</i>	
JZD-1	Sudjelovanje u integralnoj energetskej obnovi javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva
<i>Mjere u sektoru prometa – podsektor vozila u nadležnosti Općine Odžak</i>	
SG-1	Nabava električnih vozila u nadležnosti Općine Odžak
<i>Mjere u sektoru javne rasvjete</i>	
JR-1	Zamjena energetski neefikasnih rasvjetnih tijela sa visokoeфикаsnim i okolišno prihvatljivijim rasvjetnim tijelima

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-56: Mjere energetske efikasnosti Općine Odžak za postizanje postavljenog cilja smanjenja emisija CO₂ do 2030. godine

Međusektorske mjere

Redni broj mjere	MS-1 /Ključna mjera
Naziv mjere	Kontinuirana edukacija relevantnih uposlenika Općine Odžak i pripadajućih javnih poduzeća o zakonskim obvezama u oblasti sistemskog upravljanja energijom
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	- Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH - Organizacije i kompanije licencirane za vršenje edukacija u ovoj oblasti
Period realizacije	2020 – 2030.
Ušteda (MWh)	n/a
Smanjenja emisije (tCO ₂)	n/a
Ukupna investicija (KM)	50.000
Mogući izvor finansijskih sredstava za realizaciju mjere	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Međunarodne razvojne organizacije (UNDP, EU, vlade i ambasade pojedinih zemalja, itd)
Kratki opis mjere /komentari	Cilj mjere je kontinuirano jačanje postojećih institucionalnih kapaciteta Općine Odžak i javnih poduzeća čiji osnivač je Općina Odžak, za sistemsko upravljanje energijom u svim sektorima potrošnje finalne energije na području općine (zgradarstvo, javna rasvjeta, vodoopskrba, promet, upravljanje otpadom, itd). Teme edukacije odnose se na zakonske obveze jedinica lokalne samouprave, propisane <i>Pravilnikom o informacionom sistemu energetske efikasnosti Federacije BiH</i> (Sl. novine Federacije BiH, br. 2/19)⁵³ kojim se uređuju: - Struktura, sadržaj i karakteristike sveobuhvatnog <i>Informacionog sistema energetske efikasnosti Federacije BiH (ISEE)</i>, definiranog kao obavezan alat za upravljanje energijom; - Obveza prikupljanja, unosa, obrade i dostavljanja podataka za razne kategorije nositelja podataka uključujući jedinice lokalne samouprave, te načine izvještavanja; - Odgovorna lica nositelja podataka (pri čemu je odgovorno lice jedinica lokalne samouprave gradonačelnik /načelnik), te obveza imenovanja i dužnosti energetske suradnika, energetske menadžera i energetske menadžera koordinatora. Pravilnik uključuje sljedeće priloge: <i>Prilog 1 - Uštede energije sa Metodologijom za izračun ušteda energije u krajnjoj potrošnji primjenom metode „odozdo prema gore“</i>; <i>Prilog 2 - Potrošnja energije sa Metodologijom sistemskog upravljanja energijom</i>; <i>Prilog 3 – Energetski certifikati zgrada</i>; <i>Prilog 4 – Tehnički sistemi grijanja i klimatizacije</i>; <i>Prilog 5 – Organizaciona shema upravljanja energijom u Federaciji BiH</i>; <i>Prilog 6 – Metodologija za izračun ušteda energije u krajnjoj potrošnji primjenom metode „odozdo prema dole“</i>; <i>Prilog 7 – Metodologija za mjerenje i verifikaciju ušteda energije metodom istraživanja tržišta prodatih materijala i opreme</i>; i <i>Prilog 8 – IOPISEE Aplikacija /Integralna obrada i analiza podataka iz ISEE</i>. U <i>Prilogu 2</i> se npr. određuju: sistem za upravljanje energijom, koji ima dvije cjeline – baze podataka i aplikacije; vrste, funkcije i način određivanja energetske troškovne centara; uloge i obveze svih korisnika i odgovornih lica; načini praćenja i analize potrošnje energije u raznim sektorima; planiranje, provedba i analiza mjera povećanja energetske efikasnosti; način slanja računa i očitavanja daljinskim putem; Izrada izvještaja o godišnjoj potrošnji energenata i vode za javni sektor.

	Navedena edukacija će se provoditi kroz prisustvo imenovanih energijskih menadžera koordinatora, menadžera i saradnika na obveznim edukacijama koje organizira Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Federalno ministarstvo prostornog uređenja, kao i organiziranje edukacija od strane Općine koje će za relevantne uposlenike Općine i javnih poduzeća vršiti licencirane kompanije.
--	---

Mjere za smanjenje emisija CO₂ iz sektora zgradarstva

Mjere u podsektoru stambenih zgrada

Redni broj mjere	SZ-1 / Ključna mjera
Naziv mjere	Informiranje javnosti o neophodnosti ublažavanja klimatskih promjena i kontinuirana edukacija građana o praktičnim aspektima energetske efikasnosti
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj
Partneri u realizaciji	- Ostale relevantne službe Općine Odžak - Organizacije civilnog društva - Mjesne zajednice općine Odžak - Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša ŽP
Period realizacije	2020 – 2030.
Ušteda (MWh)	n/a
Smanjenja emisije (tCO ₂)	n/a
Ukupna investicija (KM)	50.000
Mogući izvor finansijskih sredstava za realizaciju mjere	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH - Međunarodne razvojne organizacije (UNDP, EU, vlade i ambasade pojedinih zemalja, itd)
Kratki opis mjere / komentari	Mjera obuhvaća informiranje javnosti o značaju energetske efikasnosti kao sredstva za ublažavanje klimatskih promjena, i poticanje građana na eumjera energetske efikasnosti u svojim stambenim jedinicama. Ova mjera ima dvostruki cilj, i to: - Motiviranje građana za sudjelovanje u javnim pozivima Općine Odžak u okviru mjera energetske efikasnosti stambenih zgrada individualnog stanovanja planiranih ovim dokumentom, i tehnička podrška aplikantima i odabranim korisnicima; i - Motiviranje građana za samostalnu provedbu mjera energetske efikasnosti u svojim stambenim jedinicama, kako u stambenim zgradama individualnog stanovanja tako i u stanovima u etažnom vlasništvu odnosno zgradama kolektivnog stanovanja. Najvažnije teme predviđene edukacije su: moguće mjere energetske efikasnosti u stambenim zgradama (mjere na ovojnici zgrade; energetski efikasno grijanje, hlađenje, klimatizacija i rasvjeta; proizvodnja energije iz obnovljivih izvora; energetski efikasni uređaji); energetski i finansijski efekti mjera energetske efikasnosti u stambenim zgradama; raspoloživost potrebnih materijala i opreme na domaćem tržištu; mogućnosti i uvjeti financiranja mjera energetske efikasnosti za građane; svrha energetskih audita i certificiranja te raspoloživost ovih usluga; itd. Sve teme će biti objašnjene na građanima pristupačan i lako razumljiv način, i to kroz: - TV i radio emisije (edukativni serijali o energetskoj efikasnosti, kontakt-programi uz gostovanje stručnjaka u navedenim oblastima, i slično); - Aktivna komunikacija sa građanima putem web-portala Općine Odžak, na kojem će se uspostaviti odjeljak „energetska efikasnost za građane“, i prateća facebook stranica; - Održavanje edukativnih radionica za građane; - Redovno održavanje manifestacije „Dani energetske efikasnosti općine Odžak“ na javnim prostorima, sa predstavljanjem novih tehnologija i mogućnosti za građane; - Izrada informativnih brošura i letaka, i njihovo postavljanje na šalterima i info pultovima relevantnih službi Općine i javnih institucija.

Redni broj mjere	SZ-2 / Ključna mjera
------------------	----------------------

Naziv mjere	Poboljšanje energetske karakteristika postojećih i ugradnja novih energetski efikasnih sistema grijanja u stambenim zgradama individualnog stanovanja ⁵⁴
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj
Partneri u realizaciji	- Ostale relevantne službe Općine Odžak - Vlasnici stambenih zgrada individualnog stanovanja (obiteljskih kuća) uključenih u mjeru - Organizacije civilnog društva - Mjesne zajednice općine Odžak - Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša ŽP
Period realizacije	2020-2029.
Ušteda (MWh)	427,49
Smanjenja emisije (tCO ₂)	252,54
Ukupna investicija (KM)	600.000
Mogući izvori financijskih sredstava za realizaciju mjere	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH - Međunarodne razvojne organizacije (UNDP, EU, vlade i ambasade pojedinih zemalja, itd); - Međunarodne i domaće financijske institucije (EBRD, KfW, EIB, itd) - Vlastita sredstva vlasnika stambenih zgrada individualnog stanovanja uključenih u mjeru
Kratki opis mjere /komentar	Mjera uključuje sljedeće aktivnosti (pojedinačno ili u odgovarajućim kombinacijama) za poboljšanje energetske karakteristika postojećih ili nabavu novih sistema za grijanje: - Poboljšanje efikasnosti generatora toplote i zamjena energenata, odnosno zamjena postojećih kotlova na fosilna goriva sa kotlovima visoke energetske efikasnosti na biomasu, ili sa toplotnim pumpama, itd; - Optimizacija i racionalizacija distributivne cijevne mreže, pumpnih sistema, sigurnosne i regulacijske opreme sistema centralnog grijanja, kao npr. zamjena pumpi za centralno grijanje novim elektronski reguliranim pumpama; unapređenje uređaja za regulaciju i upravljanje sistema; ugradnja niskotemperaturnih sistema grijanja i visokotemperaturnih sistema hlađenja (podno grijanje i plafonsko hlađenje, kombiniranje s ventilacijskim sustavom, pasivni rashladni sistemi i indukcijski uređaji), itd; - Ugradnja energetski efikasnih sistema za grijanje, ventilaciju i klimatizaciju (HVAC sistemi); - Optimizacija rada sistema za klimatizaciju (cirkulacijske pumpe i ventilatori s promjenljivim brojem obrtaja; korištenje otpadne toplote zraka (rekuperativni i regenerativni razmjenjivači toplote) i otpadne toplote kondenzacije rashladnih uređaja; primjena tehnike noćne ventilacije zgrada, itd. Proračun prikazane uštede energije, smanjenja emisija CO₂ i ukupne investicije do 2030. godine baziraju se na zamjeni kotlova na ugalj sa kotlovima na pelet kod 10 stambenih zgrada, što do 2030. godine uključuje ukupno 100 zgrada.

Mjere u podsektoru javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak

Redni broj mjere	JZO-1
Naziv mjere	Integralna energetska obnova javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj
Partneri u realizaciji	- Ostale relevantne službe Općine Odžak - JP "Komunalac" d.o.o Odžak - Institucije smještene u zgradama koje su uključene u mjeru - Organizacije civilnog društva - Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja Županije Posavske
Period realizacije	2021-2025
Ušteda (MWh)	628,87
Smanjenja emisije (tCO ₂)	171,46

Ukupna investicija (KM)	440.000
Mogući izvor financijskih sredstava za realizaciju mjere	• Proračun Općine Odžak • Proračun Županije Posavske • Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH • Međunarodne razvojne organizacije (UNDP, EU, vlade i ambasade pojedinih zemalja, itd) • Međunarodne i domaće financijske institucije (EBRD, KfW, EIB, itd)
Kratki opis mjere /komentari	Mjera obuhvaća integralnu energetska obnovu 3 javne zgrade u vlasništvu Općine, u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva, što uključuje: 1. Energetska obnovu vanjske ovojnice zgrade (postavljanje toplotne izolacije vanjskih zidova, krova, i/ili stropa, i/ili podova, i zamjenu postojeće vanjske stolarije (prozora i vrata) sa stolarijom visokih energetskih karakteristika); i 2. Zamjenu postojećih kotlova na fosilna goriva i grijalica koje koriste električnu energiju, sa kotlovima visoke energetske efikasnosti na biomasu (pelet). Za 2 javne zgrade predviđeno je postavljanje termoizolacije na fasadu i strop te zamjena postojeće vanjske stolarije i zamjena kotla, što obuhvata ukupno 1.220 m² fasade, 1.145 m² stropa, 220 m² vanjske stolarije i 2 kotla na pelet. Za druge 2 zgrade predviđena je samo zamjena postojećih kotlova na lož ulje novim kotlovima na pelet, dok je za jednu zgradu predviđeno postavljanje termoizolacije na fasadu (ukupno 576 m² fasade) i na strop (ukupno 728 m²) i kotao na pelet. U <i>Prilogu 5 – Lista javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak sa predloženim mjerama</i> nalazi se detaljniji prikaz ove mjere.

Mjere u podsektoru javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Odžak

Redni broj mjere	JZD-1
Naziv mjere	Sudjelovanje u integralnoj energetska obnovi javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	• Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja Županije Posavske • Relevantne službe Općine Odžak • Institucije smještene u zgradama koje su uključene u mjeru • Organizacije civilnog društva
Period realizacije	2021-2022.
Ušteda (MWh)	659,62
Smanjenja emisije (tCO₂)	252,75
Ukupna investicija (KM)	200.000
Mogući izvor financijskih sredstava za realizaciju mjere	• Proračun Općine Odžak • Proračun Županije Posavske • Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH • Međunarodne razvojne organizacije (UNDP, EU, vlade i ambasade pojedinih zemalja, itd) • Međunarodne i domaće financijske institucije (EBRD, KfW, EIB, itd)
Kratki opis mjere /komentari	Kontrolni inventar emisija iz 2020. godine je pokazao da je podsektor javnih zgrada koje nisu u nadležnosti Općine također jedan od uzročnika emisija CO₂. Najveći broj tih zgrada, u kojima se za grijanje pretežno koriste fosilna goriva, namijenjen je obrazovanju. S druge strane, smanjenje emisija CO₂ i pripadajućih zagađujućih materija je jedno od opredjeljenja Općine, uključeno u ciljeve ovog Plana. Energetskom obnovom ovih zgrada će se u značajnoj mjeri poboljšati i uvjeti boravka i rada za korisnike javnih ustanova smještenih u tim zgradama (učenici, zaposlenici). Ova mjera uključuje: • Energetska obnovu vanjske ovojnice zgrade (postavljanje toplotne izolacije vanjskih zidova, krova, i/ili stropa, i/ili podova, i zamjenu postojeće vanjske stolarije (prozora i vrata) sa stolarijom visokih energetskih karakteristika); i • Zamjenu postojećih kotlova na fosilna goriva sa kotlovima visoke energetske efikasnosti na biomasu (pelet). Integralna energetska obnova obuhvata dvije zgrade. Za jednu zgradu predviđeno je postavljanje termoizolacije na fasadu (ukupno 700 m² fasade) i strop/krov (669 m²), zamjena 201 m² postojeće vanjske stolarije, i zamjena kotla, dok je za drugu zgradu predviđena samo zamjena postojećeg kotla na uglj sa novim kotlom na pelet. Lista svih zgrada predloženih za ovu mjeru, sa njihovim

	glavnim građevinskim i energetskim karakteristikama, nalazi se u <i>Prilogu 6 – Lista javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine Odžak sa predloženim mjerama.</i>
--	---

Mjere za smanjenje emisija CO₂ iz sektora prometa

Redni broj mjere	SG-1
Naziv mjere	Nabava električnih vozila u nadležnosti Općine Odžak
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	- Relevantne službe Općine Odžak - Javna komunalna poduzeća i ustanove čiji osnivač je Općina Odžak
Period realizacije	2028.-2030.
Ušteda (MWh)	23,16
Smanjenja emisije (tCO ₂)	6,18
Ukupna investicija (KM)	180.000
Mogući izvor financijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Vlastita sredstva javnih komunalnih poduzeća i ustanova uključenih u mjeru
Kratki opis mjere /komentari	Prvi korak u provedbi ove mjere je donošenje odluke kojom će se regulirati nabava novih vozila, kako bi sva nova vozila koja će nabavljati Općina imala smanjenu emisiju CO ₂ . Planirane uštede energije i smanjenje emisija CO ₂ , te vrijednost ukupne investicije, baziraju se na pretpostavci da će se do 2030. godine 10% vozila koja su u vlasništvu Općine Odžak zamijeniti novim vozilima sa smanjenom emisijom stakleničkih plinova. Cilj ove mjere je promocija električnih vozila i predstavljanje primjera dobre prakse.

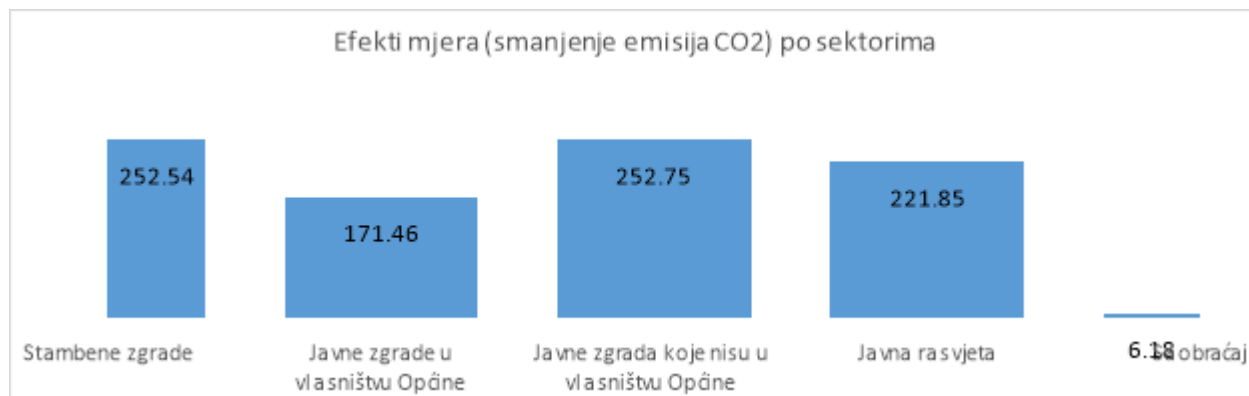
Mjere za smanjenje emisija CO₂ iz sektora javne rasvjete

Redni broj mjere	JR-1
Naziv mjere	Zamjena energetski neefikasnih rasvjetnih tijela visokoefikasnim i okolišno prihvatljivijim rasvjetnim tijelima
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i LER Općine Odžak
Partneri u realizaciji	- Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina Općine Odžak „CONRAM“ d.o.o.
Period realizacije	2021.-2030.
Ušteda (MWh)	291,91
Smanjenje emisija (tCO ₂)	221,85
Ukupna investicija (KM)	746.000
Mogući izvor financijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Ministarstva prometa, veza i zaštite okoliša Županije Posavske - Fond za zaštitu okoliša FBiH - UNDP Međunarodne razvojne organizacije (UNDP, EU, vlade i ambasade pojedinih zemalja, itd)
Kratki opis mjere/komentari	Mjera se odnosi na zamjenu 2.000 postojećih rasvjetnih tijela (svjetiljki) opremljenih manje efikasnim izvorima svjetla i predspojnim uređajima, sa rasvjetnim tijelima (svjetiljkama) sa visokoefikasnim LED izvorima svjetla i elektronskim upravljačkim sklopovima. Modelirani proračun efekata zamjene je vršen uzimajući u obzir trenutni prosječni stupanj pokrivenosti područja općine od oko 90%, te projekciju porasta broja svjetiljki usljed širenja mreže sa sadašnjih 3.452 svjetiljki na 3.812 svjetiljki u 2030. godini (1% godišnje za period 2020.-2030.). Predviđenom zamjenom rasvjetnih tijela bi se potrošnja energije na godišnjoj razini umanjila za 291,91 MWh/god., a emisije CO₂ za 221,85 tCO₂/god., tako da bi ukupna godišnja potrošnja energije na razini cijelog sustava u 2030. godini iznosila 682,82 MWh/god., a ukupna godišnja emisija CO₂ na razini sustava bi iznosila 518,94 tCO₂/god. Kada se iznos ukupnih ulaganja za provedbu mjere posmatra na godišnjoj razini (74.600 KM/god.), te se kao takav uporedi sa prosječnim godišnjim iznosom troškova tekućeg održavanja u posljednjih 5 godina (cca 9.500 KM/god.) i uz to se uzme u obzir da se oko 58% tog iznosa odnosi na svjetiljke koje bi se u okviru ove mjere zamijenile (cca 5.500 KM) i da je prosječan nazivni životni vijek novomontiranih svjetiljki u kojem nema troškova održavanja (zamjene izvora svjetla

	i predspojnih uređaja) oko 80.000 radnih sati (cca 20 god.), proizilazi da su realno potrebna dodatna sredstva u jednoj godini na razini od cca 69.100 KM/god.
--	--

Klimatski, energetska i financijski efekti planiranih mjera smanjenja emisija CO₂ sa dinamičkim planom realizacije mjera

Plan mjera za ublažavanje posljedica klimatskih promjena sastavljen je od ukupno 7 mjera. Planom su predviđene mjere za smanjenje emisija CO₂ iz svih razmatranih sektora - zgradarstva, prometa i javne rasvjete. Smanjenje emisija CO₂ koje će se do 2030. godine postići realizacijom planiranih mjera za ublažavanje posljedica klimatskih promjena prikazano je na narednom dijagramu.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-41: Prikaz smanjenja emisija CO₂ iz razmatranih sektora do 2030. godine

Realizacijom planiranih mjera emisije CO₂ na području općine Odžak će se do 2030. godine smanjiti za 904,78 t na godišnjoj razini. Kao što se vidi iz dijagrama, mjere su najvećim dijelom fokusirane na smanjenje emisija CO₂ iz sektora zgradarstva, ali će njihova realizacija dovesti do smanjenja emisija CO₂ i u ostalim sektorima.

U narednoj tabeli zbirno su predstavljani klimatski, energetske i financijski efekti svih planiranih mjera za ublažavanje posljedica klimatskih promjena.

Oznaka mjere	NAZIV MJERE	Investicija (KM)	Smanjenje emisija CO ₂ (tCO ₂)	Energetske uštede (MWh)
<i>Međusektorske mjere</i>				
MS-1	Kontinuirana edukacija relevantnih uposlenika Općine Odžak i pripadajućih javnih poduzeća o zakonskim obvezama u oblasti sistemskog upravljanja energijom	50.000		
Mjere za smanjenje emisije CO₂ iz sektora zgradarstva				
<i>Mjere u podsektoru stambenih zgrada</i>				
SZ-1	Informiranje javnosti o neophodnosti ublažavanja klimatskih promjena i kontinuirana edukacija građana o praktičnim aspektima energetske efikasnosti	50.000		
SZ-2	Poboljšanje energetske karakteristika postojećih i ugradnja novih energetski efikasnih sistema grijanja u stambenim zgradama individualnog stanovanja	600.000	252,54	427,49
<i>Mjere u podsektoru javne zgrade u vlasništvu Općine</i>				
JZO-1	Integralna energetska obnova javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva	440.000	171,46	628,87
<i>Mjere u podsektoru javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine</i>				
JZD-1	Sudjelovanje u integralnoj energetskej obnovi javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva	200.000	252,75	659,62
Mjere za smanjenje emisije CO₂ iz sektora prometa				
SG-1	Nabava električnih vozila u nadležnosti Općine Odžak	180.000	6,18	23,16
Mjere za smanjenje emisije CO₂ iz sektora javna rasvjeta				
JR-1	Zamjena energetske neefikasne rasvjetne tijela sa visokoeffikasnim i ekološki prihvatljivijim rasvjetnim tijelima	746.000	221,85	291,91
UKUPNO		2.266.000	904,78	2.031,05

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-57:** Financijski okvir i efekti realizacije mjera za ublažavanje posljedica

klimatskih promjena

Za realizaciju svih planiranih mjera neophodno je osigurati 2.266.000 KM. Za financiranje mjera koristit će se sredstva proračuna Općine Odžak i vanjski izvori financiranja koji su detaljnije prikazani u *Poglavlju 8 - Mehanizmi financiranja provedbe akcijskog plana energetske održivog razvoja i klimatskih promjena.*

Dinamika realizacije mjera za ublažavanje posljedica klimatskih promjena predstavljena je u narednoj tabeli.

Oznaka mjere	NAZIV MJERE	Period realizacije										Nosioci aktivnosti		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
Međusektorske mjere														
MS-1	Kontinuirana edukacija relevantnih uposlenika Općine Odžak i pripadajućih javnih poduzeća o zakonskim obvezama u oblasti sistemskog upravljanja energijom	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	Općina Odžak	
Mjere za smanjenje emisije CO ₂ iz sektora zgradarstva														
Mjere u podsektoru stambenih zgrada														
SZ-1	Informiranje javnosti o neophodnosti ublažavanja klimatskih promjena i kontinuirana edukacija građana o praktičnim aspektima energetske efikasnosti	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj	
SZ-2	Poboljšanje energetske karakteristika postojećih i ugradnja novih energetski efikasnih sistema grijanja u stambenim zgradama individualnog stanovanja	25,25	25,25	25,25	25,25	25,25	25,25	25,25	25,25	25,25	25,25	25,25	Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj	
Mjere u podsektoru javne zgrade u vlasništvu Općine														
JZO-1	Integralna energetska obnova javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva		31,09	22,61	15,57	58,61	43,58						Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj	
Mjere u podsektoru javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine														
JZD-1	Sudjelovanje u integralnoj energetskej obnovi javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kojima se kao energent za grijanje koriste fosilna goriva		167,55	85,20									Općina Odžak	
Mjere za smanjenje emisije CO ₂ iz sektora prometa														
SG-1	Nabava električnih vozila u nadležnosti Općine Odžak									2,06	2,06	2,06	Općina Odžak	
Mjere za smanjenje emisije CO ₂ iz sektora javna rasvjeta														
JR-1	Zamjena energetski neefikasnih rasvjetnih tijela sa visokoeфикаsnim i okolišno prihvatljivijim rasvjetnim tijelima		22,18	22,18	22,18	22,18	22,18	22,18	22,18	22,18	22,18	22,18	Služba za gospodarstvo i LER	

Tabela **Pogreška!** U dokumentu nema teksta navedenog stila.-58: Dinamika realizacije mjera za ublažavanje posljedica klimatskih promjena

Projekcija smanjenja emisija CO₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama

Pri modeliranju ovog scenarija smanjenja emisija CO₂ do 2030. godine, u obzir su uzeti zbirni efekti postojećih trendova u razmatranim sektorima i podsektorima bez intenzivnijeg sudjelovanja Općine; kao i efekti sistemske realizacije planiranih mjera energetske efikasnosti usmjerenih na ublažavanje klimatskih promjena. U nastavku je dat prikaz projekcija potrošnje finalne energije i pripadajućih emisija CO₂ do 2030. godine po sektorima, te zbirno za sve razmatrane sektore.

Projekcija emisija CO₂ iz sektora zgradarstva za scenarij sa planiranim mjerama

Pri određivanju projekcije potrebne finalne energije za grijanje u podsektorima javnih zgrada i pripadajućih emisija CO₂ u obzir su uzeti samo efekti planiranih mjera energetske efikasnosti, jer bi potrošnja energije (a time i emisije CO₂) u slučaju izostanka intenzivnog sudjelovanja Općine ostala na nivou potrošnje energije i emisija CO₂ određenih za 2020. godinu. Rezultati ovog proračuna predstavljeni su u narednoj tabeli.

JAVNE ZGRADE	POTROŠNJA ENERGIJE [MWh]			EMISIJE [tCO ₂]		
	2011. god	2020. god	2030. god	2011. god	2020. god	2030. god
JAVNE ZGRADE U VLASNIŠTVU OPĆINE						
Scenarij bez dodatnih mjera	1.811,56	1.730,75	1.101,88	761,52	710,63	539,17
JAVNE ZGRADE KOJE NISU U VLASNIŠTVU OPĆINE						
Scenarij bez dodatnih mjera	2.503,13	2.273,63	1.614,01	792,45	725,13	472,39

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-59: Projekcije godišnje potrošnje finalne energije i emisija CO₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama - podsektori javnih zgrada

Provedbom integralne energetske obnove 3 javne zgrade u vlasništvu Općine Odžak (mjera JZO-1) potrošnja energije će se na godišnjem nivou umanjiti za 628,87 MWh, a emisije CO₂ za 171,46 t, pa će ukupna godišnja potrošnja finalne energije na razini cijelog podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine u 2030. godini iznositi 1.101,88 MWh, a ukupna godišnja emisija CO₂ 539,17 t.

Sudjelovanjem Općine u integralnoj energetskej obnovi 2 javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine Odžak (mjera JZD-1) potrošnja energije će se na godišnjem nivou umanjiti za 659,62 MWh, a emisije CO₂ za 252,75 t, pa će ukupna godišnja potrošnja finalne energije na nivou cijelog podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine Odžak u 2030. godini iznositi 1.614,01 MWh, a ukupna godišnja emisija CO₂ 472,39 t.

Za **stambeni podsektor** su osim izračunatog nastavka trenda samoinicijativnog ulaganja građana u mjere energetske efikasnosti, uključeni i efekti planiranih sistemskih mjera koje uključuju tehničku i financijsku podršku vlasnicima stambenih jedinica (ključne mjere SZ-1 i SZ-2). Primjena navedenih mjera će rezultirati ukupnim smanjenjem finalne energije za 427,49 MWh/godišnje, odnosno smanjenjem emisija CO₂ za 252,54 t/godišnje. Rezultati ovog proračuna predstavljeni su u narednoj tabeli.

STAMBENE ZGRADE	POTROŠNJA ENERGIJE [MWh]			EMISIJE [tCO ₂]		
	2011. god	2020. god	2030. god	2011. god	2020. god	2030. god
Scenarij sa mjerama	55.626,29	46.408,24	40.958,80	22.173,13	12.014,50	10.788,24

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-60: Projekcije godišnje potrošnje finalne energije i emisija CO₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama - podsektor stambenih zgrada

Projekcija emisija CO₂ iz sektora prometa za scenarij sa planiranim mjerama

U ovaj scenarij su uključeni zbirni efekti ranije opisanog trenda baziranog samo na poboljšanju kvaliteta vozila i istovremenog povećanja broja vozila, kao i efekti planirane mjere SG-1 na smanjenje potrošnje energije i emisija CO₂. Rezultati ovog proračuna prikazani su u narednoj tabeli.

PROMET	POTROŠNJA ENERGIJE [MWh]			EMISIJE [tCO ₂]		
	2011. god	2020. god	2030. god	2011. god	2020. god	2030. god
Scenarij bez dodatnih mjera	51.411,85	39.967,46	36.786,19	13.458,41	10.539,07	9.720,19

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-61: Projekcije godišnje potrošnje finalne energije i emisija CO₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama -sektor prometa

Realizacijom mjere SG-1 (nabava vozila u nadležnosti Općine sa smanjenim emisijama CO₂) godišnja potrošnja energije u ovom podsektoru će se smanjiti za 23,16 MWh, a emisije CO₂ za 6,18 t. Time će ukupna godišnja potrošnja finalne energije u sektoru prometa iznositi 36.786,19 MWh, a ukupne godišnje emisije CO₂ 9.720,19 t.

Projekcija emisija CO₂ iz sektora javne rasvjete za scenarij sa planiranim mjerama

Sistem javne rasvjete općine Odžak uključuje 3.425 rasvjetnih tijela ukupne instalirane snage 0,64 MW. Prosječno dnevno vrijeme rada rasvjetnih tijela tokom godine je 5 h/dan, a stepen pokrivenosti teritorije općine za urbane zone iznosi 96% a za ruralne oko 90%. U strukturi izvora svjetla sa 78 % dominiraju niskoefikasni izvori svjetlosti na izbor, dok se preostali dio izvora svjetla odnosi na srednjeefikasne fluokompaktne izvore svjetla (16%) i visokoefikasne LED izvore svjetla (6%). Osnovni nedostaci postojećih i još uvijek dominantnih, ali zastarjelih i niskoefikasnih izvora svjetla na izbor u odnosu na savremena, energetska visokoefikasna tehnička rješenja (npr. LED rasvjetu) su: značajno veća potrošnja električne energije i emisije CO₂, lošije svjetlosne karakteristike kompletnog uređaja osvjetljenja, kraći vijek rada, slabija otpornost na mehaničke i prirodne uticaje, te značajno manja ukupna energetska iskoristivost kompletnog uređaja osvjetljenja. Zamjenom postojećih niskoefikasnih rasvjetnih tijela baziranih na izvorima svjetla na izbor, sa visokoefikasnim LED rasvjetnim tijelima potrošnju energije je moguće smanjiti u rasponu od 40% do 65%. Kao i u projekcijama emisija CO₂ za ranije opisani scenarij bez poduzimanja mjera, i u ovom scenariju su kao polazna osnova za izradu projekcija uzeti isti trendovi kretanja ukupnog broja svjetiljki, odnosno ukupnog porasta potrošnje energije u periodu 2011.-2020. I u ovom slučaju je modelirani proračun emisija za 2030. godinu vršen uzimajući u obzir postojeći stepen pokrivenosti teritorije općine (cca 90%) i stratešku projekciju porasta broja svjetiljki usljed širenja mreže sa sadašnjih 3.452 na 3.812 svjetiljki u 2030. godini (1% godišnje za period 2020.-2030.).

JAVNA RASVJETA	POTROŠNJA ENERGIJE [MWh]			EMISIJE [tCO ₂]		
	2011. god	2020. god.	2030. god.	2011. god	2020. god.	2030. god.
Scenarij sa mjerama	783,20	839,70	682,82	595,23	638,17	518,94

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-62: Projekcije godišnje potrošnje finalne energije i emisija CO₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama – sektor javne rasvjete

U ovom scenariju, koji uzima u obzir i trendove (scenarij bez mjera) i efekte predloženih mjera, predviđenom zamjenom 2.000 postojećih energetska niskoefikasnih rasvjetnih tijela potrošnja energije na godišnjem nivou bi se umanjila za 291,91 MWh, a emisije CO₂ za 221,85 tCO₂/god., pa bi ukupna godišnja potrošnja energije na nivou cijelog sustava u 2030. godini iznosila 682,82 MWh/god., a ukupna godišnja emisija CO₂ na razini sustava bi iznosila 518,94 tCO₂/god. U relativnom smislu, iako je projicirani broj rasvjetnih tijela u 2030. veći za 25,89 % u odnosu na baznu 2011. godinu, zbog primjene mjera dolazi do smanjenja ukupnih emisija CO₂ u sistemu za 12,82 %. Ukoliko se u narednom periodu stvore dodatne mogućnosti financiranja mjera u ovom sektoru, dodatne uštede u potrošnji električne energije i smanjenje emisija CO₂ je moguće ostvariti i unaprijeđenjem postojeće razine upravljanja - upravljanje vremenom rada i brojem aktivnih rasvjetnih tijela u pojedinim periodima (naročito noću), uvođenjem centralnog daljinskog upravljanja (telemenadžment).

Projekcija ukupnog inventara emisija CO₂ za scenarij sa planiranim mjerama

U narednoj tabeli dat je uporedni prikaz ukupnog baznog inventara emisija CO₂ za sve razmatrane sektore finalne potrošnje energije, i projekcije inventara emisija u 2030. godini za scenarij sa efektima planiranih mjera. Tabela također sadrži pokazatelje procentualnog smanjenja emisija CO₂ u 2030. godini u odnosu na baznu 2011. godinu u svakom sektoru i podsektoru, kao i ukupan procent smanjenja emisija CO₂ u periodu od bazne 2011. do 2030. godine.

SEKTORI	Emisije CO ₂ [tCO ₂]		Smanjenje CO ₂ u odnosu na 2011. godinu [%]
	2011. god	2030. godina	
ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA			

SEKTORI	Emisije CO ₂ [tCO ₂]		Smanjenje CO ₂ u odnosu na 2011. godinu [%]
	2011. god	2030. godina	
Javne zgrade u vlasništvu Općine	761,52	539,17	29,20
Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	792,45	472,39	40,39
Stambene zgrade	22.173,13	10.788,24	51,35
Javna rasvjeta	595,23	518,94	12,82
PROMET			
Vozila u nadležnosti Općine	89,53	55,66	37,83
Javni prijevoz	622,51	785,06	-26,11
Osobna i komercijalna vozila	12.746,37	8.879,47	30,34
UKUPNO	37.780,74	22.038,93	41,67

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-63: Uporedni prikaz ukupnog baznog inventara emisija CO₂ i projekcije inventara emisija u 2030. godini za scenarij sa planiranim mjerama

Prema ovim projekcijama, ukupne godišnje emisije CO₂ do 2030. godine za scenarij koji uključuje efekte planiranih mjera iznose 22.070,93 t, što u odnosu na emisije u baznoj 2011. godini predstavlja **smanjenje u ukupnim emisijama od 41,67%, čime je premašen indikativni cilj smanjenja emisija CO₂ od najmanje 40% do 2030. godine.**

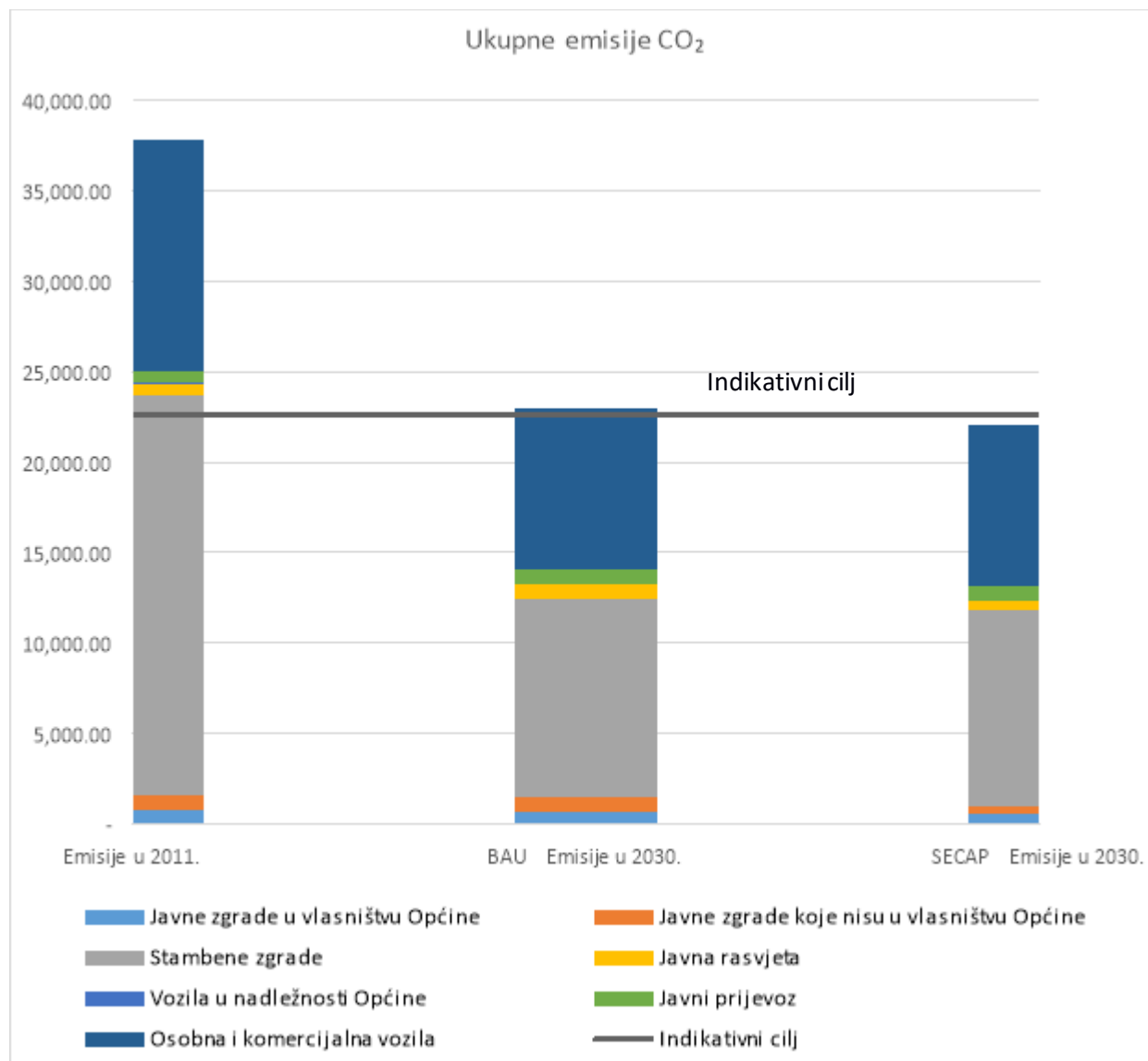
U narednoj tabeli je prikazan procentualni udio svakog razmatranog sektora i podsektora u ukupnom smanjenju emisija u 2030. za scenarij s planiranim mjerama.

SEKTORI	Emisije CO ₂ [tCO ₂]			Udio u ukupnom smanjenju emisija [%]
	2011 god	2030. godina	Smanjenja emisija CO ₂ u odnosu na 2011. godinu	
ZGRADARSTVO I JAVNA RASVJETA				
Javne zgrade u vlasništvu Općine	761,52	539,17	222,35	1,41
Javne zgrade koje nisu u vlasništvu Općine	792,45	472,39	320,07	2,03
Stambene zgrade	22.173,13	10.788,24	11.384,89	72,32
Javna rasvjeta	595,23	518,94	76,29	0,48
PROMET				
Vozila u nadležnosti Općine	89,53	55,66	33,87	0,22
Javni gradski prijevoz	622,51	785,06	-162,55	-1,03
Osobna i komercijalna vozila	12.746,37	8.879,47	3.866,90	24,56
UKUPNO	37.780,74	22.038,93	15.741,82	41,67

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-64: Procentualni udjeli razmatranih sektora i podsektora u ukupnom smanjenju emisija u 2030. za scenarij sa planiranim mjerama

Zahvaljujući efektima planiranih mjera, ukupno smanjenje emisija CO₂ na području općine Odžak do 2030. godine u odnosu na baznu 2011. godinu iznosi 15.741,82 t. Najveći udio u ovom smanjenju ima sektor zgradarstva, prvenstveno podsektor stambenih zgrada sa 11.384,89 tCO₂ ili 72,32% od ukupnih emisija. Podsektor javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u emisijama učestvuje sa 2,03%, a podsektor javnih zgrada u vlasništvu Općine sa 1,41%. U sektoru prometa, najznačajnije smanjenje emisija dolazi iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila, u iznosu od 3.866,90 tCO₂ ili 24,56%. U podsektoru javnog prijevoza predviđen je rast emisija u iznosu od 162,55 tCO₂, dok će se realizacijom mjera emisije iz podsektora vozila u nadležnosti Općine smanjiti za 33,87 tCO₂, a emisije CO₂ u sektoru javne rasvjete porasti za 0,48% odnosno za 76,29 t.

U narednom dijagramu su – u odnosu na planirani cilj smanjenja emisija za najmanje 40% u 2030. godini - uporedno prikazane dosadašnje ukupne godišnje emisije CO₂ iz svih razmatranih sektora u baznoj 2011. godini, te projekcija ovih emisija u 2030. godini bez intezivnog sudjelovanja Općine u realizaciji mjera, i projekcija emisija CO₂ u 2030. godini koja uključuje efekte planiranih mjera ublažavanja klimatskih promjena.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-42: Ukupne projekcije emisija CO₂ u odnosu na baznu godinu i postavljeni indikativni cilj

Da bi se dostigao **indikativni cilj smanjenja emisija CO₂ od minimum 40% u 2030. godini** koji iznosi **22.668,44 tCO₂**, neophodno je da Općina Odžak realizira planirane mjere energetske efikasnosti i smanji emisije za najmanje 1.959,06 tCO₂. Proračunato smanjenje emisija iz svih sektora u odnosu na emisije u 2020. godini iznosi 2.588,57 t, te u 2030. godini ukupne emisije sa efektima planiranih mjera iznose **22.038,93 tCO₂**, što premašuje indikativni cilj za 629,41 tCO₂.

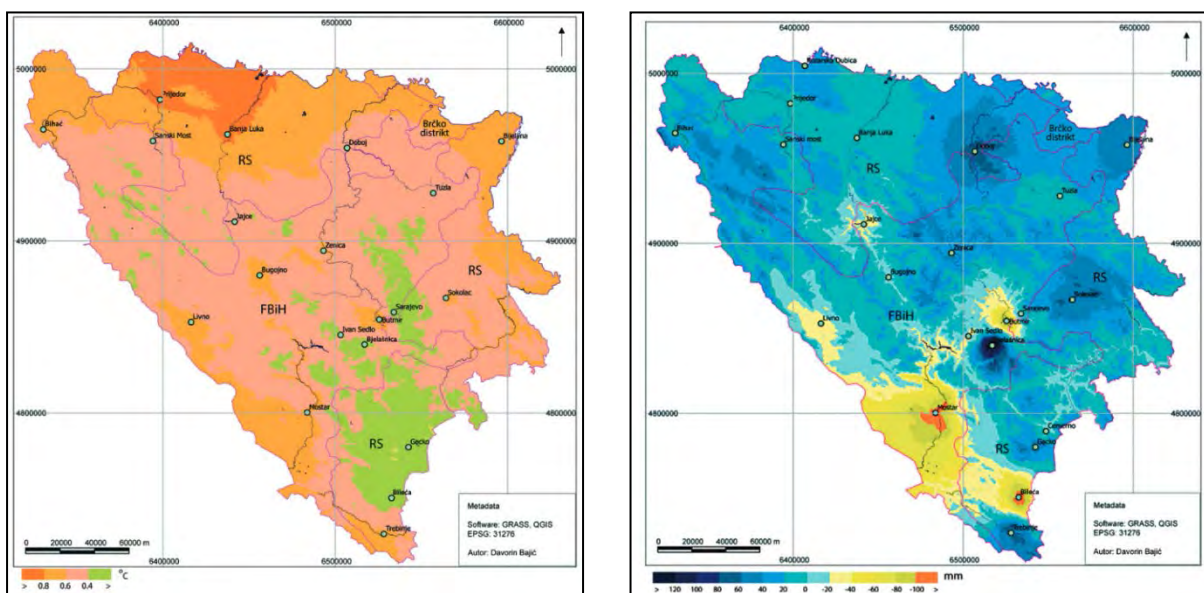
3 PRILAGOĐAVANJE KLIMATSKIM PROMJENAMA

Klimu ili podneblje nekog područja u nekom vremenskom periodu definiramo kao skup prosječnih ili očekivanih vrijednosti meteoroloških elemenata i pojava. Obično se kaže da na klimu nekog područja utiče sveukupni klimatski sistem, koji je sačinjen od atmosfere, hidrosfere, kriosfere, tla i biosfere, te da je klima samo spoljna manifestacija složenih i nelinearnih procesa unutar klimatskog sustava koji imaju svoju dinamiku i međudjelovanje. Za ocjenu klime koriste se tridesetogodišnji nizovi podataka. Dok se klima na zemlji uvijek mijenjala, u prošlosti je bila podložna samo prirodnim uticajima, a u zadnjih 100 godina mijenja se znatno brže, prvenstveno zbog ljudskog djelovanja.

Analiza klime i klimatskih promjena na području općine Odžak

Dosadašnje klimatske promjene registrirane u Bosni i Hercegovini

Negativne posljedice klimatskih promjena već su vidljive u Bosni i Hercegovini. Svi dosadašnji izvještaji vezani za klimatske promjene⁵⁵, koje naša zemlja izrađuje kao potpisnica *Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama*⁵⁶ potvrđuju da će se te promjene do kraja 21. vijeka dešavati sve intenzivnije. Analize temperaturnih promjena i režima padavina u periodu od 1961. do 2014. godine pokazuju značajno povećanje temperature u svim područjima naše zemlje, rast broja toplih dana i veću učestalost ekstremno visokih temperatura, smanjenje broja hladnih dana i manju učestalost ekstremno niskih temperatura, kao i trend blagog rasta godišnjih količina padavina uz istovremene značajne promjene godišnje raspodjele padavina. Promjene u godišnjim temperaturama i godišnjoj količini padavina u Bosni i Hercegovini, dobivene usporedbom razdoblja 1981.–2010. u odnosu na razdoblje 1961–1990. prikazane su na narednoj slici⁵⁷.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-43: Promjene godišnjih temperatura i količina padavina u Bosni i Hercegovini dobivene usporedbom perioda 1981.-2010. sa periodom 1961.-1990.

Analize meteoroloških podataka iz perioda 1961.-2014. razmatrane u *Trećem nacionalnom izvještaju i Drugom dvogodišnjem izvještaju o emisiji stakleničkih plinova BiH u skladu sa UNFCCC* pokazuju kontinuirani rast srednje godišnje temperature. Uočen je pozitivan linearni trend u srednjoj godišnjoj temperaturi koji je naročito izražen u

⁵⁵ Prvi nacionalni izvještaj Bosne i Hercegovine u skladu sa Okvirnom konvencijom Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama:

Drugi nacionalni izvještaj Bosne i Hercegovine u skladu sa Okvirnom konvencijom Ujedinjenih nacija:

Treći nacionalni izvještaji i Drugi dvogodišnji izvještaji o emisiji stakleničkih plinova BiH u skladu sa Okvirnom konvencijom Ujedinjenih nacija:

⁵⁶ United Nations Framework Convention on Climate Change – UNFCCC (engl.)

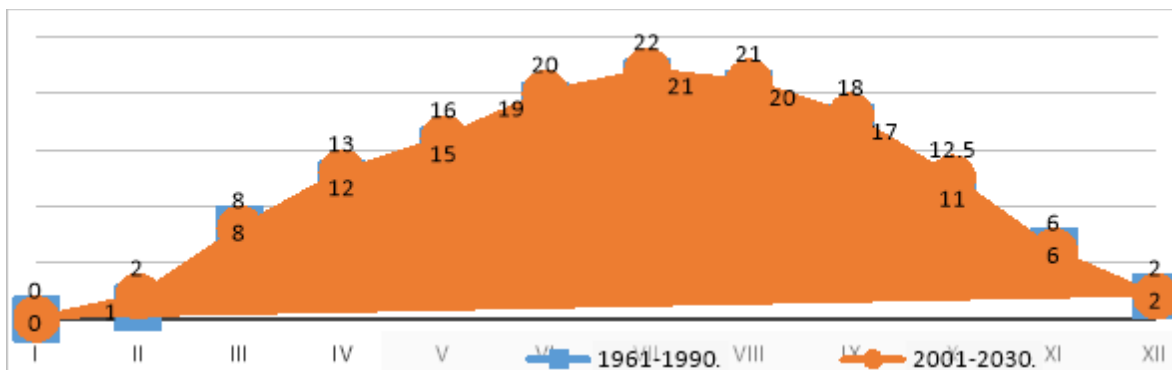
⁵⁷ Izvor: Drugi nacionalni izvještaj Bosne i Hercegovine u skladu sa okvirnom konvencijom Ujedinjenih nacija

posljednjih 30 godina, pri čemu su ove promjene izraženije u kontinentalnom dijelu zemlje. Povećanje temperature zraka na godišnjem nivou kreće se u rasponu od 0,4 do 1,0°C, a tokom vegetacijskog perioda od travnja do rujna i do 1,0°C. Međutim, povećanja temperature tokom posljednjih 14 godina su još izraženija. Najveće razlike temperature između referentnog perioda 1961.-1990. i ostala dva analizirana perioda (1981.-2010. i 2000.-2014.) javljaju se u ljetnom periodu. Pri tome, razlike između referentnog perioda 1961.-1990. i perioda 2000.-2014. su znatno veće u odnosu na period 1981.-2000. i kreću se do 2,7°C u pojedinim dijelovima zemlje. Primijećen je i značajan trend rasta broja toplih dana i veće učestalosti ekstremno visokih temperatura, te smanjenja broja hladnih dana i manje učestalosti ekstremno niskih temperatura.

Što se tiče padavina, analize pokazuju da u periodu 2000.-2014. veći dio teritorija Bosne i Hercegovine karakterizira neznatno povećanje količine padavina na godišnjoj razini, ali da je u velikoj mjeri poremećena godišnja raspodjela padavina. Zbog povećanog intenziteta padavina i zbog njegove veće promjenljivosti, te zbog povećanog udjela jakih kiša u ukupnim kišnim padavinama, rizik od poplava postaje sve izraženiji, naročito u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine gdje su u svibnju 2014. godine bile najkatastrofalnije poplave u povijesti hidrometeorološkog praćenja.

Dosadašnje povećanje srednje godišnje temperature na području općine Odžak

Prema prognozama klimatskog atlasa (scenarij A1B), na području općine Odžak doći će do primjetnog povećanja godišnje srednje temperature u odnosu na period 1961.-1990. Prema podacima Klimatskog atlasa, u tom periodu je srednja godišnja temperatura zraka na području općine Odžak iznosila 11,1°C, dok će u periodu 2001.-2030. vrijednost ovog parametra biti 11,7°C. Na narednom dijagramu su predstavljene promjene temperatura po mjesecima.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-44: Usporedba srednje godišnje temperature za područje općine Odžak za periode 1961.-1990. i 2001.-2030.

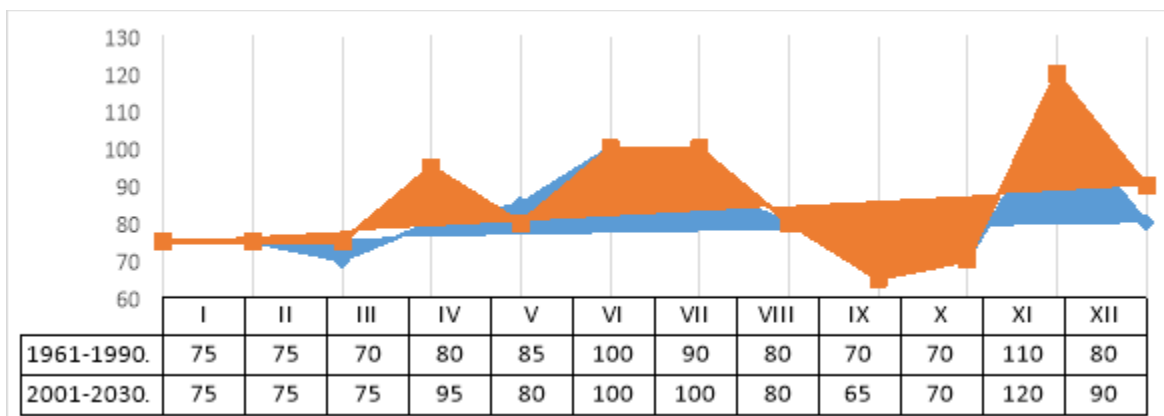
Podaci klimatskog atlasa pokazuju da će se u periodu 2001.-2030. najveće povećanje srednje mjesečne temperature javljati u mjesecu listopadu, kada će se prosječna temperatura povećati za više od 1,5°C. Predviđa se da će prosječna mjesečna temperatura rasti za više od 1°C u veljači, travnju, svibnju, lipnju, srpnju i kolovozu. Povećanje temperature tokom ovih mjeseci doprinosi pojavi toplinskih valova i suša na području općine.

Na osnovu podataka Klimatskog atlasa, te *Prvog i Drugog nacionalnog izvještaja BiH o klimatskim promjenama* može se prognozirati da će temperature zraka nastaviti sa rastom i da će taj rast biti sve intenzivniji. Porast temperature uzrokuje pomjeranje granica temperaturnog i padavinskog režima. Predviđa se i rast u temperaturnim ekstremima koji mogu imati značajan negativan uticaj na privredu i društvo.

Dosadašnje promjene u količini padavina na području općine Odžak

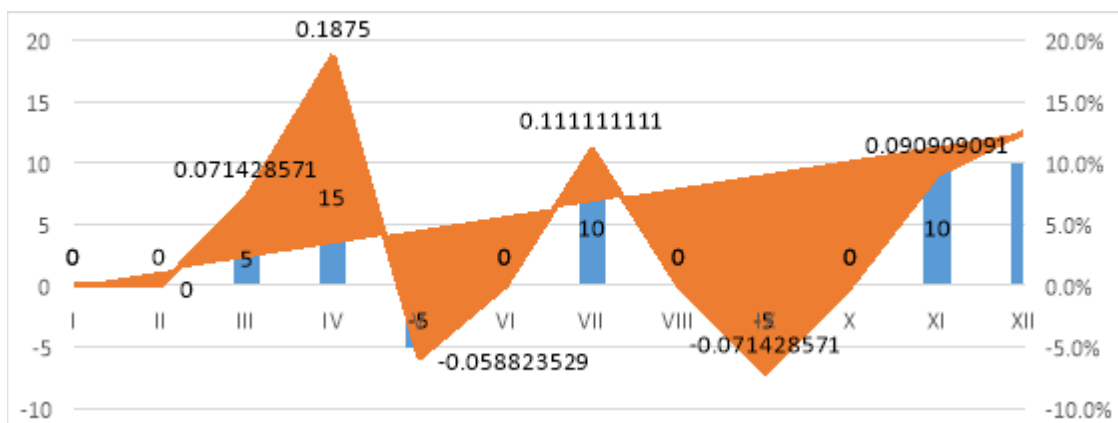
Područje općine Odžak ima odlike kontinentalnog pluviometrijskog režima kojeg karakteriziraju obilne padavine, uz glavne maksimume od svibnja do srpnja. U zimskom periodu količina padavina je manja, a apsolutni minimum se javlja u veljači. Padavine u zimskom periodu su uglavnom u obliku snijega. Na području kontinentalnog pluviometrijskog režima padavine su ravnomjerno raspoređene po mjesecima, što potvrđuje i relativno godišnje kolebanje koje se kreće od 2,9% do 8,9 %⁵⁸. Prema podacima Klimatskog atlasa prosječna godišnja količina padavina na području općine Odžak za period 1961.-1990. iznosila je 985 mm, dok se u periodu 2001.-2030. predviđa povećanje

godišnje količine padavina za najmanje 4,1% odnosno 1.025 mm. Na narednom dijagramu uspoređene su količine padavina za periode 1961.–1990. i 2001.–2030.



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-45: Usporedba količine padavina za područje općine Odžak za periode 1961.–1990. i 2001.–2030.

Najznačajnije predviđene promjene su povećanje mjesečne količine padavina u mjesecu travnju, gdje će taj parametar porasti za 15 mm što predstavlja rast od 18,8% u odnosu na period 1961.–1990., te u srpnju, studenom i prosincu, gdje se predviđa rast mjesečne količine padavina od 10 mm u odnosu na spomenuti period. Na narednom dijagramu predstavljene su promjene mjesečnih količina padavina.



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-46: Razlika mjesečnih količina padavina za periode 1961.–1990. i 2001.–2030. na području općine Odžak.

Nagli rast količine padavina u kratkom vremenskom periodu može imati mnoge negativne posljedice na društvo i okoliš. Velike promjene količine padavina najčešći su uzrok pojave poplava na području općine Odžak. Obimne količine padavina u maju i augustu 2014. godine uzrokovala su poplave kojima su bile ugrožene stotine privatnih, poslovnih i javnih objekata.

Na osnovu meteoroloških praćenja se može zaključiti da je u periodu od 1981. godine do danas došlo do povećanja klimatske varijabilnosti tokom svih godišnjih doba. Na primjer, uočen je trend brzih promjena iz ekstremno vrelih ili hladnih perioda koji obično traju od 5 do 20 dana, u periode intenzivnih kišnih padavina. Suše su također bile češće i intenzivnije tokom proteklih dvadesetak godina: od 2000. godine je zabilježeno 5 sušnih godina (2000, 2003, 2007, 2011. i 2012.). Zabilježen je i veći broj gradonosnih padavina i povećani nivoi maksimalne brzine vjetra.

Procjene budućih klimatskih promjena na području općine Odžak

U Bosni i Hercegovini se u budućnosti mogu očekivati značajne promjene klimatskih uslova, naročito u slučaju scenarija koji ne uključuju odgovarajuće mjere ublažavanja klimatskih promjena. Procjene budućih klimatskih promjena baziraju se na projekcijama emisija stakleničkih plinova koje uzimaju u obzir parametre budućeg

demografskog, socijalnog, privrednog i tehnološkog razvoja na globalnoj i regionalnoj razini. Ako globalne emisije stakleničkih plinova zadrže zabilježeni trend iz posljednjih nekoliko desetljeća, klima Bosne i Hercegovine bi u prosjeku mogla postati toplija u odnosu na klimatske uvjete iz sredine dvadesetog stoljeća, sa nepoželjnim promjenama u intenzitetu i učestalosti ekstremnih padavina i ostalih klimatskih pojava.

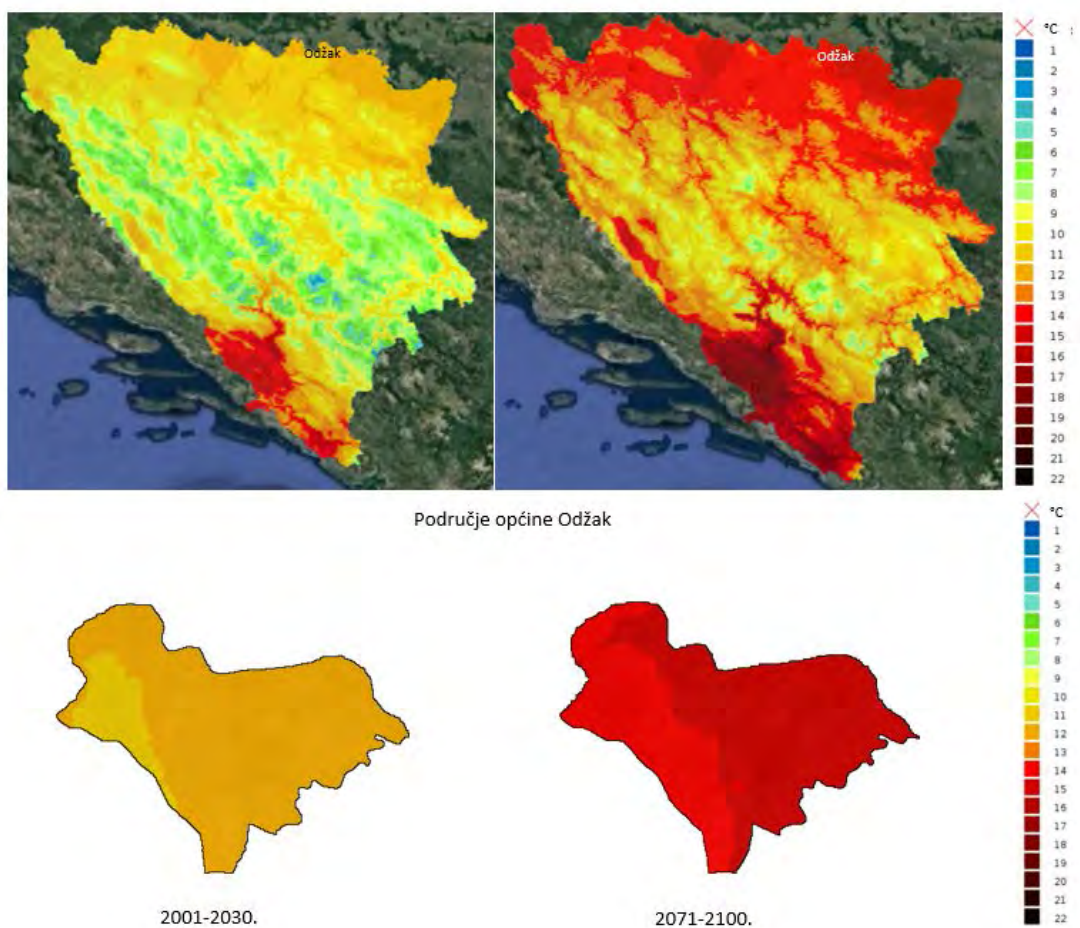
Za procjenu klimatskih promjena određenih područja koriste se regionalni klimatski modeli (engl. *Regional Climate Model - RCM*). Ovi modeli su najčešće korišteni alati za regionalizaciju rezultata globalnih klimatskih modela i procjenu promjene regionalnih klimatskih uslova u budućnosti u zavisnosti od različitih scenarija mogućeg povećanja koncentracija stakleničkih plinova. Za prikaz klimatskih uvjeta u budućnosti za područje općine Odžak korišten je *Klimatski atlas Bosne i Hercegovine*⁵⁹, odnosno rezultati klimatskog scenarija A1B za teritoriju Bosne i Hercegovine izrađenog u okviru regionalnog modela EBU-POM⁶⁰.

Procjena budućeg povećanja srednje godišnje temperature na području općine Odžak

Naredni dijagram za razmatrani scenarij A1B prikazuje srednje godišnje temperature za dva vremenska horizonta – 2001.-2030. i 2071.-2100.

⁵⁹ Bajić D, Trbić G, *Klimatski atlas Bosne i Hercegovine - temperature i padavine*, Univerzitet u Banjoj Luci, Prirodno-matematički fakultet, 2016,

⁶⁰ Scenarij A1B, definiran u odnosu na koncentraciju stakleničkih plinova i okarakteriziran kao "srednji" scenarij, definiran je specijalnim izveštajem Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) o emisijskim scenarijima (Nakicenovic and Swart, 2000) u okviru koga su dane moguće buduće emisije stakleničkih plinova kao posljedice budućeg tehnološkog, socijalnog i ekonomskog razvoja, zasnovanog na ljudskim aktivnostima. A1B pretpostavlja izbalansiranu mješavinu tehnologije i korištenja osnovnih resursa, sa tehnološkim unaprjeđenjima koja omogućavaju izbjegavanje korištenja samo jednog izvora energije. Implikacije ovakvog mogućeg razvoja društva u budućnosti odrazit će se na emisije stakleničkih plinova u opsegu od veoma intenzivne emisije do mogućnosti dekarbonizacije emisija.



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-47:** Srednja godišnja temperatura za period 2001-2030. (lijevo) i 2071-2100. (desno) prema scenariju A1B

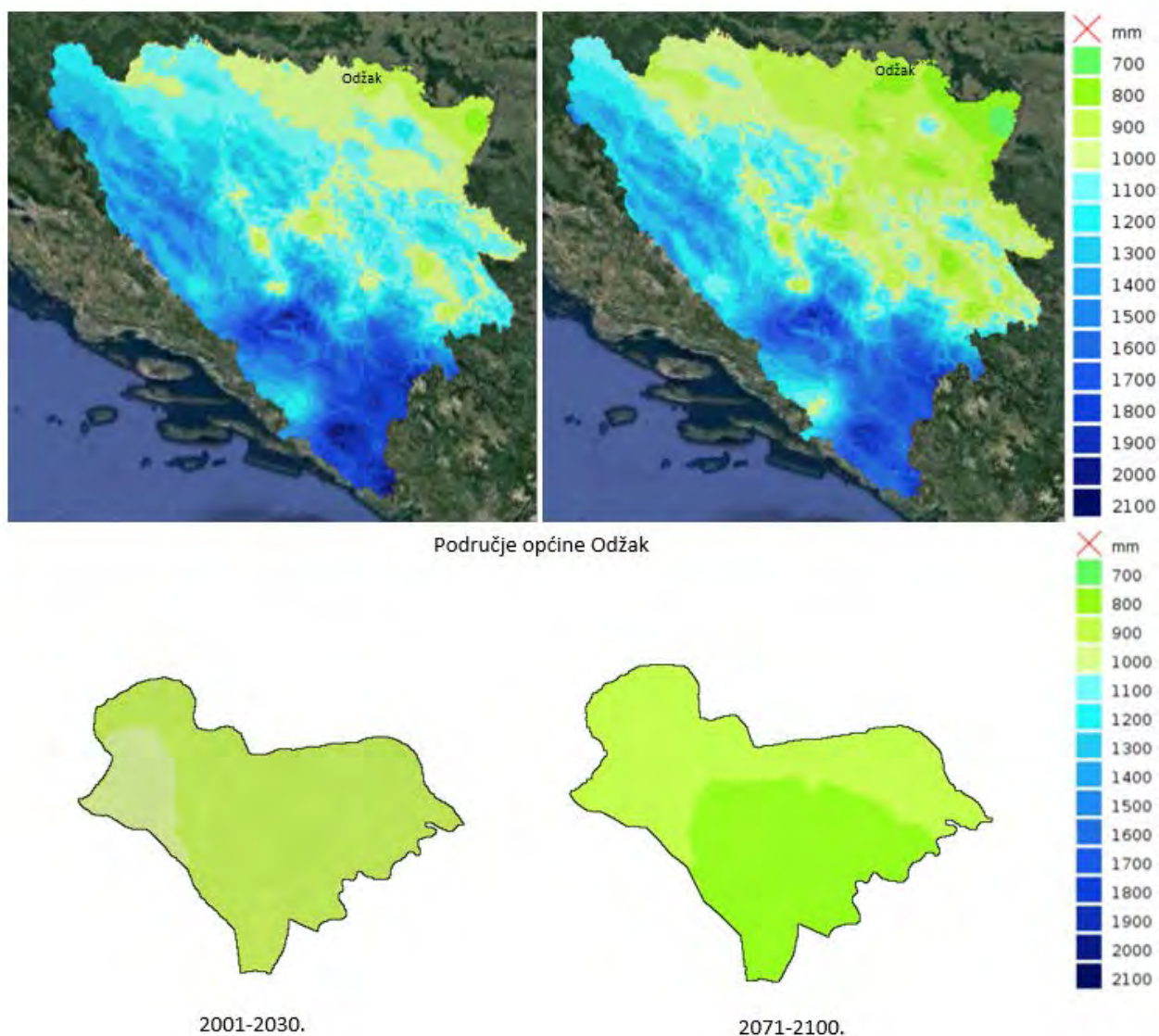
Do kraja 21. stoljeća primjetan je kontinuirani porast temperature na području općine Odžak, uz srednju godišnju temperaturu veću od 12°C za period 2001–2030. i veću od 14°C za period 2071–2100.

Procjena budućih promjena u količini padavina na području općine Odžak

Naredni dijagram prikazuju godišnje količine padavina za dva vremenska horizonta, 2001.-2030. i 2071.-2100. za razmatrani scenarij A1B⁶¹.

⁶¹

Izvor: Rad ekspertskog tima na osnovu *Klimatskog atlasa Bosne i Hercegovine – temperature i padavine*



Dijagram **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-48: Srednja godišnja količina padavina za period 2001.-2030. (lijevo) i 2071.-2100. (desno) prema scenariju A1B

Dijagram pokazuje da je do kraja 21. stoljeća primjetan trend smanjenja godišnje količine padavina na području općine Odžak. U najvećem dijelu općine se u periodu 2001.-2030. mogu očekivati godišnje padavine do 900 l/m², a u periodu 2071.-2100. do 700-800 l/m².

Ocjena opasnosti, izloženosti i kapaciteta općine Odžak za prilagođavanje klimatskim promjenama

Ocjena opasnosti od posljedica klimatskih promjena na području općine Odžak

Na području općine Odžak identificirane su sljedeće opasnosti, koje predstavljaju posljedice klimatskih promjena: ekstremno visoke temperature, poplave, obilne kišne padavine, suša i nestašice vode, te pojava grada (tuče). Na osnovu opasnosti koje su se pojavile na području općine Odžak u prethodnom periodu, i uzimajući u obzir relevantne

informacije sadržane u *Strategiji integriranog razvoja općine Odžak 2011-2020 (revidirana za period 2016-2020)*, može se reći da su vodeće opasnosti na području općine Odžak poplave te suše i nestašice vode.

Procjenjuje se da je vjerojatnoća pojave poplava visoka i da je uticaj ovih opasnosti takođe visok. Što se tiče opasnosti od suša i nestašica vode te njihovih trenutnih karakteristika, procjenjuje se da je vjerojatnoća njihove pojave umjerena i da je uticaj ovih opasnosti takođe umjeren. Što se tiče očekivane promjene intenziteta poplava i suše i nestašice vode na području općine Odžak kao i očekivane promjene učestalosti, ne očekuju se njihove promjene u kratkom, srednjem i dugom roku.

Karakteristike svih identificiranih opasnosti od posljedica klimatskih promjena na području Odžak su prikazane u narednoj tabeli.

Opasnosti	Karakteristike opasnosti				
	Trenutne karakteristike		Buduće karakteristike		
	Vjerojatnoća opasnosti	Uticaj opasnosti	Očekivana promjena intenziteta	Očekivana promjena učestalosti	Vremenski period
Ekstremno visoke temperature	Umjerena	Umjeren	Povećanje	Povećanje	Rizik u dugoročnom periodu
Poplave	Visoka	Visok	Bez promjene	Bez promjene	Rizik u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom periodu
Obilne padavine	Visoka	Visok	Bez promjene	Bez promjene	Rizik u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom periodu
Suša i nestašica vode	Umjerena	Umjeren	Bez promjene	Bez promjene	Rizik u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom periodu
Grad	Umjerena	Umjeren	Bez promjene	Bez promjene	Rizik u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom periodu

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-65: Karakteristike opasnosti od posljedica klimatskih promjena identificiranih na području općine Odžak

Ocjena ugroženosti sektora od opasnosti identificiranih na području općine Odžak

U ovoj analizi su sa stanovišta izloženosti opasnostima uzrokovanih klimatskim promjenama razmatrani sljedeći socio-ekonomski sektori na području općine Odžak⁶²:

⇒ Zgrade/zgradarstvo - odnosi se na sve (općinske odnosno gradske/stambene/tercijarne, javne/privatne) zgrade ili skupine zgrada trajno sagrađenih ili postavljenih na njihovim lokacijama;
⇒ Prijevoz - obuhvata cestovni, željeznički, zračni i vodeni prijevoz i potrebnu infrastrukturu (ceste, mostove, čvorišta, tunele, luke i aerodrome) te uključuje veliki raspon javne i privatne imovine i usluga bez pripadajućih plovila i vozila;
⇒ Proizvodnja i distribucija energije - odnosi se na usluge opskrbe energijom i s njom povezanom infrastrukturom (mreže za proizvodnju, transport i distribuciju svih vrsta energije). Obuhvata ugalj, sirovu naftu, tečni prirodni plin, sirovine za rafinerije, aditive, naftne derivate, plinove, obnovljiva goriva te vodu, struju i grijanje;
⇒ Vodoopskrba - odnosi se na uslugu vodoopskrbe i s njom povezanu infrastrukturu. Obuhvata potrošnju vode te sustave za upravljanje otpadnim i oborinskim vodama kao što su kanalizacija i sustavi za odvodnju te prečistači (odnosno procesi kojima se otpadna voda dovodi u stanje koje zadovoljava ekološke standarde;
⇒ Upravljanje otpadom - obuhvaća aktivnosti vezane za skupljanje, obradu i zbrinjavanje različitih vrsta otpada, kao što su industrijski otpad, otpad iz domaćinstava, te kontaminirane lokacije;

⁶²

Navedene definicije preuzete su iz metodoloških dokumenata Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju

- ⇒ Planovi korištenja zemljišta - proces koji provodi lokalna uprava da bi identificirala i usvojila različite opcije korištenja zemljišta, uključujući razmatranje dugoročnih ekonomskih, socijalnih i ekoloških ciljeva i utjecaja na različite zajednice i interesne grupe, i na osnovu toga usvojila planove ili propise koji reguliraju dozvoljene ili prihvatljive oblike upotrebe;
- ⇒ Poljoprivreda i šumarstvo - obuhvata zemljište kategorizirano/namijenjeno korištenju u poljoprivredi i šumarstvu, kao i povezane organizacije i industrije. Obuhvaća stočarstvo, voćarstvo, povrtlarstvo, pčelarstvo, hortikulturu i ostale oblike proizvodnje i usluga u poljoprivredi i šumarstvu u određenom području;
- ⇒ Okoliš i biodiverzitet - okoliš se odnosi na zelene krajolike, kvalitet zraka, dok se biodiverzitet odnosi na raznolikost živih bića na specifičnom prostoru koje se mjeri raznolikošću unutar vrsta, među vrstama i raznolikošću eko-sistema;
- ⇒ Zdravlje/zdravstvo - odnosi se na geografsku distribuciju dominirajućih patogenih stanja (alergija, raka, oboljenja dišnih putova, srčanih oboljenja itd.), uključuje informacije o učincima na zdravlje (biomarkere, smanjenje plodnosti, epidemije) ili dobrobit ljudi (umor, stres, posttraumatski stresni poremećaj, smrt itd.) koji su direktno (zagađenje zraka, toplinski valovi, suša, jake poplave, ozon iznad tla, buka itd.) ili indirektno (kvalitet hrane i vode, genetski modificirani organizmi itd.) povezani s kvalitetom okoliša. Također uključuje službu za zdravstvene usluge i s njom povezanu infrastrukturu (npr. bolnice);
- ⇒ Civilna zaštita i hitne službe - odnosi se na djelovanje civilne zaštite i hitnih službi za ili u ime javne uprave (npr. organizacije civilne zaštite, policija, vatrogasci, vozila hitne pomoći, hitna medicinska služba), a obuhvaća upravljanje i smanjenje rizika od lokalnih katastrofa (treninge osoblja, koordinaciju, opremu, izradu planova za hitne slučajeve itd.);
- ⇒ Turizam - odnosi se na aktivnosti osoba koje putuju i borave u mjestima izvan njihova uobičajenog mjesta stanovanja, u periodu koji nije duži od jedne godine, radi odmora, posla i drugih razloga koji se ne odnose na obavljanje bilo kakve djelatnosti za što bi u destinaciji koju posjećuju primali naknadu;
- ⇒ Obrazovanje - odnosi se na ustanove, procese, sadržaje i rezultate organiziranog ili slučajnog učenja u funkciji razvoja kognitivnih sposobnosti, kao i sticanja znanja, vještina i navika o fizičkom, društvenom i ekonomskom okruženju;
- ⇒ Informacijsko-komunikacijske tehnologije - odnose se na integraciju (udruživanje) telekomunikacija, računala, softvera, memorije, sa ciljem da se korisnicima omogući pristup, čuvanje, prijenos i upravljanje informacijama.

Određene opasnosti kao što su obilne padavine i poplave na području općine Odžak, utiču na gotovo sve navedene sektore dok druge imaju manji obim utjecaja. Što se tiče opasnosti od poplava, na području općine Odžak ugroženi su sektori: zgradarstvo, prijevoz, proizvodnja i distribucija energije, vodoopskrba, upravljanje otpadom, planovi korištenja zemljišta, poljoprivreda i šumarstvo, zdravstvo, civilna zaštita i hitne službe, obrazovanje i informacijsko-komunikacijske tehnologije. Razina utjecaja poplava na ove sektore je u najvećem broju slučajeva visok.

Utjecaji svih identificiranih opasnosti na socio-ekonomske i prirodne sektore na području općine Odžak, kao i pokazatelji putem kojih se prati razina utjecaja ovih opasnosti na pojedine sektore navedeni su u narednoj tabeli.

Tabela **Pogreška I U dokumentu nema teksta navedenog stila.-66:** Analiza ugroženosti socioekonomskih i prirodnih sektora na području općine Odžak od opasnosti prouzrokovanih klimatskim promjenama

Opasnosti	Ugroženi sektori									
	Zgrade	Prijevoz	Energija	Vodoopskrba	Upravljanje otpadom	Planovi korištenja zemljišta	Poljoprivreda i šumarstvo	Okoliš i biodiverzitet	Zdravlje	Civilna zaštita i hitne službe
Ekstremno visoke	-	-	-	Visoko (Broj prekida vodoopskrbe)	-	-	Visoko (površina poljoprivrednog zemljišta na kojem su oštećeni usjevi)	-	Visoko (broj ljevakarskih intervencija uzrokovanih ekstremno visokim temperaturnom)	Visoko (Broj intervencija relevantnih službi)
	-	-	-	Visoko (Broj prekida vodoopskrbe)	-	-	Visoko (površina poljoprivrednog zemljišta na kojem su oštećeni usjevi)	-	Visoko (broj osoba ozlijeđenih uslijed pojave poplava/broj smrtnih slučajeva povezanih sa poplavama/broj izdanih upozorenja o kvaliteti vode)	Visoko (Broj intervencija relevantnih službi/prosječno vrijeme odziva relevantnih službi u slučaju poplava)
Poplave	Visoko (broj objekata ugroženih poplavama)	Visoko (dužina nefunkcionalnih prometnica)	Visoko (broj dana u kojima je prekinuta opskrba energijom/broj ili postotak infrastrukture ugrožene poplavama)	Visoko (Broj prekida vodoopskrbe/broj ili postotak infrastrukture ugrožene poplavama)	Umjeren (broj dana u kojima je nije moguće prikupljati otpad)	Umjereno (površina prenamijenjena zemljišta)	Visoko (površina poplavljenog poljoprivrednog zemljišta)	-	Umjereno (broj dana u kojima je onemogućeno odvijanje nastave, broj obrazovnih objekata ugrožen poplavama)	Umjereno (Broj prekida i otežanog rada telefonske mreže/Interneta/mobilne mreže/broj ili postotak infrastrukture ugrožene poplavama)
	-	-	-	Visoko (Broj prekida vodoopskrbe)	-	-	Visoko (površina poljoprivrednog zemljišta na kojem su oštećeni usjevi)	-	Visoko (broj ljevakarskih intervencija uzrokovanih sušom i nestašicom vode)	Visoko (Broj intervencija relevantnih službi)
Suša i nestašica	-	-	-	Visoko (Broj prekida vodoopskrbe)	-	-	Visoko (površina poljoprivrednog zemljišta na kojem su oštećeni usjevi)	-	Visoko (broj ljevakarskih intervencija uzrokovanih sušom i nestašicom vode)	-

Opasnosti	Ugroženi sektori										Obrazovani e	Inf. kom. tehnologije
	Zgrade	Prijevoz	Energija	Vodoopskrba	Upravljan je otpadom	Planovi korištenja zemljišta	Poljoprivreda i šumarstvo	Okoliš i biodiverzitet	Zdravlje	Civilna zaštita i hitne službe		
Grad (tuča)							Visoko (površina poljoprivrednog zemljišta na kojem su oštećeni usjevi)	-	Umjeren (broj lješkarskih intervencija uzrokovanih sušom i nestašicom vode)	Umjeren (Broj intervencija relevantnih službi)		
	Umjereno (broj objekata ugrožen klizištima)	Visoko (dužina nefunkcionalnih prometnica)	Nisko (broj dana kojima je prekinuto snabdijevanje energijom/broj ili postotak infrastrukture ugrožene klizištima)	Visoko (Broj dana prekida vodoopskrbe/broj ili postotak infrastrukture ugrožene klizištima)	Umjeren o (broj dana u kojima je nije moguće prikupljati i otpad)	Nisko (površina prenamijenjenog zemljišta)	Visoko (površina poljoprivrednog zemljišta na kojem su oštećeni usjevi)	Nisko (Postotak zelenih površina ugroženih klizištima)	Umjeren o (broj osoba ozlijeđenih uslijed pojave klizišta/broj smrtnih slučajeva povezanih sa klizištima/broj izdanih upozorenja o kvaliteti vode/broj zdravstvenih objekata ugroženih klizištima)	Umjereno (Broj intervencija relevantnih službi/prosječno vrijeme odziva relevantnih službi u slučaju klizišta)	-	
Obilne kišne padavine												

Osim ugroženih sektora, opasnostima od posljedica klimatskih promjena je izloženo cjelokupno stanovništvo uz različite razine uticaja na različite kategorije stanovništva. Ekstremno visoke temperature naročito nepovoljno utiču na: djecu, starije osobe, osobe sa kroničnim oboljenjima i osobe koje stanuju u neuslovnim objektima (barake, stare trošne kuće i sl.). Poplave i obine kišne padavine su opasnosti koje pogađaju veliki broj ljudi ali posebno negativan uticaj ostvaruju na djecu, starije osobe, osobe sa niskim primanjima, i osobe koje stanuju u neuslovnim objektima. Suša i nestašica vode negativno utiču na cjelokupno stanovništvo na području općine Odžak.

Kapaciteti za prilagođavanje na klimatske promjene na području općine Odžak

Kapaciteti za prilagođavanje odnose se na sposobnost sistema da se prilagodi klimatskim promjenama (uključujući klimatsku varijabilnost i klimatske ekstreme), da se ublaže potencijalne štete, iskoriste mogućnosti koje klimatske promjene donose, ili da se suoči sa njihovim posljedicama. Kapacitet za prilagođavanje ovisi o raspoloživim finansijskim izvorima, ljudskim resursima i mogućnostima prilagođavanja, i razlikuje se u ovisnosti od opasnosti i sektora. Na primjer, područje koje je dobro pripremljeno za suzbijanje poplava može biti nepripremljeno za sušu i nestašicu vode, itd. Iznos budžeta, broj obrazovanih osoba po pojedinim djelatnostima, dostupnost ili nedostatak podataka o uticaju pojedinih opasnosti, načini i mehanizmi djelovanja u hitnim situacijama, programi očuvanja kontinuiteta poslovanja nakon pojave opasnosti itd., predstavljaju pokazatelje koji se koriste za procjenu kapaciteta za prilagođavanje na klimatske promjene. Ovom kapacitetu doprinosi i niz drugih faktora, uključujući menadžment i iskustvo lokalne administracije u provođenju mjera kao odgovora na opasnosti.

U kontekstu ove analize, kapaciteti za prilagođavanje na klimatske promjene na području općine Doboj Jug posmatraju se sa više aspekata. Razmatraju se sljedeći elementi kapaciteta za prilagođavanje:

- ⇒ **Postojanje javnih službi**, što podrazumijeva dostupnost i pristup uslugama javnih službi (policija, vatrogasci, civilna zaštita, hitne službe i sl.) koje se mogu nositi sa identificiranim opasnostima kao što su npr. poplave i klizišta;
- ⇒ **Postojanje i raspoloživost socio-ekonomskih aktera**, što podrazumijeva njihovu interakciju, uzimajući u obzir raspoloživa sredstva te nivo razvijenosti društvene svijesti i povezanosti (npr. nivo zalaganja i reakcije socio-ekonomskih aktera sa jednog područja u slučaju opasnosti);
- ⇒ **Postojanje, usklađenost i implementacija regulative, zakona, pravilnika, procedura i sl.**, što uključuje postojanje institucionalnog okruženja, regulacija i politika (npr. zakoni, preventivne mjere, politike urbanog razvoja); vodstvo i kompetencije lokalne uprave; kapacitet osoblja i postojeće organizacijske strukture (npr. znanje i vještine osoblja, nivo interakcije između gradskih/općinskih službi i tijela); dostupnost finansijskih sredstava za klimatske akcije;
- ⇒ **Postojanje fizičkih resursa**, što podrazumijeva dostupnost resursa (npr. vode, zemljišta, pijeska, kamena i dr.) i praksi za njihovo upravljanje, te dostupnost fizičke infrastrukture i uslova za njezino korištenje i održavanje u slučaju opasnosti;
- ⇒ **Postojanje znanja, metodologija, procjena, studija, sistema ranog upozoravanja i sl.**, što se odnosi na dostupnost podataka i znanja (npr. metodologije, smjernice, okviri za procjenu i nadzor); dostupnost i pristup tehnologiji i tehničkim aplikacijama (npr. meteorološkim sistemima, sistemu ranog upozoravanja, sistemima za kontrolu poplava), vještine i sposobnosti potrebne za njihovu upotrebu, te potencijal za inovacije u slučaju opasnosti.

U narednoj tabeli su prikazani navedeni elementi kapaciteta za prilagođavanje na klimatske promjene na području općine Odžak po opasnostima i izloženim sektorima. Za svaki element kapaciteta, opasnosti i sektora iskazana je ocjena nivoa razvijenosti (niska, srednja/umjerena i visoka). Može se izvući generalni zaključak da su kapaciteti na području općine Odžak, koji se mogu nositi sa opasnostima od klimatskih promjena, srednje razvijeni. Navedena srednja ocjena se odnosi na postojanje i raspoloživost javnih službi i socio-ekonomskih aktera; postojanje, usklađenost i implementacija regulative, zakona, pravilnika, procedura i sl.; postojanje fizičkih resursa te postojanje znanja, metodologija, procjena, studija, sistema ranog upozoravanja i sl. Svi ovi elementi kapaciteta za prilagođavanje na klimatske promjene zahtijevaju poboljšanja i unapređenje. Kao što je prikazano, vodeće opasnosti na području općine Odžak su poplave i suša i nestašica vode a njihov uticaj je prisutan u sektorima zgradarstva, prijevoza, energije, vodosnabdijevanja, otpada, planova korištenja zemljišta, poljoprivrede i šumarstva, zdravlja, civilne zaštite i hitnih službi, obrazovanja i informaciono-komunikacionih tehnologija. Ocijenjeno je da su svi elementi kapaciteta za prilagođavanje na klimatske promjene umjereno razvijeni. To npr. znači da Općina Odžak ima srednje razvijene javne službe (policija, vatrogasci, civilna zaštita, hitne službe i sl.) koje se mogu nositi sa poplavama i pojavom suše i nestašice vode. Dodatno, postoje i raspoloživi su socio-ekonomski akteri koji uz srednji nivo razvijenosti, društvene svijesti, povezanosti i zalaganja djeluju u slučaju opasnosti od poplava i uše i nestašice vode. U dijelu trećeg elementa kapaciteta za prilagođavanje na području općine Odžak unaprijeđenje se može odnositi na

jačanje kompetencija lokalne uprave, naročito kapaciteta osoblja i postojeće organizacijske strukture, te na povećanje financijskih sredstava za borbu protiv poplava, suša i nestašice vode. U smislu fizičkih resursa kao elementa kapaciteta, neophodno je poboljšavati uslove za upravljanje, korištenje i održavanje fizičke infrastrukture i resursa, kako bi se spriječile štete i gubici od poplava i suše i nestašice vode. Posljednji element kapaciteta za prilagođavanje na klimatske promjene može se poboljšati kroz razvoj novih metodologija, analiza, studija, smjernica, procjena, sustava ranog upozoravanja, sustava za kontrolu poplava, meteoroloških stanica i sustava i sl., te ubrzanim razvojem vještina i sposobnosti potrebnih za upotrebu tehnologija i tehničkih aplikacija za borbu protiv poplava i suše i nestašice vode. Slični zaključci bi se mogli izvesti i za ostale identificirane opasnosti na području općine Odžak.

Opasnosti	Kapaciteti za prilagođavanje na klimatske promjene				
	Postojanje javnih službi	Postojanje i raspoloživost socio-ekonomskih aktera	Postojanje, usklađenost i implementacija zakonske regulative	Postojanje fizičkih resursa	Postojanje znanja, metodologija, procjena, studija, sistema ranog upozoravanja i sl.
Ekstremno visoke temperature	- Sektor voda (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Sektor voda (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Sektor voda (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Sektor voda (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Sektor voda (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)
Poplave	- Zgrade (umjereno) - Prijevoz (umjereno) - Energija (umjereno) - Vodoopskrba (umjereno) - Upravljanje otpadom (umjereno) - Planovi korištenja zemljišta (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno) - Obrazovanje (umjereno) - Informacione i komunikacione tehnologije (umjereno)	- Zgrade (umjereno) - Prijevoz (umjereno) - Energija (umjereno) - Vodoopskrba (umjereno) - Upravljanje otpadom (umjereno) - Planovi korištenja zemljišta (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno) - Obrazovanje (umjereno) - Informacione i komunikacione tehnologije (umjereno)	- Zgrade (umjereno) - Prijevoz (umjereno) - Energija (umjereno) - Vodoopskrba (umjereno) - Upravljanje otpadom (umjereno) - Planovi korištenja zemljišta (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno) - Obrazovanje (umjereno) - Informacione i komunikacione tehnologije (umjereno)	- Zgrade (umjereno) - Prijevoz (umjereno) - Energija (umjereno) - Vodoopskrba (umjereno) - Upravljanje otpadom (umjereno) - Planovi korištenja zemljišta (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno) - Obrazovanje (umjereno) - Informacione i komunikacione tehnologije (umjereno)	- Zgrade (umjereno) - Prijevoz (umjereno) - Energija (umjereno) - Vodoopskrba (umjereno) - Upravljanje otpadom (umjereno) - Planovi korištenja zemljišta (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno) - Obrazovanje (umjereno) - Informacione i komunikacione tehnologije (umjereno)
Suša i nestašica vode	- Vodoopskrba (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Vodoopskrba (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Vodoopskrba (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Vodoopskrba (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Vodoopskrba (umjereno) - Poljoprivreda i šumarstvo (umjereno) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)
Grad	- Poljoprivreda i šumarstvo (visok) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Poljoprivreda i šumarstvo (visok) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Poljoprivreda i šumarstvo (visok) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Poljoprivreda i šumarstvo (visok) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)	- Poljoprivreda i šumarstvo (visok) - Zdravlje (umjereno) - Civilna zaštita i hitna služba (umjereno)

Tabela **Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.**-67: Karakteristike kapaciteta općine Odžak za prilagođavanje na klimatske promjene

Mjere prilagođavanja klimatskim promjenama na području općine Odžak

Na osnovu ocjene opasnosti, izloženosti i kapaciteta za prilagođavanje klimatskim promjenama identificirane su mjere i aktivnosti čija će realizacija dovesti do ispunjenja drugog ključnog cilja postavljenog u ovom Akcijskom planu. Uzimajući u obzir prirodne nesreće koje su se najčešće događale na području općine Odžak, kao i stavove i ocjene članica i članova tima i savjetodavne grupe za izradu ovog Akcijskog plana, predložene mjere se odnose na opasnosti od poplavi obilnih padavina, grada (tuče), ekstremno visokih temperatura, te suše i nestašice vode.

Mjere za prilagođavanje na opasnosti od poplava i obilnih padavina

Redni broj mjere	1
Naziv mjere	Sanacija i rekonstrukcija hidromelioracione mreže
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Period realizacije	2020-2024.
Ukupna investicija	600.000 KM
Izvori financijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH - Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Agencija za vodno područje rijeke Save
Kratki opis mjere	Područje općine Odžak je u svrhu odvodnje površinskih i zaobalnih voda, pokriveno hidromelioracionim sustavom i kanalskom mrežom koja uključuje glavnu kanalsku dužine cca 20.560 m, sekundarnu kanalsku mrežu dužine cca 52.000 m i tercijarnu kanalsku mrežu dužine cca 50.000 m. Tijekom rata i u poratnom periodu ova kanalska mreža je zapuštena, te je sada obrasla u drveće i šiblje, zamuljena i nefunkcionalna. Ovaj akutni problem koji je, uz velike količine padalina jedan od glavnih uzroka sve češćih poplava, prisutan je na cjelokupnom prostoru općine, te se u vrijeme velikih kiša i poplava poljoprivredni proizvođači susreću sa ogromnim štetama i gubicima u poljoprivrednoj proizvodnji (npr. Smanjenje uroda i preko 30%). Postojeća kanalska mreža nije ni pripremljena ni prilagođena za iskorištavanje vodnog potencijala, u smislu osiguranja mogućeg navodnjavanja obradivih površina, odnosno intenzivnijeg razvoja poljoprivredne proizvodnje na području općine. Evidentan je nedostatak katastra vodoprivrednih objekata i neažuriran dio katastarske odnosno zemljišno-knjižne evidencije. U kontekstu opisanog problema neophodno je pristupiti realizaciji projekta sveukupne sanacije i rekonstrukcije hidromelioracionog sustava te ukupne dužine glavne, sekundarne i tercijarne kanalske mreže, te sagledavanju mogućnosti navodnjavanja dijela obradivih površina, i izradi katastra vodoprivrednih objekata. Za rekonstrukciju i sanaciju glavne i sekundarne kanalske mreže zadužene su više razine vlasti, a o sanaciji i rekonstrukciji tercijarne mreže aktivnosti vodi općina Odžak.

Redni broj mjere	2
Naziv mjere	Čišćenje vodotoka na području općine Odžak
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Period realizacije	2020-2030.
Ukupna investicija	100.000 KM
Izvori financijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH - Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Agencija za vodno područje rijeke Save

Kratki opis mjere	Prevenција od poplava je od strateškog značaja za svaku jedinicu lokalne samouprave, a štete koje nastaju uslijed poplava daju posebnu dimenziju ozbiljnosti pristupa u provedbi preventivnih mjera u zaštiti od poplava. Uređenje vodotoka podrazumijeva izvođenje radova na uređenju i održavanju obala, čišćenje i uklanjanje nanosa, krčenje i košenje rastinja, djelimično produbljavanje dna korita, uklanjanje i čišćenje šljunčanih nanosa, i čišćenje korita od krutog otpada. Održavanjem vodotoka sprječava se zadržavanje i izlivanje vode iz vodotoka odnosno plavljenje okolnih objekata. Cilj mjere je preventivno djelovanje na poplave u posmatranom području, koje na cijelom vodotoku uključuje neophodno krčenje rastinja uz vodotok i u vodotoku, te strojno čišćenje korita odnosno uklanjanje nataloženog mulja. Ovi radovi će poboljšati protočnost vodotoka u vrijeme velikih padavina, smanjiti poplavne vode i ubrzati oticanje vode iz sada ugroženih područja. Kao rezultat ove mjere, bit će očišćeno najmanje 10 km vodotoka, a površine izložene plavljenju će biti smanjene za 30 % u odnosu na 2020. godinu. Prvi korak u realizaciji mjere će biti određivanje dijelova vodotoka koji će biti uključeni u realizaciju, izrada tehničke dokumentacije, provedba postupka izbora izvođača, izvođenje radova, i njihov tehnički prijem.
--------------------------	---

Mjere za prilagođavanje na opasnosti od grada (tuče)

Redni broj mjere	3
Naziv mjere	Uvođenje sustava protugradne zaštite
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	- Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva - Županijsko ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva - Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH
Period realizacije	2020.-2022.
Ukupna investicija	50.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.)
Kratki opis mjere	Grad (tuča) jedna je od identificiranih posljedica klimatskih promjena koje ima značajan negativni uticaj na području općine Odžak. Grad se na području općine Odžak pojavljuje skoro svake godine, što uzrokuje ogromne štete na poljoprivrednim usjevima i drugim materijalnim dobrima. Uvođenjem sustava protugradne zaštite mogućnost nastanka ovih šteta bi se značajno umanjila. Realizacija ove mjere uključuje izradu projektne dokumentacije, određivanje lokacije protugradnih stanica, obuku djelatnika, izgradnju/instaliranje 3 protugradne stanice, nabavu protugradnih raketa i stavljanje protugradnih stanica u funkciju. Cilj mjere je smanjiti negativni utjecaj grada na poljoprivredna i materijalna dobra na području Općine Odžak.

Mjere za prilagođavanje na opasnosti od suše i nestašice vode

Redni broj mjere	4
Naziv mjere	Izrada glavnog projekta vodoopskrbe naseljenih mjesta Novi Grad (Lještrak) i Vrbovački Lipik
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i LER
Partneri u realizaciji	- JP Komunalac d.o.o. Odžak - Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Period realizacije	2020-2021.
Ukupna investicija	30.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH - Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Sredstva JKP Komunalac d.o.o. Odžak

Kratki opis mjere	Ekstremno visoke temperature, suša i nestašica vode su opasnosti koje su prepoznate za područje općine Odžak. Njihov intenzitet i učestalost su ocijenjeni kao umjereni, kako sada tako i u budućnosti. Voda je kao resurs jedan od najosjetljivijih na učinke klimatskih promjena i to u vidu njene dostupnosti i kvalitete. Njena dostupnost postaje sve veći problem, stoga je svaka aktivnost očuvanja vode kao resursa izrazito poželjna i potrebna. U naseljenim mjestima Novi Grad i Vrbovački Lipik vodoopskrba mjesnog stanovništva se vrši iz individualnih bunara nedovoljnog kapaciteta i neprovjerene kvalitete vode za uporabu u domaćinstvima. Kako postoji opravdana potreba mjesnog stanovništva za kvalitetnijim i dugoročnim rješenjem vodoopskrbe, a nema urađenih prethodnih istražnih radova (osim što u centru naseljenog mjesta Novi Grad postoji stara bušotina bez validnih pokazatelja u smislu kapaciteta i kvalitete bunara, te u krugu poduzeća Ratar arteški bunar u privatnom vlasništvu za potrebe vodoopskrbe u krugu poduzeća). Prije izrade Glavnog projekta vodoopskrbe bilo bi neophodno osigurati dodatna ispitivanja upotrebljivosti stare bušotine u centru naseljenog mjesta Novi Grad i razmotriti mogućnost njenog uvezivanja na postojeći vodovod Prnjavor-Posavska Mahala, izvršiti prethodne projektne i inženjerske radove te hidrogeološka istraživanja i probne bušotine na području naseljenog mjesta Novi Grad odnosno Vrbovački Lipik, a nakon toga pristupiti izradi Glavnog projekta. Glavnim projektom definirao bi se projektni obuhvat, odnosno iskop arteškog bunara i izgradnja vodoopskrbne vodovodne mreže u dužini od cca 15 km. Cilj mjere je osigurati preduvjete za izgradnju sustava vodoopskrbe u naseljima Novi Grad (Lještrak) i Vrbovački Lipik.
--------------------------	---

Redni broj mjere	5
Naziv mjere	Izrada glavnog projekta vodoopskrbe naseljenih mjesta Donja Dubica i Osječak
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i LER
Partneri u realizaciji	- JP Komunalac d.o.o. Odžak - Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Period realizacije	2020-2021.
Ukupna investicija	30.000 KM
Izvori financijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH - Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Sredstva JKP Komunalac d.o.o. Odžak
Kratki opis mjere	Ekstremno visoke temperature, suša i nestašica vode su opasnosti koje su prepoznate za područje općine Odžak. Njihov intenzitet i učestalost su ocijenjeni kao umjereni, kako sada tako i u budućnosti. Voda je kao resurs jedan od najosjetljivijih na učinke klimatskih promjena i to u vidu njene dostupnosti i kvalitete. Njena dostupnost postaje sve veći problem, stoga je svaka aktivnost očuvanja vode kao resursa izrazito poželjna i potrebna. U naseljenim mjestima Donja Dubica i Osječak vodoopskrba mjesnog stanovništva vrši se iz individualnih bunara, nedovoljnog kapaciteta i neprovjerene kvalitete vode za uporabu u domaćinstvima. Kako postoji opravdana potreba mjesnog stanovništva za kvalitetnijim i dugoročnim rješenjem vodoopskrbe, a prethodni istražni radovi nisu provedeni, prije izrade Glavnog projekta vodoopskrbe neophodno je osigurati izvedbu prethodnih projektnih i inženjerskih radova, te hidro-geološka istraživanja i probne bušotine na području naseljenog mjesta Donja Dubica, odnosno Osječak, a nakon toga pristupiti izradi Glavnog projekta. Glavnim projektom definirao bi se projektni obuhvat, odnosno iskop arteškog bunara i izgradnja vodoopskrbne vodovodne mreže u dužini od cca 15 km.

Redni broj mjere	6
Naziv mjere	Izrada glavnog projekta vodoopskrbe naseljenog mjesta Gornji Svilaj
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i LER

Partneri u realizaciji	- JP Komunalac d.o.o. Odžak - Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Period realizacije	2020-2021.
Ukupna investicija	30.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH - Međunarodni finansireri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Sredstva JKP Komunalac d.o.o. Odžak
Kratki opis mjere	Ekstremno visoke temperature, suša i nestašica vode su opasnosti koje su prepoznate za područje općine Odžak. Njihov intenzitet i učestalost su ocijenjeni kao umjereni, kako sada tako i u budućnosti. Voda je kao resurs jedan od najosjetljivijih na učinke klimatskih promjena i to u vidu njene dostupnosti i kvalitete. Njena dostupnost postaje sve veći problem, stoga je svaka aktivnost očuvanja vode kao resursa izrazito poželjna i potrebna. U naseljenom mjestu Gornji Svilaj vodoopskrba mjesnog stanovništva vrši se iz individualnih bunara, nedovoljnog kapaciteta i neproverene kvalitete vode za uporabu u domaćinstvima. Kako postoji opravdana potreba mjesnog stanovništva za kvalitetnijim i dugoročnim rješenjem vodoopskrbe, a ne postoje prethodno provedeni istražni radovi, prije izrade Glavnog projekta vodoopskrbe neophodno je osigurati izradu prethodnih projektnih-inženjerskih radova, te hidro-geološka istraživanja i probne bušotine na području naseljenog mjesta Gornji Svilaj, a nakon toga pristupiti izradi Glavnog projekta. Glavnim projektom definirao bi se projektni obuhvat, odnosno iskop arteškog bunara i izgradnja vodoopskrbne vodovodne mreže u dužini od cca 10 km.

Redni broj mjere	7
Naziv mjere	Izgradnja vodoopskrbnog sustava u MZ Prud
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i LER
Partneri u realizaciji	- JP Komunalac d.o.o. Odžak - Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine - Međunarodne razvojne organizacije i fondovi
Period realizacije	2023-2024.
Ukupna investicija	300.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Proračun Federacije Bosne i Hercegovine - Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH - Međunarodni finansireri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Sredstva JP Komunalac d.o.o. Odžak
Kratki opis mjere	Ekstremno visoke temperature, suša i nestašica vode su opasnosti koje su prepoznate za područje općine Odžak. Njihov intenzitet i učestalost su ocijenjeni kao umjereni, kako sada tako i u budućnosti. Voda je kao resurs jedan od najosjetljivijih na učinke klimatskih promjena i to u vidu njene dostupnosti i kvalitete. Dostupnost vode postaje sve veći problem, stoga je svaka aktivnost očuvanja vode kao resursa izrazito poželjna i potrebna. U MZ Prud vodoopskrba se vrši iz individualnih kopanih plitkih bunara nedovoljnih kapaciteta i upitne kvalitete. Potrebno je izgraditi novi bunar i vodoopskrbnu mrežu u MZ Prud, u dužini od 7 km. Glavne aktivnosti u okviru realizacije mjere su: osiguranje finansijskih sredstava, raspisivanje javnog poziva za odabir izvođača, izvođenje i nadzor nad radovima, izvođenje radova, tehnički prijem i puštanje sustava u pogon Cilj mjere je obezbijediti neometan sistem vodoopskrbe za 1200 stanovnika (390 domaćinstava) u MZ Prud. Svrha mjere je povećanje sigurnosti snabdijevanja i na taj način usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama (2000/60/EC) i Direktivom o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (98/83/EC), kako bi se osigurale dovoljne količine zdravstveno

	ispravne vode za ljudsku potrošnju i povećala stopa priključenosti stanovništva na javne sisteme vodoopskrbe.
--	---

Redni broj mjere	8
Naziv mjere	Izgradnja sustava vodoopskrbe u MZ Vojskova
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i LER
Partneri u realizaciji	• JP Komunalac d.o.o. Odžak • Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine • Međunarodne razvojne organizacije i fondovi
Period realizacije	2020-2023.
Ukupna investicija	300.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	• Proračun Općine Odžak • Proračun Županije Posavske • Proračun Federacije Bosne i Hercegovine • Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH • Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) • Sredstva JP Komunalac d.o.o. Odžak
Kratki opis mjere	U MZ Vojskova lokalno stanovništvo trenutno je bez riješenog pitanja vodoopskrba. Postoji izgrađen bunar izdašnosti Q1 10 l/s sa bunarskom kućicom, sa kojeg se vodom opskrbljuju stanovnici koji žive u blizini bunara, izravnim uzimanjem vode sa slavine ugrađene na bunar. Ostalo stanovništvo se opskrbljuje vodom iz individualnih kopanih plitkih bunara nedovoljnih kapaciteta i upitne kvalitete vode. Stoga je potrebno izgraditi dodatni bunar i vodoopskrbnu mrežu u MZ Vojskova u dužini od 9,5 km. Glavne aktivnosti u okviru realizacije mjere su: osiguranje finansijskih sredstava, raspisivanje javnog poziva za odabir izvođača, izvođenje i nadzor nad radovima, tehnički prijem i puštanje sistema u pogon. Cilj mjere je obezbijediti neometan sistem vodoopskrbe za 650 stanovnika (150 domaćinstava) u MZ Vojskova. Svrha mjere je povećanje sigurnosti snabdijevanja i na taj način usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama (2000/60/EC) i Direktivom o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (98/83/EC), kako bi se osigurale dovoljne količine zdravstveno ispravne vode za ljudsku potrošnju i povećala stopa priključenosti stanovništva na javne sisteme vodoopskrba.

Redni broj mjere	9
Naziv mjere	Analiza kapaciteta, dogradnja i proširenje vodovodne mreže Prnjavor - Posavska Mahala
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i LER
Partneri u realizaciji	• JP Komunalac d.o.o. Odžak • Međunarodne razvojne organizacije i fondovi
Period realizacije	2023-2025.
Ukupna investicija	200.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	• Proračun Općine Odžak • Proračun Županije Posavske • Proračun Federacije Bosne i Hercegovine • Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH • Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) • Sredstva JP Komunalac d.o.o. Odžak
Kratki opis mjere	Ekstremno visoke temperature, suša i nestašica vode su opasnosti koje su prepoznate za područje općine Odžak. Njihov intenzitet i učestalost su ocijenjeni kao umjereni, kako sada tako i u budućnosti. Voda je kao resurs jedan od najosjetljivijih na učinke klimatskih promjena i to u vidu njene dostupnosti i kvalitete. Dostupnost vode postaje sve veći problem, stoga je svaka aktivnost koja ima za očuvanja vode kao resursa izrazito poželjna i potrebna.

	U ranije izgrađenom vodovodu u MZ Prnjavor i Posavska Mahala u javljali su se problemi u vodoopskbi pomenutog područja. Postojeći bunar nema dovoljan kapacitet za tako dugu vodovodnu mrežu (cca 18 km). Da bi se ovaj problem riješio potrebno je u MZ Posavska Mahala izgraditi još jedan bunar, i nakon toga proširiti vodovodnu mrežu na rubne dijelove ovih i drugih mjesnih zajednica koji do sada nisu bili obuhvaćeni mrežom. Realizacija ove mjere obuhvata izgradnju bunara i 2 km vodopskrbe mreže na koju će biti priključeno najmanje 60 domaćinstava u MZ Prnjavor, Posavska Mahala i susjednim mjesnim zajednicama.
--	---

Redni broj mjere	10
Naziv mjere	Nabava i postavljanje filtera na arteškom bunaru u MZ Donji Svilaj
Nosilac realizacije mjere	Služba za gospodarstvo i LER
Partneri u realizaciji	- JP Komunalac d.o.o. Odžak - Vlada Županije Posavske - Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine - Međunarodne razvojne organizacije i fondovi
Period realizacije	2022
Ukupna investicija	30.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Proračun Federacije Bosne i Hercegovine - Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH - Međunarodni finansijski i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Sredstva JP Komunalac d.o.o. Odžak
Kratki opis mjere	Ekstremno visoke temperature, suša i nestašica vode su opasnosti koje su prepoznate za područje općine Odžak. Njihov intenzitet i učestalost su ocijenjeni kao umjereni, kako sada tako i u budućnosti. Voda je kao resurs jedan od najosjetljivijih na učinke klimatskih promjena i to u vidu njene dostupnosti i kvalitete. Dostupnost vode postaje sve veći problem, stoga je svaka aktivnost koja ima za očuvanja vode kao resursa izrazito poželjna i potrebna. U MZ Donji Svilaj izgrađena je vodovodna mreža i arteški bunar, ali se pri kemijskoj analizi vode često pojavljuje povišena količina mangana koji je štetan po zdravlje ljudi. Ova mjera predviđa nabavu i postavljanje filtera za prečišćavanje vode na arteškom bunaru u mjesnoj zajednici Donji Svilaj. Realizacijom mjere pobošat će se kvalitet vode za 1.200 stanovnika MZ Donji Svilaj.

Redni broj mjere	11
Naziv mjere	Podizanje javne svijesti o utjecaju klimatskih promjena na vode kao sastavnicu okoliša i o značaju racionalne potrošnje vode u kućanstvima
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	- JP Komunalac d.o.o. Odžak - Nevladine organizacije - Osnovne i srednje škole
Period realizacije	2020-2030.
Ukupna investicija	10.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Vlastita sredstva JKP Komunalac d.o.o. Odžak - Proračun Općine Odžak - Donatorska sredstva
Kratki opis mjere	Voda je kao resurs jedan od najosjetljivijih na učinke klimatskih promjena, i to u vidu njene dostupnosti i kvalitete. Njena dostupnost sve je veći problem, stoga je svaka aktivnost koja ima za cilj podizanje svijesti o racionalnosti korištenja i načinu utjecaja klimatskih promjena na vode

	izrazito poželjna i potrebna. Za ovu aktivnost će se koristiti postojeći komunikacijski kanali i infrastruktura (web stranice, džambo plakate, plakate, letke, račune i dr.), a razvijaće se i novi.
--	--

Redni broj mjere	12
Naziv mjere	Uređenje bare Starača
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Period realizacije	2024-2028.
Ukupna investicija	120.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Proračun Županije Posavske - Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH - Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Agencija za vodno područje rijeke Save
Kratki opis mjere	Bara Starača je napušteno korito rijeke Bosne, pasivni vodotok dužine oko 7-8 km. Bara se nalazi u neposrednoj blizini naselja Prud, Vojskova i Trnjak. U vrijeme visokog vodostaja kroz postojeći mehanizam u neposrednoj blizini korita rijeke Save, prihvaćaju se određene količine vode koje ispunjavaju kompletan tok Starače. U vrijeme niskog vodostaja voda iz Starače izlazi u rijeku Savu, što u značajnoj mjeri doprinosi narušavanju prirodnih vrijednosti staništa u močvari. Rješenje ovog problema bila bi izgradnja prelivne brane na uskom dijelu, uzvodno od ustave čime bi se onemogućilo ispuštanje vode ispod održivog minimuma. Brana bi bila betonska, prelivna sa kosinama koje omogućuju migraciju riba i kod malog vodostaja, a uzvodno bi održavala minimalni nivo vode za opstanak ribljeg fonda. Na ovaj način bi se u budućnosti formiralo unikatno močvarno područje, gdje bi se zbog specifičnosti hidrološkog režima formirali različiti tipovi staništa, koji bi udomili čitav spektar močvarnih zajednica. Da bi se prirodna raznolikost zaštitila, a prostor zaštitio od devastacije, urađena je stručna Studija <i>Evaluacija prirodnih vrijednosti Starače Vojskova</i>. U dijelu definiranja prijedloga za konzervacijski status Starače Vojskova navedeno je, na temelju iznesenih činjenica o stupnju i konverzijskom statusu diverziteta vrsta, staništa i ekosistema, a u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Federacije BiH, da se predlaže izdvajanje Starače Vojskova u zaštićeno područje kategorije d – zaštićeni pejzaž. Stoga je nadležnom ministarstvu uručen <i>Zahtjev za pokretanje procedure postupka proglašenja zaštićenog područja močvarnog područja Starače Vojskova, općina Odžak, za zaštićeno područje kategorije d – zaštićeni pejzaž, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode FBiH</i>. U skladu s postojećom inicijativom, u okviru realizacije ove mjere potrebno je poduzeti aktivnosti i mjere uređenja dijela korita vodotoka, obalnog i priobalnog pojasa bare Starača i njegovo čišćenje od otpadnog materijala i raslinja koji su nepogodni za održivost staništa, te osigurati pristupačnost određenim mikro-lokalitetima.

Redni broj mjere	13
Naziv mjere	Racionalizacija potrošnje vode u zgradama u vlasništvu Općine Odžak
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	JP Komunalac d.o.o. Odžak
Period realizacije	2022-2027.
Ukupna investicija	10.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Donatorska sredstva
Kratki opis mjere	Voda je kao resurs jedan od najosjetljivijih na učinke klimatskih promjena, i to u vidu njene dostupnosti i kvalitete. Njena dostupnost sve je veći problem, stoga je potrebno kontinuirano poduzimati aktivnosti racionalizacije njenog korištenja. Općina Odžak na objektima čiji je vlasnik ili korisnik mora provesti mjere za racionalizaciju i smanjenje potrošnje vode. U prvoj fazi realizacije

	ove mjere potrebno je izraditi analizu potrošnje vode po objektima s obzirom na dostupne podatke. Analiza treba da pokaže status postojeće infrastrukture za potrošnju vode, način korištenja i mjesta za poboljšanje, kako infrastrukturna, tako i u obrascima ponašanja korisnika. Druga faza podrazumijeva provedbu konkretnih aktivnosti u koje treba uključiti i ugradnju pametnih brojala sa mogućnošću daljinskih očitavanja.
--	--

Mjere za prilagođavanje na opasnosti od ekstremno visokih temperatura

Redni broj mjere	14
Naziv mjere	Izgradnja novih i adaptacija postojećih autobusnih stajališta sa postavljanjem nadstrešnica
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	Javni prijevoznici
Period realizacije	2020-2025.
Ukupna investicija	10.000 KM
Izvori financijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Međunarodni financijeri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.)
Kratki opis mjere	Toplinski valovi su jedna od manifestacija klimatskih promjena koja ima značajan učinak na brojne aspekte svakodnevnog života, možda najizraženije na putnike u javnom prijevozu, i koja može predstavljati ozbiljnu prijetnju po ljudsko zdravlje. Slijedom navedenog, cilj ove mjere je osigurati dostupnost nadstrešnica koje pružaju zaštitu od direktnog izlaganja suncu. U okviru realizacije mjere potrebno je mapirati postojeće stanje na stajalištima, i planirati postupno zamjenu/izgradnju nadstrešnica koje pružaju adekvatnu zaštitu od direktnog osunčavanja. Pri odabiru tipa nadstrešnica i materijala za njihovu izgradnju, u obzir treba uzeti i gdje je moguće dati prednost korištenju zelenih materijala i tehnologija.

Redni broj mjere	15
Naziv mjere	Integracija koncepta zelene infrastrukture ⁶³ u procese prostornog planiranja
Nosilac realizacije mjere	Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Partneri u realizaciji	Vlada Županije Posavske
Period realizacije	2025-2030.
Ukupna investicija	20.000 KM
Izvori financijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Donatorska sredstva
Kratki opis mjere	Koncept zelene infrastrukture je neophodno integrirati u procese i politike prostornog planiranja i druge strateške dokumente. Preporučuje se da se kod izmjena i dopuna planskih dokumenata, kao što su prostorni i regulacioni planovi, posebna pažnja posveti zelenoj infrastrukturi kao elementu u organizaciji prostora. Cilj ove mjere je strateški planirati i sistemski razvijati zelenu infrastrukturu na području općine Odžak, naročito na kritičnim mjestima gdje je ista slabo razvijena, u prvom redu kako bi se umanjio efekt postojećih te spriječio nastanak novih toplotnih ostrva, te kako bi planiranje razvoja i prilagođavanje infrastrukture bilo usklađeno s predviđenim efektima klimatskih promjena. Elemente zelene infrastrukture je potrebno integrirati i njihovim propisivanjem u posebnim uslovima gradnje u sklopu izdavanja dozvola.

⁶³ Prema jednoj od definicija Evropske unije, zelena infrastruktura je mreža prirodnih i poluprirodnih područja te zelenih prostora, koja pruža usluge ekosistema, pri čemu se potiče dobrobit ljudi i kvalitet života. Zelena infrastruktura može pružiti višestruke funkcije i pogodnosti u istom prostornom području. Te funkcije mogu biti okolišne (npr. očuvanje biološke raznolikosti ili prilagođavanje klimatskim promjenama), društvene (npr. osiguranje kvalitetne odvodnje ili zelenih površina) i privredne (npr. stvaranje radnih mjesta i rast cijena nekretnina). Razlika u odnosu na rješenja sive infrastrukture, koja obično imaju samo jednu funkciju kao što je odvodnja ili prijevoz, čini zelenu infrastrukturu privlačnom jer ima potencijal za istovremeno rješavanje nekoliko problema. Tradicionalna siva infrastruktura i dalje je potrebna, ali često se može poboljšati rješenjima čije je ishodište priroda.

Ostale mjere za prilagođavanje na opasnosti od klimatskih promjena

Redni broj mjere	16
Naziv mjere	Edukacija i informisanje o klimatskim promjenama, energetske efikasnosti i održivosti
Nosilac realizacije mjere	Općina Odžak
Partneri u realizaciji	- Mjesne zajednice - Građani - Osnovne i srednje škole
Period realizacije	2020-2030.
Ukupna investicija	5.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Međunarodni finansijski i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.)
Kratki opis mjere	Razvoj i širenje edukativnih i promotivnih materijala putem web stranice i dr. kanala o klimatskim promjenama, energetske efikasnosti i održivosti, uključujući teme: stanje klimatskih parametara; pojava ekstremnih klimatskih uslova; alarmiranje prilikom pojave: ekstremnih klimatskih uslova, prognoze ekstremnih uslova unutar sedam dana, promjene kvaliteta zraka, promjene kvaliteta vode, pojave visokih koncentracija peludi i sl; savjeti i sugestije o racionalnom korištenju energije i vode; savjetovanje građana o pitanjima iz područja prilagođavanja klimatskim promjenama i dr.

Redni broj mjere	17
Naziv mjere	Opremanje i jačanje kapaciteta vatrogasne jedinice
Nosilac realizacije mjere	Služba civilne zaštite i civilnih poslova
Partneri u realizaciji	- Županijska uprava civilne zaštite - Vlada Županije Posavske - Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
Period realizacije	2025-2026.
Ukupna investicija	400.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	- Proračun Općine Odžak - Međunarodni finansijski i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) - Viši nivoi – namjenska sredstva
Kratki opis mjere	Dobrovoljno vatrogasno društvo ima značajnu ulogu u zaštiti od prirodnih i drugih opasnosti, uključujući i posljedice klimatskih promjena. Kapaciteti ove službe su u okviru Strategije integriranog razvoja ocijenjeni kao nedovoljno tehnički i stručno opremljeni. Dobrovoljno vatrogasno društvo u funkciji ima samo jedno vatrogasno vozilo koje je staro i dotrajalo, te su troškovi njegovog održavanja i popravka visoki. Zbog toga se nameće potreba za nabavom novog vatrogasnog vozila sa pratećom opremom, koje će unaprijediti rad Dobrovoljnog vatrogasnog društva. Realizacija ove mjere uključuje nabavu novog vatrogasnog vozila, te nabavu neophodne opreme (10 kompleta vatrogasnih odijela za intervetne situacije, zaštitnih odjela, dišnih aparata, kaciga, čizmi, sjekira, radnih odjela čizmi, i dr.) neophodne za unaprjeđenje rada društva. Jedna od aktivnosti koja će se realizirati u okviru ove mjere je i održavanje minamlno 5 edukacija članova Dobrovoljnog vatrogasnog društva o savremenim metodama odgovora na prirodne i druge opasnosti.

Redni broj mjere	18
Naziv mjere	Nabava sanitetskog vozila i medicinske opreme za Dom zdravlja Odžak
Nosilac realizacije mjere	JZU Dom zdravlja Odžak
Partneri u realizaciji	- Županijska uprava civilne zaštite - Vlada Županije Posavske

	• Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
Period realizacije	2025-2028
Ukupna investicija	330.000 KM
Izvori finansijskih sredstava	• Proračun Općine Odžak • Međunarodni finansireri i donatori (EU, UNDP, USAID i dr.) • Viši nivoi – namjenska sredstva
Kratki opis mjere	Eskremno visoke temperature, suše i nestašice vode su neke od manifestacija klimatskih promjena koje imaju značajan učinak na brojne aspekte svakodnevnog života, naročito određenih skupina stanovništva kao što su starije osobe, osobe sa kroničnim oboljenjima, osobe sa invaliditetom i drugi. Dom zdravlja Odžak, čiji osnivač je Općina Odžak, je zdravstvena ustanova koja ima organiziranu primarnu zdravstvenu zaštitu za područje općine Odžak. Djelatnost Doma zdravlja obuhvaća opću medicinu, zdravstvenu zaštitu žena i djece, zdravstvenu zaštitu nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja, higijensko-epidemiološku djelatnost, hitnu medicinsku pomoć, stacionar za privremen smještaj bolesnika, laboratorijske, radiološke i druge dijagnostike, pojedine specijalističke djelatnosti, fizikalnu terapiju, mentalnu rehabilitaciju, kiruršku djelatnost - poliklinički dio, i ljekarnu. Za obavljanje svoje djelatnosti Dom zdravlja ima uslovne prostorne kapacitete. Međutim, kako bi unaprijedili pružanje svojih usluga u narednom periodu bilo bi potrebno nabaviti sljedeću opremu: aparat za ultrazvuk sa dvije ili tri sonde sa Color Dopplerom, Anlajzer za pretragu krvi, te nova kola hitne pomoći sa kompletnom pratećom opremom.

Financijski okvir i dinamika realizacije plana mjera za prilagođavanje klimatskim promjenama

Plan mjera za prilagođavanje klimatskim promjenama sastavljen je od ukupno 18 mjera. Planom su predviđene mjere za prilagođavanje na opasnosti od poplava i obilnih padavina, grada, suše i nestašice vode i ekstremno visokih temperatura. Realizacijom planiranih mjera na području općine Odžak će se do 2030. godine smanjiti izloženost ugroženih područja općine rizicima od prirodnih i drugih nesreća za 30% u odnosu na 2020. godinu. Mjere za prilagođavanje klimatskim promjenama provodit će se u periodu 2020.-2030. Za realizaciju svih mjera neophodno je obezbjeđiti 2.575.000 KM. Za financiranje mjera koristit će se sredstva proračuna Općine Odžak i vanjski izvori financiranja. Mogući izvori financiranja za realizaciju svake mjere određeni su na osnovu pregleda prikazanog u *Poglavlju 8 - Mehanizmi financiranja provedbe akcijskog plana energetske održivosti razvoja i klimatskih promjena*. U narednoj tabeli predstavljena je dinamika i financijski okvir realizacije plana mjera za prilagođavanje klimatskim promjenama.

Redni broj	NAZIV MJERE	Investicija (KM)	Realizacija mjere								Nosioci aktivnosti				
			2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		2028	2029	2030	
Mjere za prilagođavanje na opasnosti od poplava i obilnih padavina			700.000												
1	Sanacija i rekonstrukcija hidromelioracione mreže	600.000													Općina Odžak
2	Čišćenje vodotoka na području općine Odžak	100.000													Općina Odžak
Mjere za prilagođavanje na opasnosti od grada (tuče)			50.000												
3	Uvođenje sustava protugradne zaštite	50.000													Općina Odžak
Mjere za prilagođavanje na opasnosti od esuša i nestašice vode			1.060.000												
4	Izrada Glavnog projekta vodoopskrbe naseljenih mjesta Novi Grad (Lještak) i Vrbovački Lipik	30.000													Služba za gospodarstvo i LER
5	Izrada Glavnog projekta vodoopskrbe naseljenih mjesta Donja Dubica i Osječak	30.000													Služba za gospodarstvo i LER
6	Izrada Glavnog projekta vodoopskrbe naseljenog mjesta Gornji Svilaj	30.000													Služba za gospodarstvo i LER
7	Izgradnja vodoopskrbnog sustava u MZ Prud	300.000													Služba za gospodarstvo i LER
8	Izgradnja sustava vodoopskrbe u MZ Vojkova	300.000													Služba za gospodarstvo i LER
9	Analiza kapaciteta, dogradnja i proširenje vodovodne mreže Prnjavor- Posavska Mahala	200.000													Služba za gospodarstvo i LER

Redni broj	NAZIV MJERE	Investicija (KM)	Realizacija mjere								Nosioći aktivnosti			
			2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		2028	2029	2030
10	Nabava i postavljanje filtera na arteškom bunaru u MZ Donji Svilaj	30.000												Služba za gospodarstvo i LER
11	Podizanje javne svijesti o utjecaju klimatskih promjena na vode kao sastavnicu okoliša i o značaju racionalne potrošnje vode u kućanstvima	10.000												Služba za gospodarstvo i LER
12	Uređenje bare Starača	120.000												Služba za gospodarstvo i LER
13	Racionalizacija potrošnje vode u zgradama u vlasništvu Općine Odžak	10.000												Služba za gospodarstvo i LER
Mjere za prilagođavanje na opasnosti od ekstremno visokih temperatura			30.000											
14	Izgradnja novih i adaptacija postojećih autobusnih stajališta sa postavljanjem nadstrešnica	10.000												Općina Odžak
15	Integracija koncepta zelene infrastrukture u procese prostornog planiranja	20.000												Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina
Ostale mjere za prilagođavanje na opasnosti od klimatskih promjena			735.000											
16	Edukacija i informisanje o klimatskim promjenama, energetskej efikasnosti i održivosti	5.000												Općina Odžak
17	Opremanje i jačanje kapaciteta vatrogasne jedinice	400.000												Služba civilne zaštite i civilnih poslova
18	Nabava sanitetskog vozila i medicinske opreme za Dom zdravlja Odžak	330.000												JZU Dom zdravlja Odžak
UKUPNO			2.575.000											

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila. -68: Dinamika i finansijski okvir realizacije plana mjera za prilagođavanje klimatskim promjenama na području općine Odžak

4 REALIZACIJA I PRAĆENJE REZULTATA AKCIJSKOG PLANA

Realizacija Akcijskog plana

Akcijskog plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak ima dug period realizacije, te je stoga potrebno precizno planirati organizacijsku strukturu radnih i nadzornih tijela za njegovu uspješnu provedbu. Zbog toga će Općina Odžak formirati **Radnu grupu za energetske efikasnost i klimatske promjene**, čiji će zadatak biti realizacija, praćenje i kontrola provedbe mjera predviđenih ovim Akcijskim planom. Na čelu Radne grupe će biti koordinator – stručnjak za upravljanje energijom, koji će upravljati aktivnostima grupe i procesima izrade izvještaja o implementaciji Akcijskog plana. Radna grupa za energetske efikasnost i klimatske promjene će učestvovati u realizaciji mjera i aktivnosti iz Plana, formirati odgovarajuće baze podataka i kontinuirano pratiti energetske potrošnje za sektore zgradarstva, prometa i javne rasvjete, te napredak procesa prilagođavanja klimatskim promjenama. U radnu grupu će biti uključeni predstavnici svih relevantnih službi uprave Općine, javnih poduzeća i insitucija, i to: služba za nabavu i zaštitu sredstava i resursa, služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina, služba za gospodarstvo i ler, služba civilne zaštite i civilnih poslova, JP Komunalac.

Praćenje i kontrola realizacije Akcijskog plana

Jedan od glavnih zadataka Radne grupe za energetske efikasnosti i klimatske promjene je praćenje i kontrola realizacije Akcijskog plana, što obuhvaća sljedeće:

- praćenje dinamike realizacije predviđenih mjera ublažavanja i prilagođavanja klimatskim promjenama,
- praćenje uspješnosti realizacije predviđenih mjera,
- praćenje i kontrola postavljenih ciljeva za svaku pojedinu mjeru u okviru Akcijskog plana,
- praćenje i kontrola postignutih smanjenja emisija CO₂ za mjere ublažavanja klimatskih promjena.

Uspješno praćenje postignutih ušteda u potrošnji energije i postignutog smanjenja emisija CO₂ u različitim sektorima i njihovim podsektorima kao i dostizanje postavljenog cilja Akcijskog plana postiže se izradom novog kontrolnog inventara emisija CO₂, pri čemu je važno da metodologija njegove izrade bude identična metodologiji prema kojoj je izrađen bazni inventar emisija CO₂.

Izvjешavanje o napretku realizacije Akcijskog plana

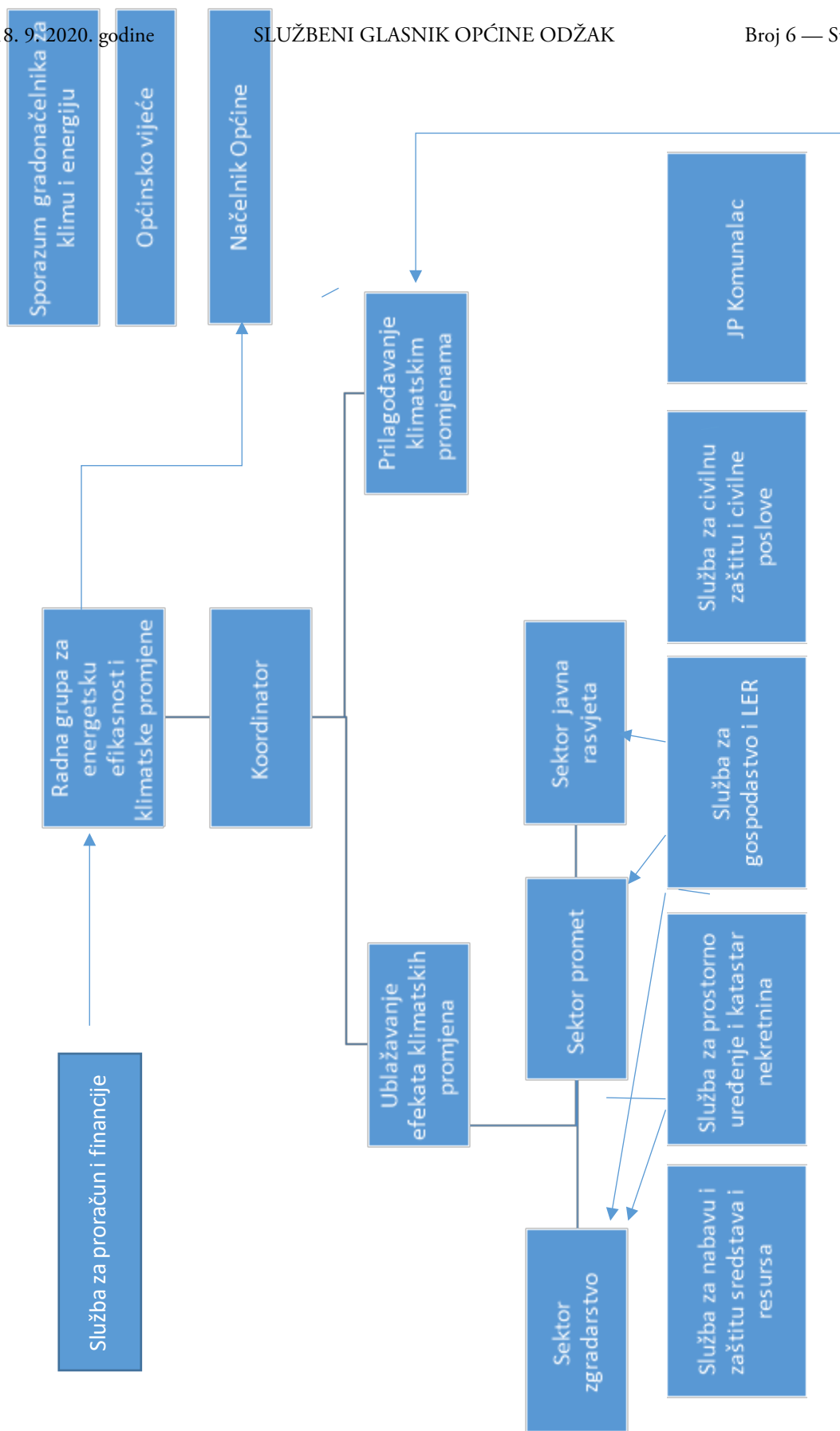
Pristupanjem *Sporazumu gradonačelnika za klimu i energiju* Općina Odžak je preuzela i obvezu redovnog izvješavanja Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju o realiziranim mjerama i aktivnostima. Shodno tome, radna grupa za energetske efikasnost i klimatske promjene će svake dvije godine izvještavati općinskog načelnika i Općinsko vijeće, te nadležno tijelo Sporazuma gradonačelnika o rezultatima realizacije planiranih mjera.

Sporazum gradonačelnika je kreirao i objavio obrasce za dostavljanje periodičnih izvještaja, pri čemu su potpisnicima sporazuma ponuđene sljedeće dvije mogućnosti:

- i. Izvjешavanje svake dvije godine;
- ii. Izrada Izvjешtaja o statusu aktivnosti svake dvije godine (što ne uključuje izradu inventara emisija) te cjelokupnog izvještaja koji se dostavlja svake četiri godine i koji uključuje status aktivnosti i najmanje jedan kontrolni inventar emisija.

Općina Odžak odlučila se za opciju izrade Izvjешtaja o statusu aktivnosti svake dvije godine te cjelokupnog izvještaja svake četiri godine.

Organizacijska shema radne grupe za realizaciju Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak prikazana je na narednom dijagramu.



Dijagram Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-49: Organizacijska shema radne grupe za implementaciju Akcijskog plana

5 MEHANIZMI FINANCIRANJA PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVOJA I KLIMATSKIH PROMJENA

U cilju realizacije mjera za ublažavanje klimatskih promjena te mjera za prilagođavanje klimatskim promjenama, koje su uvrštene u ovaj Akcijski plan, moraju se osigurati i odgovarajuća financijska sredstva. Ova sredstva se mogu mobilizirati iz jednog izvora financiranja ili kombinacijom više izvora. Trenutno dostupni mehanizmi financiranja omogućavaju različite oblike pružanja pomoći iz domaćih i međunarodnih izvora. Uvažavajući trenutno stanje, donositelji odluka trebaju izabrati optimalan model financiranja koji odgovara stanju u jedinici lokalne samouprave. Pregled izvora financiranja, trenutno dostupnih jedinicama lokalne samouprave prikazani su u narednoj tabeli.

Izvori financiranja		Vrsta	Oblik financiranja
Domaći izvori	Proračunska sredstva	Vlastita sredstva	Bespovratna sredstva
	Fond za zaštitu okoliša FBiH	Vlastita sredstva	Bespovratna sredstva
	Investicijsko razvojne institucije	Privatna sredstva	Kredit i sa povoljnijim uvjetima
	Komercijalne financijske institucije	Privatna sredstva	Kredit i
	Privatni investitori	Privatna sredstva	Financiranje; sufinanciranje
Međunarodni izvori	Međunarodne organizacije, EU i sredstva bilateralne suradnje	Međunarodna sredstva	Tehnička pomoć; bespovratna sredstva
	Međunarodne financijske institucije	Međunarodna sredstva	Kredit i; kredit i sa povoljnijim uslovima

Tabela Pogreška! U dokumentu nema teksta navedenog stila.-69: Pregled dostupnih izvora financiranja planiranih mjera

Domaći izvori financiranja

i. Proračunska sredstva

Potencijalni izvor financiranja, iz kojeg je moguće osigurati sredstva za implementaciju mjera Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama, podrazumijeva i proračunska sredstva. Kada je riječ o sredstvima iz proračuna, moguće je identificirati sljedeće izvore:

- **Proračun Općine Odžak** - kroz svoje redovno poslovanje Općina ima mogućnost da u svoje strateške dokumente uvrsti i mjere predviđene ovim dokumentom i na osnovu toga planira potrebna sredstva u svom proračunu.
- **Proračun Županije Posavske** – Na području općine Odžak postoji određeni broj javnih zgrada koje su u nadležnosti Županije Posavske. Zbog toga Vlada Županije Posavske i njena resorna ministarstva imaju i interes i mogućnosti da iz svojih sredstava, ali i kroz saradnju sa drugim domaćim i međunarodnim institucijama financiraju i realizuju programe koji će doprinijeti smanjenju emisija CO₂ na području općine Odžak.
- **Proračun Vlade Federacije BiH** - ima mogućnost transfera proračunskih sredstava na niže razine vlasti, što se može koristiti i za realizaciju mjera energetske efikasnosti i smanjenja emisija CO₂.

ii. Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH

Djelatnost Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH čini prikupljanje i distribucija financijskih sredstava za zaštitu okoliša na teritoriji Federacije BiH, koja se mogu koristiti za: podršku u ostvarivanju zadataka koji proizlaze iz obveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti zaštite okoliša; suzbijanje štete po okoliš u slučaju kada se ne može primijeniti princip odgovornosti za izvršavanje štete određenom licu (zagađivač plaća); troškove sprečavanja ili otklanjanja štete po okoliš koja zahtijeva neposrednu intervenciju; potpora mjerama u cilju zaštite okoliša, naročito u oblasti razvoja i financiranja informativnog sustava, obrazovanja i širenja informacija; unaprjeđivanje razvoja ekonomske strukture koja je povoljna po okoliš; očuvanje zaštićenih prirodnih područja; unaprjeđivanje ekološke svijesti javnosti i istraživanje okoliša; te očuvanje, održivo korištenje, zaštitu i unaprjeđivanje stanja okoliša.

Općina Odžak, kao jedinica lokalne samouprave, ima mogućnost apliciranja za sredstva Fonda za potrebe provedbe mjera iz ovog Akcijskog plana. Fond vrši raspodjelu sredstava putem javnog konkursa za sufinanciranje programa i projekata iz oblasti zaštite okoliša, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije.

iii. Investicijsko razvojne institucije

Razvojna banka Federacije BiH predstavlja finansijsku instituciju koja pruža mogućnost zatvaranja finansijske konstrukcije za realizaciju mjera Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama. U svom kreditnom portfelju Razvojna banka Federacije BiH ima specijalnu kreditnu liniju namijenjenu jedinicama lokalne samouprave. Ova kreditna linija omogućava povlačenje finansijskih sredstava za jedinice lokalne samouprave u Federaciji BiH uz povoljne uvjete kreditiranja (rok otplate do 12 godina uz 12 mjeseci grejs perioda, minimalna kamatna stopa od 2,5% na godišnjem nivou i naknade za obrade kredita u visini do 0,30% vrijednosti kredita).

iv. Komercijalne finansijske institucije

Na području općine Odžak posluje više komercijalnih finansijskih institucija, primarno banaka, koje plasiraju sredstva po tržišnim uslovima. Pojedine banke imaju razvijene programe financiranja projekata koji se tiču energetske efikasnosti i korištenja obnovljivih izvora energije. Jedinice lokalne samouprave imaju mogućnost zaduživanja ili izdavanja garancija za pravovremeno plaćanje dospjelih obveza javnih poduzeća. Zaduživanje kod komercijalnih finansijskih institucija je alat koji može osigurati djelimično ili ukupno financiranje mjera predloženih ovim dokumentom. Banke koje imaju posebne linije za financiranje projekata energetske efikasnosti su Raiffeisen banka i Unicredit banka.

v. Privatni investitori

Uz korištenje javnog sektora za prikupljanje potrebnih sredstava za provedbu mjera smanjenja CO₂, potencijalni izvor finansijskih sredstava je i privatni sektor. Naime, privatni kapital investitora je značajan izvor finansijskih sredstava koja se mogu iskoristiti u ovu svrhu. Najčešće korišteni modeli angažmana privatnog kapitala u javne svrhe su:

- **Javno privatno partnerstvo (JPP)** - predstavlja model udruživanja resursa javog i privatnog sektora za potrebe proizvodnje javnih proizvoda ili pružanja javnih usluga. Jedinice lokalne samouprave imaju mogućnost korištenja ovakvog modela organizacije određenog posla u slučajevima kada za to nemaju potrebne resurse ili kada nisu u mogućnosti da samostalno obavljaju javne poslove. Primarni razlozi zbog kojih se javni sektor odlučuje na JPP uključuje: nedostatak kapaciteta i resursa, nedostatak stručnih kadrova, visoki troškovi, visok poslovni rizik, itd. Sa druge strane JPP podrazumijeva i sudjelovanje privatnog sektora sa svojim kapacitetima, znanjima, vještinama i kapitalom. U navedenom odnosu javni sektor definira potrebu i obim javnog proizvoda ili usluge, osigurava ravnopravnost i sprječavanje zloupotrebe, dok privatni sektor nastoji osigurati profitabilnost uz zadovoljenje svih traženih uslova. JPP kao model predstavlja dugoročnu ugovornu saradnju između javnog i privatnog partnera pri čemu se preraspodjela poslovnog rizika u većem dijelu prenosi na privatnog partnera. Projekti na kojima se JPP najčešće koristi kao model suradnje uključuju energetske sektor, zdravstvo, i obrazovanje.
- **ESCO model (eng. Energy Service Companies)** - je JPP model koji se koristi u oblasti pružanja energetske usluge. ESCO model poslovanja obuhvata razvoj, izgradnju i financiranje projekata koji imaju za cilj povećanje energetske efikasnosti uz istovremeno smanjenje troškova eksploatacije i održavanja. Ovaj model se temelji na smanjenju troškova energije kroz izgradnju infrastrukture koja će omogućiti optimizaciju sustava i efikasnije korištenje energije. ESCO kompanija ulaže svoja sredstva u realizaciju mjera za povećanje energetske efikasnosti, a povrat investicije ostvaruje kroz uštede koje će nastati. U toku provedbe projekta, odnosno tokom otplate investicije, korisnici usluga plaćaju isti iznos za troškove energije kao što su plaćali i prije implementacije projekta. Nakon otplate investicije, ESCO kompanija izlazi iz projekta i finansijska razlika koja nastaje usljed ušteda se prenosi na krajnje korisnike, što dugoročno predstavlja izuzetnu korist za korisnike. ESCO model je moguće primijeniti na javnim poduzećima, ustanovama i jedinicama lokalne samouprave, a najčešće za projekte iz energetskog sektora.

Međunarodni izvori financiranja

Pored navedenih domaćih izvora financiranja, za potrebe realizacije mjera *Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama* moguće je koristiti i sredstva međunarodne pomoći. Naime, međunarodne organizacije, međunarodne finansijske institucije i agencije koje su prisutne na području Bosne i Hercegovine, provode aktivnosti koje su usmjerene na zaštitu okoliša i poboljšanje životnih uvjeta građana.

i. Međunarodne organizacije i sredstva bilateralne suradnje (UNDP, GIZ, EU, USAID)

Na području Bosne i Hercegovine su prisutne brojne međunarodne organizacije koje realiziraju programe kroz koje nude tehničku pomoć ali i financijska sredstva. Korištenjem ovih sredstava moguće je osigurati i potrebno financiranje mjera ovog Akcijskog plana. Programi koji nude financiranje navedenih projekata su vremenski ograničeni, ali isti imaju tendenciju da se ponavljaju u istom ili sličnom obliku. Najznačajniji međunarodni donatori u oblasti energetske efikasnosti, korištenja obnovljivih izvora energije i smanjenja emisija CO₂ u Bosni i Hercegovini su:

Europska Unija - sa instrumentom pretpristupne pomoći (**IPA II**), zemlje koje su kandidati ili potencijalni kandidati za članstvo u EU mogu ostvariti financiranje. IPA II je instrument koji priprema navedene zemlje za način korištenja sredstava, jednom kad budu u sastavu EU. Navedena predpristupna pomoć u Bosni i Hercegovini se primjenjuje u sferama demokracije i upravljanja, vladavine zakona i prava, konkurentnosti i inovacija, obrazovanja, zapošljavanja i društvenih promjena, transporta, okoliša, klimatskih promjena i energije, razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja. Najznačajnije agencije putem kojih Europska unija plasira svoju pomoć su:

- Direkcija za europske integracije;
- Odsjek za bilateralnu pomoć zemljama Europske Unije u BiH;
- Odsjek za pružanje podrške za sudjelovanje BiH u Programima Zajednice.

Horizon 2020 je program Europske unije za istraživanje i inovacije koji objedinjuje aktivnosti Sedmog okvirnog programa (FP7), inovacijske aspekte Programa za konkurentnost i inovacije (CIP) i EU doprinos Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT). Struktura Horizonta 2020 temelji se na tri glavna prioriteta: izvrsna znanost (*Excellent Science*), industrijsko vodstvo (*Industrial Leadership*) i društveni izazovi (*Societal Challenges*). U strateškom programiranju društvenih izazova s visokim potencijalom za rast i inovativnost identificirano je dvanaest fokusnih područja na koja će se koncentrirati sredstva i istraživačke aktivnosti za podršku ključnim ciljevima programa:

- personalizirana zdravstvena pomoć;
- održiva sigurnost hrane;
- plavi rast: realizacija potencijala oceana;
- pametni gradovi i zajednice;
- konkurentna energija s niskom emisijom CO₂;
- energetska efikasnost;
- mobilnost za rast;
- otpad: izvor za recikliranje i ponovnu upotrebu sirovina;
- inovacije vezane za vodne resurse: jačanje vrijednosti vodnih resursa za Europu;
- prevladavanje krize: nove ideje, strategije i upravljačke strukture za Europu;
- otpornost na katastrofe: sigurna društva, uključujući prilagođavanje klimatskim promjenama;
- digitalna sigurnost.

UNDP je jedan od najvećih pojedinačnih donatora međunarodne podrške jačanju institucionalnih kapaciteta unutar Bosne i Hercegovine. Jedinice lokalne samouprave mogu ostvariti podršku UNDP-a kroz apliciranje na projekte koje UNDP financira samostalno ili u partnerstvu sa drugim agencijama. Pored financijske pomoći, programi koje financira UNDP obezbjeđuju i tehničku podršku u implementaciji projektnih aktivnosti.

Njemačka organizacija za tehničku saradnju (GIZ) je organizacija koja intenzivno radi na institucionalnom jačanju unutar Bosne i Hercegovine i stvaranja preduslova samostalnog prikupljanja sredstava iz europskih fondova. GIZ je prisutan na području jugoistočne Europe, zbog čega je kreiran i *Otvoreni regionalni fond za Jugoistočnu Europu* u sklopu kojeg se nalazi i fond za energetska efikasnost i obnovljive izvore energije. Povlačenje sredstava iz navedenog fonda je moguće kroz međunarodnu suradnju sa drugim državama gdje se ostvaruje pravo i na sufinansiranje i tehničku pomoć.

USAID je organizacija koja pruža pomoć u oblastima relevantnim za energetska održivi razvoj i klimatske promjene, a koje se primarno tiču donošenja mjera, privlačenja investicija i integriranja energetskog tržišta Bosne i Hercegovine sa regionalnim i EU tržištem.

ii. Međunarodne financijske institucije (EIB, EBRD, EEEF)

Na financijskom tržištu Bosne i Hercegovine prisutne su mnogobrojne međunarodne financijske institucije, koje putem povoljnih kreditnih aranžmana nastoje promovirati značaj zaštite okoliša i smanjenja emisija CO₂. Financijske institucije posredstvom komercijalnih banaka, koje imaju svoje filijale diljem Federacije BiH, plasiraju kreditna sredstva namijenjena financiranju projekata energetske efikasnosti i korištenja energije iz obnovljivih izvora. U velikom broju slučajeva, navedene kreditne linije nude i podsticaj za investiranje, koji se ogleda u bespovratnim sredstvima (grant komponenta), tehničkoj pomoći, povoljnim uslovima financiranja, grejs periodu i sl. Vodeće financijske institucije koje u našoj zemlji plasiraju sredstva potrebna za smanjenje emisija CO₂ su Europska investicijska banka (EIB), Njemačka razvojna banka (KfW), Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i druge.

6 ZAKONODAVNI OKVIR

Jedan o važnih preduvjeta uspješne provedbe *Akcijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak* je njegova potpuna usuglašenost s relevantnom domaćom i međunarodnom legislativom, ali i sa svim službenim dokumentima prihvaćenim od strane Općinskog vijeća Odžak.

i. Međunarodni kontekst i politika Europske unije

Rješavanje problema klimatskih promjena prioritet je Europske unije, koja je već postavila cilj postupnog smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2050. godine. Ključni klimatski i energetske ciljevi postavljeni su u *klimatskom i energetskom paketu do 2030. godine*, koji se odnosi na transformaciju prema privredi s niskom razinom ugljika. Ovaj paket sadrži ambicioznu obvezu smanjenja emisija stakleničkih plinova, za 2030. godinu postavlja tri ključna cilja:

- najmanje 40% smanjenja emisija stakleničkih plinova u odnosu na razinu emisija iz 1990. godine;
- najmanje 32% udjela obnovljivih izvora energije i
- najmanje 32,5 % poboljšanja energetske efikasnosti.

Ovaj paket, usklađen sa dugoročnom perspektivom u *Planu za prelazak na konkurentnu privredu s niskim udjelom ugljika*, usvojen je u listopadu 2014. godine. U 2018. godini je revidiran u segmentu ciljeva postavljenih za udjele obnovljivih izvora energije i poboljšanja energetske efikasnosti. Implementacija klimatskog energetskog paketa 2030 prioritet je za ispunjavanje ciljeva postavljenih u *Pariškom sporazumu*, prvom multilateralnom sporazumu o klimatskim promjenama koji pokriva gotovo ukupne svjetske emisije i podržava europski pristup rješavanju klimatskih promjena. Cilj zaključaka Pariškog sporazuma je zadržavanje rasta globalne temperature značajno ispod 2°C, a najnoviji Izvještaj *Međuvladinog panela za klimatske promjene (IPCC)* iz listopada 2018. god. govori da je neophodno zadržavanje na rastu globalne temperature na 1,5°C do 2030. god., što konkretno znači da razine emisija stakleničkih plinova moraju do 2030. godine pasti za 45% u odnosu na razinu iz 2010. godine, dostižući karbonsku neutralnost do 2050. godine.

Na razini Europske unije još ne postoje posebni propisi (direktive, uredbe) vezani za prilagođavanje klimatskim promjenama, nego samo smjernice i strategija. Strategija EU za prilagođavanje klimatskim promjenama se sastoji od paketa dokumenata koji opisuju kako se prilagođavanje klimatskim promjenama treba uključiti u različite sektore. Ova strategija EU ima tri glavna (opća) cilja:

1. Promocija aktivnosti država članica njihovim poticanjem da usvoje sveobuhvatne strategije prilagođavanja, osiguravanje dovoljno financijskih sredstava, i promoviranje aktivnosti u gradovima;
2. Promoviranje boljeg i informiranijeg odlučivanja povećanjem znanja o prilagođavanju te daljnjem razvoju *Europske platforme o prilagođavanju klimatskim promjenama (Climate-ADAPT)*;
3. Promocija prilagođavanja u ključnim ranjivim sektorima, integracijom u zajedničku poljoprivrednu, ribarsku i kohezijsku politiku; osiguravanjem fleksibilnosti i otpornosti europske infrastrukture na klimatske promjene; te poticanjem korištenja osiguranja od prirodnih katastrofa i onih uzrokovanih ljudskim djelovanjem.

Na međunarodnoj razini izvan Europske unije postoji više sporazuma vrlo važnih za strategiju prilagođavanja, a to su:

- o Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (eng. *United Nations Framework Convention on Climate Change - UNFCCC*) čiji cilj je postizanje stabilizacije koncentracija stakleničkih plinova u atmosferi na razinu koji će spriječiti opasno antropogeno djelovanje na klimatski sustav;
- o Pariški sporazum o klimatskim promjenama (eng. *Paris Agreement*) postignut 4.11.2016. godine u okviru dio UNFCCC-a, čiji cilj je ograničavanje rasta prosječne globalne temperature na „znatno manje“ od 2°C, osiguranje opskrbe hranom, ali i jačanje kapaciteta država da se bore s posljedicama klimatskih promjena, razvoj novih „zelenih“ tehnologija i pomaganje slabijim, ekonomski manje razvijenim članicama u ostvarenju

svojih nacionalnih planova o smanjenju emisija. Glavne značajke Pariškog sporazuma uključuju: smanjenje globalnih emisija stakleničkih plinova s dugoročnim ciljem smanjenja rasta globalne temperature ispod 2°C iznad pred-industrijskih vrijednosti; dinamički i transparentni mehanizam s ciljem poduzimanja ambicioznih aktivnosti u kratkom vremenu s razvojem adekvatnih modela financiranja s klimatskim promjenama povezanih aktivnosti. Sporazum stimulira i individualne i kolektivne aktivnosti u svrhu prilagođavanja na efekte klimatskih promjena u cilju povećanja otpornosti i smanjenjem ranjivosti. Sporazum predviđa i značajnu ulogu gradova, civilnog društva, privatnog sektora i ostalih sudionika. Pariški sporazum o klimatskim promjenama je najvažniji međunarodni sporazum koji daje smjernice za prilagođavanje.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, na svojoj 32. redovnoj sjednici održanoj 20. prosinca 2016. godine, donijelo je *Odluku o ratifikaciji Pariškog sporazuma uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama* (Sl. glasnik BiH – Međunarodni ugovori, br 1/2017).

ii. Relevantna regulativa i dokumenti Europske unije

Glavni legislativni dokumenti koji reguliraju razvoj energetskega sektora na razini Europske unije su:

Prijedlog Europske energetske politike (engl. *The proposal for European Energy Policy*) iz siječnja 2007. godine, koji je postavio sljedeće glavne zahtjeve do 2020. godine: smanjenje emisije stakleničkih plinova iz razvijenih zemalja za 20%; povećanje energetske efikasnosti za 20%; povećanje udjela obnovljivih izvora energije na 20%; i povećanje udjela biogoriva u prometu na 10%. Ovi ciljevi su zatim ažurirani u skladu s Okvirom za klimatsku i energetske politiku do 2030. godine na: smanjenje stakleničkih plinova za barem 40%; povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora na barem 32%; i povećanje energetske efikasnosti za barem 32,5%.

Okvir za klimatsku i energetske politiku u razdoblju 2020.-2030. (engl. *A policy framework for climate and energy in the period from 2020 to 2030*, 2014), siječanj 2014. godine;

Čista energija za sve Europljane (engl. *Clean Energy For All Europeans*), studeni 2016. godine;

Čist planet za sve, Dugoročna Europska strateška vizija za uspješnu, modernu, konkurentnu i klimatski neutralnu ekonomiju (A Clean Planet for all, A European strategic long-term vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy 2018), studeni 2018. godine;

Direktive Europske unije kojima se regulira područje korištenja obnovljivih izvora energije:

- Direktiva o promociji električne energije iz obnovljivih izvora (engl. *Directive 2001/77/EC on Promotion of the Electricity Produced from Renewable Energy Sources in the International Electricity Market*), rujan 2001. godine;
- Saopćenje o alternativnim gorivima za korištenje u putnom prometu i skupu mjera za stimuliranje korištenja biogoriva (engl. *Communication on Alternative fuels for Road Transportation and on a Set of Measures to Promote the Use of Biofuels*), studeni 2001. godine;
- Direktiva o promociji korištenja biogoriva u prometu (engl. *Directive 2003/30/EC on Promotion of the Use of Biofuels for Transport*), svibanj 2003. godine;
- Direktiva o promociji korištenja obnovljivih izvora energije, koja dopunjuje i naknadno ukida Direktive 2001/77/EC i 2003/30/EC (engl. *Directive 2009/28/EC on the Promotion of the Use of Energy from Renewable Sources and Amending and subsequently Repealing Directives 2001/77/EC and 2003/30/EC*), travanj 2009. godine;
- Direktiva o promociji upotrebe energije iz obnovljivih izvora – modifikacije (engl. *Directive (EU) 2018/2001 on the promotion of the use of energy from renewable sources – recast*), prosinac 2018. godine

Direktive Europske unije koje direktno ili indirektno reguliraju područje energetske efikasnosti su:

- Direktiva o ograničavanju emisija ugljendiosa kroz povećanje energetske efikasnosti (engl. *Directive 93/76/EEC to Limit Carbon Dioxide Emissions by Improving Energy Efficiency*), svibanj 1993. godine;
- Direktiva o uspostavi sustava trgovanja dozvolama za emitiranje stakleničkih plinova unutar EU (engl. *Directive 2003/87/EC for Establishing a Scheme for Greenhouse Gas Emission Allowance Trading within the Community*), studeni 2003. god.;
- Direktiva o energetske efikasnosti zgrada – modifikacija (engl. *Directive 2010/31/EU on the Energy Performance of Buildings*), svibanj 2010. godine;
- Direktiva o energetske efikasnosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (engl. *Directive 2012/27/EU on Energy Efficiency, amending Directives 2009/125/EC and 2010/30/EU and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC*), listopad 2012. godine;
- Direktiva o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada i Direktive 2012/27/EU o energetske efikasnosti (engl. *Directive (EU) 2018/844 amending Directive 2010/31/EU on the energy performance of buildings and Directive 2012/27/EU on energy efficiency*), svibanj 2018. godine;
- Direktiva o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske efikasnosti (engl. *Directive (EU) 2018/2002 amending Directive 2012/27/EU on Energy Efficiency*), prosinac 2018. godine;

- Direktiva o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetske performansama zgrada i Direktive 2012/27/EU o energetskej efikasnosti (engl. *Directive amending Directive 2010/31/EU on the Energy Performance of Buildings and Directive 2012/27/EU on Energy Efficiency*), svibanj 2018.godine;
- Uredba Evropske komisije 2019/2014 od 11. ožujka 2019. o dopuni Uredbe (EU)2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih aparata (perilica rublja i kućanskih perilica, rashladnih uređaja).

iii. Zakonodavni okvir i regulativa Bosne i Hercegovine i Federacije BiH

Strateški dokumenti usvojeni od strane Vijeća ministara BiH

- Nacionalni plan smanjenja emisija za Bosnu i Hercegovinu (NERP BiH), usvojen 30. prosinca 2015.godine;
- Akcijski plan za korištenje obnovljive energije u Bosni i Hercegovini (NREAP BiH), usvojen 30. ožujka 2016. godine;
- Okvirna energetska strategija BiH do 2035. godine, usvojena 29.8.2018. godine;

Pravni okvir u Bosni u Hercegovini

- Zakon o prijenosu, regulatoru i operateru sustava električne energije u BiH (Sl. glasnik BiH, br. 07/02, 13/03, 76/09; 1711);
- Zakon o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u BiH (S. glasnik BiH, br. 35/04, 76/09);
- Zakon o osnivanju Nezavisnog operatera sustava za prijenosni sistem u BiH (Sl. glasnik BiH, br. 35/04);
- Tipologija stambenih zgrada Bosne i Hercegovine, 2016.god.;
- Tipologija javnih zgrada u Bosni i Hercegovini, 2018.god.

Pravni okvir u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH)

- Zakon o električnoj energiji (Sl. novine FBiH, br. 66/13, 94/15, 54/19);
- Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije (Sl. novine FBiH, br. 70/13, 5/14);
- Zakon o naftnim derivatima (Sl. novine FBiH, br. 52/14);
- Zakon o energetskej efikasnosti u Federaciji BiH (Sl. novine FBiH, br. 22/17);
- Pravilnik o minimalnim zahtjevima za energetskej karakteristikama zgrada (Sl. novine FBiH, br. 81/19);
- Prilozi pravilnika o minimalnim zahtjevima za energetskej karakteristikama zgrada (Sl. novine FBiH, br. 85/19);
- Uredba o provedbi energetskej audita i izdavanju energetskej certifikata (Sl. novine FBiH, br. 87/18);
- Uredba o uslovima za davanje i oduzimanje ovlaštenja za obavljanje energetskej audita i energetskej certificiranje zgrada (Sl. novine FBiH, br. 87/18);
- Pravilnik o informacionom sistemu energetskej efikasnosti Federacije BiH, uklj. Metodologiju za mjerenje i verifikaciju ušteda energije metodom odozdo prema gore (Sl. novine FBiH, br. 02/19).

Pravni okvir Županije Posavske

- Zakon o prostornom uređenju Županije Posavske (Sl. novine Županije Posavske 5/349)

iv. Strateški dokumenti Općine Odžak

- Revidirana strategija razvoja općine Odžak 2011.-2020.god

v. Zakonski okviri i strateške podloge za klimatsko planiranje EU, BiH i FBiH

- Strategija prilagođavanja klimatskim promjenama Europske Unije;
- Konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (engl. United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC);
- Pariški sporazum o klimatskim promjenama koji je na snazi od 4. studenog 2016. godine, potvrđen od strane Europske unije 5. listopada 2016. godine; Odluka Predsjedništva BiH o ratifikaciji je objavljena u Sl. glasniku BiH, br. 1/17);
- 13. Globalni cilj održivog razvoja usvojen od strane UN-a u okviru Agende za održivi razvoj 2030 kao dio 17 novih Ciljeva održivog razvoja (eng. Sustainable Development Goals - SDGs);
- Strategija upravljanja vodama Federacije BiH 2010. - 2022. godine;
- Zakon o zaštiti okoliša Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 33/03);
- Zakon o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 33/03);
- Zakon o vodama Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 70/06);
- Zakon o zaštiti prirode Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 66/13);
- Zakon o upravljanju otpadom Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 33/03);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 72/09);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 92/17);
- Zakon o zaštiti zraka Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 33/03);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 4/10);
- Zakon o zaštiti od buke FBiH (Sl. novine FBiH, br. 110/12);

- Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH (Sl. novine FBiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10);
- Zakon o građenju Federacije BiH (Sl. novine FBiH, br. 55/2)

4 ZAKLJUČAK

Imajući u vidu najveće klimatske i energetske probleme sa kojima se općina Odžak suočava, u ovom Akcijskom planu, kojim se po prvi put objedinjuju oblasti ublažavanja klimatskih promjena i prilagođavanje njihovim posljedicama, utvrđena je dugoročna vizija održive budućnosti općine: **U 2050. godini Općina Odžak je sredina energetski održivog razvoja i čistog zraka u kojoj se za grijanje zgrada ne koriste fosilna goriva, te sredina otporna na poplave, sposobna da se prilagodi i ostalim posljedicama klimatskih promjena.**

Ciljevi postavljeni u ovom Akcijskom planom, koji trasiraju put ka ostvarenju vizije, i koji su usklađeni sa ostalim strateškim razvojnim ciljevima općine Odžak, su:

- **smanjenje emisija CO₂ za najmanje 40% do 2030. godine u odnosu na bazni inventar za 2011. godinu;**
- **izloženost ugroženih područja općine opasnostima od klimatskih promjena u 2030. godini je smanjena za 30% u odnosu na 2020. godinu.**

Usporedba emisija CO₂ iz baznog i kontrolnog inventara jasno pokazuje da su u periodu od bazne 2011. do kontrolne 2020. godine na području općine Odžak uloženi značajni naponi na smanjenju potrošnje energije u svim razmatranim sektorima, a time i na smanjenju emisija CO₂. Provedeni proračuni i analize također pokazuju da su postavljeni ciljevi realni, te da ih Općina Odžak može bez problema dostići realizacijom planiranih mjera. Za dostizanje prvog cilja, Akcijskim planom je predviđena realizacija 7 mjera usmjerenih na smanjenje potrošnje energije te smanjenja pripadajućih emisija CO₂ iz svih razmatranih sektora finalne energetske potrošnje. Za dostizanje drugog cilja, Akcijskim planom je predviđena realizacija 18 mjera usmjerenih na jačanje kapaciteta općine za prilagođavanje postojećim i budućim posljedicama klimatskih promjena.

Uspostava odgovarajućeg institucionalnog mehanizma za provedbu, praćenje i kontrolu realizacije planiranih mjera i izvještavanje o postignutim rezultatima i ciljevima, te korištenje finansijskih mehanizama koji su na raspolaganju jedinicama lokalne samouprave predstavljaju dodatnu garanciju za dostizanje postavljenih ciljeva i ubrzano približavanje postavljenoj viziji. Općina Odžak će ovaj Akcijski plan koristiti kao ključni dokument u procesu planiranja operativnih programa za iduće finansijsko razdoblje u oblasti energetske efikasnosti i prilagođavanja klimatskim promjenama.

Koristi od uspješne realizacije ovog Akcijskog plana će biti višestruke, kako za samu Općinu, tako i za njene stanovnike. Izradom, provedbom i praćenjem realizacije Akcijskog plana Općina Odžak će:

- demonstrirati svoju opredijeljenost za energetski održiv razvoj općine zasnovan na principima zaštite okoliša, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije kao temelja održivog razvoja u 21. stoljeću;
- ojačati kapacitete Općine za suočavanje sa štetnim utjecajima klimatskih promjena;
- iskoristiti mogućnosti za privredni i društveni rast koje pruža razvoj niskokarbonskog društva;
- ojačati temelje energetski održivog razvoja općine Odžak;
- omogućiti pristup čistoj energiji za sve građane;
- uspostaviti nove finansijske mehanizme za pokretanje i realizaciju mjera energetske efikasnosti i korištenja obnovljivih izvora energije u općini Odžak;
- povećati kvalitet života svojih građana.

LISTA PRILOGA

Prilog 1 – Rješenja i odluke neophodne za pokretanje procesa izrade Akcijskog plana

Prilog 2 – Upitnici za prikupljanje podataka

Prilog 3 – Liste javnih zgrada na području općine Odžak

Prilog 4 – Analiza rezultata ankete - stambeni sektor

Prilog 5 – Lista javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak sa predloženim mjerama

Prilog 6 – Lista javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine Odžak sa predloženim mjerama

LISTA TABELA

Tabela 3-1: Prikaz ključnih faza i aktivnosti u procesu izrade SECAP-a Odžak15

Tabela 3-2: Emisijski faktori za energente koji se koriste na području općine Odžak23

Tabela 5-1: Grijana površina javnih zgrada u vlasništvu Općine Odžak u baznoj godini25

26

Tabela 5-3: Potrebna finalna energija za grijanje javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj godini26

Tabela 5-4: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj godini27

Tabela 5-5: Grijana površina javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini27

Tabela 5-6: Potrebna finalna energija za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini28

Tabela 5-7: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini28

Tabela 5-8: Korištena grijana površina stambenih zgrada na području općine u baznoj godini30

Tabela 5-9: Specifična godišnja potrebna energija za grijanje stambenih zgrada u Bosni i Hercegovini30

Tabela 5-10: Potrebna finalna energija za grijanje stambenih zgrada u baznoj godini31

Tabela 5-11: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u baznoj godini31

Tabela 5-12: Broj vozila u baznoj godini prema njihovim kategorijama32

32

Tabela 5-14: Godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za vozila u nadležnosti Općine u baznoj godini33

Tabela 5-15: Godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za podsektor javnog prijevoza u baznoj godini33

Tabela 5-16: Broj osobnih i komercijalnih vozila u baznoj godini prema ekološkim kategorijama34

Tabela 5-17: Godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za podsektor osobnih i komercijalnih vozila u baznoj godini34

Tabela 5-18: Godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za sektor javne rasvjete u baznoj godini35

Tabela 5-19: Bazni inventar finalne energije za sve razmatrane sektore.35

Tabela 5-20: Bazni inventar emisija CO₂ iz svih razmatranih sektora finalne energetske potrošnje36

38

38

Tabela 5-23: Potrebna finalna energija za grijanje javnih zgrada u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini38

Tabela 5-24: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj godini39

39

40

Tabela 5-27: Uštede finalne energije za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine ostvarene u kontrolnoj godini realizacijom mjera energetske efikasnosti40

40

Tabela 5-29: Potrebna finalna energija za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj godini40

Tabela 5-30: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj godini41

41

42

Tabela 5-33: Ušteda finalne energije za grijanje stambenih zgrada ostvarene u kontrolnoj 2020. godini realizacijom mjera energetske efikasnosti42

Tabela 5-34: Potrebna finalna energija za grijanje stambenih zgrada u kontrolnoj 2020. godini42

Tabela 5-35: Godišnje emisije CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u kontrolnoj 2020. godini43

Tabela 5-36: Broj vozila u kontrolnoj 2020. godini prema njihovim kategorijama44

Tabela 5-37: Broj vozila u kontrolnoj 2020. godini prema razmatranim podsektorima44

Tabela 5-38: Potrošnja energije i emisije CO₂ po energentima za vozila u nadležnosti Općine Odžak u 2020. godini44

Tabela 5-39 Ukupna godišnja potrošnja energije i emisije CO₂ za podsektor javnog prijevoza u kontrolnoj godini45

Tabela 5-40: Broj osobnih i komercijalnih vozila u kontrolnoj godini prema ekološkim kategorijama	45
Tabela 5-41: Godišnja potrošnja energije i emisije CO ₂ u kontrolnoj godini za podsektor osobnih i komercijalnih vozila	46
Tabela 5-42: Ukupna godišnja potrošnja energije i emisije CO ₂ za sektor javne rasvjete u kontrolnoj 2020. godini	47
Tabela 5-43: Kontrolni inventar finalne energije za sve razmatranem sektore	47
Tabela 5-44: Kontrolni inventar emisija CO ₂ iz svih razmatranih sektora finalne potrošnje energije	49
Tabela 5-45: Usporedba ukupne potrošnje finalne energije i potrošnje po sektorima u baznoj i kontrolnoj godini	50
Tabela 5-46: Usporedba ukupnih emisija CO ₂ i emisija iz razmatranih sektora u baznoj i kontrolnoj godini	51
Tabela 5-47: usporedba ukupne potrošnje finalne energije i energije iz razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini	53
Tabela 5-48: usporedba ukupnih emisija CO ₂ i emisija iz razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini	54
Tabela 5-49: Projekcija godišnje potrošnje energije i emisija CO ₂ do 2030. godine u podsektorima javnih zgrada za scenarij bez dodatnih mjera	55
Tabela 5-50: Projekcija godišnje potrošnje energije i emisija CO ₂ do 2030. godine u podsektoru stambenih zgrada za scenarij bez dodatnih mjera Općine	56
Tabela 5-51: Projekcija godišnje potrošnje energije i emisija CO ₂ do 2030. godine u sektoru prometa za scenarij bez dodatnih mjera Općine	56
Tabela 5-52: Projekcija godišnje potrošnje energije i emisija CO ₂ do 2030. godine u sektoru javne rasvjete za scenarij bez dodatnih mjera Općine	56
Tabela 5-53: Zbirna projekcija godišnjih emisija CO ₂ do 2030. godine u svim sektorima za scenarij bez dodatnih mjera Općine	57
Tabela 5-54: Mjere energetske efikasnosti Općine Odžak za postizanje postavljenog cilja smanjenja emisija CO ₂ do 2030. godine	58
Tabela 5-55: Financijski okvir i efekti realizacije mjera za ublažavanje posljedica klimatskih promjena	64
Tabela 5-56: Dinamika realizacije mjera za ublažavanje posljedica klimatskih promjena	65
Tabela 5-57: Projekcije godišnje potrošnje finalne energije i emisija CO ₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama - podsektori javnih zgrada	66
Tabela 5-58: Projekcije godišnje potrošnje finalne energije i emisija CO ₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama - podsektor stambenih zgrada	66
Tabela 5-59: Projekcije godišnje potrošnje finalne energije i emisija CO ₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama -sektor prometa	67
Tabela 5-60: Projekcije godišnje potrošnje finalne energije i emisija CO ₂ do 2030. godine za scenarij sa planiranim mjerama – sektor javne rasvjete	67
Tabela 5-61: Uporedni prikaz ukupnog baznog inventara emisija CO ₂ i projekcije inventara emisija u 2030. godini za scenarij sa planiranim mjerama	68
Tabela 5-62: Procentualni udjeli razmatranih sektora i podsektora u ukupnom smanjenju emisija u 2030. za scenarij sa planiranim mjerama	68
Tabela 6-1: Karakteristike opasnosti od posljedica klimatskih promjena identificiranih na području općine Odžak	76
Tabela 6-2: Analiza ugroženosti socioekonomskih i prirodnih sektora na području općine Odžak od opasnosti prouzrokovanih klimatskim promjenama	78
Tabela 6-3: Karakteristike kapaciteta općine Odžak za prilagođavanje na klimatske promjene	81
Tabela 6-4: Dinamika i financijski okvir realizacije plana mjera za prilagođavanje klimatskim promjenama na području općine Odžak	93

LISTA DIJAGRAMA

Dijagram 3-1: Vremenski tok realizacije pripremnih radnji za pokretanje procesa izrade SECAP-a Odžak	16
Dijagram 3-2: Vremenski tok realizacije aktivnosti na izradi dokumenta SECAP Odžak	17
Dijagram 5-1: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj godini	27
Dijagram 5-2: Udio razmatranih energenata u godišnjim emisijama CO ₂ iz podsektora javnih zgrada u vlasništvu Općine u baznoj godini	27

Dijagram 5-3: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini29

Dijagram 5-4: Udio razmatranih energenata u godišnjim emisijama CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u baznoj godini29

Dijagram 5-5: Udio razmatranih energenata u finalnoj energiji za grijanje stambenih zgrada u baznoj godini31

Dijagram 5-6: Udio razmatranih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u baznoj godini31

Dijagram 5-7: Struktura vozila u sektoru prometa općine Odžak prema kategorijama vozila u baznoj godini32
32

Dijagram 5-9: Potrošnja energije u podsektoru vozila u nadležnosti Općine u baznoj godini prema energentima33

Dijagram 5-10: Udio pojedinih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora vozila u nadležnosti Općine u baznoj godini33

Dijagram 5-11: Struktura osobnih i komercijalnih vozila u baznoj godini prema ekološkim kategorijama34

Dijagram 5-12: Potrošnja energije u podsektoru osobnih i komercijalnih vozila u baznoj godini prema energentima34

Dijagram 5-13: Udio razmatranih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila u baznoj godini34

Dijagram 5-14: Udio razmatranih sektora u ukupnoj finalnoj energiji u baznoj godini35

Dijagram 5-15: Udio razmatranih energenata u ukupnoj finalnoj energiji u baznoj godini35

Dijagram 5-16: Udio razmatranih sektora u ukupnim emisijama CO₂ u baznoj godini37

Dijagram 5-17: Udio razmatranih energenata u ukupnim emisijama CO₂ u baznoj godini37

Dijagram 5-18: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini39

Dijagram 5-19: Udio razmatranih energenata u godišnjim emisijama CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini39

Dijagram 5-20: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini41

Dijagram 5-21: Udio razmatranih energenata u godišnjim emisijama CO₂ iz podsektora javnih zgrada koje nisu u vlasništvu Općine u kontrolnoj 2020. godini41

Dijagram 5-22: Udio razmatranih energenata u potrebnoj finalnoj energiji za grijanje stambenih zgrada u 2020. godini43

Dijagram 5-23: Udio razmatranih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora stambenih zgrada u kontrolnoj 2020. godini43
44

Dijagram 5-25: Udio broja vozila iz pojedinih sektora u kontrolnoj godini44

Dijagram 5-26: Potrošnja energije u podsektoru vozila u nadležnosti Općine u kontrolnoj godini prema energentima45

Dijagram 5-27: Udio pojedinih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora vozila u nadležnosti Općine u kontrolnoj godini45

Dijagram 5-28: Struktura vozila iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila u kontrolnoj godini prema ekološkim kategorijama46

Dijagram 5-29: Potrošnja energije u podsektoru osobnih i komercijalnih vozila u kontrolnoj godini prema energentima46

Dijagram 5-30: Udio razmatranih energenata u emisijama CO₂ iz podsektora osobnih i komercijalnih vozila u kontrolnoj godini46

Dijagram 5-31: Udio razmatranih sektora u ukupnoj finalnoj energiji u kontrolnoj godini48

Dijagram 5-32: Udio razmatranih energenata u ukupnoj finalnoj energiji u kontrolnoj godini48

Dijagram 5-33: Udio razmatranih sektora u ukupnim emisijama CO₂ u kontrolnoj godini49

Dijagram 5-34: Udio razmatranih energenata u ukupnim emisijama CO₂ u kontrolnoj godini49

Dijagram 5-35: Grafički prikaz promjena potrošnje finalne energije po razmatranim sektorima u baznoj i kontrolnoj godini51

Dijagram 5-36: Grafički prikaz promjena emisija CO₂ iz razmatranih sektora u baznoj i kontrolnoj godini52

Dijagram 5-37: Grafički prikaz promjena u potrošnji razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini54

Dijagram 5-38: Grafički prikaz promjena emisija CO₂ iz razmatranih energenata u baznoj i kontrolnoj godini55

Dijagram 5-39: Prikaz smanjenja emisija CO₂ iz razmatranih sektora do 2030. godine63

Dijagram 5-40: Ukupne projekcije emisija CO₂ u odnosu na baznu godinu i postavljeni indikativni cilj69

Dijagram 6-1: Promjene godišnjih temperatura i količina padavina u Bosni i Hercegovini dobivene usporedbom perioda 1981.-2010. sa periodom 1961.-1990.70

Dijagram 6-2: Usporedba srednje godišnje temperature za područje općine Odžak za periode 1961.-1990. i 2001.-2030.71

Dijagram 6-5: Usporedba količine padavina za područje općine Odžak za periode 1961.-1990. i 2001.-2030.72

Dijagram 6-6: Razlika mjesečnih količina padavina za periode 1961.-1990. i 2001.-2030. na području općine Odžak.72

Dijagram 6-7: Srednja godišnja temperatura za period 2001-2030. (lijevo) i 2071-2100. (desno) prema scenariju A1B74

Dijagram 6-8: Srednja godišnja količina padavina za period 2001.-2030. (lijevo) i 2071.-2100. (desno) prema scenariju A1B75

Dijagram 6-9: Organizacijska shema radne grupe za implementaciju Akcijskog plana95

Na temelju članka 10., 11. i 15. *Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih od zamjene, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države* i članka 25. Statuta Općine Odžak („Službeni glasnik općine Odžak”, broj: 2/09), Općinsko vijeće Odžak, na XXI. redovitoj sjednici, održanoj dana 18. 9. 2020. godine, donosi

ODLUKU

o davanju suglasnosti o odobravanju *Programa utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta iz 2019. godine*

Članak 1.

Daje se suglasnost o odobravanju *Programa utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta iz 2019. godine*, broj: 04-20-2073 od 7. 7. 2020. godine, čiji je predlagatelj općinska Služba za gospodarstvo i LER.

Članak 2.

Korištenje sredstava i financiranje projekata vršit će se u skladu s odobrenim *Programom utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta iz 2019. godine*, spomenutim u članku 1. ove Odluke.

Članak 3.

Utrošak namjenskih sredstava iz općinskog Proračuna, u visini od 89.132,00 KM realizirat će se u svrhu izrade devet projekata zaštite i uređenja poljoprivredne infrastrukture (kanali i poljski putovi), na području općine Odžak, specificiranih u dijelu spomenutog *Programa*, koji je sastavnim dijelom ove Odluke.

Članak 4.

Za realizaciju i provođenje ove Odluke zadužuje se Općinski načelnik.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u Službenom glasniku Općine Odžak.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-01- 251 /20

Dana, 18. 9. 2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HER
CEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
Služba za gospodarstvo i LER

Broj: 04-20-2073/20

Odžak, 7. 7. 2020. godine

Program utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta iz 2019. godine

Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih od zamjene, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, člankom 15. propisana je izrada Programa utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta od strane nadležne općinske Službe za gospodarstvo i donošenje Odluke o davanju suglasnosti Općinskog vijeća o odobravanju Prijedloga Programa utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta.

Namjena predloženog Programa usuglašena je s člankom 11. spomenutog *Pravilnika*, a odnosi se na financiranje projekata zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta, odnosno uređenje zemljišta procesom provođenja agrotehničkih mjera: uređenje kanala i poljskih putova.

Ukupna vrijednost *Programa utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta iz 2019. godine* iznosi raspoloživih 89.132,00 KM, prikupljenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta u 2019. godini.

Raspodjela namjenskih sredstava, u okviru *Programa utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta*, planirana je realizacijom devet predloženih projekata uređenja poljskih putova i kanala u ukupnom iznosu od 89.132,00 KM, kako je to iskazano u sljedećoj tablici:

Broj	Naziv projekta
1.	Uređenje poljskog puta u K.O. Odžak, lokalitet „Cvekovački put – stari put do Bosne“ u dužini od 800 m
2.	Uređenje poljskog puta u K.O. Vrbovac, lokalitet „od kuće Ilije Majića do odvodnog kanala Srna-Svilaj“ u dužini od 840 m
3.	Uređenje poljskog puta u K.O. Gornji Svilaj, lokalitet „Rit - polje“ u dužini od 1000 m
4.	Uređenje poljskog puta u K.O. Posavska Mahala, lokalitet „Doljani stari put“ u dužini od 1200 m
5.	Uređenje poljskog puta u K.O. Novi Grad, lokalitet „Radulovići“ u dužini od 500 m
6.	Uređenje sabirnog kanala „Vojskova“ u dužini od 1100 m
7.	Uređenje kanala 1.1.3.1.2 Papučija u dužini od 480 m
8.	Uređenje kanala 1.1.3.1.3 Papučija u dužini od 530 m
9.	Uređenje kanala 1.7 Donja Dubica u dužini od 500 m

Planirani izvor sredstava za financiranje *Programa* su namjenska proračunska sredstva ostvarena od zakupa poljoprivrednog zemljišta u 2019. godini.

Na temelju članka 25. stavak 30. Statuta Općine Odžak („Službeni glasnik Općine Odžak“ br. 2/09), Općinsko vijeće Odžak na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. donosi

R J E Š E N J E
o imenovanju povjerenika u Mjesnoj zajednici Jošava

I.

Donosi se Rješenje kojim se za povjerenika u Mjesnoj zajednici Jošava imenuje **Stjepan Tomić** iz Jošave.

II.

Povjerenik iz točke I. ovog Rješenja imenuje se na period dok Općinsko vijeće Odžak ne donese odluku o potvrđivanju rezultata ponovljenih izbora u Mjesnoj zajednici Jošava.

III.

Povjerenik će obavljati poslove iz nadležnosti organa Mjesne zajednice Jošava sukladno odredbama pozitivnog prava i članka 24. Statuta Mjesne zajednice Jošava broj:

10-01-17/1001 od 10. 1. 2010. godine, a za svoj rad odgovoran je Općinskom vijeću Odžak.

IV.

Rješenje stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Odžak“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-01-252/20

Datum: 18. 9. 2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Temeljem članka 9. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“ broj: 12/03, 34/03, 65/13), članka 40. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" Županije Posavske broj: 6/03, 1/13, 13/19) i članka 25. Statuta Općine Odžak („Službeni glasnik Općine Odžak“ br. 2/09), Općinsko vijeće Odžak na XXI. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 9. 2020. godine, donosi:

R J E Š E N J E

o imenovanju Povjerenstva/Komisije za provođenje procedure javnog oglasa za izbor i imenovanje predsjednika i članova Upravnog vijeća Dom zdravlja sa stacionarom Odžak

Članak 1.

Imenuje se Povjerenstvo /Komisija za provođenje procedure javnog oglasa za izbor i imenovanje predsjednika i članova Upravnog vijeća Dom zdravlja sa stacionarom Odžak u sastavu:

- 1. Marinka Pranjic, predsjednik,**
- 2. Mijo Stanić, član**
- 3. Ivan Tolić, član,**
- 4. Alisa Mujanović, član,**
- 5. Šemsa Hodžić - Mehić, član.**

Članak 2.

Zadatak Povjerenstva/Komisije iz članka 1. ovog Rješenja je da u skladu sa važećim propisima, a na temelju razmatranja potpunih i blagovremenih prijava na Javni oglas za izbor i imenovanje predsjednika i članova Upravnog vijeća Doma zdravlja sa stacionarom Odžak, i obavljenog intervjua sa kandidatima, utvrdi prijedlog za odabir predsjednika i članova Upravnog vijeća Doma zdravlja sa stacionarom.

Članak 3.

Općinsko vijeće Odžak će na temelju utvrđenog prijedloga od strane Povjerenstva/Komisije donijeti Rješenja o imenovanju Upravnog vijeća Dom zdravlja sa stacionarom Odžak.

Članak 4.

Za obavljene zadatke temeljem ovog Rješenja Povjerenstvu/Komisiji pripada naknada čiju visinu će posebnom odlukom odrediti Općinski načelnik.

Članak 5.

Ovo Rješenje stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Odžak".

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE HERCEGOVINE
ŽUPANIJA/KANTON POSAVSKI
OPĆINA ODŽAK
OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj: 01-01-253/20

Datum: 18. 9. 2020. godine

Predsjedateljica Općinskog vijeća

Nasiha Torić, dipl. iur.

Sadržaj:

<i>Odluka o usvajanju Izmjena i dopuna Proračuna Općine Odžak za 2020. godinu</i>	<i>3</i>
<i>Izmjene i dopune Proračuna Općine Odžak za 2020. godinu</i>	<i>4</i>
<i>Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o izvršavanju Proračuna Općine Odžak za 2020. godinu</i>	<i>32</i>
<i>Odluka o usvajanju Izvješća o izvršenju Proračuna Općine Odžak za period I. - VI. 2020. godine</i>	<i>33</i>
<i>Izvješće o izvršenju Proračuna Općine Odžak za period I. - VI. 2020. godine</i>	<i>34</i>
<i>Odluka o usvajanju Izvješća o utrošku sredstava tekuće pričuve za period 01. 01. - 30. 06. 2020. godine</i>	<i>58</i>
<i>Izvješće o utrošku sredstava tekuće pričuve za period 01. 01. - 30. 06. 2020. godine.....</i>	<i>59</i>
<i>Odluka o pokretanju postupka Javnog oglasa za izbor i imenovanje predsjednika i članova Upravnog vijeća Doma zdravlja sa stacionarom Odžak</i>	<i>62</i>
<i>Odluka o potvrđivanju rezultata izbora za organe mjesnih zajednica na području općine Odžak</i>	<i>63</i>
<i>Odluka o izboru najboljeg idejnog rješenja grba i zastave</i>	<i>64</i>
<i>Odluka o utvrđivanju cijene opskrbe vodom po 1/m³ za vodoopskrbni sustav Vrbovac – Jošava, vodoopskrbni sustav Potočani – Jošava i za vodoopskrbni sustav Prnjavor – Posavska Mahala</i>	<i>65</i>
<i>Odluka o obavezi privremenog prikupljanja sredstava po osnovu utroška vode vodoopskrbnog sustava Vrbovac – Jošava</i>	<i>66</i>
<i>Odluka o obavezi privremenog prikupljanja sredstava po osnovu utroška vode vodoopskrbnog sustava Potočani – Jošava</i>	<i>68</i>
<i>Odluka o obavezi privremenog prikupljanja sredstava po osnovu utroška vode vodoopskrbnog sustava Prnjavor – Posavska Mahala</i>	<i>70</i>
<i>Odluka o usvajanju „Aksijskog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak“ (SECAP)</i>	<i>72</i>
<i>Aksijski plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Odžak“ (SECAP)</i>	<i>73</i>
<i>Odluka o davanju suglasnosti o odobravanju Programa utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta iz 2019. godine</i>	<i>179</i>
<i>Programa utroška sredstava ostvarenih temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta iz 2019. godine.....</i>	<i>180</i>
<i>Rješenje o imenovanju povjerenika u Mjesnoj zajednici Jošava</i>	<i>181</i>
<i>Rješenje o imenovanju Povjerenstva/Komisije za provođenje procedure javnog oglasa za izbor i imenovanje predsjednika i članova Upravnog vijeća Dom zdravlja sa stacionarom Odžak</i>	<i>182</i>

